

πασί: ἔλαβε παρ' ἡμικραν παρηγορία: καὶ ἔδραμε τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς ὅλως ὧν μεγάλας, ὧν πρώτας τῆς πόρτας, καὶ εἰς ὧν ἐπιλοίπας: καὶ φιλότιμα ἔδωκεν σὺν ἐκάστῃ, κατὰ τὸ ἀξίωμα.

Καὶ ἐπὶ τῷ αὐτοῦ ἐγένετο διβαίνῃ φοβερόν: ὅτι ἡκούθη τῶν εἰς ὅλως τῶν πόλιν: καὶ ἐσυνάχθησαν, τῶν ῥωμαῖοι, ἀρμένιοι, ἑβραῖοι, καὶ πᾶσα ἀλλογενία. Καὶ τότε πᾶσι θύοντες, ὅτι ἔως ἔξω εἰς τὴν ἀγίαν σοφίαν ἐξέτερον ὁ λαός: νὰ ἀνίστην τὴν ἀποφασιν τοῦ βασιλέως.

Ὁ δὲ πατριάρχης, ὑπὸ ἡγῶν εἰς τὸ διβαίνῃ: καὶ προσκυνοῦσας, ἐξάβη ἐμπροσθεν τῶν πασι δῶν: καὶ εὐλεπερ αὐτῶν, καὶ ἐταύμαζε τὴν δόξαν καὶ παρησίαν αὐτῶν. Καὶ ὁ ἰδὼν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, μεγάλως ἐκύνετο: καὶ ὁ κατέβρεχε τὸ μανδίον αὐτοῦ, καὶ ὅλα τὰ φορέματα: καθὼς τῶν χειρῶν, εἰς τὰ πόδια αὐτοῦ. Ἦτον δὲ μετ' αὐτοῦ τῶν πατριάρχων, ὁ σὺνδοξότατος ἀρχων, κύριος Δημήτριος ὁ Κωνσταντινῆς: καὶ ὁ αὐτὸς ἀρχων ὁ Ξενακῆς.

Τότε λέγει αὐτῷ ὁ πασις. Πατριάρχῃ, φεῖπφας ὄνῃ καὶ ὀρσμός τοῦ βασιλέως: ὅτι ἐσὺς οἱ ῥωμαῖοι ἐδῶ εἰς τὴν πόλιν, ἐδὲ εἰς τὰ ἄλλα κατὰ τὴν βασιλείαν: ὅπου τὰ ἐπῆραν οἱ ἄλλοι βασιλεῖς, οἱ πρωτογενῆ τοῖς αὐτοῖς, μετὰ παρ' αὐτῶν: ἐκκλησία ῥωμαϊκή νὰ μὴ δὲν εἶναι. Καὶ εἰπε τῶν παπῶν δῶν: αὐτοὶ ἔχουσιν ῥούχα εἰς τὰς ἐκκλησίας τὰς ἐδικέσας, ὅπου εἶναι τῆς τάξεως, καὶ τὰ φορεῖτε: καὶ χαρτί, καὶ εἰς πᾶν ἄλλο ἔχετε: ἐπ' αὐτοῖς, καὶ τὰς ἐκκλησίας σφαιλίστε: ὅτι φέλωμε νὰ πῶς καμώμε, καθὼς ὀρεῖται ὁ φεῖπφας, καὶ ὁ ὀρσμός τοῦ βασιλέως.

Ὁ δὲ πατριάρχης ἀπεκρίθη μεγάλην τῇ φωνῇ, καὶ λέγει τοῖς πασίν. Σαλταέ μου, ἐξῶ δὸς τὴν πόλιν, διὰ ἄλλα κατὰ τὴν πόλιν νομῶ. Περὶ δὲ τῆς πόλιν λέγω, ὅτι τῶν κατὰ ἐκείνῃ, ὅτι ἦλθε, νὰ πολεμήσῃ τὴν αὐτὴν πόλιν, ὁ σαλταέ μεχεμετής: τὸν ἐπεσκύωσαν, καὶ τὴν ἔδωκαν θεληματικῶς τὸ καίσαρον: ὁ, τε βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὁ παλαιολόγος, καὶ οἱ ἀρχόντες αὐτοῦ, καὶ ὁ λαός.

Ὡς εἶπε δὲ ὧν λόγους, τότε ὁ πατριάρχης τοῖς πασίν ἀπεκρίθη, καὶ τοῖς εἶπε. Τοῦτο τὰ λόγια, ὅπου εἶπες, ἔχεις μάρτυρες μέ. μεσσηλμάνες: ὅπου νὰ ἦσαν εἰς τὸ Φασαίον τῶν σαλταῶν μεχεμετή: ὅταν ἦλθε, καὶ ἐπῆρε τὴν πόλιν:

quid consolationis accepit, eoq̄ue die currenit ad omnes proceres, & primores Aulae, & ceteros auctoritate praeditos. Hos prehensit: horum singulis pro dignitate munerata dedit.

Prenfat Alios.

Postero die, concilium horrendum habebatur: quod famatioram urbem discurrebat: congregatiq̄, eo sunt Turca, Graeci, Armeny, Hebraei, omnium denique nationum homines: tanta multitudo concurrente: ut totum exterius quod inter Palatium, & S. Sophiam, spatium est, completum esset: ut audivent, quamnam Rex sententiam ferret.

Postridie ad Bassas currit.

Tunc Patriarcha ad Senatum Purpuratorum accessit: reverentiaq̄, inclinatione pectoris facta, stetit coram Bassis: aspiciens eos, & maiestatem eorum admirans. Ei sudor undique e facie manabat: & pallium eius, reliquamq̄ vestem, rigabat: sicut Christo in supplicio suo accidit. Aderant in tanto periculo Patriarchae nobilissimus Princeps Demetrius Catacuzenus: & ipse do quo dictum, Dominus Xenaces.

Astant ei Principes Graeci.

Tunc Bassa incipiens, Patriarcha, inquit, audi. Edictum exiit Regium: ne vobis Graecis, nec in hac urbe, nec in alijs oppidis Regis: quae ceteri Reges, maiores eius, armata manu sui iuris fecerunt: ulla Graeca maneat Ecclesia. Dic ergo sacerdotibus tuis: si habeant uestimenta in Ecclesijs uestris: quae uestro ordini propria sunt, & quae gestatis eodemq̄ modo libros, aut aliquid aliud: ea inde tollantur, & replant uestra claudantur: quia de his faciemus, quod in mandato Regis edicti habemus.

Bassa indicatio de Ecclesijs demolendis.

Ibi tum Patriarcha, clara voce respondens, ad Bassam dixit. Sultane mi, de alijs quae extra sunt, civitatibus, nihil respondeo. Quod uero ad hanc urbem attinet: aio, illo tempore, quo Rex Mechemeta oppugnatum eam uenerit, dedicationem esse factam urbis, & uoluntaria traditionem, tum ab imperatore Constantino Palaeologo, tum principibus uiris, tum a populo.

Patriarchae intercessio Constantinopolim ui captam negantis.

Cum hac Patriarcha dixisset Bassa: hic respondens, inquit. Habes ne istius, quod dixisti, Testes aliquot Musulmanos hoc est, circumcisos Turcici generis, qui tunc meruerunt in exercitu Sultani

A Bassa res ad testes Turcas reijcitur.

πόλιν: νὰ μάθωμε, πῶς τὴν ἐπῆρε: ἡ με πόλεμον, ἡ ἐπεσκύωσεν; Ὁ δὲ πατριάρχης ἀπεκρίθη: ἔχω, σαλταέ μου. Ὁ δὲ πασις εἶπε τῷ πατριάρχῃ: Ἐλθε αὐτοῦ εἰς τὸ διβαίνῃ: καὶ φέλωμεν τὸ κάμα ἀρτῆς τῆ βασιλείας: καὶ, καθὼς ὀρεῖται.

Ἐξέβη δὲ ὁ πατριάρχης μετὰ τῆς συνοδίας αὐτοῦ δὸς τοῖς πασίν: καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ ὅλον τὸ πλῆθος τῶν χριστιανῶν: καὶ ἦλθαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ πατριαρχεῖον: καὶ εἶπαν αὐτῷ ὅλοι μὴ φωνῇ. Οὐχι μόνον φλωρία νὰ δώσωμεν διὰ τὰς ἐκκλησίας μας, νὰ τὰς ἐλδοῦμεν: ἀλλὰ καὶ νὰ ἀπαθανομῇ, καὶ ἡμεῖς, καὶ τὰ παιδία μας.

Ἀκούσας δὲ ὧν λόγους, τότε ὁ πατριάρχης ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἡνυχάρησεν πολλὰ, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ: καὶ ἔτως αὐτοῦ εἰς τὸ θεῖον κελίον αὐτοῦ.

Καὶ ὅτι τὴν αὐτοῦ ἦλθαν οἱ κληρικοί, καὶ οἱ ἀρχόντες: καὶ ἐπῆραν τὸν πατριάρχην, καὶ εἰς τὸ διβαίνῃ ὑπῆγαν: ἀκολουθοῦντες καὶ ὅλη τοῦ λαοῦ τῶν χριστιανῶν, τῆς πόλιν, καὶ τοῦ Γαλατᾶ, ἱερομένων καὶ κοσμηκῶν. Καὶ, ὡς ὑπῆγαν εἰς τὸ διβαίνῃ: ἐξάβη πάλιν ὁ πατριάρχης, μετὰ τῶν κληρικῶν καὶ ἀρχόντων, ἐμπροσθεν τῶν πασι δῶν.

Τότε ὁ τελεφίωσις, ὡς πρῶτος βεζῆρης, εἶπε. Πατριάρχῃ, ἐγὼ, καθὼς ἦλθα ἐδῶ εἰς τὸ διβαίνῃ τὸ βασιλικόν: ὑπῆγα, καὶ ἐπεσκύωσα τὸν βασιλέα: καὶ ἀρτῆς τοῦ τὸ κάμα. Καὶ ὀρεῖται, ὅτι νὰ φέρῃς τοῦ μουσσηλμάνος ἐκείνης: ὅπως εἶπες, ὅτι ἔχεις μάρτυρες: νὰ σὺ ἐρωτήσωμεν, πῇ ἔδωκεν εἰς τῶν. Καὶ, ὡς αὐτοῦ ἀκούσαμε, φέλει γένει πάλιν ἀρτῆς εἰς τὸν βασιλέα: καὶ, καθὼς ὀρεῖται. Λοιπὸν, φέρε σὺ μάρτυρας.

Τότε ἀπεκρίθη ὁ πατριάρχης, καὶ εἶπε πρὸς τὸν βεζῆρη. Σαλταέ μου, οἱ μάρτυρές μου ἐδῶ δὲν εἶναι, μόνον εἰς τὴν ἀδριανούπολιν: καὶ ζητῶ * βαντὰ ἡμέρας εἰκοσι, νὰ στείλω, νὰ σὺ ἐφέρω. Ἀκούσας δὲ ὁ πασις τῶν λόγων, ἔδωκε τῶν βαντῶν. Καὶ ἔτως ἐπεσκύωσεν ὁ πατριάρχης: καὶ ἐξέβη ἔξω δὸς τὸ διβαίνῃ, μετὰ τῆς συνοδίας αὐτοῦ: καὶ ἦλθεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. Καὶ παρ' αὐτοῦ ἀπέστειλον ἀνθρώπους πρὸς τὴν πόλιν: καὶ ὑπῆγαν εἰς τὴν ἀδριανούπολιν, μετὰ μεγάλων χαρισμάτων καὶ δώρων: καὶ ἦσαν σὺν μεσσηλμάνος ἐκείνης, ὅπως ὑπῆγαν δι' αὐτοῦ, νὰ σὺ ἐφέρω. Καὶ

* βαντὰ ἡμέρας εἰκοσι.

tani Mechemeta: cum hanc urbem inuasit, & cepit: ex quibus certiores fiamus, quo eam modo ceperit: uine, an deditio? Ibi Patriarcha, habeo, inquit, Domine mi. Redito igitur (refert Bassa) cras ad conciliū. Referemus nos rē ad Regē: & quod ipse imperauerit, fiet.

Tum Patriarcha, & sui, à Bassa exiunt: quem secuta est omnis Christianorum multitudo: & cum eo Patriarcheum ingressi una uoce omnes ad ipsum dixerunt. Non tantummodo aurum dabimus: ut Ecclesias nostras imminente discrimine liberemus: sed etiam morti nos iuxta, ac liberos nostros, offerimus.

Populus Graecus, pro conseruatione Ecclesiarum mori paratus.

Hanc praclaram populi voluntatem ut percepit Patriarcha: magnas eis gratias egit, & benedictione sua profectus est. Inde in sanctam suam habitationem ascendit.

Postridie conuenerunt Clerici & Primores: adiunctoq̄, Patriarcha, ad tribunalire perrexerunt: comitante ipsos cuncto Christiano populo: nō modo urbis, sed etiam Galatae: nec sacri modo ordinis, sed etiam secularis. Cumq̄ eo peruenissent: rursus stetit Patriarcha, cum Clericis & Principibus, coram Bassis.

Ibi Tulphi Bassa, ut primus Vesires, inquit. Heus Patriarcha, Ego sicut huc in Regium Senatum adueneram: abij postea ad Regem, & adorauī, negotiumq̄ ei exposui. Mādat is ergo, ut adducas Musulmanos istos, de quib. dixisti, te eorū testimonio usurum: ut ex ijs quæramus quid illa de re cognitum habeant. Quādo eos audiuerimus, res iterum ad Regē referetur: fietq̄, q̄ ipse imperauerit. Proinde Testes tuos producito.

Testes postridie Bassa iussu Sultani requirit.

Tunc Patriarcha ad Vesirem: Testes mei, inquit, mi Domine, hic non sunt, sed Adrianopoli. Ideo dilationem peto uiginti dierum, ut mittam, qui eos adducant. Bassa, hoc audito, petitioni eius annuit. Tum reuerenter se inclinans Patriarcha, ē concilio exiit, cum comitatu suo: & in magnam Ecclesiam, seu Patriarcheum, rediit. At confestim homines, usu rerum exercitatis simos, expediti, qui Adriani urbem, multis magnisq̄, cum muneribus petiuerunt: ubi Musulmanos illos, quorum causa accersendorum iter susceperant, inuenerunt. Cū his collocuti sunt: eis dona illa in manus dedere: quibus

Res, petente Patriarcha, aliquādiu differunt.

Patriarcha Testes ex Adrianopoli li precio conducit.

Καὶ ὁμίλησαν μετ' αὐτῶν : καὶ τὰ δῶρα ἐ-
πι χεῖρας ἔλαβαν , καθ' ὡς ἐκέλευεν ἡθε-
λαρ.

Τότε ἐκαβαλίνδυσαν, καὶ ἦλθαν ὁμοῦ
μετὰ τῶν ἀπεσταλμένων πρὸς τοῦ πατρι-
άρχου, εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. Καὶ
ἐκατόβη ὁ πατριάρχης εἰς τὴν αὐλὴν : καὶ
ἠγκαλίσθη αὐτῶν, καὶ οὗτος ἐδέχθη μετὰ πλ.
λῆς ἀγάπης : καὶ τῆς ὥρας τῆς νύκτος, * καὶ ἐκάθη-
σαν : καὶ φαγητὰ διέφθορε οὗτος ἐφ' ἑρ, καὶ ῥε-
χαίχ, ἀνεπαύθησαν.

Τότε γὰρ τὴν δευτέραν ἡμέραν οὗτος ἐ-
παύθη : καὶ ὑπῆγαμ εἰς τὸν πασιᾶν. Καὶ
ὁ πασιᾶς, διὰ ὄνομα τοῦ πατριάρχου, εἰς
τὴν ἀγάπην, ὅπου εἶχεν εἰς αὐτὸν, ὁμίλη-
σε μετ' αὐτοῦ : καὶ ἐς ἐρώσιν αὐτοῦ, ἵνα
μαρτυρησῃ, καθ' ὡς οὗτος εἶπεν ὁ πατριάρ-
χης : καὶ οὗτος ἐπαρήγγειλεν, ὅτι καὶ ἐὰν φό-
βον ἔχῃ, καὶ ἔτι δὲ γῆρας ὁ πα-
τριάρχης μετ' αὐτῶν διὰ τὴν πασιᾶν : καὶ ἦλ-
θαν εἰς τὸ πατριαρχεῖον.

Καὶ ὅτι τὴν αὐρίον ἐπῆρεν αὐτοῦ ὁ πα-
τριάρχης : καὶ ὑπῆγαμ εἰς τὸ βασιλικὸν δι-
βαλῆν : καὶ ἐμπαύθη τῶν πασιᾶν ἐφ' ἑρ-
νη, καὶ ἐπεσκύνησεν αὐτοῦ. καὶ οὗτος μάρ-
τυρας ἀφῆκεν ἔξω διὰ τὸ διβαλῆν εἰκονομι-
κῶς. καὶ ὡς τὸν ἰδὼν ὁ πασιᾶς : τοῦ εἶπε.
Πατριάρχῃ, ὁ βαντᾶς, ὅπου ἐπῆρες εἰκοσι ἡ-
μέρας, διὰ τὰ φέρης μάρτυρες, ἐφ' ἑρ-
νη, καὶ ἐπῆρες. Τότε πᾶσι λέγει : Πρόσεχε, νὰ
μὴ ἐν ψαύῃς εἰς τὸν βασιλεῖα : καὶ θέ-
λεις πῶς εἰς μεγάλην ὀργὴν, καὶ παί-
δωσιν, καὶ καταδικῶν. Τότε ὁ πατρι-
άρχης ἀπεκρίθη πρὸς τὸν πασιᾶν, καὶ εἶ-
πε. Σχληταῖ μου, ἐγὼ κατὸν βαντᾶν, ὅ-
που ἐπῆρες, ἡφ' ἑρ-
νη μάρτυρες μου : καὶ
εἰς τὴν βασιλείαν δὲν ψαύομαι, οὐδ' εἰς
τὴν αὐθιγιάσιν. Ὁ δὲ πασιᾶς τοῦ λέγει :
καὶ πῶς εἶπαι : καὶ ὁ πατριάρχης τοῦ λέγει :
ἔξωθεν τοῦ διβαλίου ἐκέντη μετὰ ἐδικῶν
μου καλοφάρων. Τότε ὁ πασιᾶς, ὡς ἀκ-
σεν τοῦτο : παρ' αὐτοῦ ἐσελεν εἰς τὴν τζαού-
ση : καὶ ἐδράμε, καὶ ἡφ' ἑρ-
νη αὐτοῦ ἐμπαύ-
θη τῶν πασιᾶν. καὶ, ὡς οὗτος ἰδὼν : ἐ-
θαύμασαν εἰς τὸ γῆρας αὐτῶν. Ὦσαν γὰρ τὰ
γένηα αὐτῶν ἄσπρα, ὡς τὸ χιόνι τὸ κα-
βαρὸν : καὶ διὰ τὰ ὁμίλια τῆς ἐξέχον δ' α-
κρυα : καὶ γυρῶσιν ἦσαν κέκκινα, ὡς κρέα :
καὶ ἐξέχον τὰ χεῖρα αὐτῶν, καὶ τὰ πό-
δια, διὰ τὸ πλὴν γῆρας.

Εἶπε δὲ ὁ πασιᾶς τῷ αὐτοῦ :

μς'. πῶς λέγουσιν τὸ ὄνομα σου : καὶ ἀπεκρίθη, Μυσταφᾶ.

quibus acceptis, animo eorum satisfactum
est.

Tunc equitabant cum Legatis Patriar-
chæ: & in magnam Ecclesiam pervenerunt.
Descendit Patriarcha in aream: comple-
xusq; hospites, comiter & benignè excepit:
ac statim in locum duxit, ubi assederunt:
& varia cibaria apposuit, vestesq; dedit.
Ita requieverunt.

Altero die post, secum duxit eos ad Bassam.
Hic Patriarcha causa, pro benevolentia &
charitate erga hunc, colloquitur cum ipsis:
confirmans eos, ut dicant ea pro testimo-
nio, quæ ipsis Patriarcha iniunxerit: &
præcipiens eis, ne ullum metum prorsus ha-
beant. Collocutione finita, Patriarcha
cum ipsis à Bassa digressus, in Patriarcheum
rediit.

Postridie, adiunctis sibi eis, procedit
ad Regium Senatum: in conspectum Bassa-
rum venit: eis debitam reverentiam exhi-
bet. Testes verò extra Senatum, dedita
opera reliquit. Eum ut Bassa vidit: in-
quit. Patriarcha, spatium viginti die-
rum, quod ob Testes adducendos
sumpseras, iam abiit. Nunc ergo
quid dicis? Caue, quicquam Regi
mentiaris: ne in grauem incidas i-
ram, condemnationem, & poenam.
Tunc Patriarcha, Bassa: Ego: inquit:
mi Sultane, ex præscripto concessæ
mihi comperendinationis, Testes
meos adduxi: nec aduersus Regiam
maiestatem, neque contra tuam di-
gnitatem, mendacium dicam. Vbi
ergo sunt (querit Bassa) isti Te-
stes? Respondit Patriarcha: Foris extra
Senaculum stant, cum Monachis
mets.

Confestim Bassa, uno Zauschorum
misso, illos in conspectum Bassarum addu-
ci imperat. Quos ut viderunt hi: admi-
rationum senectutem sunt. Albedine
namque barba ipsorum, cum pura niue
æquate conspiciantur: oculi fluebant la-
crymis, circum rubentes, seu caro: tre-
mule manus erant, & pedes, præ longa
senectute.

Tunc Bassa uni horum:
Quod est tibi nomen? Mustapha,
inquit.

Bassa, Patri-
archæ amo-
re, eos testi-
ficandum
confirmat.

Postridie
ad rem ue-
nitur.

Testes Pa-
triarchici
toti cani,

Καὶ εἶπε, Γενεζή. Λέγει δὲ καὶ τὰ ἄλλα, τοῦ
διδόχου: τὸ ὄνομα ἔχεις; Καὶ ἀπεκρίθη, Πι-
ρᾶς. Καὶ τὸν πατέρα σου πῶς ἦτον τὸ ὄνομα
τῆς; Καὶ εἶπε, ῤεζάμης. Τότε οὗτος λέγει: πό-
σοι χρόνοι νὰ εἶναι, διὰ τῆς ἐπῆρσιν ὁ σχληταῖ
Μεχεμέτης τῆς τῶν Κωνσταντίνου πόλιν;
Καὶ ἀπεκρίθη, ὅτι ὁ γ' οὐλοῦται τὰς ἀροί
εἶναι ἕως τῆς σήμερον. Λέγει οὗτος πάλιν: καὶ
ἔσους τότε τὸ ὅσον χρόνῳ νὰ ἦσθαι; Εἶπεν δὲ,
ἕως δεκοκτὼ κατὰ εἰς. Πάλιν γὰρ οὗτος
λέγει: Πόσον χρόνῳ νὰ ἦσθαι τῶν σήμερον;
ἀπεκρίθη, ὅτι ἐκατὸν δύο. Καὶ ἀκ-
σας ὁ πᾶς τὸ πασιᾶς, μετὰ τῶν ἄλλων πα-
σιᾶδων, ὑπερεθαύμασαν καὶ ἐθαύμαζαν. Εἶ-
πε δὲ πάλιν πρὸς αὐτοὺς: Εἰς τὴν ὑπῆρ-
σίαν δουρίσκεσθαι τῶν καμῶν ἐκένω, εἰς τοῦ
σχληταῖ τὸ φροσῆν; Καὶ αὐτοὶ ἀπεκρίθη-
σαν: νοπετζίδες, τῆς τῆς Γενίτζαροι: φρο-
γικά λεγονται, σχλητάδες. Πάλιν οὗτος λέ-
γει: ὁ σχληταῖ τὴν πόλιν τῆς τῶν πῶς τῶν
ἐπῆρε, μετὰ ὅλεμον, ἢ ἐπεσκύνησεν; Καὶ τοῦ-
τοι πρὸς τὸν πασιᾶν εἶπαν: ὅτι ἐπεσκύνησεν.
Καὶ ἀκκσιν, σχληταῖς με, πῶς ἐγίνε: νὰ μάθης
τὴν ὑπόθεσιν κατὰ λεπτοῦς.

Ὦσαν ἦλθ' αὐτοῦ μετὰ τὸ φροσῆν ἐδῶ με τὸν
σχληταῖ: ἐκ τῆς πόλιν ἐξῶ, καὶ ἐκαθήσθαι
με: καὶ πόλεμον δὲν ἐδῶκαμε, ἕως ἢ καὶ ἦλ-
θ' ἡ ἀρμάδα, τὰ κάπεργα, ἀπάνω διὰ
τὴν μαύρη θάλασσαν. Καὶ, ὡς ἦλθ' ἡ δὲν
μῆνυσεν ὁ σχληταῖ τὸν βασιλεῖα τῶν ῥω-
μαίων: νὰ τοῦ δώσῃ τὸ κάπεργον φεληματι-
κῶς: νὰ τὸν ἐκάμῃ ἀδελφόν: νὰ εἶναι οἱ δύο,
αὐθιγῆ καὶ βασιλεῖς: καὶ νὰ τοῦ δώσῃ, ἡ-
τοι ἀπάυσιν φελη, ἡ κάπη, ἡ ἄλλα εἰδο-
θήματα: νὰ ἔχῃ διήμερον μετὰ τῶν ἀρ-
χόντων αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεῖς δὲν ἐ-
δέχθη τὸν λόγον αὐτοῦ τοῦ σχληταῖ, ἐδῶ
οἱ ἀρχόντες. Καὶ γεμίσας ὁ σχληταῖ θυμὸν, ὁ
εἰς τῆς ὥρας, καὶ ἐδῶκαμε πόλεμον: τὰ
κάπεργα, διὰ τὴν θάλασσαν: καὶ ἡμεῖς, ἀ-
πὸ τὴν στερεάν. Καὶ διὰ τῆς λουμπάρ-
δαις, καὶ διὰ τῆς τῆς φέκια, καὶ διὰ τὸν πᾶν-
θῶν τοῦ λαῶν, ἐσκοπνίσαν ὁ κόσμος: καὶ
ἐφάνετον ἡ ἡμέρα, ὡς νῦν καὶ. Καὶ εἰς ἐκ-
ένον τὸν πόλεμον ἐσκοπῶσιν πολλοὶ καὶ
μεγάλοι διὰ τὸ φροσῆν τοῦ σχληταῖ: ὁ
πελερπεῖς τῆς ῤεζάμης, τῆς τῆς δὲ τῆς
ἀγάδες, φλαμπωρρέοι, σπαῖδες, καὶ ἄλ-
λοι πολλοί. Καὶ ἡμεῖς εἰς οὗτον ῥωμαῖος το-
λὸν κάπαρν ἐκάμαμεν εἰς αὐτοῦ μετὰ τῆς
λουμ-

rum; Vexilliferi, Spachi, alij multi. Sed

inquit. Et patri tuo quod erat Genutza.
Dein alterum interrogat: Quo tu nomi-
ne uocaris? Respondit Piræ. Quo uerò,
pater tuus? Rustamæ, ait, Tunc interro-
gat: Quantum est annorum, ex quo ce-
pit Sultanus Mechemeta hanc Consta-
tini? Responderunt: ab hinc octoginta
quatuor anni. Rursus: Et uos quot an-
norum eo tempore eratis? Dicunt: de-
norum octonorum. Rursus querit: Quot
annorum nunc estis? Centenorum bino-
rum, inquit. Audito hoc, supra mo-
dum admiratus est, & obstupuit, primus
Bassa, nec non & reliqui Bassæ. Rursus eis
dicit: Quod erat genus vitæ uestrae,
quod munus, illa tempestate, in Sul-
tani exercitu? Nopetzides eramus, id est,
Ianizari, Latini, Milites vocant. Rursus Bas-
sa querit: Quonam modo Sultanus hanc
urbem, in suam potestatem redegit?
Violenta ne expugnatione, an humili
deditione? Respondent hi: subiectione
& deditione. Id autem quomodo fa-
ctum sit, audimi Domine, ut rem exa-
ctè cognoscas totam.

Postquam cum Sultano & copijs huc
uenimus: ante urbem tentorijs positis,
confedimus: nec oppugnationem intu-
limus, donec classis & triremes ἐ ponto
Euxino descenderunt. Ut autem appu-
lerunt: Sultanus, legatis missis, ab Imp-
ratore Romano poposcit: traderet sibi
urbem ultrò: ut eum fratris loco duceret:
ut ei daret, quicquid vellet: sine otium a
negotijs publicis, siue oppida, siue a-
lios prouentus & reditus: ut felicitate u-
nà cum familia nobilibus suis frueretur.
At imperator, & Proceres eius, nullo
pacto postulationem Sultani accipere.
Vnde totus ira inflammatus, quā mox
exercitū in armis esse iubet. Tunc oppu-
gnationē ordimur: classis, ἐ mari, uos, ἐ
terra: eamq; tāta ui & impetu: ut bōbar-
darum, & tormentorum manuariorū
fumo, multitudinisq; oppugnationū pul-
uere, cœlū undiq; obtenderetur: ac dies
in noctē uertisse uideretur. Eo in prælio
desiderati sunt multi præstantissimi a
parte Sultani uiri: Beglerbeius Roma-
niæ seu Occidentis: Duces Ianizaro-
& nos uicissim ingentem Romanorū

Examinat
eos Bassa

Aiunt, ante
84. annos
Constanti-
nopolin ca-
ptam fuisse
Ergo actio
hæc, in an-
nū Christi
1536.
inciderit.

Testantur,
urbem esse
deditione
captam.

λουμπαρδαίς, καὶ μετὰ τὰς Φέκιας, καὶ μετὰ τὰς σαγίτας. Καὶ ἀπὸ τὰς τεχνίας τὰς κάσας ἐχαλάσαμεν, καὶ ἀπὸ τὰς ὀπῆς.

Τότε, ὡς ἰδὼν ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων τὸ πλῆθος, ὅπου ἐσκοτώθη ἀπὸ τοῦ ἀνδρόποους τὰς ἐφοβήθη, μήπως καὶ ἐπάρει τὸ κάστρον· καὶ οὗ ἀνδρώπας ἀπεκεφαλίσουν· καὶ ἐξήλθον ἀπὸ τοῦ ἀρχόντος τοῦ παλατίου αὐτοῦ ἀποκερσισαίρας εἰς τὸν σελτάνομας· καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν, ὡς ἐκ προσώπου τῆς βασιλείας αὐτῶν· διὰ τὴν ἀμνηστία, καὶ τὴν δόσιν τὸ κάστρον· καὶ αὐτὸς τὸν δόσιν ἀναπαύσεις μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν· καὶ τοὺς λαοὺς καὶ μηδὲν προσεγγίσουσι, ἢ νὰ κούρδωσιν, ἢ νὰ αἰχμαλωτίσωσι· ἀλλὰ νὰ εὐφραντο εἰς τὰς ὀπῆς αὐτῶν· νὰ καθεύδοντες εἰρηνικοί, χωρὶς καμίας ἐγγαρίαν, ἢ ἄλλης βάρειας. Καὶ ὁ σελτάνος, ὡς ἤκουσε τοῦ λόγου τῆς δόξης τῶν ἀποκερσισαίων, ὡς ἐκ προσώπου τῆς βασιλείας· ἐδέχθη αὐτοὺς πολλὰ καλῶς μετὰ μεγάλης χαρῆς· καὶ ὁρσμοὺς ἐγγράφως οὗ ἐδωκε, καὶ ἐλεγχοῦ ἔσως. Εἰ γὰρ βασιλεὺς σελτάνος Μεχεμέτης, διὰ τὴν παρόντην ἐγγράφου ὁρσμοῦ, καμνὼ ψυχικὸν εἰς τὸν βασιλεῖα τῆς πόλεως Κωνσταντίνου τὸν παλαιολόγον, καὶ εἰς τοῦ ἀρχόντος αὐτῶν· νὰ οὗ δώσω, ἢ τὴν ἰσχύον κατὰ δίκην τὸν ὁρσμοῦ· νὰ ἔχω, διὰ τὴν ζῆλον διημερμύνα, ὡς ἀρχόντες· νὰ ἔχω ἀναπαύσεις, καὶ δέλως καὶ δέλας, τοῦ δὲ ἐπίλοιπου λαοῦ φέλω, ὅτι νὰ εἶναι ἐλδοῦντο ἀπὸ πάντων ἐγγαρίαν καὶ βάρειαν· καὶ πατέριαι· διὰ τὴν Γενετὴν καὶ νὰ μηδὲν οὗ ἐπάρω, ἢ ἐγὼ, ἢ οἱ ἀπὸ τοῦ βασιλείας καὶ ποτὲ τῶν καμνῶν· ἀλλὰ ὁ παρὼν ὁρσμός μου, νὰ εἶναι καὶ ἀμνηστία βέβαια· καὶ ἀσφάλεια. Ἐδωκε δὲ τῶν τοῦ ὁρσμοῦ ὁ σελτάνος μετὰ χερὶ τῶν ἀποκερσισαίων· νὰ τοὺς ἐδώκεν τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου. Καὶ ἔσως ἐπροσκύνησαν καὶ ἤλθον εἰς τὸν βασιλεῖαν, καὶ τὸν ὁρσμοῦ τῶν ἐδωκεν.

Ὡς δὲ ἰδὼν ὁ βασιλεὺς τὸν ὁρσμοῦ τοῦ σελτάνου· ἐχάρη πολλά. Καὶ τῆς ὥρας ἐπῆρε πρὸς κλῆδα τὰς κάσας, καὶ οὗ ἀρχόντος αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ· καὶ οὕτως, καὶ ὡς ἔρχοντο εἰς τὴν πόλιν τῆς σελτάνου· καὶ τῶν ἐπαρέδωκε τὰς κλειδιάς εἰς τὰς χεῖρας τοῦ. Ὁ δὲ σελτάνος ἠγκαλιόθη τὸν βασιλεῖαν, καὶ τοὺς ἐφίλησε, καὶ τοὺς ἐκάλεσεν εἰς τὸ δέξιν τῶν μερῶν· καὶ ὁρσμοῦ, καὶ ἐκαμνὼ χαρῆς μεγάλαις

Sultanus autem imperatorem humaniter complexus, & osculatus, ad latus suū dexterū collocavit. Ita triduum & trinotium, iussu eius in magna hilaritate festiuitateque consumptum.

stragem, bombardis, tormentis, & sagittarum nimbo, edidimus: nec nō etiam murorum urbis partem, & complures domos, prostrauimus.

Tunc Romanus Imperator, uisa tanta suorum clade, timuit, ne urbs quoque caperetur, & ad occisionem ciues perducerentur. Itaque Legatos ē Primorib. Palatii sui ad Regem nostrum misit: qui nomine Imperatoris sui, suppliciter cum eo de pace egerunt. Imperatorem, urbē dediturum: daret inuicē Rex ei, & Aulicis eius tutum receptum, & uitam tranquillam: nec permetteret militi, sauire in ciues, nec bona eorum diripere, nec captiuos abducere: sed singulos in domibus suis manere sineret: bona pace fruētes: omnis coactionis, & aliorū onerum, immunes. Ibi Sultanus, audita Legatorū, nomine Imperatoris, oratiōe, conditionē clementissimē, magno cum gaudio, accepit: & decretū eis, his uerbis conceptū dedit. Ego Rex Mechemeta: hoc meo scripto clementiā & gratiā declaro Regi urbis Constantino Palæologo, & Principib. eius: me ipsorum rationibus ita prouisurū: ut eis prabeā, ipsiq. iure a me petāt, omnia cōmoda: quæ ad uitā feliciter degendā sibi, ut Principibus uiris dignum est, conducant: ut habeant domicilia, uitam quietam, seruos & seruas. Quod ad reliquū populū spectat: uolo, ut omni exactione & onere soluti liberiq. sint: neq. ab eis filios, in Ianizorū ordinē abducā, nec ego, nec successores Regni mei, ullo unq. tēpore: sed hoc meū consultū & sententiā maneat firmā, nec ullo modo labefactē. Tradidit hoc decretū Sultanus manu sua Legatis, ut id Regi Cōstantino afferret. Ita hi humiliter reuerētia Sultano exhibita, ad imperatorem suum redierunt, eiq. Scriptum hoc reddiderunt.

Hic igitur, ut legit rescriptum Sultanī: sanē q. gauisus est. Proinde nulla interposita mora, clauēis urbis accepit: de proceribus & populo, quos idoneos existimauit, sibi comites adiunxit: vrbe egressus, ad tentoriū ipsius Sultani perrexit: & clauēis illi in manus tradidit.

Quasi Constantinus tandē missa legatione, pacem petierit.

Eamq. Mechemetes cōcesserit.

Et Constantinus, dediturum, honoratus à Sultano fuerit.

τρεῖς ἡμέραις, καὶ τρεῖς νύκτας. καὶ ἐτῆ ἐπῆρε ὁ βασιλεὺς τὸν σελτάνον· καὶ ἐμπήκαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τῶν ἐπαρέδωκε.

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ πατριάρχης τῶν μαρτύρων· ὡς ἔρχοντο εἰς τὴν σελτάνον· καὶ ἀρτί τῶν πᾶσι τῶν ἐκαμνῶν τὸν ἡγεῖται, καὶ τὴν πολυχρόνιον τῶν μαρτύρων εἶπε. καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ σελτάνος, μετὰ τὴν ἐξουσίαν· καὶ παρὰ τοῦ ὁρσμοῦ, καὶ ἐδωκεν ὁρσμοὺς τῶν πατριάρχων· νὰ μηδὲν ἐχέει πλεονεξίας πειρασμοῦ, καὶ ἐνὸς ὁρσμοῦ, πρὸς τῆς ποιότητος ὑποθέσεως τῶν ἐκκλησιῶν, ὡς ἔσκεται ὁ ὁρσμός.

Ὡς δὲ ἐλάβεν ὁ πατριάρχης τὸν ὁρσμόν· ἤλθεν εἰς τὸν πατριαρχεῖον, μετὰ πάντων τοῦ λαοῦ τῶν χριστιανῶν· καὶ τὸν ὁρσμόν εἰς τὸ σκηνοφυλακίον ἐβάλε. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λιτανείας καὶ ὁμιλίας πρὸς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστόν, καὶ πρὸς τὴν παμμακάριστον, τὴν πανκύνου ἀρίαν θεοτόκον, τὴν ἐλπίδα καὶ ἀγκύραν ἡμῶν τῶν ὁσέβων καὶ ὁρθόδοξων χριστιανῶν, ἐκαμνὼ μετὰ πάσης δόξης. Καὶ ἠυφρανθήσαν οἱ χριστιανοί, καὶ ἠγαλλιάσθησαν, εἰς τὸν αἰῶνα τῶν αἰώνων, ὅτι ἐγένετο· καὶ ἐλδοῦντο τὴν κατὰ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν· καὶ αἱ ἐπίλοιποι αἱ ἐκκλησίαι τῆς πόλεως, καὶ τοῦ Γαλατῆ. Καὶ ἰδοὺ ἐπληρώθη τὸ ῥητὸν τῶν κύριον ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· ὅτι λέγει εἰς τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν εὐαγγέλιον, πρὸς τὸν πέτρον. Σὺ εἶ πέτρος· καὶ ὅτι ταῦτα τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μετὰ τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι ἀδης οὐ καταχύσει αὐτῆς.

ὅτι ὁ πατριάρχης, καὶ κύριος ἱερεμίας, ἀνεκαίνισεν τὴν βάρειαν τῆς μοναστηρίου τῆς σταυρονικήτης, μέγας νικόλαος ὀνομαζόμενος, μέσος εἰς τὸν ἄγιον ὄρθον, ὅτι ἔστιν ἐρημὸς. Καὶ τὸν ὁρσμόν, καὶ τὴν ἰσχύον μετὰ τὴν ἀναρρότητα ἐκαμνῶ· καὶ τὸν ὁρσμόν αἰσθάνεται καὶ λαμπρῶς. Καὶ κελία τῶν καλογήρων ἐκαμνῶ, καὶ πύργους, καὶ τρεῖς πύργους. καὶ τὴν μετὰ τὴν δυνάμειν τὸν γυρὸν ἐκτίσας· καὶ ὡς ἐκτίσθη, τὸ ἐκαλλώπισε. καὶ σκεδὴν πολὺν καὶ ἀφ' ὅρα ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ἀργυρῶν καὶ κήματι πολλὰ, καὶ γυνὴν μελίκια, διὰ τὸν φέλω τὸν καλογήρων.

ἰπτανίσαντες τὰς χαρὰς.

να.

Πατριαρχὸς οὖν ὁ τῶν τῶν ἡλθεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς πρὸς τὴν ἱερουσαλήμ, ἀρχιεπίσκοπον, ὀνομαζόμενον πατριάρχον, ἐδῶ εἰς τὴν Κωνσταντίνου πόλιν· ἐνεφανίσθη εἰς τὸ διβαίνον· καὶ ἐξέχευεν αἱ βασιλικαὶ· τὰ ὅποια ἐλεγαν, καὶ ἀπέφηναν· ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος αὐτῶν νὰ ἔχει τὰς βεργίας· τὰ ὅποια εἶναι ἐπισκοπὴ τῆς μητροπόλεως θεσσαλονίκης.

Καὶ

sumptū. Deinde Sultanū Imperator in urbem introduxit, eiq. hanc tradidit.

Hec cum Bassa ex ore Testium audisset: accessit ad Sultanum: omnia ipsi exposuit: annoſam Testium senectutem indicauit. Quibus ille auditis, nihil magis admiratus est: & illico Patriarchæ sufficienter cavit, eumq. decreto securum fecit: ne ullum ei periculum amplius creetur, nec molestia faceſſatur, de huiusmodi negotio Ecclesiarum, quo ad hic consistat Mundus.

Hoc decreto Patriarcha accepto: in Patriarcheū reuerſus, comitatus cuncto Christiano populo: & illud in armario Ecclesie deposuit. Eo quoque die, Litaneis & gratiarum actionibus, Dominum nostrum Iesum Christum, & sanctam gloriosissimamq. Pammariam, Dei genetricem, spem & ancoram piorum verorumq. Christianorum, perquam reuerenter venerati sunt: Gaudium eximium tunc ipsis contigit: inſperato, omnibus latius inſeſerunt: propter hoc, tantū, tamq. commemorandum, bonum: quod liberata eſſent abolitionis metu, tum catholica magnatū reliquæ omnes urbis Galatæ, Ecclesie. Ecce, impletum eſt illud: quod Dominus noster Iesus Christus in S. Euangelio ad Petrum dicit: Tu es Petrus: & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam: nec portæ inferorum præualebunt ei.

Hic Patriarcha Hieremias, inſtaurauit a fundamentis Monasterium Stauroviticæ: quod aliter, Magni Nicolai nomen habet: & in monte S. Atho situm est: quod tunc ab incolis desertum fuerat. Templum eius, magnitudine & figura admirabile, cum porticibus fecit: pictisq. imaginibus elegantissimè illustrauit. Cellulas item Monachis ædificauit, & turres, & S. mensam. Muro magno & valido cinxit: & ad instar castelli exornauit. Vasa præterea preciosa diuersa generis, aurea & argentea, dedicauit. Deniq. multis possessionibus, ex quibus alimonia Monachis suppedietur, locupletauit.

Tempore huius Patriarchæ venit Archiepiscopus Achridarum, olim primæ Iustinianæ, nomine Prochorus, huc Constantinopolin: cumq. in Senatum accessisset, protulit diplomata aurei sigilli imperatoria: quibus affirmabatur, et declarabatur: ad Archiepiscopatum eius pertinere Berrhocam: qui est Episcopatus Metropoleos Thessalonice.

Hoc testimonio Solimanus acquiescens, periculum illud in omne tempus abolet.

Gratiarum actio & exultatio Græcorū.

Matth. 16.

P. Hieremias Monasterium extruxit.

Prochorus Achridensis Berrhocam sibi vendicans, auget Charactrium.

Καὶ τῆς ὥρας ἔβαλεν ἐκατὸν Φλωρεῖα χαρτὶς εἰς αὐτὰς. Καὶ, ὡς ἰδὼν ὁ πατριάρχης, ὅτι ἔβαλε χαρτὶς τῆς ἡλθον εἰς αὐτὸν ἀδελφονίαν, ἥ να κάμη: νὰ μὴ δὲ τῆς ἐπάρη αὐτοῦ τοῦ τόπης. Καὶ ἔτῃ τῆς ἐρμυλίου, καὶ ὡς ἦν, καὶ εὐχαλε φείπφαι: καὶ ἔλεγε οὕτως ὁ φείπφας. Οἱ, ἀνδρῶν καὶ ἔχει πινὰς σὺν πρᾶγμα: καὶ τὸ ὁρίξει ἐκατὸν χρόνος: πλεον δὲ μὴ ὑπορεῖ πινὰς, νὰ τὸ ἐπάρη δὸτὸ τὸ χέρι τῶν. Καὶ ἔτῃ ἐφανώθη εἰς τὸ διβαίνη: καὶ ἔδιδε τὸν φείπφαι, καὶ ἀπέδιδεν, ὅτι νὰ ἔχει πλεον ὡς τριακσίου χρόνος ἡ ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ ἀκῶσσαντες τὸ τοιοῦτο πινὰς: ἐδίδωσαν αὐτὸν, νὰ τὸ ἔχει μετὰ τῆς, ὅτι νὰ ἔρξῃ τὰ ἐκατὸν Φλωρεῖα, τὴν ἐπανδύσιν τῶν προχωρῶν. Μὴ ἔχω δὲ, τὴν κάμη ὁ πατριάρχης, ἔσρξεν αὐτὰ: καὶ ἔτῃ ἀπέδιδεν τὸν αὐτὸν προχωρῶν δὸτὸ τὸ διβαίνη.

Ac statim eo nomine, centum Aureos tributo adiecit. Quod cum videret Patriarcha: in sollicitudinem incidit, quidnam faceret: ne ille loca illius Episcopatus ad se traheret. Consilio igitur quorundam usus, abijt, & legem extulit, cuius sententia erat. Si contingerit, ut aliquis re aliquā ad centesimū annū, in potestate habeat, nemo poterit eam amplius ei de manibus eripere. Ita ad tribunal Bassarum accessit: illaque lege prolata, demonstravit: Episcopatum predictum amplius trecentos annos penes Constantinopolitanam Ecclesiam fuisse. Quo audito, illum ei Bassa adiudicavit: sub conditione tamen, ut additione centum Ducatorum quam Prochorus fecisset, acquiesceret. Quod hic, cum retractare non posset, fecit. Ita repulsus abijt Prochorus.

Patriarcha resistente, causam posuit.

Charatzis 4100. Ducati.

Patriarcha mors.

Concilium Praefulum, & de Patriarchae creatione sanctio.

HOC MODO ANNVM huius magnae Ecclesiae tributum, ad quatuor mille & centum Ducatos pervenit: quae summa, quotannis die S. Georgij, in Imperatoria porta representari solet.

Decreuit item hic Patriarcha, proficisci in Valachiam & Moldaviam. Hoc ergo consilio, egressus ē magna Ecclesia, iter inijt: comitatus certis quibusdam Pontificibus & Clericis. Ibi in Provincia sacratissima Metropoleos Tornobi agrotans, vitam hanc reliquit. Cum autem ita morbo laboraret: perfectorum Monachorum habitum sibi induit, mutato priore nomine in Ioannis nomen: spiritus & superas sic eius abijt ad arces corpore ipsius, magno cum honore sepulto. Sederat in Throno annos viginti tres, & aliquot menses. Ordinaverat omnes Metropolitae & Archiepiscopi: idē, in multis Thronis, & bis teruē: excepto solo Nicomediensi Dionysio, qui non ab ipso ordinatus erat: sed & hunc Dionysium, & ipsum Hieremiam, superior Patriarcha Theoleptus ordinaverat. Et idem hic Nicomedia Antistes morituo Hieremie successit in Patriarchatu: sicut inferius docetur.

Vulgata morte Patriarchae: Clerici magnae Ecclesiae, scripserunt ad proximos Antistites. Quibus congregatis: frequens concilium

δεξιέρων, κληρικῶν, δεχόντων, καὶ πολλῶν ἄλλων χρησιμῶν ἀνδρῶν.

Εὐρεθὴ δὲ τότε εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων, κύρις Γερμαῖος: καὶ ἐκείνησε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν συνόδον. Καὶ ὁμιλήσαντες πολλὰ περὶ τῆς πατριαρχικῆς θρόνου: ὁμοφώνησαν, καὶ ἔσρξαν, καὶ τὸ μὲν ἐγγράφως ἔγραψαν: καὶ κατ' ὅσον ὁ πατριάρχης αὐτῶν τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἔγραψε: καὶ ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς, ὅσοι ἐρεθίσαν, καὶ οἱ κληρικοί. Οἱ δὲ τὸ μὲν ἔλεγον ἔτῃ: ὅτι, ὅπου τῶν ἀρχιερέων βασιλεὺς μεκάνια πρόπον, καὶ γενεὴ πατριάρχης: χωρὶς νὰ μαζοχθῶν ὅλοι οἱ ἀρχιερεῖς, μητροπολίται, ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ ἐπισκοπῆς, τῆς ἀνατολῆς, τῆς δύσεως, καὶ τῆς πελοποννήσου, ἡγου τοῦ μορέως: νὰ σῶνται αὐτὰ κατὰ τὴν τῆς ἀρχιερωσύνης, καὶ τῆς θρόνου. Καὶ ἀφορισμὸς ὁ Ἱεροκλείας ἐξεφώνησε, μετὰ ὁμοφρονίου καὶ ὁπιστραχίλις. Καὶ ἔτῃ ὁμοφώνως ἀπέσειλαν ταχυδρομῶς εἰς τὸν ἀρχιερέα μετὰ βασιλικῷ ὁρισμῶ: καὶ ἐσώσαν τὸν ἀρχιερέα αὐτοῦ ὅλους: καὶ σιωτὴ ἐλετῇ τὸν ἐκαμναι εἰς τὸν κατὰ δὴ. Οἱ δὲ τὸν ὡς ἀγὴ εἰς τὸ πατριαρχεῖον: καὶ ἡ βασιλὴ, μερμῶν ἀρχιερέων, καὶ κληρικῶν, καὶ ἀρχόντων, καὶ τῶν ὡσων σιωαχθῶν ὅλοι οἱ δεξιέρεις: τὸ νὰ γενεὴ σιωδὸς τὸ νὰ καθαρῶν, καὶ νὰ ἐξωρῶν, πολλὰ ἐσαν τὰ δὸτὸ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν. Ἀρχὴ, τὸ συμφωνιαν, ὅπως εἶναι ἀποφασίς τῶν θείων ἀποστόλων εἰς τὸ. Καὶ ἄλλα ἄλλα καὶ πρᾶνομα, ὅπως ἦσαν. Καὶ τότε νὰ ἐκλέξῃ καὶ πατριάρχην: νὰ καθέσται ἐρηνικός καὶ ἀσκανδαλίστος, χωρὶς κανόνων περισσίου.

Οἱ δὲ οἱ Γαλατῶν εἶχαν μεγάλην ἀγάπην εἰς τὸν μητροπολίτην νικημένης, κύριον Διονύσιον: ὅσον, νὰ εἶναι ἡ πατρίδα τοῦ δὸτὸ τὸν Γαλατῶν: καὶ ἐκείνῃ ἐγενήθη, καὶ ἐκείνῃ ἀνέστη. Καὶ ὁ μόνος οἱ Γαλατῶν τὸν ἀγαπᾶσαν, ἀμὴ καὶ οἱ Καραμανίται: καὶ ἐπεθύμησαν πολλὰ, νὰ τὸν ἐκαμναι πατριάρχην. Καὶ εἰς τὰς δεκαεπτά τῶν ἀπριλίου μηνος, τὸ σάββατον τῆς δικαίας λαζάρου, ἐγενε συνόδος. Διὰ πινὰς ὑποδείξεις. Καὶ καθέσται νὰ τὸν δεξιέρων, καὶ τῶν κληρικῶν, καὶ μερμῶν τῶν δεχόντων, καὶ πολλῶν ἄλλων ἀνδρῶν: καὶ τὸ πλεον τῶν λαῶν ἦσαν εἰς τὴν αἴαν. Εὐκαὶ ὅν καθέσται νὰ ἦσαν εἰς λόγον περὶ πατριάρχης: ὡς αὐ σιωαχθῶν οἱ δεξιέρεις, πῶς νὰ καμναι. Καὶ ἐσώσαν τὸν τὸν μέγαν σακελάριον, ὁ Σεργίτης, ὁ ὅς, δὸτὸ τὸν τὸν, ὅπως καθέσται νὰ εἶναι μετὰ τὴν τὴν. Ἀγιοῖς

lium factum est: Pontificum, Clericorum, Principum, & multorum aliorum experta virtutis virorum.

Aderat tunc in magna Ecclesia, Patriarcha quoque Hierosolymitanus, cuinomen Germanus erat: & concilio ipse etiam intererat. Longa de Patriarchico throno disputatione habita: unanimis salutare constitutione fecerunt: quā & in scriptū redegerunt: & infra, tū Hierosolymorum Patriarcha subscripsit: tū, quotquot aderant Pontifices, ac Clerici. Aiebat illa sanctio sic: Quicūq; Praesulū uellet ullo modo fieri Patriarcha: absque eo, ut cūcti essent cōgregati Pontifices, Metropolitae, Archiepiscopi, & Episcopi, tū Orientis, tū Occidentis, tum Peloponnesi: hunc talē, iā ipsum per se cōdenatū, Pontificatu & throno deiectū esse. Ac cōdenationē, ab Ecclesiā consortio se iunctionē, Heraclae Antistes, sacra humerali et collari ueste indutus, promulgavit. Tū cōcordi voce emisit pernices nuncios ad Pontifices, cū Regio mādator eos cōgregarūt uniuersos: & apud Proninciale iudicē, talē ordinationē cōstenerunt. Quādo cūq; aliquis, Patriarchatū sitiens, nō accederet in Patriarcheū, sed tātū cōitione aliq̄t pauciorū praesulū, Clericorū & primorū, legeret: perinde, ac si ab uniuersorū cōcilio electus esset: tūc Synodū esse cōgēdā: in qua tales, dignitate sua mouerēt: & longē a magna ecclesia eradicati p̄hcerēt. Improbata ē hānc, a nūdinatione Simonis Magi, de quo in lib. rerū ab Apostolis Christi gestarū, oritū & nomē habere: cōtra quā, extare Canonē apostolicū. Multa alia absurda, et legib. aduersa, cōtra disciplinā rectā pugnare. His uitijs p̄fligatis: in sacro omnium cōcilio, legendū esse Patriarcham: qui pacifice, absq; omni offēdiculo, citra oēm vexationem & molestiam, summa rerū praesit.

Eo tēpore, Galata oppidi ciues, inclinatione charitatis admodū p̄debat in Metropolitē Nicomediae, Dionysiu: eo q̄ patria eius, Galata erat: q̄ ipsū & genuerat, & educauerat. Nec Galatians modō charus erat: sed etiam Caramanitis, seu Cilicib. q̄ magnopere, eū fieri Patriarchā studebat. Itaq; XV. die April. sabbato iusti Lazari: Synodus p̄pter negotia quēdā collecta est. Ibi sedentib. Pontificib. & Clericis & parte Procerū seculariū & multis alijs. cōgregatq; multitudine plebis in aerea: sermo incidit de Patriarcha: quī nā in Pontificū cōuentu faciendus esset. Tunc magnus Sacellaris, nomine Serpeta, de loco suo surrexit: & stās erectus, clara uoce dixit. Sā-

Hieroso. P. Germanus

Act. 8.

Synodus in qua Nicomediensis fit Patriarcha.

ΕΓΙΝΕ ΔΕ ΟΑΟΝ ΤΟ ΧΑΡΤΙΣΙΟΝ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, Φλωρεῖα χιλιάδες τέσσαρες, καὶ ἐκατὸν. Καὶ δίδονται καθὼν χρόνον τῆς μεγάλης Γεωργίου, εἰς τὴν ὑψηλοτάτην πύρται τῶν βασιλέων.

Ἡ βασιλὴ δὲ ὁ αὐτὸς πατριάρχης: Διὰ νὰ ὑποάγῃ εἰς τὴν βασιλίαν, καὶ εἰς τὴν περγαμῆναι. Οἱ δὲ ὡς ἦν δὸτὸ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν: καὶ ὡς ἦν μετὰ μερμῶν ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν. Καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς ἀνωτῆς τῆς μητροπόλεως τὸν ὁ δὲ ἐνένησε, καὶ ἀπέθανε. Ἐγενε δὲ εἰς τὴν αὐτὴν αὐτὴν τῆς μεγαλόχημ, καὶ ἐμετ' ὄνομα δὲ Ἰωάννης: καὶ ὡς ἦν τὸ πνεῦμα αὐτῶν εἰς τὰς ἐρηνίας μονάς: τὸ δὲ ἀγίου σῶμα αὐτῶν ἔδωσαν ἐν τῇ μὲν καὶ βλαβῶς. Ἐκαμε δὲ εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, χρόνος εἰκοσιεῖς, καὶ μῆνας. Καὶ ὅλος δὲ μὴτροπολίτας καὶ ἀρχιεπισκόπους ἐχειροτόνησε: καὶ εἰς πολλὰς θρόνους, καὶ δύο καὶ τρεῖς φορές: πᾶρεξ μόνον τὸν νικημένης κύριον Διονύσιον, ὅπως δὲ ἐχειροτόνησε. Ἦσαν δὲ αὐτῶν, ὁ κύρις Διονύσιος, καὶ ὁ κύρις Ἱερεμίας, χειροτονία τῶν πρῶτων πατριάρχων κυρὸς θεολήτης. Καὶ αὐτῶν ὁ νικημένης ἐλάβε τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, μετὰ τὸν θάνατον τῶν αὐτῶν κυρὸς Ἱερεμίας: ὡς φαίνεται κατὰ τὸν γεγραμμένον.

Οἱ δὲ οἱ κληρικοὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας: ὡς ἐμαθον τὸν θάνατον τοῦ πατριάρχου: ἔγραψαν εἰς τὸν πλεον ἀρχιερεῖς. Καὶ ἐσώσαν τὸν καὶ σιωδὸς τὸν μεγάλη ἐγενετο: ἀρχιε-

σύναις τῶν ἀρχιερέων, καὶ συνόδος. Καὶ τὸ μὲν ἐκείνῃ ἐγενετο: πλεον αὐτῶν ἀρχιε-

ἐπὶ συνόδου ἐγένετο: καὶ τὸν τὸν μὲν λέει, καὶ τὸν τὸν τὸν ἐκαμναι.

* συντάξι. Theodos. κατὰ τὸν φῶν exponit.

Καμυλοῦ- ἐχθρὸς μέγας τῆ πατριάρχῃ. Καὶ ὡς ἔστησαν
φυροῦ, ἐστὶ γέ- τῆτο: ἐκαμῶν τὸν ῥοκαῖν, ῥεάφοντες, ὡς δὲ τὸ
φυρὰ οὐ τέ- μέγας ὅλα τῆ λαῶν: ὅτι τῆτον θέλομεν πατριάρ-
λα τῆ περ- χῶν, τὸν κύριον Διονύσιον.

Τὸν νότον: Καὶ μιᾷ ἡμέρᾳ ὑπῆγεν ὁ βασιλεὺς Δι-
pons in ex- θαλάσσης εἰς τὸ * καμυλοῦ φυροῦ. Καὶ ὡς ἔ-
tremo Cera- μαθαν τῆτον οἱ χρεῖσται: ἐδραμῶν ἐκεῖ, βαστὴν
tini sinus, ταὶ τὸν ῥοκαῖν. Καὶ ἐτῆ ἐπεσκιώθησαν, καὶ τὸν
seu Galatai οἱ πατεῖ ἐδωκαν. Ὁ ὁ βασιλεὺς, ὡς ἤλθεν εἰς τὸ παρ-
ὅτι οὐ πατεῖ ἀρχῆς εἰς τὸ
ἀρχῆς εἰς τὸ
θερόνον ἐκά-
θισεν.

γίνετο τὸ θῆλημα τῆ λαῶν. Καὶ ὁ πασιᾶς,
μὴ ἔχων, τὴν κάμιν δὸν τὸν φόβον τῆ βασι-
λέως: ἐπεμψεν τῆ λαῶν, καὶ ἐπῆρε τὸν πατριάρ-
χῶν δὸν τὸν Γαλαταῖν: ὅπῃ εὐρίσκετον ἐκεῖ
διογμῶν: καὶ τὸν ἤφερεν εἰς τὸ πατριάρ-
χεον: καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον τὸν πατρι-
αρχικόν.

Μετὰ δὲ ἡμέρας ὀλίγας, ἔλαβε τὸ πεσκέ-
σιον, τῆς τῆς χιλιάδης τῆ Φλωρεῖαι καὶ τὰ
ὑπῆγεν εἰς τὸ διβαῖν, καὶ τὰ ἐπαρέδωκε τῆ
τῶν περτέρῃ. Καὶ ἐτῆ τὸν ἐπῆρε, καὶ ὑπῆγε:
καὶ ἐφίλησε τῆ βασιλέως τὸ χερσὶν, ὡς εἶναι συ-
νήθεια τῶν πατριαρχῶν. Καὶ * μπαρῆτον

τῆ ἐδωκε. Ὡς δὲ ἔλαβεν αὐτὸ: ἐκάθισεν ἐπὶ
θρόνον, καὶ ἐκρινον ἀφ' ὁβωας. Οἱ δὲ ἀντίδι-
και αὐτῶν, οἱ ἀρχιερεῖς, μὴ ἔχοντες πλεον, τὴν
κάμιν αὐτῶν: ἐπεσκιώθησαν αὐτὸν, ὡς αὐ-
τὸν τὴν αὐτῶν, καὶ βασιλέων, καὶ πατριαρχ-
ῶν. καὶ ὑπῆγε κατ' εἰας εἰς τὸν θρόνον

† ἀναλογία αὐτῶν.

Εἰς τὰς ἡμέρας δὲ τῆς τῆ πατριάρχῃ, ἐπὶ
Theodos. ναυ πολλὰ σκαῖν δαλα, καὶ συγχήσεις, καὶ τα-
νωβοαδὶ τι- ραχαῖ, αὐτὰ μέσον αὐτῶν, καὶ τῶν ἀρχιερέων, καὶ
να ὡραία, ἐν- τῶν κληρικῶν: καὶ πολλὰ σινώδους καὶ παρ-
μέσῃ καὶ χαῖ ἐγίνοντο.

Τῶν δὲ πατριάρχῃς, ἐκτίθη μεσὶ εἰς τὸ
οἱς τιθεσιν πατριαρχεῖον, τὸ μερὶ τῆς δύσεως, κελία
οἱ τῶν καὶ τῶν ἐσάρον τῶν ἀπ' αὐτῶν: καὶ δὸν κατὰ εἰς αὐτὰ ἐκα-
νομῶν ἐσάρον τῶν ἀπ' αὐτῶν. Καὶ πλεον τῶν τῶν, ἐκα-
βλῶν: ἐκτίθη μεσὶ εἰς τὸν μέγαν καὶ καλόν. Ἐκα-
μία μαρτίας, με δὲ καὶ δύο ἀναλόγια, * ὅπῃ κανοναρχῶν,
ἡ ἄλλω ἀγί- εἰς τὸν δεξιὸν χορὸν, καὶ εἰς τὸν ἀριστερόν: καὶ ἄλ-
ωμ, λέγοντες λαλῶν σκῶν.

Πατριαρχεῖον δὲ τῆς τῆ κυρῆς Δι-
νυσίαι: ἐκατίνασαν τὸν σινώδον. Διὰ ὅριον τῆ
πυσίαι, ἀπ' αὐτῶν δὸν τὸν ναὸν τῆς παμμα-
καρῆς τῆ πατριαρχῆς: ὅπῃ ἦτον ἀπ' αὐτῶν
εἰς τὸ * καμπαρῶν: καὶ ἐφάνετον δὸν μα-
κρόν ἐν σερῆς καὶ θαλάσσης: καὶ ἐγνώριζε
Theodosius πασι χρεῖσται τὸ πατριαρχεῖον, ὅταν ἦθελον

commodis aduersari Patriarchæ. Hoc ubi sic
decreuere: pararunt supplicationem, tan-
quam nomine totius populi scriptam: hunc
Dionysium sibi Patriarcham expetentis.

Quodam die Rex mari ad Cameloge-
phyrum (pontem Camelorum dixeris) per-
rexit. Quod ut Christiani cognouerunt: cu-
currerunt illo, ferentes supplicationem: quā
humiliter ei porrexerunt. Rex, in Pala-
tium suum reuersus, eam legit: & extem-
plo Rusta Bassam acciuit: & valde hoc no-
mine obiurgauit. Tandem ei dixit: Est
hæc sententia mea, ut fiat, quod popu-
lus meus uult.

Tum Bassa, cum metu Regis non haberet,
quod aliud faceret: misso equite, quem Zau-
schum vocant, Patriarcham ex oppido Ga-
lata, quo eiecus fuerat, accersit. Qui in
Patriarcheum reductus, sedem suam recu-
perauit.

Paucis diebus post, honorarium ter mille
Ducatorum accepit: allatumq; in confessum
Bassarum, Quæstori tradidit. A quo ad
Regem adductus, manum huius osculatus
est: quemadmodum consuetudo Patriar-
charum fert. Cumq; potestatem & ius, ab
eo datum, accepisset: in solio suo securus se-
dit, libere Ecclesiam regens, & iurisdic-
tionem exercens. Aduersarij verò Pontifi-
ces, cum rem impedire non possent: eum
pro domino suo, & Rege, & Patriarcha, a-
gnouerunt, & honorarunt. Ita singuli do-
mos suos discesserunt.

Temporibus huius Patriarchæ multa di-
scordia, confusiones, perturbationes, inter i-
psos, & Pontifices, & Clericos, exorta sunt:
ac plures turbulentiæ Synodi celebratae.

Condidit hic Patriarcha, in Patriarcheij
parte, quæ ad occasum Solis vergit, quatuor
conclauia, seu cellas, in superiore loco: & a-
lia totidem inferius, his subiecta. Et prope
hæc, equile spatiosum, & pulchrum. Duo quo-
que pulpita libris imponendis fecit: ubi,
quæ ab aliquo leguntur, ab alijs cantantur:
in dextero & sinistro choro: nec non alia
quædam, Ecclesiæ vñibus accommodata.

Hoc Patriarcha sedente: deposita est S.
crucis figura, Bassa insu, de superiore par-
te, ubi campanis locus erat, templi Pamma-
cariæ: quod in Patriarcheio est: quæ crux
eminus longè, è terra mariq; conspicua fue-
rat: omnibusq; Christianis Patriarcheum,

Patriarchæ
restitutio.

Confirmatio
patriar-
chæ.

Aedificatio
eius.

S. Crucis
de Patriar-
cheio dei
ædificatio,
cum dolore pio-
rum.

ιδεῖ τὸν σαυρόν. Καὶ, ὡς τὸν ἐκατίνασαν, ἔγνε
μεγάλη λύπη εἰς τοὺς χρεῖσταις.

Τῶν δὲ πατριάρχῃς, ἀδ' ἐνήσας ἀπὸ θα-
νεί: ἐν τῶν αὐτῶν τῆς παμκαρῆς τὸν ἐφ' αλ-
λαμ, καὶ πάσης δολαβείας. Τὸ ὅσῳ αὐτῶν
ἐθαψαμ ἐν τῇ μονῇ τῆς ὑπεραγίας θεοτόκης,
ἐν τῇ χαλκῇ, εἰς τὸ μοναστήριον αὐτῶν.

Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς τὸν θάνατον
τῆ πατριάρχῃς: ἐδραμῶν πολλοί, καὶ δὸν τῆς
ἀνατολῆς τὸ μερὶ, καὶ δὸν τῆς δύσεως. Καὶ,
ἀρχῆς ἐκαστοῦ γενόμενης, κοινῇ γνώμῃ ἀρχιερέων,
καὶ: καὶ τὸ κληρικῶν, ἀρχόντων, καὶ πάντων τοῦ λαοῦ,
πεσκέσιον ἐψήφισαν πατριάρχῃ τὸν πωνιερῶν τῶν
ἐκατίνασαν.

μητροπολίτην ἀδριανῶν πόλεως, κύριον Ἰωά-
σαφ. Καὶ ἐδωκαν αὐτῶν τὸ μικρόν μύνημα:
καὶ τὸ μέγα, ὡς ἐφ' αλὰμ τὸν ἐσπερινόν. Καὶ
τὴν διχαρισίαν ποιήσας, ἐπὶ χείρας τὸ δι-
κανίκιον ἔλαβε πατρί τῆς ἡρακλείας. Καὶ
πεσκέσιον αὐτῶν, ἐφίλησε τὴν χεῖρα
αὐτῶν. Τὸ δὲ μέγα μύνημα, τῆ ἐδωκεν ὁ π-
νδ. μύνημα καὶ σφῶνται μέγας χαρτοφύ-
λας τῆς ἀγνώπης τῆς χρεῖσταις μεγάλης ἐκ-
κλησίας, κύριον Ἀλεξάνδρον, ὁ δὸν τῆρας.

κγ. ΙΩΑΣΑΦ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
Αδριανῶν πόλεως.

Ὡς ἔγνε τῆς τῆ πατριάρχῃς: ἐδραμῶν
ὅλ: ὁ λαὸς, ἱερωμένοι, καὶ κοσμητοί, καὶ ἐ-
πεσκιώθησαν αὐτὸν, γέροντες καὶ νέοι. Ο-
μῶς, ὡς εἶπαμε, τὸ πεσκέσιον ἔγνε, Φλω-
ρεῖαι χιλιάδες τῆς: ἐσόντας, νὰ κάμω τὴν
ἐπανόστασιν εἰς αὐτὸ. Καὶ ἔτας τὰς ἐδωκεν
ἐ: ὁ πρῶτος πατριάρχῃς, κύριον Διονύσιον.

Καὶ, ὡς ἔγνε πατριάρχῃς τῆς τῆ κυρῆς Ἰωά-
σαφ: ἐκαμῶν οἰκονομίας πολλὰς, καὶ δω-
ρήματα ἐδωκε: καὶ ἐκοψεν τὰ χίλια Φλω-
ρεῖαι τοῦ πεσκέσιου: καὶ ἐμεινεν αὐτὸ, δύο
χιλιάδας. Καὶ ἐτῆ ἐπῆρεν αὐτὰς, καὶ
ὑπῆγεν εἰς τὸ διβαῖν: καὶ τὸν βασιλέως
τὴν χεῖρα ἐφίλησε, καὶ τὸ μπαρῆτον ἔ-
λαβε.

Καὶ, ὡς ἐπῆρεν ἡμέραι ὀλίγαι: ὅλον
τὸν περὶ φραγμῶν τοῦ πατριαρχεῖου, ὁ
λαὸς τῆ πατρίαν γυροδεύ, μετὰ λαῶν πᾶσι *
πατριάρ- σεσάδριον, ἐορῆσεν αὐτὰ: καὶ ἤφερεν
κα: καὶ τὰ ἀσβέσω, καὶ λιθάρια, καὶ κεραμίδες, καὶ
σιδήρα, καὶ ἐκτίθη αὐτὸ γύρωθεν: καὶ τὸ ἐ-
καμῶν, ὡς κἀστὸν ὡραῖον, πεφυλαγμέ-
νον. Ἐκτίθη δὲ καὶ δύο παλάτια ἐμορφῶται
τα μεγάλα: ἀριστερὰ, ὅταν δ' ἔγνης δὸν τὸ
λαὸς τῆ πατρίαν γυροδεύ, μετὰ λαῶν πᾶσι *
καὶ εἰς.

conspicua, notum fecerat. Ea deposita, ma-
gnus mæror omnium piorum animos inuasit.

Post hæc, Patriarcha morbo extinctus
est: cui iusta in templo prædicto, Psalmorum
cantu, & omni ceremoniarum genere, ritè fa-
cta sunt. Corpus eius, in S. Deiparæ monaste-
rio vicina insula Chalceæ, ad ipsum pertinen-
te, humatum.

Vulgato Patriarchæ obitu inter Antistites:
multi, & ab Oriente, & ab Occidente, in vr-
bem confluxere. Ibi concilio habito, de sen-
tentia Pontificum, Clericorum, Primorum, &
totius populi, electus est Patriarcha, sanctif-
simus Adrianopoleos Metropolitæ, Ioasa-
phus. Cui primò minor de more significatio
data est: deinde, vespertino cantu peracto,
maior. Cumq; gratias ritè egisset: pedum sa-
crum ab Heracleensi accepit: quem demissè
uenerans, osculum manui eius infixit. Ma-
iorem verò significationem dedit ei reueren-
dus & doctissimus uir, magnus sacratissime
magne Christi Ecclesiæ Chartophylax, seu
Commentariensis, Alexander Terentis.

XXIII. P. IOASAPHVS,
Metropolita Adriano-
poleos.

Postquam hic, Patriarchicæ dignitati præ-
positus fuit: concursu totius populi, sacri &
prophani ordinis, seniorum & iuniorum, ei
congratulationum, & venerationem exhiben-
tium, exceptus est. Erat tunc temporis, Pesce-
sium trium millium, uti diximus, aureorum:
uitio eorum, qui ad tantam id auctionem per-
duxerant. Eam certè summā, superior Patri-
archa Dionysius dederat. At hic Ioasaphus,
sedem indeptus, magna arte, multis ma-
chinationibus plurimum donorum distributio-
ne, tantum effecit: ut uno mille defecto, Pesce-
sium posthac bis mille Aureorum remaneret.
His secum acceptis, ad consilium perrexit:
manumq; Sultani osculatus, insigne potesta-
tis accepit.

Paucis diebus elapsis: totum septum, quo
Patriarcheum circumdatum erat, cum ucte-
ribus & putrefactis tugurijs destruxit: adue-
ctisq; calce, lapidibus, regulis, & coctilibus
lateribus: murum ipsi Patriarcheio circum-
dedit: ita ut id nunc castri pulcherrimi & mu-
niti speciem habeat. Aedificauit quoq; duo
speciosa & ampla palatia in parte sinistra
executi è Patriarcheio, prope sacratissimam

Mors Patri-
archæ.

Adrianopo-
litanus, eius
successor:
per quem,
Pescesium
alleuatum.

Pescesium,
2000. Du-
cati.

Præclara
Patriarchæ
opera, &
uasa ab eo
facta.

ἡ τῶν ἀπὸ τῶν ἑκὼν αὐτῶν, καὶ τῆς ἀξίας τῆς πατριαρχίας, καὶ τῆς ὀνόματος: ὥστε μὴ δυνάμει κατὰ μηδὲν τρόπον τῶν λοιπῶν αἰαλαβέδων, ἢ τῶν θρόνων τῶν πατριαρχικῶν, ἢ τῶν τῶν λειτουργημάτων: ἀλλὰ καὶ μόνον κατὰ μοναχὸς ζῶν. Οὐδὲν καὶ εἰς τὴν περὶ τῶν δόλων σὺν καὶ ἀσφάλειαν, ἐγένετο καὶ ἡ μετέωρα σιωδὶ καὶ ἀπόφασιν: περὶ κεκλιμένῃ τῇ θείᾳ διαγγελίᾳ, καὶ ἀφωρισμῷ πρότερον ἐκφωμισθέντος. Ἐπεὶ ἐπὶ αὐτῶν χιλιοσῶν, ἐβδόμητος ὡς τρίτω, μηνὶ Ἰαννουαρίῳ, ἐν δὲ ἱερωσὶ ὁ γένος. Ὡσαύτως ὁ πᾶσι κελεύμεθα: ἵνα, ἐπεὶ τῶν ἡμῶν τῶν ὑπογεγραμμένων ἀρχιερέων, προϋόντων τῶν χρόνων ἐβελήσῃ ἀθωώσαι αὐτοὺς, νομίμως καὶ κανονικῶς καθαρευθῆναι: καὶ ἀθετήσας τὴν ἰδίαν ἐννομον ὑπογραφῶν ἐξ ἀδωσέως τῶν, ἢ φιλοπροσωπίας: ὑπάρχῃ αὐτοὺς καθαίρειν, καὶ ἀπὸ τῶν ἑκὼν αὐτῶν ἀρχιερωσύνης, καὶ τῶν ἀναθέματι ὑποδιδόντων.

παῖσιος, δὲ χεῖρ ἐπίσκοπος δὲ χεῖρ δὲ, ἐκὼν ὑπέγραψα.

Ὁ πᾶσι Μητροπολίτης καὶ πατριάρχης, ἐκὼν ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης ἡρακλείας κύριλλος, ἐκὼν ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης τορόβας αἰρσάνιος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης κυζίκης Ἰωάσαφ, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης θεσσαλονίκης, θεωνῆς.

ταπεινὸς μητροπολίτης νικαίας κύριλλος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης χαλκιδωνῶν, δούμιος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης λαρισσῆς νεόφυτος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης ἀδριανπόλεως, δέσποτος.

ταπεινὸς μητροπολίτης * Ἰωάσαφ.

ταπεινὸς μητροπολίτης ἀγγιᾶ λᾶξενοφῶν, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης κορίνθας σωφρόνιος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης ζηγῶν ἐλπίος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης φιλιππῆς πόλεως, δέσποτος.

ταπεινὸς μητροπολίτης παροναξίας, Βενιαμίν.

ταπεινὸς μητροπολίτης παλαιῶν

rum canonū autorē: & deſicimus ipſū: ac pro electo & ab alienato habemus, tum a dignitate Patriarchæ, tum a nomine: ita, ut nullo modo in poſterū, nec ad thronum Patriarchicum, nec ad eius adminiſtrationē, poſſimilio redire poſſit: ſed tantummodo monaſticam uitā degere. Vnde & maioris horum omniū notitiæ ac certitudinis cauſa, lata quoque eſt noſtra Synodica ſentētia: propoſito ante oculos ſacrorum Euangeliorum libro, & excommunicatione antea pronunciata. Aſcū anno ſepties milleſimo, ſeptuageſimo tertio, menſe Ianuario, Indictione octaua. Eodem modo ſtatui mus: ſi quis noſtrum, quorum nomina hic ſubſcripta ſunt, Pontificum, uoluerit progreſſu temporis purgare ipſum, & abſoluere: cū tamen ſit ex præſcripto legū & canonū de folio detractus: ſuamque legitimam ſubſcriptionē, irritā facere: ſeu licentia quadam, & petulantia, ſeu uoluntatis erga hominem propenſione: talem eſſe ſuo ipſius iudicio & facto deiectionem, pontificioque honore exutum, & anathemati obnoxium.

Ego Paſius, Archiepiſcopus Achridarum, volens ſubſcripi.

Ego uilis Metropolitā Caſareæ Metrophanes, volens ſubſcripi.

Ego humilis Metropolitā Heracleæ Cyrillus, volens ſubſcripi.

E. H. M. Tornobi Arſenius ſubſcripſi.

E. H. M. Cizici Ioſaphus ſubſcripſi.

E. H. M. Theſſalonica Theonas.

E. H. M. Nicaæ Cyrillus ſubſcripſi.

E. H. M. Chalcedonis Ethymius ſubſcripſi.

E. H. M. Lariffa Neophytus ſubſcripſi.

E. H. M. Adrianopoleos Arſenius.

E. H. M. Ioſaphus.

E. H. M. Anchiali Xenophon ſubſcripſi.

E. H. M. Corinthi Sophronius ſubſcripſi.

E. H. M. Gregorius Pruſa ſubſcripſi.

E. H. M. Philippopoleos Arſenius.

E. H. M. Parinaſia Benjamin.

E. H. M. priſcarum Patrarum Ger-

Ergo ſpeli-
tur Patriar-
chatu, excō-
municatus.

Anno Chri-
ſti 564.

Subſcriptio-
nes Antiſti-
tuta.

ὡν πατέρων, Γερμανός.

ταπεινὸς μητροπολίτης θηβῶν, Ἰωάσαφ.

ταπεινὸς μητροπολίτης λακεδαίμονίας, γρηγόριος.

ταπεινὸς μητροπολίτης μιτυλήνης, μακάριος.

ταπεινὸς μητροπολίτης μεσημβρίας, ματθαῖος.

ταπεινὸς μητροπολίτης ἱερουσῶν, καὶ ἀγία ὄρεσις, δαβίδ.

ταπεινὸς μητροπολίτης ρυζαίας, Ἰωακείμ.

ταπεινὸς μητροπολίτης ἀθηνῶν, σωφρόνιος.

ταπεινὸς μητροπολίτης ναυπάκτις καὶ ἁγίου, Ἰωακείμ.

ταπεινὸς μητροπολίτης βάρνης Γαβριήλ, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης χερσίων πόλεως, μακάριος: ἐχὼν καὶ τὴν γνώμην τῶν μονεμβασίας.

ταπεινὸς μητροπολίτης τραϊανῶν πόλεως ἡ τοῦ μαρτωνείας, Γαβριήλ, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης διδυμοπόλεως, σωφρόνιος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης δρισηνῶν, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης μιδαίας Ἰωακείμ, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης σωζοπόλεως, φιλόθεος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης ζιχνῶν Γρηγόριος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς μητροπολίτης λήμνης νεόφυτος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς ἐπίσκοπος κίτρε δαμασκηνός, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς ἐπίσκοπος κασιωδίας κοσμάς, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς ἐπίσκοπος πολεανίνης καὶ βαρδιωριῶν, μακάριος.

ταπεινὸς ἐπίσκοπος ζιτάνης Ἰωάβος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς ἐπίσκοπος δρινηπόλεως, μακάριος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς ἐπίσκοπος δαμαλῶν καὶ πολυφύγγας, Ἰωάσαφ.

ταπεινὸς ἐπίσκοπος φαναρίου, γρηγόριος, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς ἐπίσκοπος ὠλκῆς σισῶν, ὑπέγραψα.

ταπεινὸς ἐπίσκοπος αὐλῶν λαυρεντίος, ὑπέγραψα.

manus.

E. H. M. Thebarum Ioſaphus.

E. H. M. Lacedæmonia Gregorius.

E. H. M. Mitylenæ Macarius.

E. H. M. Meſembria Matthæus.

E. H. M. Hieruſi, & S. montis, David.

E. H. M. Rhyzæ Ioachim.

E. H. M. Athenarum Sophronius.

E. H. M. Naupacti & Artæ Ioachim.

H. M. Varnæ Gabriel ſubſcripſi.

H. M. Chriſtianopoleos Marcarius: habens & conſenſum Præſulis Monembaſiæ.

E. H. M. Traianopoleos, ſine Maroneæ, Gabriel ſubſcripſi.

E. H. M. Didymotechi Sophronius ſubſcripſi.

E. H. M. Diſta Parthenius ſubſcripſi.

E. H. M. Midie Ioachim ſubſcripſi.

E. H. M. Sozopoleos Philotheus ſubſcripſi.

E. H. M. Zichnarum Gregorius ſubſcripſi.

E. H. M. Lemni Neophytus ſubſcripſi.

E. H. Episcopos Citri Damascenus ſubſcripſi.

E. H. Episcopos Caſandria Coſmas ſubſcripſi.

E. H. Episcopos Poleannina & Bardioritarum Macarius.

E. H. Episcopos Zetumij Iacobus ſubſcripſi.

E. H. E. Drinopoleos Macarius ſubſcripſi.

E. H. E. Damalarum & Polyphen-gis Ioſaphus.

E. H. E. Phanarij Gregorius ſubſcripſi.

E. H. E. Olenæ Siſoes ſubſcripſi.

E. H. E. Anlonis Laurentius ſubſcripſi.

ταπεινός ἐπίσκοπος ὁλων αὐθιμ, ὡς ἐρεῖα.

Βελᾶς αὐτῶν, ταπεινός ἐπίσκοπος τῶν Ἰωαννίνων: ἐχωρὶς τὴν γνώμην αὐτῶν, ὡς ἐρεῖα.

ταπεινός ἐπίσκοπος Φαναρίου: ἐχωρὶς τὴν γνώμην τῶν μακρῶν, ὡς ἐρεῖα.

ταπεινός ἐπίσκοπος Δημητριάδος θεόφιλος: ἐχωρὶς τὴν γνώμην τῶν λιτῶν καὶ ἀρεῶν.

ταπεινός ἐπίσκοπος Ῥεντινῆς δαμασκηνός: ἐχωρὶς τὴν γνώμην τῶν σερβίων, ὡς ἐρεῖα.

ταπεινός ἐπίσκοπος μέτρων καὶ ἀθῶν προκοπός: ἐχωρὶς τὴν γνώμην τῶν μυρλοφύτων.

ταπεινός μητροπολίτης κατωρῆας Ἰωάσαφ, καὶ πρῶτος πᾶσης βελγίας, ἐκὼν καὶ ἰδίᾳ χειρὶ ὡς ἐρεῖα.

ταπεινός ἐπίσκοπος ἐρμνίτης ἀναΐας, ἐκὼν καὶ ἰδίᾳ βελγίᾳ ὡς ἐρεῖα.

E. H. E. Solonis Anthimus subscripsi.

Ego Belas Antonius, humilis Episcopus Metropolitæ Ioanninorum, habens & assensum eius, subscripsi.

E. H. E. Phanarij Gabriel, cum consensu etiam Thaumacensis, subscripsi.

E. H. E. Demetriadis Theophilus: assentientibus quoque Litza & Agraphorum Metropolitæ.

E. H. E. Rhendina Damascenus, assentiente & Seruorum Metropolitæ, subscripsi.

E. H. E. Metrorum & Athyrorum Procopius: astipulante quoque Myriophytensi.

E. H. Metropolitæ Castoriae Ioasaphus, & Prothronus totius Bulgaria, volens mea manu subscripsi.

E. H. Episcopus Strumnitza, Ananias volens meo consilio subscripsi.

E. H. Episcopus Melenici subscripsi.

ⲙⲧⲣⲟⲩⲛⲧⲟ ⲉⲡⲓⲥⲕⲱⲙⲉⲥⲗⲉⲛ
ⲕⲩⲡⲟⲧⲟ ⲡⲏⲥⲁⲭ.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ
τῶν ἀρχιερέων, τῆς ἀνατολῆς, τῆς δὲ
σεως, καὶ τῆς πελοπον-
νήσου.

HACTENVS SVBSCRIPTIO-
nes Antistitum Orientis, & Occi-
dentis, & Peloponnesi.

Hoc modo euerfus Patriarchatu Ioasaphus surrexit de loco, ubi federat: & reuerentiam Pontificibus exhibuit, dextrorsum sinistrorsumque conuersus. Tunc è magna Ecclesia egressus, in suas domos abiit, quas emerat: ibique mansit. Mox exiit Index & seruus, conueniens ipsum. Hi rationes ab eo pecunijs repetundis poposcerunt. Tunc persoluit, quæ iniuste abstulerat Pontificibus, alijsque sacri ordinis viris. Ita impletum super eo fuit hoc Davidis: Reuertetur in caput ipsius labor suus, & quæ ibi sequuntur.

Peracta deiectione illius, concilium à Pontificibus coactum est: in quo hi suis locis, pro dignitate muneris sui Ecclesiastici quisque, confederunt, Patriarchæ faciendi causa. Tunc

Repetundæ à Patriarcha perfolatæ.

Psalm. 7.

una

ἐν τῇ συνόδῳ ἀπέφηναν ὁμοφώνως, μιᾷ βελγίᾳ καὶ γνώμῃ: καὶ ἐκοψάμην τὸ τῶν σίμωνων ὡς ἀνομώτατον καὶ ἀσεβέστατον ἐργον: ἡ γὰρ ναὶ μὴ δὲ ἐπέρνευ Φλωρία, ὅταν κάμνεν χειροτονία: κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν δειῶν καὶ ἱερῶν κανόνων: τοῦ εἰσῆσαι ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦ τριακῆς. Εἰ δὲ καὶ ὅποιος τῶν ἀρχιερέων παρῶν τῆς τῶν κανόνων: ναὶ οὐκ αὐτοκαθαίρετος. Περὶ δὲ τῆς ἐμβατικῆς ἐσυγχώρησαν, ναὶ τὸ ἐπέρνευ. ὡς τῆς καλᾶς εὐχῆς. Τὰ κατὰ δὲ τὸν ἐπὶ τῇ πύλῃ, καὶ ἐκοψάμην τὸν κλάδον, καὶ τὸ δὲ τὸν κλάδον: καὶ τὴν ῥίζαν ἀφῆκαμ. Ἡ γὰρ, τὸ συμφωνιακὸν τῶν χειροτονιῶν ὅψαν: τὴν δὲ ῥίζαν, τῆς ἐμπατικῆς βατικῆς, καὶ πάλιν βλαστῆσαι καὶ αὐτὴν, ὡς λέγει ἡ συνήθεια τῆς καλᾶς εὐχῆς τὸ δὲ τὸν κλάδον.

* ὅτε τινὲς ἐκ τῶν παλαιῶν (inquit Theodosius) ἀργύριον ἐλάμβανον, ὁ πνευματικὸς βατικὸς, καὶ πάλιν βλαστῆσαι καὶ αὐτὴν, ὡς λέγει ἡ συνήθεια τῆς καλᾶς εὐχῆς τὸ δὲ τὸν κλάδον.

ΚΑΙ ΑΚΟΥΣΑΤΕ, ΤΙ ΛΕΓΕΙ Εἰς τὰς πρᾶξεις τῶν ἀγγέλων ἀποστόλων.

Θεασάμενοι δὲ σίμων ὁ μᾶγος: ὅτι διὰ τῆς ὑποθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων, δίδοται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον: ἔφερε χρήματα, τῆς Φλωρίας: καὶ εἶπε τῶν ἀποστόλων. Δότε καὶ ἐμὲ τὴν ἐξουσίαν ταύτην: ἵνα εἰς ἐκείνον, ὅπως βάλω τὰ χεῖρά μου, ναὶ ἔρχεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. ὁ δὲ ἀπόστολος πετρὸς εἶπε πρὸς αὐτὸν. τὸ δέγνεις σὺ, ἡ γὰρ τὰ Φλωρία σὺ, καὶ ἐσὺ, ναὶ ἡσέ ἀφωρισμένη, καὶ ἀναθεματισμένη εἰς τὴν ἀπώλειαν τῶν αἰώνων πυρός: διότι ἐλογιάσας, τὸ χάρισμα τῆς δόξης δίδεσθαι με Φλωρία. Οὐαὶ καὶ εἰς ἐκείνους οὗτοι ἀρχιερεῖς: ὅπως πωλῶν τὴν χάριν τῶν ἁγίων πνευμάτων, καὶ λαμβάνον Φλωρία. Ομοίως ναὶ ἐλθόμεν εἰς τὸ προκείμενον.

καὶ.

ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ, ΜΗ-
τροπολίτης καίσα-
ρείας.

Καθ' ἡραντες ἡ συνὸς τῶν ἀρχιερέων, ὡς εἶπαμε, τὸν πατριάρχην κύριον Ἰωάσαφ: ἐψηφίσαν τὴν τὸν καισαρείας, πατριάρχην: καὶ δώσαντες αὐτῷ τὸ μικρὸν μύνημα, καὶ τὸ μέγα: ἐλάβε τὸν πατριαρχικὸν θρόνον. Λοιπὸν, τινὲς ἀρχιερεῖς ὅτι τῆς πατριαρχείας τῆς τῶν, δὲ ἐπέρνευ Φλωρία, ναὶ κάμνεν ἱερεῖς: μόνον τὸ ἐμπατικὸν τῆς ἐπέρνευ, ὡς τὸν ἡσέ, τοῦ ἐκάρη ἱερέων, καὶ τοῦ ἐδιδεῖν ἐκκλησία. Καὶ ἀκούσατε, τί ἐμπατικὴ ἐπέρνευ τινὲς ἀρχιερεῖς, ἐσθλὰς εἰς τὴν χειροτονίαν, ὡς

una eademque mente et voce, decretum ibi ab eis factum est: quo Simonis scelestissimum, impietatisque plenum, vitium excindebatur: videlicet, ne ullam caperent in designationibus pecuniam: sed diuinorum & sacrorum canonum, vicesimi noni & trigésimi, sententiam inuiolatam retinerent. Quod si ullus, quicumque esset, Praesulum, hos canones transiret: iam tum per se functione muneris sui deiectionem esse. Nihilominus tamen Embaticium (domi nescio quid, quod initio daretur) accipi permiscere. O indulgentiam panis dignam. Mala arboris decussere folia, & ramos exciderunt, atque ipsam adeo arborem: sed radicem reliquerunt. Quod dico, hoc est, Nundinatio ne quidem Simoniacam ordinationum ampuarunt: sed radicem, nempe munus, quod initio datur, reliquerunt: ut scilicet ne deesset causa rursus germinandi & crescendi, punitionis apud inferos arbori.

Contra Simonianam Synodicum decretum.

Embaticij improba concessio.

AVDITE, QUID IN LIBRO
Actorum Apostolorum
dicatur.

Cum uidisset autem Simon, per impositionem manuum Apostolorum dari Spiritum sanctum: obtulit eis pecunias, ac dixit: Date & mihi potestatem: ut ad illum, cuicumque manus meas imposuerim, ueniat sanctus Spiritus. Petrus uero dixit ei: Pecuniae tuae, & tu, sitis à communione piorum segregati: & in exitum æterni ignis execrati: quod gratia Dei putastis dari pecunijs. Va ueistis Pontificibus: qui, quæ gratis dantur à spiritu Sancto, pecunijs vendunt. Verum ad institutam narrationem redeamus.

XXIII. P. METROPHANES,
Cæsareæ Metropolitæ.

Exturbato ad hunc, quem diximus, Metropolam, Patriarchica sede in Pontificum confectus Ioasapho: suffragijs eorundem designatus est Cæsariensis, Patriarcha: successitque is, utraque significatione accepta, in sublimi throno. Caterum sub huius Patriarchatu fuerunt quidam Pontifices: qui non accipiebant ob Sacerdotes creandos pecuniam: sed tantum Embaticium aliquis capiebat, quando Sacerdos aliquem faceret, dante id Ecclesia. Atque cognoscite, quæso: quodnam Embaticium quidam eorum acceperint. cum in ipsa ordinatione nullos

Metrophanes Patriarcha.

p + caperent

ὅπως δὲ ἐπερναν φλωρία: διὰ τὴν μὴ δὲ παρὰ τὴν αὐτὴν φασίαν τῶν θείων νόμων, καὶ τῶν δεχηρέων: καὶ διὰ τὴν μὴ δὲ κατακρη-
θῆν μετὸν σίμων τὸν μάγοι: ἐπερναν τὸ ἐμπα-
τίκιον δι' αὐτὸν: καὶ διὰ τὴν εἶχον καμίαν ζημίαν
ἀπὸ τῶν πραγμάτων αὐτοῦ: μόνον ἐρχόντη-
σαν πάλιν εἰς τὴν πρώτων ἀπόλαυσιν τῆς μα-
μωνᾶ. Οὐαὶ ἡ αἰ. Δὲν γελᾷ τὸ θεός: ὅτι ἐπὶ
σωτὴρ δὲ λέγει, ὅτι βασιλεύς, ὅτι ἄρχοντας:
ὅτι δεχηρέως, ὅτι ἄλλὰ πινός: ἀλλ' ὅτι καθ' ἑ-
νὸς ἀπὸ τοῦ εἰ κατὰ τὴν ἐργα αὐτῶν, ὡς δὲ θεός
δίκαιος.

Ὁμῶς ὁ αὐτὸς πατριάρχης ἔκαμε παρὰ-
τησιν ἐγγράφως τὴν πατριαρχικὴν θρόνον, καὶ
τῆς δεχηρώσεως, εἰς τὰς τεσσαρεῖς τῆς Μαΐας
μηνός, ἡμέρας κυριακῆς, μετὰ τῶν χειροτονίαν
τῶν νεομυθίας. Καὶ λαβόντες αὐτῶν οἱ δεχί-
εις, καὶ οἱ κληρικῶν, ἐβαλαν εἰς τὴν κώδικα
τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΟΝΤΟΣ ΔΕ ΤΟΥΤΕ
τῆς κυρῆς μετροφάνης, ἀπεθάνει ὁ σελ-
ταὶ σελείμης, βασιλεὺς τέταρτος: καὶ ἐ-
βασιλεύσε χρόνος σαράντα ἔτη. Καὶ
ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐγέναν
αὐτοὶ πατριὰρ χει, ὅπως
ἐγγράψαμεν.

Ὁ κύριος Ιερემίας, ὅπως ἦτον μητροπολίτης
σοφίας.
Καὶ ὁ κύριος Διονύσιος, ὅπως ἦτον μητροπολί-
της νεομυθίας.
Καὶ ὁ κύριος Ιωάννης, ὅπως ἦτον μητροπολί-
της ἀδελφάνων πόλεως.
Καὶ ὁ αὐτὸς κύριος μετροφάνης, ὅπως ἦτον μη-
τροπολίτης Καισαρείας.
Καὶ, ὡς αὐτὸς ἀπέθανεν, ὁ αὐτὸς σελταὶ σελεί-
μης: ἐγένε βασιλεὺς ὁ υἱὸς αὐτοῦ, σελταὶ σελεί-
μης. Καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς, ἔκαμε
παρὰ τῆσιν ὁ αὐτὸς κύριος μετροφάνης.

Ὁμῶς ὁρεθίσαν τινες ἀρχιερεῖς ἐδῶ εἰς
τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, τὸν δεῖν μὲν ἕως εἰ-
κοσι, καὶ ἐπέκεινα. Καὶ, σωδὸς γυνομένης, ἐ-
καθίσαν μὲν τῶν πριωτάτων κληρικῶν: διὰ
τὴν ἐκλέξαι πατριάρχην, πρὸς ὅσον καὶ ἄξιον
τῆς πριμάνειν τῶν ἐκκλησιῶν τῆς χρίσεως ὁ-
δῶς καὶ δικαίως, αἷς ἐκόντα ἐμψυχῶν αὐτῶν.
Καὶ ὁμοφώνως ἐκλέξαν, καὶ ἐψηφίσαν, τὸν πα-
νιερώτατον καὶ θεοκόσμητον μητροπολίτην λα-
ρίσης, κύριον Ιερεμίαν, δεχηρέαν δίκαιον, ἀ-
μεμπτον, ἀληθινὸν θεοσεβῆ, ἐλεήμονα,
ὁσιον,

capere nummos: ut ne sanctionem sacra-
rum legum & Antistitum transirent: non
eodem cum Simone mago crimine condem-
narentur: capiebant exinde duplum Emba-
ticium. Ita è tali nundinatione nihil eis
decebat: sed ad idem satianda avaritia
sua principium redibant. Vae illis. Non
pattitur se irrideri Deus: neque in personam
intuetur, nec Regis nec Principis: nec Pon-
tificis, nec cuiusquam alius: verum singulis
secundum facta: sua gratiam referi, quippe
Deus iustus.

Idem dehinc Patriarcha, scripto resigna-
uit Patriarchicum solum & Pontificatum,
ad quartum nonas Maij, die Dominica, Ni-
comedie Praesulis designationem. Eam re-
signationem Pontifices & Clerici acce-
ptam, in Codicem magnæ Ecclesiæ retu-
l're.

SVB HOC PATRIARCHA
Metrophane, rebus humanis exem-
ptus est Sultanus Suleimanes, Rex
III. urbis: postquam XXXV
II. annos Regnum administraf-
set. Eo regnante fuerunt hi
Patriarchæ, quos subie-
cimus.

I. Hieremias, qui fuerat Metropolita So-
phia.
II. Dionysius, Metropolita Nicome-
die.
III. Ioasaphus, Metropolita Adriano-
poleos.
III. Metrophanes, qui Metropoliten
Cæsareæ egerat.

Suleimane mortuo succedit in Regno filius
suis Selimes: quo imperante, resignationem
fecit prædictus Metrophanes.
Tunc contigit hic esse, in magna Ecclesia,
aliquot Pontifices, numero viginti, aut am-
plius. Synodoq. habita, confedere cum hono-
ratissimo clericorum cœtu: ut eligerent Pa-
triarcham, corpore & animo dignum: qui pa-
scret Ecclesiam Christi rectè & iuste, itaq. uia
ipsius imago. Consentientibus igitur
suffragijs legerunt sacratissimum, & diui-
nis dotibus exornatum, Metropolitam La-
rissæ, D. Hieremiam: Pontificem iustum, vi-
ta inculpata, verum, pium, misericordem,
sanctum,

Embaticium.

Renunciat
Patriarcha-
tui 4. Maij.
1572.Solimanni
mors.Selim, II.
Imp. 1566.Patriarchæ
Hieromiz
electio.

ὁσιον, ἀκακον, καὶ ἀμίοντον. Καὶ ἰδὲ, ἐπληρώθη
τὸ ῥητὸν τῆς θείας Παύλου, ὅπως γράφει πρὸς
ἐβραίους. Ἀδελφοί, τοῖς τοῖς ἡμῖν ἐπρεπερὶν δε-
χηρέως, καὶ τὰ ἐξήσ. Ἐδωκαν δ' αὐτῶν τὸ μι-
κρὸν μῆνυμα.

ΙΕΡΕΜΙΑΣ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ-
της λαρίσσης.

Ὁρα δ' ἐτὶ ἑσπερινῶν ἔκαμαν δόλογον
κατὰ τὴν τάξιν: καὶ δεγῶς, καὶ μελῶς,
ἐψάλλον τὸν ἑσπερινόν: συνηγμένων τῶν πα-
νωτῶν μητροπολιτῶν, τῶν θεοφιλεσά-
των ἐπισκόπων, τῶν τιμιωτάτων κληρικῶν, τῶν
ἀρετῶν δέχοντων, τῆς πόλεως, καὶ τῆς
Γαλατῆς, καὶ πάντες τῆς χριστιανικῆς λαῶς. Καὶ
ἐβάσαν ὅλοι λαμπράδας ἀναμένους ἐπὶ
χώρας. Καὶ μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς ἑσπε-
ρινῆς, ὁ πριωτάτος μέγας οἰκονόμος τῆς με-
γάλης ἐκκλησίας, ὁ ἐν ἱερῶσι κύριος Αναστά-
σιος, πρῶτος τῶν κληρικῶν, ἐσάθη εἰς τὸ
μέσον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας: καὶ ἐξεφώ-
νησε μεγαλοφώνως τὸ μέγα μῆνυμα, πρὸς
τὸν ἅγιον, τὸν λαρίσσης, τὸν ἀνωθεν ὑπο-
ψήφιστον. Ὁποῖος ἐσέκετο εἰς τὴν θύρην τῆς
ἀγίας θύρας: φορεμένον μετὰ τῆς πατρι-
αρχικῆς μαυροῦς, καὶ ἐπὶ τρεαχλίδος, καὶ ὡμοφο-
ρίας: καὶ ἐπὶ αὐτῶν.

Ἡ θεία καὶ ἱερὰ συνὸς τῶν πανιερωτά-
των μητροπολιτῶν, τῶν θεοφιλεσάτων ἐ-
πισκόπων, τῶν πριωτάτων κληρικῶν, τῶν ἀ-
ρετῶν δέχοντων, καὶ πάντες τῆς χριστιανικῆς λαῶς:
πρὸς τὸν θρόνον τῆς ἀγιωτάτης μετροπό-
λεως λαρίσσης, εἰς τὸν ὑψηλότατον καὶ μέγαν
θρόνον, τὸν πατριαρχικόν, τῆς ἀγιωτάτης τῆς
χρυσῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Τότε ὁ πατριάρχης ἔκαμε τὴν δόξα ἐξί-
αν κατὰ τὴν τάξιν: καὶ ἔλαβε τὸ πατρι-
αρχικὸν δίκαιον. Καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἕνας καὶ
ἕνας καταβαθμῶν, ὑψήσαν: καὶ ἐφίλησαν τὴν
χεῖρα αὐτοῦ: καὶ δόλογον αὐτῶν. Καὶ ἐλα-
βαν αὐτοὺς ψάλλοντες, τὴν βασιλῆος ἑραίαν, πα-
ρακλητικὴν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, καὶ εἰς τὸν ὑ-
ψηλότατον μέγαν θρόνον τοῦ πατριαρχικοῦ,
τὸν ἀνέβασαν. Καὶ ἔσπεσαν οἱ χριστιανοὶ, ἱερῶ-
μενοι καὶ κοσμικοὶ, μετὰ πάσης χεῖρας καὶ
δολαβίας: καὶ ἐπὶ σκύνων αὐτοῦ, καὶ ἐλάμ-
βαναν δόλογον. Καὶ, αἷς ἐπὶ σκύνων
ὁ λαὸς ὅλος: διγῆκεν ὁ λαὸς, διγῆκεν ὁ
πατριάρχης, ἔξω τῶν αἵμα: καὶ ἐσαμάρτησαν,
ὡς συνήθεις, καὶ δόλογον πάντας. Καὶ ἔσπεσαν
ὁ πᾶς,

sanctum, innocentem, labis expertem. Ut
iam factum sit id, quod D. Paulus ad He-
braeos scribit: Fratres, tales nos decebat
Pontifex, & quæ sequuntur. Tunc dederunt
ei indicium voluntatis suæ minus.

XXV. P. HIEREMIAS ME-
tropolita Larissæ.

Hora deinde vespertina, benedictionem
ex ritu & more obierunt: atque grauitè, &
cōcinnè cecinerunt vespertinū: congregato cœ-
tu sacratissimorum metropolitārum, deuotif-
simorum Deo Episcoporum, honoratissimo-
rum Clericorum, & nobilissimorum urbis Ga-
latæq. Procerum, omnis deniq. Christi no-
men gerentis populi: gestabantq. manibus
singuli cereos accensos. Vespertino absoluto,
reuerendus magnæ Ecclesiæ magnus œcono-
mus, è Sacerdotū collegio Anastasius: stetit,
ut Princeps Clericorū, in medio magnæ Ec-
clesiæ: & magna voce præcians magnū indi-
cium: facie ad sanctum Larissæ, quem
suprà suffragijs factum Patriarcham dixi-
mus, conuersa. Stabat enim is ad fores sa-
crarij amictus Patriarchico pallio, & collari,
& superhumerali. Ei hæc, quæ subiecta sunt,
dixit.

Diuina & sacra Synodus sacratissi-
morum Metropolitārum, deuotissimorum
Episcoporum, honoratissimorum Pro-
cerum, totiusq. Christiani populi: ac-
cessiuit tuam Pontificiā dignitatem, è
throno sanctissimæ metropolis Larissæ,
in hunc altissimum & magnum Patri-
archicum, sanctissimæ Christi magnæ
Ecclesiæ, thronum.

Tunc Patriarcha nouus gratiarum actio-
nem fecit solenni ritu: & exinde accepit Pa-
triarchicæ iurisdictione pedum. Tum Pon-
tifices singulatim, pro dignitatis suæ gradu
quisq. accesserunt: eiusq. manum exosculati
sunt: & ipse fausta feliciq. eis precatus est.
Postea duxerunt eum secū, carētem: Rex
coelestis, Paraclete, spiritus ueritatis: &
in celsissimo magnōq. Patriarchico throno cō-
stituerunt: magno Christianorū, ita secularis,
quā sacrati ordinis (gaudio & affectu pio ex-
ultantium, reuerenter gratulantium, & fausta
precatione accipientium) concursu & frequen-
tia. Post debitum illi honorē exhibitum, exi-
iuit populus, exiuit Patriarcha, è templo: ipseq.
stas ut moris est, bene precatus est omnib. Tū
abiens

Hebr. 7.

Ritus crea-
tionis.Magnum in-
dicium.

ἡσυχία, καὶ αὐτὴ εἰς τὸ θεῖον κεκλίον αὐτῆς, τὸ πατριαρχικόν. ὁ μὲν πολυχρόνιον ποιῆσαι κύριος ὁ θεός: τὰ ποιμαίνειν τὴν τοῦ θεοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν, ἐν πάσῃ ὑγείᾳ ψυχῆς τε καὶ σώματος: καὶ ὁρθοτομῆναι τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, εἰς ὃ φέλειαν τῆς χριστιανικῆς λαοῦ. Ἀνέχθη δὲ εἰς τὸν ὑψηλότερον πατριαρχικὸν θρόνον, κατὰ τὴν ἐπικαιροτάτην ὁ γδοηκοστὴν χρόνον ἀπὸ κρίσεως κόσμου, μὲν Μαίῳ πέμπτῃ.

Ἡ πρώτη δὲ λειτουργία τῆς αὐτῆς παναγιότητος, ἐγένετο ἐν τῇ εορτῇ τῆς ἀγίας καὶ ἐνδόξης ἀναλήψεως ἡμῶν ἡμεῖς χριστῶς, εἰς τὰς δεκαπέντε τῆς αὐτῆς μηνός: γνομονίης παρηγορίας μεγάλης καὶ σωστικῆς ἀρχιερέων, κληρικών, καὶ ἀρχόντων, καὶ ἄλλων πολλῶν χριστιανῶν.

Καὶ ὅτι τὴν αὐτὴν ἔλαβε τὸ πνεῦμα ἁγίου, οὐκ αὐτὸς ὁ κύριος, ἀλλὰ ὁ πᾶς λαὸς ἐκ τῆς βασιλείας. Τότε ὁ πᾶς λαὸς ἐλάβε τὸν πατριαρχικόν: καὶ ἡσυχία, καὶ ἐφίλησε τοῦ βασιλέως τὴν χεῖρα: κατὰ τὴν ἐξουσίαν, ὅπως ἔχον οἱ πατριαρχαὶ ἀπὸ τοῦ κυρίου τῆς σελτῶν μεμενῆται, τοῦ πρώτου βασιλέως, ὅπου ἐπῆρε τὴν πόλιν: ὅπου οὐκ ἐγένετο πατριαρχίας, καὶ φιλεῖ τὸ βασιλέως τὴν χεῖρα. Καὶ ἐπὶ τῇ ὁρμῇ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἔλαβε μὴ παρὰ τοῦ αὐτοῦ: καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν τῆς ἐδῶκε, καὶ δεσποτίαν, εἰς πάσας τὰς ὁδοὺς χριστιανῶν, ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν. Καὶ, νὰ καμῇ κατὰ τὸν νόμον, καὶ τὴν πίστιν αὐτῆς: νὰ μὴ δὲν ἔχει καὶ νῦν ἐμπόδιον ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῶν βασιλέων, αὐτὸς, ὅπου ἐπαμειν, ὁ σελτῶν ΣΕΛΗΜΗΣ.

Καὶ, ὡς ἔλαβεν ὁ πατριαρχὸς τὸ βασιλικὸν παρὰ τοῦ ὁ καὶ θεοῦ εἰς κλητήριον: καὶ ὡς οἰκουμηνικὸς πατριαρχὸς, πᾶσας ἐκρίνε, καὶ κρίνει, ὡς χριστιανικῆς, καὶ πρὸς ὅπου ἀνθρώπων δὲν ὀλέβη: ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνει. Καὶ ὁ κόσμος ἀγαλλεταί, καὶ ὁφθαλμίζονται, εἰς τὴν αὐτῆς παναγιότητα: καὶ τὸν θεὸν ὑμνοῦν καὶ δοξάζουν πάντες οἱ ὁδοὶ, νεοὶ καὶ γέροντες: ὅπου ἐδῶκε τοῖς τοῖς ἀγαθὸν ποιμνία, καὶ δίκαιον.

Λοιπὸν, θείῳ ζήλῳ κινήθη: ἡ δὲ ἐλθε, νὰ ὁρθοτομήσῃ τὴν ἐκκλησίαν τῆς χριστῶς, ὡς αὐτῆς μνηστῆς: ἡ γὰρ, νὰ ὀυγάλη, καὶ νὰ ἐξελεῖται πᾶν τὰ πασι, τὸ κακὸν δόγμα, τὸ σεσηπμένον, καὶ κολάσεως: νὰ κόψῃ τὸς κλάδους, καὶ τὸ δόγμα: καὶ τὴν ρίζαν νὰ ἐξαγαπάσῃ: καὶ

abiens, ascendit in S. suam Patriarchicam cellam: cui longam vitā et administrationē largiatur Dominus Deus noster: ut pascat magnam ipsius Ecclesiam, in omnes partes corpore animoq. valens: recte secundo verbum veritatis, ad communem Christiani populi utilitatem. Euectus autem est in excelsum & illustrem huius dignitatis locum, anno conditi orbis supra septies millesimo octogesimo tertio nonas Maij.

Fausta ad hunc Patriarcham precatio.

Anno Christi 1571. Maij 5.

Primam Sanctitas eius liturgiam habuit die festo sanctæ & gloriosæ ascensionis domini nostri Iesu Christi, decimoquinto eiusdem mensis die: magna celebritate & frequentia Pontificum & Clericorum, Primorum aliorumq. multorum piorum.

Sequenti die accepit Pescesium, duo milia Aureorum: profectusq. ad Quastorem, ea in ararium Regis intulit. Tunc Patriarcham Quastor ad Regem deduxit: cuius manum ille deosculatus est, concessu & beneficio: quod habent Patriarchiam inde à tempore Sultani Mechemeta, primi Regis, qui urbem cepit: quo licet, quicunque Patriarcha factus fuerit, Regiam manum deosculari. Tunc confirmationem à Rege accepit, laici: ut posset agere ex præscripto Religionis sue, nemine impediante. Imperabat tunc Selimes, cuius antea mentionem fecimus.

Patriarcham manu Sultani osculatur.

Accepto itaque Regio Patriarcha permissu & potestate, sedit in Tribunali: proque iure Oecumenici Patriarchæ, omnibus dicere ius cepit, & dicit, ut Christi imitatore dignum est. Non enim ad personam ullius respicit: sed iustas sententias pronuntiat. Hinc letitia homines afficiuntur: & uirtute sanctitatis eius exultant. Celebrant Deum, & laudibus efferunt, cuncti p̄j, tam iuvenes, quam senes: quod ipsis tam bonum & iustum dederit Pastorem.

Hieremias, iustissimus iudex.

Ceterum, diuino quodam zelo motus: emendationem Ecclesiæ Christi, ut imitator eius, seu artificiosam seditionem, suscipiendam sibi iudicauit: scilicet ut educeret, & radicitus euelleret undiq. malam illam & putridā inferorū arborē: ut excideret ramos & truncū: atq. ipsā adeo radicē extraheret:

καὶ

καὶ νὰ τὴν ἐκάλῃ εἰς τὴν φωταίαν: νὰ μὴ δὲν φαίνεται πᾶν τὰ πασι, ὅτι νὰ φυτῶσθαι ὅλην. Λέγω τὸ ὁδοιπορικόν καὶ διὰ βολικὸν ἔργον τὸ συμφωνικόν. Καὶ ὅτι τοῦ ἱεροῦ κλητῆρος καθίσας: ὡς κληρὸς δεσποτῆς ὁλης τῆς ἐκκλησίας: φορῶν τὸ ἱερὸν μανδύον μετὰ τῶν ποταμῶν: καὶ τὸ πατριαρχικὸν δικάκιον ὅτι χεῖρας ἔχων. Καὶ, σωθῶν τὸ γενόμενόν μετὰ τῶν τότε κατὰ τὸν πατριαρχικὸν τῶν πανιερωτάτων μητροπολιτῶν: τὰ τῆς ἐκκλησίας, τὰ νικαίας, τὰ νικημεθίας, τὰ χαλκιδωνίαν, τὰ θεσσαλονίκην, τὰ περσῆς, τὰ ἀμασῆς, τὰ μονεμβασίας, τὰ βερροίας, τὰ παλαιῶν πατρῶν, τὰ σερρών, τὰ λαρίων, τὰ ἰωαννίνων, τὰ μελνίκων, τὰ ληνων, τὰ βιζυῆς, τὰ λαζίας, τὰ ἰστανίων: καὶ τῶν θεοφιλεστάτων ἡπισκόπων: τὰ ραϊδῆς, τὰ μυρλοφύτης, τοῦ μετῶν, καὶ τὰ τερνῶν: καὶ τῶν τιμιωτάτων κληρικών: καὶ ἐπεὶ ὁ φέρων τὸν ἐκδοτὸν ἀνὰ τὸν κατὰ τὴν ἀγίαν δόξαν, καὶ τὸν τριακονταίον ἀγίον δόξαν, ὅτι, ὅπου γενεὴ δεσποτῆς, ἡ ἱερῆς, ἡ διὰ τῶν μετῶν, ἡ ἄλλο χαρῶν ἐκκλησιαστικῶν νὰ ἐπαρῇ: νὰ κατὰ τὴν ὁδοὺς ἐκείνην, ὅπου ἐκάμε τὴν χειροτονίαν. Ομοίως καὶ ἐκείνην, ὅπου ἐχειροτονήθη. Καὶ ὁ μόνον νὰ κατὰ τὴν ὁδοὺς αὐτοῖς: καὶ νὰ χωρίζονται τῆς ἀγίας κοινωνίας τῶν χριστιανῶν, ὡς ὁ μόνος ὁ μόνος, ὅπου ἐμὲ πᾶσας.

Εἰπομεν καὶ περὶ τῆς ἐμβάτικης.

Γράφει ὁ μέγας βασιλεὺς, πρὸς τὸν ἐπισκόπον αὐτῶν: ὅτι νὰ μὴ ἐν λαμβάνῃς φλωρεῖαν, καὶ καμῇν χειροτονίας, καὶ δέλῃ κατὰ τὴν ὁδοὺς. Εἰς αὐτὸν γράφει καὶ περὶ τῆς ἐμβάτικης: ὅπου λαμβάνῃ τὴν σημεῖον μερικὸν δεσποτῆς.

Ομοίως ὁ θεὸς Ζωνάρος ἐξηγεῖται τὰ τὴν τὴν ἐνοίαν κατὰ λέξιν, καὶ λέγει: ὅτι ἐκείνοι, ὅπου πᾶσιν τὴν χάριν τῆς ἀγίας πνεύματος, διὰ φιλαργυρίαν τὸ καμῇν, ἢ ὅπου φιλαργυρία εἶναι ῥίζα πάντων ἡμῶν κακῶν, καὶ ὁνομάζεται εἰδωλολατρεία: διότι προσκυνᾷ τὰ εἰδωλα πᾶσιν ἀπὸ τὸν θεόν, καὶ μιμνῆται τὸν ἱερέα. ὡς περὶ γὰρ ἐκείνην, διὰ νὰ κερδήσῃ τὰ δέγνῃ, ἐπαρῶν τὸν χριστῶν: ὡς καὶ μερικὸν δεσποτῆς, παραδίδῃ μετὰ ἰδίου τῆς βελήμας, ὁ δὲ τὸν ἀποδοσίου τῆς χριστῶν: ὅπου ἀπαρῆς αὐτῶν ὑπὲρ ἡμῶν, εἰς ὅσον γὰρ μιμνῆται τὸν ἱερέα ἐκείνους οἱ δεσποτῆς, ὅπου πᾶσιν τὰ χάρισμα τῆς πνεύματος: ὅτι καὶ οἱ τότε, ὅπου ἀπορρίζονται μετὰ ταῦτα δέγνῃ: ἡ γὰρ, αἱ ἐνοίαι, καὶ τὰ χωρία, εἰς τὰ ὅπου καὶ δέγνῃ,

& in ignem coniciens ita combureret: ut plane non amplius conspiceretur, nec posthac iterum plantaretur. Loquor de nefario & diabolico Simonia vitio. Itaq. in sacro tribunali sedet: ut communis Dominus orbis terrarum: gestans sacrum illud cum sinistris palium & Patriarchicum sceptrum manu tenens. Synodus agebatur sacratissimorum: qui forte tunc aderant, Metropolitanorum: Heracleensis, Nicanensis, Nicomediensis, Chalcedonensis, Thessalonicensis, Prusensis, Amasiensis, Monembasiata, Berrhoeensis, Priscipatensis, Serrhensis, Larissensis, Ioanninensis, Ateleicensis, Lemnij, Bizyenensis, Lazici, & Ischnamensis. Denotissimorum item Episcoporum: Rhadesini, Myriophytensis, Metrensis, & Tzerulensis, nec non venerabilium Clericorum. Tunc allegati sunt vigesimus nonus & trigessimus canones sanctorum Apostolorum: quibus hoc sanctum est: si quis, quicumque fuerit, fiat Pontifex, aut Sacerdos, aut Diaconus, pecuniæ interuentur: aut aliud Ecclesiasticum munus accipiat: deijci officio suo, tum ipsum Pontificem designatorem, tum alterum, qui designatus sit. Nec uero deijci solum tales: sed etiam & sacra communione piorum examinari: sicut Simoni Mago à D. Petro acciderit.

Synodus, in qua Simonie abolitio.

Diaconus & de Embaticio.

Scribit D. Basilus ad Episcopos suos: ne ullo pacto pecunie causa faciant ordinationes, nec extinde deijciantur. Scribit ibi & de Embaticio: quod hodie Pontifices quidam accipere non verentur.

Basilij Magni locus.

D. Zonaras, sententia huius expositor subtilis & diligens, dicit. Illi, qui uendunt gratiam sancti Spiritus, per auaritiam id faciunt. Quæ auaritia, est radix omnium malorum, & nominatur idololatria: eo quod anteposit idola Deo, magis ea honorans, & imitatur ludam. Ut enim ille, ob lucrificandos argenteos prodidit Christum: ita & nonnulli Pontifices, sua uoluntate denuò Christum prodidit: qui semel pro salute nostra in crucem sublati sunt. In tantam enim imitantur ludam tales Pontifices, qui dona uendunt Spiritus, ut & loca, quæ tali pecunia emuntur: nempe Parochiæ & Dioeceses, quibus cum potestate præfunt

Et Ioan. Zonara.

In dictione Sacerdotum.

Icones Græcorum.

Vocabula e-
questria.

Litera 0.

Vocabula Ec-
clesiastici ue-
stitus.

Politici uesti
tus uocabu-
la.

Stamatij for
tuna.

189

quod pestilentia grassaretur, admissus non fuit. Venerat in Poloniā: cuius Rex ei commendationem scriptam
et aliquot flores, dederat. Ait Rusticos ibi pauperes esse: et à nobilitate seruiliter tractari. Se non multum
ibi collegisse: quòd multe ibi solitudines sint, sine pagis: oppidis inter se 8. aut 10. miliaria distantibus. In Holā
dia fuerat, et Cliuensi agro, et Vuestphalia: quas Regiones ualde laudabat. Dicebat, se cū D. Mercatore (Chro-
nologię autore) fuisse: uiro non quidem magno corpore, sed animo præstantissimo, fortè sexagenario. Bernæ
Heluctiorum, Tiguri, Basileæ, Argentinæ, Constantiæ, fuerat. Cliuensis etiā Ducis, et Treuerēsis Electoris,
et Ciuitati, atq; honestorū hominū, cōmēdatitijs literas habebat. Nouerat, in terris nostris Lutheranos esse,
et Papistas, et Anabatistas, et Caluinistas et Antitrinitarios. Nec scribere, nec legere, sciebat: sed meo Museo
propè totos dies stans, mihi, quæcūq; interrogabā: aut Græcobarbare, aut Italicè, aut Latinis uocabulis utiq;
aut periphrasi monstracione digiti, aut gestu libentissimè indicabat. Nouerat pauca uerba Germanica. Valde
humani, multiū manè et uestperi Deū inuocans. Staturā non longa: sed bono colore, et barbula nigra. Nescio
nū plus XXX. annos natus. Rerū multarū peritus. Non habebat gladiū: sed neptalē, leuē hastā, et cultū: im-
pera, de collo suspensa, res suas portās. Nō gestabat in crure catenā: galiberū, hoc esse dicebat. Cū ego ipsum
ad reuerendum Ecclesię nostrę Pastorē, D.D. Theodoricū Snepfpiū et ad ornatisimū uirū, D.M. Ludouiciū
Daickerū, præfectū oppidi nostri minorē, duxissem: fecerunt hi ei clemētē potestātē, ante Templū colligēda
stipis: quæ res fructū suo non caruit. Gratiarum actionē hanc pronuntiabat. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ, ὅτι μεγαλοδυνά-
μων, καὶ ἰσχυρὸς, καὶ γὰρ ἐστὶν θεός· εὐχαριστῶ πάντα τοὺς θεοὺς ἀληθινούς· καὶ ὁ θεὸς πατέρα πάντων τῶν χριστιανῶν· καὶ ἡμεῖς
ἐκλαρόντες, γὰρ πάλαι ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ μὴ ἐλεημονήσαντες· νὰ τὸς διδοίη ὁ θεὸς πάντας ἀπολογίας· καὶ νὰ τὸς δι-
δοίη υἱόν, καὶ δούλον, καὶ ἀγαπῆν, καὶ ἀφοσίωσιν, καὶ χάριν, καὶ μόνον, καὶ πολλὰς χρόνας, μέχρις αἰώνων ἀπολογισμοῖς,
ἀπὸ τοῦ χριστοῦ ἀγαπητοῖς· νὰ τὸς φυλάξῃ πάντας ὁ θεὸς ἀπὸ ὅλων τῶν κακῶν, καὶ ἀπὸ τέρους, καὶ ἀπὸ ὅλης τῆς κακῆς
καταβολῆς, ὅπως εἶναι εἰς τὸ νόστον· καὶ τὸς δώῃ χάριν ὁ θεὸς μετὰ ἀγκύλης ταπεινότητος· καὶ πάλαι ἀπολογί-
αμην, παραδείσου τῷ θεῷ νὰ δώῃ τοῖς ψυχαῖς τῶν ὅλων τῶν χριστιανῶν· καὶ ἐμὲ λαπόντων, καὶ ἐλεημονήσαντες, γὰρ
πάλαι ἀγνοῶντες τὸν θεόν καὶ τὸν υἱόν τοῦ θεοῦ. Hoc est. Inuoco Deum præpotentem, et filium Dei Christum: inuoco sem-
per Deū uerū: ut hisce Christianis, qui me propter Christū dilexerūt, et mei miserti sunt, det semper prospe-
ritatē: det eis sanitatē, vires, pacē, dignitatē, gratiā, concordiā, multos uitæ annos, dies, et noctes sanctas, à Chri-
sto dilectis. Eos semper custodiat ab omni malo, Turcis, ab omnib. prauis hominibus, qui usquā sunt. Det eis grā-
tiā Deus brachijs suis dispās: det sanctū et felicē Paradisū suū omnib. pijs: q̄ me charū habuerūt, mei propter,
Dei filiū miserti. Στὸν θεόν, pro, εἰς τὸν θεόν. Οὐ θεός, ὁ θεός, λαμπρός, plus q̄ ἀγαπᾷς. λέγειν, Ἄ, pro ἐμένα, me. Di-
scēsīt à me 27. Febur. (licet libet diutius retinuissē) literis meis, Stuttgardiā Esslingā, Augustā, ad uiros bonos,
cōmēdatitijs. Sanē Stuttgartiæ 6. Taleros ei clemētissimus noster Dominus dedit. In chartā ei inscripsērā. Κύριος
φωτίζει σε· κύριος, σκέπη σοι ὑψὶ χειρὰ δεξιᾶν σου. ἡμέρας ὁ ἥλιος ὁ συνιάσει σε· διέ τι σε λύνει, πῶν νύκτα. Κύριος φω-
τίζει σε ἀπὸ παντός κακῶς· φωτίζει πῶν ψυχῶν σου κύριος. Κύριος φωτίζει πῶν ἐσοδόν σου, καὶ πῶν ἐξόδόν σου, ἀπὸ τοῦ
νεφελῶς καὶ αἰώνως. ἀμήν. Psal. 121. Georgius Cyprius, Græcè doctissimus, cū Patriarcha crearetur: post de-
bita suffragia et testimonia, etiām πῶν ποιμαντηρίων πέδιλον (pastorale pedū) ab Imp. Andronico Palæol. in Im-
peratorio suggesto, more ueteri accepit. Niceph. Gregoras lib. 6. cap. 1. Οἱ ἀρχιερεῖς βασιλεὺς εἰς τὰ μαντήτια τῶν
ἐπιστάμεν νόμους καὶ ἀσπείρους· διότι ὅσον σεν ἀπὸ πῶν πλυσαντῶν χριστὸς αἵμα καὶ νερόν ἀντάμα. Pontifices in pallijs
gestant fluiuos (limbos, institus) rubros et albos: quòd de latere Christi effluxit simul sanguis et aqua. In libro
αὐτόθ. Theodosius uerò Zygom. sic mihi scripsit. μακάριοι λέγεσιν, ὁ φόρος ἐπάνω ὁ πατερίας, μετὰ ποτα-
μῶν, διὰ τὸ διαλέχων ὀφέλαιμα εἶναι.

Persona Statu
matij.

Gratitudo.

Abitus eius:

De Patriarcheio hodierno Constantinopoli.

Τὸν μὲν τῆς πατριαρχείας De hoc Patriarcheio, hæc ex Gerlachio cognoui.

I. Ex eius ad me 7. Mart. 1578. Byzantij scripta, 23. uerò Aprilis Tybingæ reddita, Epistola. τὸ πρετιον χαίρει. satis amplū Monasteriū, non procul à loco βλαχονῶν, in monte quasi, respectu sinus Creatini, sitū est: Monachorū domesticorū & exteriorū, qui quotidie ueniunt ab eūq; cellulas plures νικηδὼς habet: Τέπλν imagibus Christi, Mariæ, Apostolorū, Prophetarū, Doctorū Ecclesiæ, historiarū Biblicarū, Imperatorū Græcorū, undiquaq; splendens. Reliquias quoq; seruat Mariæ Salomæ, diuæ Euphemiæ: sepulchrū Alexij Comneni αὐτοῦ ἀγῶτος & columnā, ad quam Christus flagellatus dicitur: & Bibliotheca paucorū librorū. In eodem, Conditor Templi, eiusq; uxor eleganter depicti sunt, forma Archiducali, cum inscriptione:

Μιχαὴλ δυνάει γλαυκὰ τραχανιώτης, ὁ πρῶτος βασιλεὺς ἡ ἡγετὴς, Μαρία δυνάει, νομινῆ, παλαιολογίνα, βλάνκοινα, ἡ πρῶτος βασιλίσσα καὶ ἡγετὴς.

Patriarchatui contiguū est Monasteriū Ioan. Baptistæ, Græcis Sanctimonialibus inhabitatum.

Sub Patriarchatu, finē Maris uersus, locumq; βασιλευσίων, nunc ἐστὶν Regum Græcorum fuerunt: qui locus à Turcīs et Græcis incolitur hodie, nec nō excolitur hortis.

11. Ex familiari inter nos, post reditum eius, sermone. Τὸ πατριαρχεῖον, loco editore & amœnissimo situm est: olim, μὴν scæminarum: serè πετράγωνον, muro cinctum. Inde, septentriones uersus, ad sinum Ceratinum (ubi olim, Imperatorum Græcorum νύμφησις) descenditur: sed meridiem, & domum Legati nostri, uersus, planities est, sensim decliuis. Ipsum πατριαρχεῖον, minime magnificum est: sed Templi ubi præclarum, licet non ita magnū: à Patriarcha Hieremia (qui antea λαρίσιος Metropoliτα fuerat) pulchrè ex-

P^ρχο, tunica. *ναβαδι*, tunica exterior. *διδωμα*, interior tunica. *γόρᾳνο*, caeruleus color. *οἶν*, violaceus. *ῥιπ*
ν, tunicula interior, indusio iuncta, gossipino suffulta, mit baumwollen gefutter. *ῥεαν*, femorale, geses. *νακ*
τις, tibiale, stumpff. *νακωσι*, pileus. *οὐσφια*, pilcolus Doctoris, item mulicris.

Ad ciuem.

Græcorū habitus urbanus, nihil ferè à Turcico differt: nisi q, Turcarum pileus, albus est: Græcorum cœru-
 leus. Ist auch ein Türkischer bund, & τὸν βαλάνιον uocatur, ὡς βαλάντιον, mantile, facilet. τὸ γαλάνιον, pariuū man-
 tile, νομίσαν, fibula, haßt, μίαν φιλάν, ein haßt, oder haack: φάλο uerò, die schlauff. illud huic inseriuit. σκενταρίον,
 cingulum uirile.
 Ad mulierem & uirginem.

Ad mulierem & virginem.

cingulum virile. Ad mulierem & argenteum.
 φεφαίν, uestis interior. στέπν, pepłū ea Calantica schlaier. γίλιρ στέπν, subtile peplum. κλώσια, lemnisci au-
 reoli, à peplo dependentes, thrasen συμπλάσματα με το χρυσόφι, striae aureae pepli, guldine leiste. σινδερύγιον
 in aures, αλυσίδα, catena. χούτρες, murēnulae cum margaritis, kettenlin mit berlin. κοράσια, iurgo: κοράσις, uir-
 gines. φεφαίν αλ κοράσις, corona uirginis. πτεσίδες, implicati capilli. τέχες, pilus unus. γωοσι, uelamen ex ar-
 gento, sub quo ipsa tenet manus suas, αλυσωδία, fimbriae ornatus & uariiegatio, blummuersch fawaci, cingulū.
 μετασώτδ [sericus, κλώσια, seminarium ocreae. γίλιρ, filum. De his, nunc satis:

Fuerat hic Stamatius, anno 1570. cum Cyprus a Turcis expugnaretur, cum suis captus (ex oppido Situni se oriundum dicens) & Constantinopoli cum eis detentus. Hi autē erant: mater, *ἡ γενεῖα* nomine: frater maior, *δύσις* ex: minor *Ἀνδρία*. Tempore suae libertatis tractauerant bombyces, & sericum, quotannis per 4. Menses. Alias coluerant 4. vineas, & aliquot agros. Querebat *λύτρον* 250. Ducatorum, ad se suosq; redimendos. Namigauerat ante sesquiannum è Constantinopoli Anconam. luerat Romam. Ait, sibi Patriarchae Hieremie testi-
monium, ibi ademptum esse: & Papale pro eo datum, tanquam utilius futurum. Sed id Milites ei postea in Bel-
gio lacerauerant: remanente tantum plumbeo signaculo: in quo erat nomē Gregorij XIII. in Italicis urbibus, quod

Humilis Metropolis Heracleæ, preses Prælatorum, & Exarchus totius Thraciæ ac Macedoniæ Philotheus.

ἡμετέριον νόμον, ὁμοῦ μετὰ τῶν ταραχέντων: Quanta debetur gratia ex lege nostra Omare, Turachanis filio? Hæc hæc nus, à Laonico. Hic nulla mentio sit destructionis huius urbis, & solo æquationis, aut paucarum tantum piscatoriarum casarum relictarum: sicut à quibusdam nostrorum Historicorum scribitur. Tandem autem Franci prædictum, Peloponnesi præfectus Zoganus, iussu Mahometis interfecit: quod Rex intellexisset, quosdam Athenienses uoluisse urbem Franco, Boeotiæ principi, prodere. Unde in magnam discrimen urbs ea uenerat. Decem autem opulentissimos inde ciues Rex Byzantium transtulerat, ibi habituros: ut apud eundem Laonicum est. Huius Franci intelligo fuisse uxorem hanc, formosissimam hystorie nostræ, à Protobeltario amore infans dilectam, mulierem.

Legitur, τὸ ταπεινὸς μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, καὶ τῶν ἐν τῇ ἐξάρχῃ παύσης Θεσσαλίας, γενηγόρου.

Plures talis uocabatur sequebantur: quas breuitatis studio prætermitto.

- Ioan. Cantacuz. Imp. Ioan. Hic Cantacuzenus, anno circiter Christi 1344. imperauit, annos fortè 10. Postea uerò à pupillo suo Caloioanne Paleologo, imperio deiectus, Monachus factus est, scripsit tunc 4 Orationes contra Machometæ fanaticam doctrinam, & totidem Apologias pro ueritate Religionis Christianæ: quæ omnes, excusæ extant. Cum scriberet primam Apologiam: ἀπὸ τοῦ τῆς νύκτος θανάτου (ut ipse ait) χθονοὶ ἤσαν χίλιοι, τριακόσιοι, ἑξήκοντα: à crucifixione Domini erant anni 1360. Si hoc ita est: uixit adhuc anno 1393.
- ἡμετέριον. Ὁ ἡμετέριον, titulus dignitatis Metropolitæ: inter quos, ὁ ἡρακλείας, πρὸς τὸν ἡμετέριον dicitur: ὁ ἡμετέριον ἡρακλείας, ἡμετέριον, ἡμετέριον.
- ἡμετέριον. Ὁ ἡμετέριον, Legatus, aut uicarius Patriarchæ, aut Metropolitæ: sicut nos Legatum Apostolicæ sedis dicimus.
- ἡμετέριον. ἡμετέριον, Apud Laonicum, Italici generis Principes Athenarum hi reperiuntur.
- Latini Athenarum principes.
1. Rhainerius Acciaolus Florentinus: παῖς τοῦ ἀπὸ φλωρεντίας, τῶν οὖν τῶν ἀπὸ φλωρεντίας. Præfuit Athenis, Corinthio, & Boeotiæ. Habuit filias duas: quarum unam Theodoro Paleologo ἡμετέριον, καὶ τὴν ἡμετέριον τῶν τότε ἡμετέριον, alteram uerò, Carolo Tochio, seu Topio, Acarnaniæ & Aetoliæ Principi.
 2. Antonius, Rhainerij F. nothus: qui Athenas, à patre Venetis relictas, eis eripuit: Atticæ & Boeotiæ tyrannus, ciuem Thebanum uxore spoliavit: Galeoti filio, Aeginæ principi, filiam adoptiuam collocauit.
 3. Nerius, ab Antonio, ut cognatus, è Florentia accersitus. Hic, Laonici Chalcocondylæ nostri patre detruso, principatum Atticæ occupauit.
 4. Antonius, Nerij frater: quem, ut hominem imbellem, Principatu deturbauerat.
 5. Iterum prior Nerius, fratre Antonio mortuo. Coactus hic est, quod cum Græcis sese coniunxisset, pacem cum Amurata facere, à Turcis bello uexatus.
 6. Uxor Nerij: quæ, puerum ex eo habens, pecunia principatum à Mahomete redemit: & Veneto patricio iuueni, negotiationis causa Athenas profecto, ἐπαυμένη, nupsit: postquam is prius uxorem suam, quæ & ipsa patricij generis erat, necauisset.
 7. Adolescens prædictus: qui odio Atheniensium pressus, cum illo puero in Aulam Sultani uenit, tāquam pueri tutor, uolens odium sui lenire.
 8. Francus Acciaolus, Antonij F. cui Sultanus, mulieris amentiam detestatus, Athenarum Principatū cōmisit. Qui Francus, postea Nerij uxorem, Megaris in carcerem compingens, interfecit. De quare iuueni illo, uiro eius, apud Sultanium conquesto: hic Omarem, Turachanis F. cum exercitu Athenas misit: qui eas mox, arcem uerò tandem deditione, occupauit: pro ea urbe Franco dans Boeotiā & Thebas. Tunc Rex Machometes, Athenas ueniens, circumibat: contemplans Piræam, & portus: ualde delectatus hac urbe & arce: admiratusq; τὴν πύλιναν αὐτῆς πόλιν μεγαλοπρεπῆσαν (ut Laonicus ait) καὶ τὴν ἀσπίδα αὐτῆς, adiecit: πόσιν δὲ χάρις ὀφείλεται, ἐν τῇ ἡμετέριον.

ἡμετέριον νόμον, ὁμοῦ μετὰ τῶν ταραχέντων: Quanta debetur gratia ex lege nostra Omare, Turachanis filio? Hæc hæc nus, à Laonico. Hic nulla mentio sit destructionis huius urbis, & solo æquationis, aut paucarum tantum piscatoriarum casarum relictarum: sicut à quibusdam nostrorum Historicorum scribitur. Tandem autem Franci prædictum, Peloponnesi præfectus Zoganus, iussu Mahometis interfecit: quod Rex intellexisset, quosdam Athenienses uoluisse urbem Franco, Boeotiæ principi, prodere. Unde in magnam discrimen urbs ea uenerat. Decem autem opulentissimos inde ciues Rex Byzantium transtulerat, ibi habituros: ut apud eundem Laonicum est. Huius Franci intelligo fuisse uxorem hanc, formosissimam hystorie nostræ, à Protobeltario amore infans dilectam, mulierem.

Non deletæ

Addam ex Pio II. in Europæ cap. XI. In Attica, inquit, ciuitas Atheniensis nobilissima fuit, nullius indigæ præconij. Eadem nostro tempore, parui oppidi speciem gerit. In saxo, quod uetustum Minervæ templum fuit, arx est per omnem Græciam nominata, cum operis magnitudine, tum difficultate oppugnationis. Hanc Florentinus quidam Mahometi tradidit: cum imploratis Latinorum auxilijs, nullius opem inueniret. Rura ei, ob eam rem tradita: in queis æuum ignobile ducat. Parui inquit oppidi speciem gerere. At non paruum est oppidū: cū etiamnum hodie tribus partibus constet: & ambitu sit 6. aut 7. miliarium: ciuesq; ad 12. millia habeat: ut ad me 1578. è Byzantio Symeon Cabasilas Acarnan Tybingam scripsit. De Corinthi Domino, Demetrio Asane, quomodo Iosue Brenezis F. eam urbē, unum solum triplici muro cinctum aditum habētem, grauissimè bombardis uerberatam, dediderit (anno 1453.) lege eundem Chalcocondylem lib 9.

Satis adhuc magnæ.

Εχει δὲ θεὸς ἐν τῇ ἐξάρχῃ. Εχει θεὸς ἐν τῇ ἐξάρχῃ. Αἰτὸς μὲν ἀδελφόν. Αἰτὸς μὲν ἀδελφόν.

Quod Demetrius Zenus Zacynthius sic extulit:

13.

Δ. 2. 10.

Στὸν ὅμορον με ἐβαλεις, καὶ τὸ νόρδ ἐμπῆναι: καὶ πέννι με ἀπὸ λυγρῶν, καὶ κακῶν δὲ ἀφῆναι. Βλέπει θεὸς τὴν ἀδελφίαν, καὶ καὶ τὴν γυναικὶν καὶ τιμωρεῖ τὴν ἀδελφίαν. Χωρεῖς ἐλεημοσύνη.

In humerum tuum me posuisti, & in aquam intrauisti: & deinde me reliquisti, utq; soffocarer, dimisisti.

Aspicit Deus iniustitiam, & facit iustitiam: ac punit iniustos, absq; misericordia.

Στὸν, pro, eis τὸν. καὶ πέννι, καὶ ἐπὶ τῇ κακῇ, καὶ πέννι, καὶ ἐπὶ τῇ κακῇ. Sunt uersus Politici, id est, uulgares: in Barbaro-Græca lingua ualde usitati etiam ante complura secula. Constant autem quindenis syllabis, ex 2. iambicis dimetris uersiculis: priore acatalecto, posteriore catalectico Anacreonteo: in quibus, potius Tonorum (ut aptè & leniter inter metiendum cadant) quàm quantitatis Syllabarum ratio habetur. Quæ de est hoc: Ein ueste burg ist unser Gott, ein gute ueehr und uuaßfen. Fit in eis sepe Syneresis: ut, βλέπει | θεὸς | τὴν ἀδελφίαν | quasi sit, δι-κα. καὶ πέννι | καὶ πέννι | καὶ πέννι | καὶ πέννι.

πολλοὶ γὰρ.

Illo autem Homericæ Hemistichio, Autor huius hystorie ad hoc 1. Thefal. 4. respexit: ἐν δὲ τῇ ἐξάρχῃ, καὶ πέννι, καὶ πέννι, καὶ πέννι, καὶ πέννι.

Αἰνέσις (ut ex manuscr. membranco fragmento D. Gerlachij reperi) εἶπε γόρῳ. Εἶπε μοι, τί ποιήσω; ὅτι ἀπὸ τῆς ἀντιθέσεως τοῦ λόγου τῆς πορείας λέγει αὐτῷ ὁ γόρῳ, ὅτι, ὡς θέλει ἡ μήτηρ ἀπογαλῆσαι τὸ παιδίον ἐκ αὐτῆς, οὕτως καὶ βάλει εἰς τὸ μακρὸν αὐτῆς: καὶ ὁ γόρῳ τὸ πᾶν τὴν τῇ ἐξάρχῃ, καὶ πέννι, καὶ πέννι, καὶ πέννι, καὶ πέννι. τῶν φόνων: βάλει καὶ τὸ πᾶν τὴν τῇ ἐξάρχῃ, καὶ πέννι, καὶ πέννι, καὶ πέννι, καὶ πέννι. Dixit senex quidam fratri (tanquam Abbas, Monacho) impuras cogitationes habenti. Sicut in atres, scylla uberibus addita, amaritudine huius ablaquant pueros: ita tu appone tibi aduersus incitamenta libidinis scyllam, memoriam mortis, & supplicia seculi futuri. τὸν πᾶν τὴν τῇ ἐξάρχῃ, Discor. lib. 2. cap. 202. & Plinius lib. 20. cap. 9.

Εἶχαν γὰρ μὲν αἱ εἰς τὸ σαρῶν) Mittitur ex Porta, seu Aula Imp. Centurio cum XXX. Ianizaris, ad certam provinciam, cum edicto publico, ad capiendos Christianorum pueros. Protogeros urbis, aut pagi (nobis lud. x. Præfectus, aut prætor, est) ciues suos cum filijs conuocare cogitur. Ex his deligit Exactor formosos, aut fortes, aut artifices alicuius rei, ut secum abducatur. Qui duos filios, aut plures, habet: unum dare cogitur. Si filium celet, aut is fugiat: parens tormentis subijcitur, donec sistat filium. Multi Græci, paupertate, aut dissidentia, aut auaritia, impulsī, omnes filios interdum, præter unum, sua sponte dant: ne eos alere cogantur: aut quod eos si bi suisq; si emergant, usui fore sperant. Qui lautioris fortunæ, animiue honestioris, sunt: filios suos L. aut LX. nonnunquam C. Ducatis, ab Exactoribus, ut plurimum suo lucro inbiantibus, redimunt. Hæc exactio periodū quinquennalem habet. Infra septennium pueros, illosq; qui uxores habent, accipi non licet. Ex Asia autem & Europa, capiuntur omni: præterquam ex Aegyptijs, quos inutile genus hominum dicunt: & ex Vngaria, & alijs quibusdam ciuitatibus, certa sua privilegia & conditiones habentibus: & Constantinopoli (quia sedes Imperatoria) ac Pera Nauplioq; suas ob causas. Sed & aliquot Bulgarorum millia, excepta sunt: propter certam seruitutem, cerio amorum spatio, belliq; tempore, Imperatori Basileusq; præstanda. Pueri autem capti, in 3. amplij

17. Turcica puorum exactio.

Educatio, & institutio.

in domo b. u. (una Constantinopoli, altera Perse, tertia Adrianopoli) educantur: donec linguam et religionem Turcicam edocti, in Aulam Regis recipiant. Quia vero præ reliquis placens: statim in Aulam recepti, uel cubicularij sunt: uel in domo thesauri Regij, aut in penore aromatario, degunt: Præceptoribus lingue et Religionis utentes. Ibi conclusi manent usque ad 25. aut amplius, annum ætatis: donec tandem, uelut Carcere emissi, ciuilibus et bellicis muneribus, præficiuntur: in quibus gradatim ad summam ascendunt dignitates. Ex talibus, Cubicularijs præsertim, Beglerbegi (totarum prouinciarum Rectores) fiunt: quæ dignitates, rarissime natis Turcis contingunt. Discunt præcipue, arcibus iaculari, et cursu equestri contendere: sed collimatione bombardarum, nostris longè inferiores sunt. Exercitia militaria, rariora hic, quam in Germania, uidentur. Ex reliqua puerorum sece, opifices fiunt, artificibus commendati. Quidam piscum et culinae Regiæ inseruiunt. Maxima pars uiretis Regijs (quæ circa Constantinopolin magno numero sunt) præficiuntur. Alij alijs operibus feruilibus adducuntur: sunt coci, lanij, lapideæ. Et hoc, pessimum hominum genus est, et Christianis infestissimum. Diaboli aulici uocantur: quod Christianos obuios, præsertim peregrinos, conuicijs proscindant, interdum et pulsant. Quorum magno numero, ne Turcæ quidem sese opponere audent. Appellatur Azamoglani. Cum ante semestre, mense Aprili, Sultan Murates, in hortum quendam, sinui uicinum, nauigaret: horum quidam in caupona ad Mare potantes, poculo per fenestram porrecto, acclamant: se in sanitatem eius totum hoc ebibere uelle. Missis à Sultano Ministris, illi iam diffugerant. Cauponi autem Græco, dolijs pertusis, omne uinum effusum est. Nec multo post, Sultan omnibus Turcis uino interdixit. Cum autem res ad manifestam seditionem spectare uideretur: Aulicis uni usum rursus concessit. Gerlach. 26. Nouemb. 1575. ad reuer. Iacobum Heerbrandum, Theol. D. Azamoglan (inquit Geusæus) sunt pueri tributarij: quæ uox dicitur significare innocentes, simplices, nihil scientes. Eorum capitaneus, uocatur Aga. Επιτραχιλιου και ωμοφόρου, uelut Patriarcharum sunt: quorum illud, exterius est: hoc interius, ut intelligo. Το επιτραχιλιου (inquit Theodos.) φορέσει οι ιεροί τω τραχιλῳ. εστι δ' από συρω τῆ (ἐ) περικο) ἡ χρυσούφορος.

Honores & artes.

Mores.

Azamoglanorum in impeternitas.

10. Luceat lux nostra coram infidelibus.

15. Maria Seraiana.

16. Aurum.

17. Vespera.

18. Dissensiones intestinae.

19. Archiepiscopi extraordinarij. Vesprij.

20. Gradus Ecclesiastici, deorsum uersus.

Εγέλασε, και ἐσηματίσε) α. Κορινθ. 5. ο αγιος παυλος, τολμα τις υμων, φυτι, προγματ έχων προς τ' ετορον, νεύει θαυ δα τῶν ἀδελφῶν, καὶ ἔχ' ἡ δὲ τῶν ἀγίων: προς οὐτ' οὐδὲν ὑμῶν λέγω. D. Paul. 1. Cor. 11. 6. Audet aliquis uelutrum, inquit, controuersiam cum altero habens, iudicio contendere apud iniustos, non autem apud Sanctos? Ut erubescatis, uobis dico. Καίρωμ. β. Το ὄνομα τῆ θεῆς δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται οὐ τοῖς ἔθνεσι. Rom. 2. Nomen Dei propter uos male audit inter Gentes.

16. Αναθεματίζοντες αὐτόν) ὁ ψουδομαρτυρῶν τις κατὰ τὴν πλησίον σε μαρτυρίαν ψευδῆ: Non dices in proximum tuum testimonium falsum.

15. Μὴ εἰς τὴν χάριν μὲν) Scribitur, Mahometem 2. à matre Christiana, Lazari Despotæ Seruicæ F. educatum, Orationem dominicam, et salutationem Angelicam, didicisse. Postea, nec Turcicam, nec Christianam Religionem, curauisse: sed omnia ad animi sui libidinem retulisse. Lazarus Seruianus anno 1372. praelio ab Amurate 1. uictus, occubuerat.

16. Τί εἶναι ταῦτα τὰ φλογέω) χρυσίου ἐστὶν ἐπίσημον, ὑποσύμβολον, βαρὺ, καὶ πῶν πρόσφυιν ὑποσύμβολον. ὡ χρυσὸς, ἀεὶ σίμω καλὰ σφοδρῶς βορροῖς. ἀλλ' ὁ χρυσὸς πῦρ ἀτὶ διαπύρεται, καὶ νύμφη, καὶ μετ' ἡμῶν ἐλθε, ὡ φίλτατε ἡ ὁραμαῖο τῆς. Aurum est signatum, subrutilum, graue, aspectu iucundissimum. Aurum, genus mortalium oblectas nimis. Ignis tu uelut ardens, nocte dieque coruscas. Veni, charissime et amantissime hospes. Luciani Timon, ex Buriptide et Pindaro.

17. Μὴ εἰς τὴν χάριν μὲν) εἰς τὸν ὅρον τ' ἀλλολεῖν, διατὶ οὐκ ἀρχὴν τὴν νύμφος, καὶ τὴν εἰς τὴν χάριν μὲν: καὶ ἀλλολεῖν τ' εἰς τὴν χάριν μὲν, καὶ εἰς τὴν χάριν μὲν: ἡ γὰρ, καὶ νύμφη, καὶ εἰς τὴν χάριν μὲν τῶν αἰώνων. Vesperas canimus, quia principium est noctis, et finis diei: et laudamus Deum principio, et in fine: scilicet, nunc, et semper, et in omnia secula. Ex libro αὐθ.

18. Τῶν δύο ἀδελφόντων) Sicut apud Aesopum, Leone et urfa, in certamine de hinnulo defatigatis, et præ lassitudine iacentibus: uulpecula eum hinnulum ad se trahens, abstulit. Nempe, ἄλλωρ νοτιώντων, ἄλλοι βορροῖς: οὐδ' ἄλλωρ labores et sudores alij deuorant. Dissidij concidunt Regna, aliquo tertio ea ad se trahente. τῶν δύο τυπῶντων (ait Theodos.) ὁ τ' εἰς τὸν πρῶτον, παροικία διμῶντων.

19. Τῶν ἀρχιεπισκοπῶν ἐξαιρετῶν) Archiepiscopi extraordinarij, Byzantinū tamen agnoscetes, tres à me reperiuntur. Primus, ὁ πῶνις (urbis Seruicæ) καὶ πῶνις οὐβίας: secundus, ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ὁ πῶνις ἰστανιανῆς, καὶ πῶνις βαλγάρικος: tertius, ὁ ἰβηρίας (Georgianæ) καὶ καθολικῆς λεγόμενος. Gerlach. in Epistola ad me 27. Nouemb. 1575. Archiepiscopus Bulgariæ, Bassæ supremi nepos est. Omnes namque supremi Bassæ, quos Vesprijos uocant (Regis intimi Consiliarij, et præcipui Duces bellorum) filij Christianorum sunt. Horum, itaque, primus, Imperatoris Vicarius, ex agro Bosniæ uicino oriundus, nepotem ex fratre habet Christianum: qui in Græcorum religione institutus, superiore anno Archiepiscopus ut dixi, factus est. Idem in Epistola, eodē tempore ad M. Samuelē Hallandum (S. ἐὼν τῶν τῶν) scripta.

Τῶν ἐξαιρετῶν διὰ τὸν καὶ ἰστανῶν) Ecclesiasticarum dignitatum gradus apud Græcos, hi sunt. Patriarcha, Metropolita, Archiepiscopus, Episcopus Hieromonachus, Presbyter seu Papas (his consecrare, hoc est, missas celebrare, licet) Monachus (nō consecratus) Diaconus, Hypodiaconus (qui ministrant Sacerdotibus, et Altari) et Ana

gnostes: qui legit Epistolam Dominicam, et alia quedam. Monachi quoque suos ὑπομνησ, seu Archimandritas, habent. Fuerunt et alia Patriarchalis Ecclesiæ officia: quorum nomina tantum hodie retinent. D. Gerlach. in prædicta ad me Epistola.

Οτι ναὶ ἀληθῶς πορεύεται) τῶν ἀνοφαντῶν ὄργων ἐστὶν, ὡς τῆς καλῆς ἡμερομηνίας, εἰς ἀσπίαν καὶ θυσίαν. Sycophantarū est, eos etiam, qui nihil peccarunt, falsi criminis reos facere. Lysias, ὁ μὴ καλῶς ἀπολογίῃ. Sycophanta, unde dictus: τὸ πωλοῦν ἀπαρνητικῶν λόγων ἐξάγειν ἐν ἀδελφῶν, ὅτι οὗτος κατ' ἀρχὰς θαυμασμένους, τὸς σμικροὺς δὲ διόρυσιν ὡς τὸ τοῖς τοῖς, ὅτι οὗτος ὄνομα δὲ καὶ λέγειν ἀπὸ τῆς οὐσίας. Vetita olim erat ficorum ex Attica exportatio, ut fructus inuitio rari. Curiosos itaque exportantium inquisitores, Sycophantas ab hoc fructu nominabant. Aristophanis πᾶσι Scholiastes. Calumniae, sunt sagittæ uenenatæ: quas toxicofici scribit à Gerrhaeis Arabibus, et Euphrate accolis, Nicander Alexipharm. Versu 246. Εὐ χαλκίνας ἀχμῆς χροῖναι. Theologus debet famam suam tueri contra calumnias. μὴ μόνον ἀπαρνητικῶν λόγων καὶ πωλοῦν ἀπὸ τῆς οὐσίας, τὰς δὲ ἀγαθὰς: ἀλλὰ καὶ τὸν πῶντον, ὅθεν αὐτὸς γινώσκει, προερεῖν: καὶ τὰς περὶ αὐτοῦ, εἰς ὧν τίνονται, προαναερεῖν: μὴ ἀπαρνητικῶν, ἀλλὰ τῶν οὐσιωδῶν, καὶ οὐ τοῖς τὸ πωλοῦν διαβεβαιωτικῶν φάσμασι. Non tantum natam refellere conuenit malam famam, sed etiam nascenti occurrere, et occasiones eius uitare: nec finendi, eam multo rē ore iactatā inualescere. Chrysost. Serm. 6. περὶ ἰσραὴλ. cap. 9. Calumniæ est refutanda pijs: sed uindicta, Deo permittenda. Act. enim 2. Petrus Apostolos defendit, non esse ebrios: Deus uero XXX. annis post, excidio Hierosolymitano uindicauit. S. Methodius (ut est apud Zonaram Tomo 3. et apud Cedrenum) πόρην συνεισφάσκει accusatus, calumniā re ipsa refutauit: monstrata scilicet τῇ αἰσθη, quæ erat κατὰ τὴν φύσιν καὶ μετὰ τὴν φύσιν παύτη. Vixit is sub Michaelē Imp. 845. et inde. Huius imitorem fuisse Patriarcham nostrum Dionysium, hoc loco uidemus.

10. Sycophanta.

Calumniæ refutandum.

S. Methodius.

Επιτραχιλιου και ωμοφόρου) Το επιτραχιλιου, οὐκ εἰς τύπον ἐνεῖν φαίνεται: ὅτι εἶχαν τὸν χρυσὸν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est: quando ad crucifigendum excruciatu est. Το ὡμοφόρον, ὁ πῶν βαρὺς τὸ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς τὸ ὡμοφῶν, διὰ τὸ τὸ πῶντον τὸ πῶντον καὶ τὸ πῶντον, ὅτι εἶχαν τὸν χρυσόν διεσπῶν εἰς τὴν λαμπρότητα: ἐστὶν εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπῶν: ὅπου τὸν ἐπαίδειον, καὶ τὸν χρυσόν. Collare, typū gerit illius fasciæ, quia Christus collo uinctus, ad Pontificem tractus est

Nona,

Apodiputūm
gratiarū a-
ctio post coe-
nam.

Mesonycti-
cum.

Typica.

Psalmecchia,
Canon.

Liber των
 Λέκτρης, seu
 Λεμνωνάριον

Cœnobitæ
Sabę, inter-
fecti.

Patriarchæ
quidam, in-
doli.

κῆ.
Amosso, Pa-
triarchatus
gravis.

Vitæ Patrû.

Tertia: quia tunc descendit S.S. in Apostolos, illuminans eos: & ipsi mutarunt linguas suas, ut proficiscerentur ad prædicandum Euangelium toti orbi terrarum. ἡ γὰρ διότι τὸν κύριον ἡμῶν ἰσχυρόν ἐβαλάν εἰς τὸν σπυρίτον πλὴν ἠέτων ὥραν καὶ ἐξ ἀβῆν εως εἰς τοὺς οὐρανούς, ἐπειτα ἐδόλωσε τὸ πνεῦμα εἰς τὸν θεόν καὶ πατέρα. Sexta: quia tunc Christus in crucem sublatus fuit: in qua pependit usq; ad nonam. Tunc Deo patri spiritum suum tradidit. ἡ γὰρ διότι οὐ αὐτῇ δώσω τὸ πνεῦμα ὑποτάσσας ὑμᾶς. Διὰ τὸτο δοξολογούμεν αὐτόν, ὅπως ἔλαβεν θανάτου, διὰ τὸ μᾶς συγγαλῆν ἡμᾶς τὴν ἀμαρτωλίαν ἀπὸ τοῦ θανάτου, ὅπως μᾶς ἔχον ὑποβάλλει. Καὶ καλὰ καὶ ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπὸ τοῦ πορώ: ἀλλὰ ἡ θεότης, ἀχώριστος ἵππετε, τὸ πορὼ ἐπαθον: ἀμὴ ἡ θεότης, ἀπαθὲς εἰμένει. Nona: quia tunc expiravit Dominus. Ideo laudamus eum, quod mortem sustinuit, ut nos miseros peccatores, à morte, in qua nos Diabolus detinebat, educeret. Et, quanquā anima separata fuit à corpore: tamen Deitas, inseparabilis erat. Corpus passū est: sed Deitas, impatibilis mansit. Καλὰ καὶ, quamvis, licet: Italicè, benche: Germanicè, Vniuersal. Præterea, τὰ ἀπόδεικνα φάσκονται: διότι μέλλουσι καὶ ὑμεῖς καὶ ποιηθῆναι: καὶ δίδουσι συγκρισίαν τῷ θεῷ: διὰ τὸ σῶσαι τὸ πάντηγιον αὐτῶν πνεῦμα, καὶ μᾶς διαφυλάξει ἀπὸ τὰς παγιδάς καὶ πονηρίας διαβολῆς: καὶ μελέμους ὑποσημιάζει εἰς τὸ αὐτῶν θέλημα. Apodipna (quasi dicas, Postcena) canuntur: quia cubitum ituri sumus. Ideo Deo gratias agimus, petentes: ut nobis S. suum Spiritum mittat: qui nos à laqueis Diaboli custodiat: ne is nos ad libidinem suum supplantet. Deniq; τὸ μεσομήνητον: διὰ τὴν εἰπὴν ὁ χριστός: χαρηγορεῖτε, καὶ προσεύχεσθε: ὅτι δεὸν ἡμετέροις, ποία ὥρα ὄρχεται ὁ κύριος. καὶ ὡς κληρ, ὅτι πόρτι τὸ μεσονύχιον προσηγὴ γένονται: ἱδὲ, ὁ νυμφίος ὄρχεται. Mediæ noctis canticum: quia dixit Christus: Vigilate, & orate: quia nescitis, qua hora Dominus ueniat. Rursus dicitur: Mediæ circiter nocte clamor factus est: Ecce, sponsus uenit. Inter cōnέλιον et ἐσπρινόν, etiā cantū, τυπικὰ dictū Græci psallunt, loco Liturgiæ: quæ nō possit quotidie à Sacerdotib; haberi. Qui cātus, cum Liturgia celebratur præmittitur. Η ψαλλόμενα (ut est in uetusto manuſc. D. Gerl. libro: qui, πανοδείκτης ἢ λαμνωαρίου inscribitur) ὄργον ἐστὶ τὸ σώματα των δυνάμεων: καὶ λήγει τὸν ὡρὸν ἀδιαλείπτως τῷ θεῷ. Εὐλογεῖτε τὸν κύριον πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, ἡ ψαλλόμενα ἡμῶν, ΚΑΝΟΝ λέγεται. Οἱ κανόνες, ἐάν μὴ δύνῃ πληρῆν καὶ καλόν, τὸν κανόνα αὐτῶν εἰς φυλακὴν ἐμβαλεῖ, καὶ κερμανεῖ, καὶ ἀφαιρεῖ: ὥς ὁ ἀποστόλος παῖσαν τὴν ἐφελὺν αὐτῶν. Ἔτω ἡ ὁ μοναχός, ὁ ἀγαθὸς ἢ κλονιστὴς καὶ κλονιστὴς αὐτῶν, σύνθερος ἐγκαταλείπει τὸν πᾶν χάριτος: καὶ παραδίδοται τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ: καὶ ἐπιφορὸνται αὐτῷ θλίψεις πολλὰ: ὥστε αὐτὸν κραίνει: κύριε, τί ἐπλήρωθησαν οἱ θλίβοντές με: Psalmorum cantio, opus est S. Angelorum: quem ministrantes, continentur Deo astant. Laudate Dominū oēs Angeli sui. Psalmodia nostra, Canon dicitur. Quoadmodum Agricola, nisi canonem suum probe persoluerit: in carcerem coñjicitur, suspēditur, percutitur, donec satisfaciāt: ita et Monachus, quando neglexerit canonem suum, statim defertur à gratia: & traditur inimicis suis: inferunturq; ei afflictiones multe: ita ut exclamet. Domine, cur multiplicati sunt, qui tribulant me? Pandectæ cap. 105. cuius libri autor, est Antiochus, Monachus ὁ λαύρας καὶ ἀββῶ Σάββα, Monasterij Abbatis Sabæ: dedicans eum Eustathio, Abbati μονῆς ἀταλυνῆς, πόλεως ἀγκύρας τῆς γαλατίας. Ei in præfatione exponit: una hebdomadæ antequàm τὴν ἀγίαν πόλιν (Hierosolimam) Ismaelita occupauerint, illud Sabæ cenobium diripiisse: occisis imibi μελλόντων (quod aliquot diebus torti, nihil pecunie proferre potuissent) 44. Patrib; qui cedere noluerint, cæteris abeuntibus. Quales uiri? Εὐνοῖα καὶ ἐγγεγραπότες, ἰσοπροπέεις, πολλοὶ τῶν τέχνων, ἀγαθοὶ, ταπεινοφρονεῖς, ἀνελλιπέως πάντων καὶ ἀγαθῶν, τίνες αὐτῶν, ὑποβιβισμένοι τὰ ς' ἐτη: οὐ δύστηνοι βιβισμένοι ἀπὸ ν. καὶ σ'. ἐτῶν: καὶ μὴ ἐξαρχόμενοι παντοίας τῆς λαύρας. Επίγειοι ἄγγελοι, καὶ ἐραστοὶ ἀνθρώπων. Valde senes, reuerendi, cani, nullius uirtutis imopes: à 56. annis nunquā Monasterio egressi: terr. stes quidam Angeli, & celestes homines. Δὲν ἐγγίνα ρομέϊνα) Etiam durate adhuc imperio Græco, rudes Patriarchæ quidam fuerunt. Vi sub Imp. Andronico matore, Nipho, Cyzici Metropolitâ, πάντῃ ἀδελφῆς τῆς ἐξω πατριάρχης (ἐχ' ὡς τὰ πολλὰ ἡ καὶ τῆς θεοτορίας) ὡς μὴ οὐκ οὐκ εἰσὶν καὶ τὰ ἑξαμάτιον στοιχείων ἡσθαίην ἀσφαλῶς διδάσκοντες καὶ μακάρι: nec saltem prima literarum elementa inoffensè coniungere poterat. Idem lib. 8. cap. 17.

Διὰ τὸν σύρειον ἄξιον ἀνδρᾶ) Sic, in Autographo: pro, διὰ τὸν εἰδὲν εἶναι τὴν αἰτίαν, ἵνα σύρειον. Αὐμός, πατριαρχίης, ἰσοπολυμῶν χειροτονῆται: περὶ τῆς πάντοθεν καὶ μοναστηρίων τῆς ὀρθῆς ἀνελθόντας εἰς προσευχήν αὐτῶν (οὐ εἰς ἀνὴλθον καὶ ὡς, μετὰ τὴν ἡμέραν) εἶπον. Εἰς ἀδ' ἐμοί, πατέρεις: ὅτι μέγα φορτίον, καὶ δυσβάστατον, ἐνχειρῶν μοι: καὶ φοβερά τὸ πρᾶγμα τῆς πατριαρχίας καὶ μετῴκει πλείον ἢ πάντων, τὸ καὶ χειροτονῶν βαρύνει. Amos, Patriarcha Hierosolymorum designatus: ad eos ipsi gratulatum undiq; è Monasterijs solitudinis (inter quos et ego, cum meo Abbate eram) ascenderant, inquit. Precamini Deū pro me Patres: quia magnum, et portatu graue onus, mihi impositum est. Sed cum non mediocriter me Patriarchatus pondus terret: tum multò magis, alios Ecclesiarum præfides designandi difficultas. Ex manuscr. D. Gerlachij tractatu: qui cum Pandectæ, cuius autea mentionem feci, coniunctus est: cuius titulus est, λόγος καὶ βίαι διαφόρων γορόντων, καὶ ἀγίων πατέρων. Autor, quisquis fuit, eum librum inscripsit cuidam Sophronio: quem vocat ἰσόρον καὶ πιστόν τεκνον. Opus autem ipsum, λαμνωα nominat.

Μέγας ἐκκλησιαρχὴς) Ab initio historiæ Byzantinæ. Georg. Pachimeræ manuscr. uгуslana Bibliotheca, inter alia ἐκκλησιαρχία ἐφ' ἧν, hoc etiā positū est. ὁ ἀρχιερεὺς ἐκκλησιῶν ἀντιθέλει πρὸς πατριδοὺς τὰς ἐκκλησίας τοὺς πρεσβυτέρους† Ecclesiarchæ officium est, inspicere & tradere Ecclesias presbyteris† Reliquū desideratur.

Asseggius yepouelins Cōclones Græcis Byzantij habere licet. In festis sollemnibus (ut, die Natiuitatis, Resurrexionis, Pentecostæ, assumptionis Mariæ, quod ipsi ex præcipuis est) frequenter in Patriarcheio, alijsq; primarijs Templis, conueniunt. Singulis quoq; Quadragesimæ Dominicis. Quando Patriarcha, nunc in hac, nunc in alia Ecclesia, Missas seu liturgias celebrans, eleemosynā colligit: magna frequentia ē pluribus Ecclesiis adest: et quisq; pro facultate eleemosynā dat. Ut, qdā, duos aut tres Ducatos: alij, decē, uiginti, aut plures, Asperos. Pauperiores uerō, nihil. Vel, quando Festū alicuius Sancti agitur: frequentissimi in Templo, quod nomini eius dicatū est, conueniunt: ubi Liturgiā, magna solēmitate celebratur. Hodie, unicus Cōstantinopoli Calogerus est (Mattheus Hieromonachus, qui in Quadragesimæ solū Dominicis, ijs in Templis, ubi Patriarcha Missas celebrat, concionatur. A Turcis, nihil, quod sciam, molestantur. Verū Patriarcha semper ad portam Templi, unum aut alterum Ianizaros habet: quibus importunos huiusmodi prohibendi potestas est. Gerlach. in Epist. 27. Nouēb. 1575. ad me. Nec, ut putas, in Concionando, Barbaras, sed antiqua lingua, utitur: quia facilius sibi esse dicūt, complures orationes in antiqua cōponere, quā unam in uulgari. Et satis esse, si duo tresue intelligant: aut, si libeat, Patriarchæ mandent, ut alia lingua utatur. Habuit D. Ioannes Zygomalas intra 2. Menses, tres aut quatuor cōciones Galatæ, seu Præ: et Patriarcha, duas aut tres in sua Ecclesia: sed lingua uulgo ignota: nisi quod interdū barbara uerba immiscere solet. Idē ad me 1. Februar. 1577. In diebus Quadragesimæ Cōcionantur memoriter. Legendariū (ut uocantur) Sanctōrū, ingētia uolumina habēt: quas, officia quotidiana peragētes Monachi, in Tēplis legunt. Quāuis aut eā multis fabulis conimere uideātur: nihil nō pro uero habēt. Idē ad me 7. Mart. 1578. *Καντορες* *ἱερὸν ἑκαστῶν*. Cantus: figuralis apud Græcos non est: nisi q. Cantores in Tēplis, uariata interdū uoce, eam imitari conantur: et more utriculariorum nostrorum, alius uocem eodem sono tenet: alius, Dra, Dra, sal-

tatorium in modū canit. In Musicis libris notulas nostras nō habent: sed certa quædā signa (ueluti) ex quibus uocem uariare nouerunt. In Instrumentis musicis non utuntur: nisi forte testudine & clauichordio, iij, qui ex Chio, Cypro, Creta, Corcyra, alijsq; Italice imitationis locis, ueniunt. Habent Lyram, instrumentū oblongū, 6. aut 7. Chordarū, quod calamo pulsant. *ῥαβδίον* et *τρίχοδος*, de quibus queris, ignorant. Ex eadē 27. Nouēb. 75. ad me Epistola Generosus D. Vngnadius (inquit idem Gerlach. post reditū ad me) hatte cin cyngen Lautenschlager: & nostrū testudinis cantū admirantur Græci. *Ἐπίσκοπος ὁ σολταῦς τὸ χόριον* Autoritas Patriarchæ Cōstantinopolitani, maxima est. Eum enim, tanquā solum uerē œcumenicū, reliqui tres (Alexandrinus, Antiochenus, & Hierosolimitanus) uenerantur. Gubernat Ecclesias Asiæ minoris, insularum Aegæi maris, totius Græciæ, Mysiæ superioris et inferioris, Valachiæ, Moldauiæ, Russiæ, et Moscouiæ. In his solidā potestātē habet, Metropolitās, ArchiEpiscopos, et Episcopos creādi, & deponēdi. Causas difficiliōres, q̄ ad Ecclesiæ ipsius cōmodū pertinent, disceptat. Non frequēter cōcionatur. In præcipuis uerō Festis, quādo ei ArchiEpiscopus aut Episcopus, creādus uenit, Liturgiā omni ceremoniarū pōpa legit. Menſe Septēb. ordinauit ArchiEpiscopū Bulgariæ, supremi Bassiæ nepotem: quando uterq; Patriarcha, Cōstantinopolit. & Alexandrinus, Missas cum singulari apparatu peregerunt. Sed me ab his tunc uidendis morbus impediuit. Gerlach. ad D. Iacobū Andreæ, Tybing. Ecclesiæ Præpositū, & Academiæ Cancellar. i. Nouēb. 1574. Supremus hic Bassa, Mehemetes uocatur: cuius cognatus est Bassa Budensis, Epist. 7. Nouēb. 75. ad me. In Patriarchæ monasterio & collegio, nullus splendor, nulla pompa, conspicitur. Non Episcopos, aut magnos Prælatos, alit: sed Monachos aliquot cucullatos: ex Laicis nobiles et doctiores, familiares, & quasi Cōsiliarios, rerūq; administratos, habet. Epist. 7. Octob. 1574. ad me. Patriarcha, & Turcis prætereuntibus non honoratur: sed contrā à malignioribus, omni

ethnicos, canes, meretrices, & alia multa. Nec inter purpuratos imperatoris locum habet: nisi, quando tributū 4000. Ducat. & tantundē ferē Bassis, praeipuisq; Officialibus Regis, affert. Tunc misero inter ipsos locus datur. Scorsim tamen ei supremus Bassa familiariter & clementer loquitur. Epist. ad D. Samuelē Hailandū, 1575. in Nouembri. Autoritas Patriarchae, apud Imperatorem amplior non est: quā alicuius Legati Christianorum, munera illi offerētis. Alium ei honorem non habet: nisi quōd cum admittere dignatur: ut ad pedes Imperatoris prouolutus, pallium eius osculetur: quod & omnes Legati facere, & pro magno honore reputare solent. Epistol. 27. Nouemb. 75. *Εχει αὐτὸν ἀπαγορεύω* Cum dolore aufertur, etiam quae putruit pars corporis: & diu tractatur, si potest sanari medicamentis: & si non potest, tunc à Medico bono abscinditur. Sic Episcopi affectus boni est: ut optet sanare infirmos, serpētia auferre ulcera: adurere aliqua, non abscindere: potestremo, quod sanari non potest, cum dolore abscindere. S. Ambros. 2. offic. 27. Apud Romanos, anno Christi 286. & sequenti anno, imperauit Numerianus, cum fratre Carino, et patre Caro. Carus bellum Persicum gessit: Numerianus, ab Apro socero interfectus est: Aprū interemit Diocletianus. Hic Numeriano, pace cū Rege quodā, cum quo bellū gesserat, facta: filium eius, etate puerū, cū obsidē accepisset, impiē necauit, nec resipiscere uoluit. Ideo Babylon, Antiochia Episcopus, Imperatorem *γενναίως* aditu Templi exclusit. *Ἐὰς τὸ θεοῦ τὸ θυγῶν* (inquit Suidas) *αὐτὸν εἰν ἐπαύσαν* eis diuina, *καὶ πάλιν ἑστὶν λόγος τοῦ ποιῶντος ἐν ἐσθλῶ ἰσχύωντος*. Negauit se passurum, ut lupus in ouile inuaderet. Propterea ab impio illo Numeriano interfectus est: ut etiam ex Legēda eius

Conciones
hodiernæ
Græcorum.

Vulgari lin-
gua.

Legendæ
Sanctorum.

Μα.
Musica Græ-
corum.

ΑΒ'.
 Autoritas
 Patriarchæ.
 apud suos.

Apud Tur
as.

γ.
xcommun
atio.

abylas Im-
eratore
xcomunes
it.

manuscripta, diei 4. Sept. m. b. assignata, didici: non tantum ex lib. 10. Nicephori Callisti, cap. 28. Chrysostomus enim, oratione in Babylon, nomen Imperatoris non posuit. ibi a Chrysostomo, mirifice Babylonae magnitudinem animi predicante, hae utilitate huius excommunicationis ponuntur. 1. Sic Ethnici mirati sunt παρρησίαν & fortitudinem, quam Christus suis ministris dedit: & deriserunt idololatricorum Sacerdotum δεισιπρέπειαν, ἀνελυσθειαν, & παπεινότητά: Jerusalem timuitatem. 2. Inde patuit, ὅτι ὁ βασιλεὺς, ἢ ὁ πάντων ἐχθρὸς, παρὰ χεῖρας τοῖς ὀνόματι μόνον ὄντι, ἢ ἑλαχίστω, ὁ τοῦ διὰ θεοῦ ἔχων, ὁ δὲν ἔχει σμεντόν ὁρῶν: ὅτ' αὖν πολὺ αἰδοῖται τιμᾶσαι θεόν: in rebus spiritualibus, Regem et stabulariū eodē tene reris. 3. Sic os obturātū fuit blasphemis, dicētib: assignati tantum talē παρρησίαν Apostolis, nec in eis re uera fuisse. Nūc uerὸ Babylon, διὰ τὸ ὄργων ἐπέδειξεν: ὅτι καὶ πάλαι τοῖς τῶν ἀνδρῶν γινέσθαι, εἰνός λῶν, ὅτε καὶ πλείονα ἢ σημείων ἐπέδειξας παρῆχε τὴν ἔξοσιν αὐτοῖς: re ipsa ostendit, olim etiam tantam fortitudinem fuisse, aut maiorem: quod plura signa & miracula fuerint edita. 4. & μετὰ ταῦτα ἰσραῶσαι ἢ βασιλὺν ἐν μελλόντων, τὰ φρονήματα, & ἢ κατεσταλῆ, & ἢ ἀπὸ πηγῶν ἀποβύνας, ὅτι & γὰρ, ἢ & οὐ τῇ ἡ πρᾶξι μόνον, κριεῖν ὁρῶν ἐπίτροπος, ὁ τὴν ἰσραωσίῳ λυχνίον, & τὴν ἀλουργίδα ἔχων, & τῇ γὰρ ἡ ἔξοσις τῶν τῶν τὸ μέγεθος μὴ ἐλατῶν: ἀλλὰ ὅτι ψυχῆς ἔξιστάσθαι πρότερον, ἢ ὅτι αὐτοῖς, λῶν ὁ θεὸς αὐτοῖς τὰν τῇ σπουδῇ τῇ ἀρχῇ. Principū etiam futurorum factum compressit, & ministris Dei animos fecit: ostendens horum potestatem, quam illorum, superiore esse: & uitam potius amittendam, quam Ecclesiasticā diuinitus datam dignitatem imminuendam. 5. ὅτι τὰ αὐτῶ ποιεῖν ἔατον χεῖρας μεγάλης δεικνύον, ἢ τὴν γινώσκον τὸν πατέρα. Vocationi instituit, & officio functus est, Babylon: etiā si impius Rex inde nō melior factus est. T. l. ἐνα. ἢ ἰσχυρίδιον Gerlachius ait, ἰσχυρίδιον esse spiram de genere panis, ein bretzen. Hac uoce Constantinopoli proclamari uenales in sporta spiras, a circumcūtibz Græcis, Albanis, et Bulgaris: quia omnes ibi Pistores, esse Christianos. Sed τὸ ἰσχυρίδιον, intelligo ex Græco quoddam, scholam Turcicam esse. Postea 28. Iun. 81. accepit a D. Theodos. hanc expositionem. ἰσχυρίδιον (inquit) ὅστις ἰσὺν ἀγαθῶν μισθόν, μέγα μακάριον λέγει.

Λε. *Επολίσμα το υψόσο* Hydruntum (inquit Bern. Breidebachius) ciuitas est, Archiepiscopali sede insignis:
 Hydrūtum, & rerum opulentiā, præstans: unius noctis navigatione, à Selona (Aulone) Turcica ciuita-
 te, distans. Eam Turcæ, post aliquot dierum obsidionē, et murorū bombardis euerzionē (Duce Acomata Bassa:
 à Turcis ea-
 ptum. 1481. ut ait Andreas Cambinus) ui ceperunt. Id 11. die Aug. factū esse, ab eodē Cambino scribitur. Ciues, partim cæsi,
 partim in seruitutem abrepti. Matronæ stupratæ, uirgines raptæ, Sandimoniales fodatæ, adolescentes immanī
 feritate trucidati, senes equorū calcibus cōculcati, Sacerdotes in Tēplo iugulati, prægnares cū foetu dilaniatæ.
 Ipse ArchiEpiscopus, senex Pontificia ueste indutus, crucem tremulis manibus tenens, Christianos ad constan-
 tiam fidei exhortans, serra lignea frustatim dissectus. Perijt ibi & Franciscus Zurulus: qui à Rege Neapol. Fer-
 din. undo fuerat eò missus. Cōtingenti circiter (inquit Leander Alberti in sua descriptione Italiæ, ne la terra d'
 otranto) capiti, cum nollet fidem Christi abnegare, educti oppido nudi, inter se ad constantiam cohortati, in
 parua ualle (quæ nunc ideo Martyrum uallis nominatur) occisi sunt. Mortuo deinde Mahometæ Imp. post cre-
 bras cum Turcis, qui Hydruntum tenebant, infelices dimicationes: tandem pactione, ut Turcæ cum suis rebus in-
 columēs excederent, oppidum Alphōso, Ferdinandi F. restitutum est. Ha vn fortissimo castello, fondato
 sopra il falso, che accenna al mare: il quale in vero pare inespugnabile, essendoui le debi-
 te provisioni. Habere Castellū Saxo impositum: quod apparet, si præsidio & rebus necessarijs instructum

sit, esse inexpugnabile, in parte, quæ Mare respicit. *Ἀσπὶς χαλκὴς ἑξαὶ ὀδονήτα* Sunt 6. millia floren-
 451 rum, quindenis Bacijs, aut 60. Cruciatis nostræ monete Constantiij: aut 5294. Taleri, denum septenū Baciortū.
 452 *Πεπαιδευμένη πλὴν καλοῦς ἐνὶ τῷ* Monastica πρᾶξι θεωρεῖα, corpus olivæ γὰρ τῇ ψυχῇ actione et contempla-
 Monastica tione adiuuat ut est in his poeticis versibus) animam:

ἀσπύσεις, οὐ
 μάλιστα καὶ
 ψυχικά.
 ὅργους μὴ
 πείσσει· θείῃ
 σάφει χάρις
 διηγήται· πεί-
 σσει·

εἰς τραγὰς, εἰς λυγρὸν, εἰς πένθος, εἰς λυγρὸν τι·
 πατέοντες, καὶ προσελθόντες, εἰς ψαλμολίαν δέγει·
 εἰς λυγρὸν πάλιν ἢ, καὶ τὴν συλητραγωγίαν·
 εἰς συνηθὲν λυγρῶς τι, ἐκράτειαν, νηστειαν·
 καὶ εἰς ἀνάγνωσιν γραφῶν, καὶ εἰς μελίτην τέτλη·
 εἰς ἀγρυπνίαν, λήπτον τι ὅργου χειρὸν αὐτῆς·
 καὶ τὰς ἡμέρας εἰς τὴν ἡμέραν, καὶ ἡμέρας εἰς τὸ γονάτω·
 καὶ τὰς τυπώσεις τὴν σαρὰν, ὅτι τοῖς μέλεσι πᾶσι.
 τὸ πένθος τῆς ψυχῆς, ὅτι τοῖς μέλεσι πᾶσι.

Ad gemitus, ad lamenta, ad ludum, ad fletum:
 ad compunctionē, precatōnē, & Psalmodi cationem:
 ad humi cubandum, ad duram tractationem:
 ad contritionem cordis, continentiam, & ieiunium:
 ad lectionem Scripturarum, & earum meditationem:
 ad vigilias, laborem, & opus manu faciendum:
 ad extenphones manuum, & inclinationes genuum:
 ad signationes crucis, in membris omnibus.
 Pectus pugno percutit, sicut olim Publicanus.

Ex manuscripto libro, qui *Αὐτοῦ* inscriptus est: à D. Gerlachio 1577. Constantinopoli emptus: cōtinens dispo-
sitionem animie et corporis, cur non se ad moriendum præparent. Incipit:

Κρίσις.	Πῶς λέλθῃ, πῶς ἀποθάνῃς, πῶς ἀναστῇς, ψυχὴ μου;	πῶς χαρὰ ἢ πένθος; ὦ βίη, ἡ ματαίως;
Preparatio	ὁ χυλὸν ὁ σπινθύνοντι: ἔξελθὲ τῷ σαρκοῖς.	ὡς ἔνερ, παρὰ ἑλὺθῃς, ὡς ἑλὺθῃς διὰ ἑλὺθῃς.
ad morien-	Quō desides, nil cogitas, sed negligis, anima mea?	Vbi nunc mensarum delicie, coquorum cupiditas?
dum.	Tempus tuum effluxit: excede corpufculo.	Vbi tibiarum delinimenta, tympana & lyrae?
	πῶς θραύσῃς ἀδύτοισι, μαχάραν μαχάρα;	Vbi lætitia temporaria vite, illaniani?
	πῶς ἑλὺθῃς τὰ θνητὰ, τὰ τὴν ἀναρχὴν;	Ceu fœnnium præterijti, ceu fumus dissipata est.

Quod ad terr. motum, qui tunc factus dicitur, attinet: sciendum: 14. Septemb. 1509. Constantinopoli, terre-
motu porta muri maritimi, turres, domusq; cecidisse. Et antea 12. Iul. 1490. fulgura & tempestatem horren-
da fuisse: plurimis domibus combustis: cadere parte columnæ Constantini.

Enxus παρ' αὐτοῦ li. 10. cap. 9. apud Georgiū Pachymerē, Patriarchē Ioannis, tēporib. Andronici Paleol.
 maioris, resignatio sic incipit. Δέσποδάμ, ἀντιβασιλεύς· ὃν ὑμεῖς Δεσπότης μὲν, ἀγαπᾶτε ὡς πατέρα· ἐγὼ δὲ ὡς υἱόν·
 τῶν ἁγίων ἐκείνων ἐμῶν, πάντα ἐπεκρίτω ὑπὸ τοῦ ἁγίου Δομνίου, Domine mi, sancte Rex: & uos Domini
 mei sancti Pontifices: ego initio sciens me peccatorem esse, omnem diligentiam adhibebam, ut peccato liberarer.
 Νεώτεροι εἰς τὴν ἰουδαίαν Georgianorum duo principes fratres, à Mustapha Bassa, contra Persas euntes, ditioni
 bus exuti suis, 3. die lun. 1579 huc Constantinopolim, splendido comitatu, CC. circiter hominum, ingressi, solen-
 niter à Turcis excepti fuere. Horum Principū iunior, deficiens cum sua cohorte Mahometi smū, fratri primoge-
 nito ius dominandi eripuit. Cum aut maior natus, semel atq; iterū illustrib. D. oratorē meū, salutari per suos ius-
 sisset: D. orator semper mea opera, ad eum resalandū, & ad cōstantiam in religione Christiana adhortādum,
 uisus est. Quod equidem ea, qua potui, diligentia feci: eiq; de Ecclesiarum Germanicarum statu querenti, ad sin-
 gula breuibus per interpretē respondi. Diebus aliquot elapsis, inuentū inter Græcos libellum Græcū confessio-
 nis Augustanæ, Basileæ impressum (cuius huc D. Steph. Gerlachius plura exēplaria curauerat) de consensu ma-
 gnif. Domini mei, & cum subscriptione manus ipsius, fratri illi maiori obtuli. Quem benignē acceptum, statim
 in linguam suam Ibericam transferri iussit: seq; ad suos, unā cum exemplari Græco transportaturū promisit. Di-
 missus est aut hinc, unā cū fratre apostata, ad suos, rebus suis ualde perturbatis: nihil eorū cum impetrasset quæ
 petierat, excepta uita incolumi. Nomē illi erat, Quarkvuare Athabac. Diuersi Principes loca illa incolūt,
 moribus & opinionibus (Politie & Ecclesie) diuersissimi. Græcū Patriarcham colunt quidē: sed ab ipso non
 dependent: ut in multis dissentientes à Græcis: quæ nomen dissimilitudo, in uarietate ritū consistit: qui et ipsis,
 & Græcis, principale quiddam sunt Religionis. Ex epistola Vuenceslai Budouuetzij à Budouia (qui tunc erat
 Cesarei apud Turc. Imp. Oratoris, generosi D. Ioachimi à Smtzendorffio & Goggitscha, Aulæ magister data
 Constantinopoli 9. Octob. 1579. ad D. Dauidem Chytreum, Rostochij Theologum. Quomodo autem Iberes
 olim, per Christianā feciminam captiuam, ad fidem Christi conuersi fuerint: lego prolixam & pulchram narra-
 tionē lib. 2. Soz. o. cap. 6. et lib. 8. Niceph. Callisti cap. 34. φίλον αὐτῇ χθὺς ἐτίη χαρὸν εἰς αὐτὴν ὡς υἱὸς, καὶ μὴ ὡς
 παῖς, ἀλλ' ὡς υἱὸς, καὶ τὸν θεὸν ἀνολογείρ. Frequenter ieiunabat: dies noctesq; orabat, & Deum laudabat. Precibus sana-
 uit adolescentulū: deinde, etiam Regis uxorem: quæ Christū amplexa, maritum ad idem hortata est: tum demū
 id fecit, cum in sylua uenās, tenebras densissimas obortas, Christi meditatione depulit. Postea, ipse uiros, uxor foe-
 minas, Regni sui, ad Christum conuerterunt: Ecclesieq; Doctores à Constantino M. sibi mittēdos curauerunt.
 Imperauit Constantinus ab anno Christi 310. usq; ad annū 341. Armenij autē antē Iberes, anno circiter 335. fidē
 Christi receperūt. ἐν τῷ τῷ (inquit Sozomenus) βαρβαρὸν, μέγα τὸ καὶ μεχρὶ μὲν τῶν οὐκ ἐκ τῆς ἀρχαίας οὐδὲ
 τῶν πρὸς αὐτῶν. Gēs hæc, barbara est, magna, & bellicosissima. Habitat Armenijs interius, ad Septentriones
 Nicephorus, eos Iberum in Hispania colonos esse dicit. Laonicus, lib. 9. Alanos (ἀλανὸς) Iberas esse dicēs: διὰ
 τὴν γλῶσσαν, inquit, ὡς καὶ ἰδίᾳ τοὺς παρ' αὐτῶν· ὃν πᾶσι ἐπισημασμένον ἐπὶ τοῖς γράμμασι, τὰ ἀλανικά καλεῖσθαι. Utuntur peculiari
 prorsus lingua: & arma usurpant ærea, quæ Alanica nominantur.

Καὶ συγκαλῶ τὸ αὐτὸν κύριον ἰωαννᾶν) Lego: καὶ συγκαλῶ τὸν κύριον παχέωμον: ἢ τὸ αὐτὸν κύριον ἰωαννᾶν ἡφθάρ. μ.
μα.
Ἡσυχ. καὶ σοφῶτα) μέγας) Hic Arsenius, μονεμβασίτης ἀρχιεπίσκοπος, collegit ex antiquis libris (in Creta, et Venetijis, et Florentiæ) Scholia in 7. Tragœdias Eurypidis, Græca: nempe in Hecubam, Orestem, Phœnissas, Medeam, Hippolytum, Alcesti, Andromachen. Excudit Venetijis tunc Lucas Antonius Iunta 1534. Arsenius autem eleganti epistola præfixa, dedicat illa Paulo 3. Pōtifici: cuius Epistole hoc argumentū est. 1. gratulatur ei de Pontificatu adeptō (quem gerere cœpit 1535.) multa in eo laudans: uocans ἡλεινόν τε, ἢ ἀγία γαστρός: ἢ τὰ ἐκκλῆσιον, ἐν παργαύου βασιμαζούσῃ τε καὶ ἐνθεαζούσῃ. 2. Conqueritur de uolentia libidine Itolorum: qui præficiantur illis locis, ubi ipse sit: petens à Pontifice auxilium afflictis rebus. μάχωντ, inquit, ἀγαρήνοι χριστιανούς. ἀμφοτέρω ἢ τοῖς παλαίπρωοις γράκοις, ἐνένοι μὴ γὰρ, τὸ ἡμέτερον βασίλειον ἀνυλῶς. λῶσρα πῶδουσαι: ἢ τὸ γυνὴ ἡμῶν εἰς τὰ γῆς ποδῶτα περιπλανᾶσθαι διεσκέδασθαι. τὸ δ' ἐπερίωρον τινές, εἰ τὴν πόσιν αὐτῶν τὸ θεοσυγῶν ἐνένορον ἐν πρὶν παλαίλειμνόν ἐν τῇ ἑλλάδι: καὶ νεῖνο ἀρπάσσοντες κατέδιδουσι. Conqueritur quoq; nō etiam unū aut alterū Græcum esse, inter tot Cardinales: gestantes σιμάδιον πορφυρόβατον, πολυτέλες τε καὶ πολυπρόσοδον. Quāquā (inquit) ὁ γῆρας πολυτάλας τὴν ἀρχιεπισκοπὴν, ὁ δὲ ἐπισκοπὴς ἢ ἀββαδεύς τὸ παλαιόν: ἀλλ' ὀλίγον τὸ φίλον τε. 3. cum propter podagram et paupertatē (ἀπὸ ἐξολέσθη καὶ θυμῷ) Romam uenire gratulātū non potuerit: καὶ ἰδεῖν ἃ πῶ αὐτῷ ἀρχιεπισκοπῇ πεσέσθαι καὶ θεοείλετον πρόσσον: προσῆναι ἢ προσπῆξασθαι καὶ τὴν ἰσορραγίαν αὐτῷ πρὸς αὐτοῖς: dedicat ei loco σπῆρξιν λόγους hæc Scholia οἶδα γὰρ σε (inquit) μακαριώτατ' ἐοικεν ἡμῶν τῶν ὄντων: καὶ ποιητῶς ἔχ' ἥττον, ἢ τοῖς φιλοσόφοις, προσμένειν. 4. Indicat utilitatem Lectionis Tragœdiarum ex Timode, dicente: ὅς αὐφειδῶσι τὰς αὐτὰς. ὅν μὴ γὰρ τὸ γράψαι, πρὸς χέρον αὐτῶν κατὰ μαθόν τὸν τῆλε φων Paulus P.
Homeristæ

Ab hoc Arsenio, in Venetorum carcerem coniectum se fuisse scribit, Ioannicius ἰσορρόμηχ^{ος} & κατ' αὐτ^{ον}, καὶ μέγας πρωτοσύγγελ^{ος} & κερύωρων; non propter aliquod peccatum, sed ob studium pietatis et veritatis: in quo carcere se conscripsisse librum, qui αὐτ^{ος} appellatur: Διὰ τὴν ἀπορρήγην (inquit ὁ λογισμός μου: ut abirent Melancholicæ cogitationes meæ: καὶ ὄνθαλα ἀπο τῶν παλαιῶν τε καὶ νέων διαδίστην τὸ ἀναγκασιότ^η αὐτῆς: ὅσοι ποιεῖ ἄρῃν πᾶσι χριστιανῶν ἀμαρτυρίαις, ὡς ἐστὶν ἐμὴν): Et excerpti sūt veteri et nouo Testamēto necessaria, quæ opus sūt cuius Christiano indoctissimo: ut nūhi. Περὶ μυνηθῶν πᾶσις ἰσώσωσις) In libro διόπτρα, extant hi Versus, μὲν

Melanchtho
nis Epistola
ad Ioasaphū
P.

λογοθέτης.

 $\xi \beta'$

Theonas.

Cyrrillus, Ni
cææ Metro-
polita.

Testimoniũ
de Steph.
Gerlachio.

Rhendina.

Bulgarica lin
gua.

५५.
Reuerentia.

Perç Eccle-
fixe.

ξή.
μέγας οἶνον.

Facies S. Pa-
trum.
Donaria in
Templis.

6.
Simonina.

oá.
Hieremia P.
studia.

Scholę Graecorum.

Ecclesiastica
salaria.

Sacra Vene-
torum Græ-
corum.

Etis, sed nimium celer. Idem Gerlach. 17. Maij 1576. ad me. Adijciam et de Græcorum, qui Venetijs sunt, Ecclesiasticis exercitijs, quædam ex Epistola D. Hieronymi Visseri, ad me 9. Nouemb. 1580. Venetijs scripta Græcis, inquit, proprius uicus hic non est, ut Hebræis. Vnus Archiepiscopus, in magna Quadragesima solum concionari solet: ita ut cæteris temporibus nullæ conciones habeantur. Sacerdotibus Græcis suæ uxores sunt: sed Monachi matrimonium contrahere nequeunt. Et ex Epist. mihi antea 15. Mart. eiusdem anni Patavio scripta. Ferijs natalitijs, inquit, cum Venetijs essem: die S. Stephani, quo Græci festum Innocentiū celebrant, Templum quoque eorum accessum animaduertens, ceremonias aliquot eis cum Romana Ecclesia esse communes, aliquot proprias. Omnes Templum ingressi, genibus flexis, imaginem D. Mariæ (nullas enim statuas, sed tantum imagines Sanctorum depictas, uenerantur) osculabantur: et Psalmos suauiter modulabantur. Summo eorum Sacerdoti, soli licet sanctuarium ingredi. Is sepius altare cum thuribulo circumibat: bis corpus Christi, ut loquuntur cum calice circumferens. Absolutis omnibus, dabat singulis fragmentum panis: quo accepto, omnes imaginem D. Mariæ rursus osculati, domum redibant. Hec ille, quæ tunc primum uiderat. Summus ille Sacerdos et Archiepiscopus, est D. Gabriel, Philadelphie Archiepiscopus. Similia his ad me 13. Jul. 80. Patavio D. Hieremias Bengius Noerdlingens. scribens: Ter inquit, Venetijs, Sacerdotes Græcorum duos (antea, cum D. Matthia Anomoco, tui per studio) conueni: prædicans tuum in Græcos studium, et rerum Græcarum desiderium, per interpretem italicum. Ambo promiserunt, se tibi scripturos hodierna lingua Græca: sed nihil adhuc Patavium ad me miserunt. Primario sanè tuum Biduum Gerlachianum misi. Alter distribuebat cenam Domini. Ad eam quicunque uult, accedere finitur. Minister, cum adolescentibus, inter porrigendum, continenter Græca quædam decantat: non altari (quod nullum habet) sed medio Templi, astans. Religio illorum, à Pontificia parum discrepare uidetur. Nam præter unum Deum trinum, etiam Sanctos inuocant. Præ alijs autem, Cosmæ et Damiano, Medicorum patronis, cultum exhibent: quos Sancto sanctorum (quod summus Sacerdos, solus intrat) appinxerunt. Ad adorandum, omnibus horis accedunt: sed genu ad terram non procumbunt: quamuis alijs pluribus crucibus, more Pontificorum, se signent. Candelis accensis non utuntur: nisi quo tempore Sacra faciunt.

Οὐκ ἐστὶν τὸ τέμπλον, τὸ τέμπλον, μὴ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἑσπερίων, καὶ τῶν ἡμετέριων, καὶ τῶν ἄλλων ἀγίων, ἐχούσα. Templum, est pars Ecclesiæ: imagines Dei, et Deiperæ, et S. Nicolai, aliorumque Sanctorum, habens. Sic intellexi ex D. Andrea Argyro, cuius supra mentionem feci. Conuertere ego, Delubrum. Inquit enim Seruius, Delubrum esse: quod uno tecto plura cõplectatur numina: ut Capitolium, in quo Minerva, Iuppiter, Iuno. Et quia φιλῶν sum: de Argyris, quantum sesquidie inter occupationes cognoscere potui, hic inseram. Die. 23. Ianuar. 1581. uenerunt domum meam duo Græci, cum interprete Ioan. Friderico Vucidnero Lipsensi, procero iuvene: Latine et Italice, non tantum Germanice, loquente: ipsi, mediocris stature uiri, nacti illum Vuirceburgi: scientes ultra uulgarem Græcam, etiam Italicam linguam. Exhibuit mihi petitionem eorum Latine Vucidnerus, ut commendatos haberem: in qua hæc narrabantur. Venit ad te, inquit, Lucas de Argenteis, seruus humilis E. T. qui cum esset Dominus in temporalibus, castelli S. Nicolai ins. Santorinæ in Archipelago: anno 1577. oppressus fuit à decem triremibus Turcicis. Captum est id eius castellum, cum omnibus suis pertinetijs. Abducti sunt Tripolin Syriæ, in miserrimam captiuitatem: ipse, et uxor eius, cum liberis: et sororibus ac soror, cum tribus nepotibus, et præsentie Andrea. Quibus indicta est taxa 2500. Cechimorij: siue tria millia Coronatorum, et septuaginta. Confugit ergo prædictus Lucas ad charitatem principum, et præclarorum uiro- rum. Adiuua ipsum commendatiuncula ad magnif. D. Rectorem Academiæ, et literis aliquo commendatijs. Tότε ἐγὼ ἐδέξαμαι αὐτὸν. Postea, dum hic fuere, mense meo adhibui: semper aliquid interrogans, et anno- tans. D. Lucas, sexagenarius erat, semicanus: D. uero Andreas, 36. annorum, uir χεῖρας, Lucæ è sorore nepos: cognomento ἀργυροί, ex ins. σαντορίνης: quæ olim θρασυία fuisse fertur: non longe distans ab insula Melo: quæ Athenienses sub finem lib. 5. Thucyd. bello subegerunt. Verum Sandorinæ magis ad Orientem est. In tabella ue- rò chorographica, Venetijs excusa, inuenio, ab occasu ortum uersus, has insulas 1. Tiresiam. 2. Caimenini, par- uulam ins. 3. S. Erinin, ferè sextuplo Tiresia maiorem. Ergo θρασυίαν et S. ἀγέλεον, diuersas insulas esse uideo. Additur tamen in eadem tabella: S. Erinam et Tiresiam, olim coniunctas fuisse: deinde, terræ motu diuulsas: et ubi pars submersa sit, cum periculo nauigare. Sitam esse S. Erinam in Archipelago, seu Aegeo mari: distantem à Creta ins. miliar. circ. 60. et habere 40. miliarium ambitum. Huius autem ins. Castello S. Nicolai, præfue- rat D. Lucas, et πρὸς τὸν κατὰ τὸν ὁδὸν tributarius Turcæ: sed postea, castello destructo, à Pirata X. tiremum Tri- polin abductus est: qui etiam τὸς ἁγιστάνας ὁδὸν (inquit Andreas) et αὐτὸν κατέχευε ἀρχιμαλὼ τὸν σὸν. Abducti sunt familie ipsius in Syriam hi.

Κυράνη, κυράνη, D. Lucæ uxor, πεινῶσα. Liberi eorum 2. μανόλη (Manuel) et ἀντώνιο. Soror eius, εὐφρόνη. Sororius, ἰωάννης τριγύς. Et 3. nepotes: ἰωάννης, ματθαῖος, καὶ λησῆς.

Habebant ipsi duo, multorum magnorum literas commendatitias. Vt, Georgij XIII. P. membrancas, cum bulla plumbea: in cuius uolatre, nomen hoc: in altero uerò, facies Petri et Pauli. Item Lotharing. et Badef. Principum: nec non Bauarie Ducis, ad Vuirtenbergenf. Ducem. Præterea: comitum, Baronum, et aliorum.

Iter Argyro- rum. Iter eorum fuit hoc. 1. Creta, ἡγεῖται, 2. ζάντε, Zacynthus. 3. Ancona: ubi Græcorum templum S. Annæ est. 4. Roma. 5. Venetia. Fuerunt in templo S. Georgij Græcorum: ubi D. Gabriel est, ἀρχιεπίσκοπος ἀδελφότητος.

ἀδελφότητος, Archiepiscopus Philadelphie: quem aiunt uirum procerum et macilentum esse, facie ueneran- da, annorum X L. circiter: præfulem illius Templi: accipientem senos Zekinos in mensem, ab ipsa Signoria, seu magistratu Veneto. Viuere ibi: quia res Philadelphie, tenues esse: et pauciores Christianos, ijs locis. Vene- tijs habitare quatuor millia Græcorum. 6. Gallia, et Lutetia. 7. Treuiris. 8. Moguntia. 9. Herbiopolis, Vuirce- burgum. 10. Augusta Vindelica. 11. Ratisbona. 12. Passauum. 13. Salisburgum. 14. Monacum. 15. Constantia. 16. Tybinga. Lucas, barbam et crines μελανόλουν: Andreas, μελανόθριξ καὶ μελανοπόγων facie boni colo- ris: uterque, humanissimus: senior autem, paucioris sermonis: uterque, ad interrogata mihi benigne re- spondens.

Non multo post, quam illo die uenissent: mihi Epicteti ἐχθαίριον donarunt: Lutecie elegan- ter minutis literis Græcis, ab Iacobo ἐπισκοπὸς, cognato ipsorum, Hispaniam petente, discriptum, candida membrana ligatum: cui Regis Galliarum insignia aurata, impressa. Cuius initio Andreas inscripsit.

Τὸ αὐτὸ βυβλίον ἐδόξα ἐγὼ ἀνδρέας ἀργυροῦ, καὶ ὁ θεὸς καὶ ὁ κύριος λησῆς, διὰ μίσην θιμωσί τ' ἡμῶν μαρτύ- νη Κρησῶν, ἀξίον αἰσθῆσαι διὰ τὴν ἀρετήν.

Εγὼ ἀνδρέας ἀργυροῦ ἐν νηυσὶ σαντορίνης ἀρτίπελάγῳ. Γνώσι. ἀξία. παρὺς. μίλθ.

Θεὸς, ἀννικυλός. θιμωσί, recordatio. Γνώσι, Cōs insula. παρὺς, Parus. Senex, quod minus inscriberet, im- becillitatem uisus excusabat.

In alia charta, eodem 23. Ianu. Andreas mihi hoc scripsit. † ἀλλὰ τὰ πλεῖστα ἀνθρώποις οὐκ ἀνδρέας ἀργυ- ροῦ. ἵνα δέετε καὶ τὰ παλαιὰ καὶ τὸν κύριον διὰ τὴν κηρύττησιν, καὶ λαβὴ τὴν αἰώνιον ζοήν.

Ανδρέας ἀργυροῦ ἐν νηυσὶ σαντορίνης.

Λησῆς ἀργυροῦ θῆος μὲν, καὶ ἐγὼ ἀνδρέας ὁ ἀνθεὶ τὸ αὐτό.

Ἡμεῖς δέ, ut oret. Διὰ, pro. διὰ τὸ αὐτό, pro ipso.

Deinde, in alia charta, nomina insularum 12. circa Sandorinam. νησὶ σαντορίνης, ἀρτίπελάγῳ, mare Ae- gæum, ἐχὺν κατέγραψεν. 1. σαρδὸν, 1. ἀγίον νηὸν λαῶν. καὶ νηργιόμπυργον. 4. ἀκρωτήριον. 5. νημπυργόν. Id est, Ins. San- dorina habet castella 5. Scarum, sanctum Nicolaum, Kenurgiobyrgum, Acrotirium, et Nybyrgum.

Νέος ἐχὺν κατέγραψεν, ὀνόματι νηὸς Ins. Neos habet castrum unum nomine Nios.

Ἀξία, πόλις ἐν νητρὸς πόλεος, ὀνόματι ἀξία, καὶ ἀπὸ αὐτοῦ κατέγραψεν. Ins. Axia. Ibi ciuitas metropolis, nomine Axia: et in monte, castellum.

Γαρόν, ἐχὺν κατέγραψεν δύο, καὶ χορὰ μία. 1. παρήνινα, ἐπισκοπὸς πάτος. 2. κέφαλον, κατέγραψεν. 3. ἀγύσα, Ins. Paros habet castra duo, et unam ciuitatem. 1. Parikiam, Episcopatum. 2. Kephalon, castrum. 3. Augustam.

Μίλθ, πόλις ἐν νητρὸς πόλεος, ὀνόματι μίλθ, ἐπισκοπὸς πάτος: καὶ χορὰ πόλις: καὶ οὐκ ἔστιν κατέγραψεν, ὀνόματι κατέγραψεν ἀπὸ αὐτοῦ. Ins. Melos. Ibi oppidum, nomine Milos, Episcopatus: et uillæ multæ: et unum Castellum, nomine castellum mon- tanum.

Σερφον, κατέγραψεν οὐκ ἔστιν καὶ χορὰ μία. Ins. Serphus. Castrum unum, et uille.

Σίφον, πόλις ἐν νητρὸς πόλεος, ὀνόματι σίφον, καὶ χορὰ μία. Ins. Siphonius. Ciuitas una, nomine Siphonius, et uici.

Ἀνδρος, πόλις ἐν νητρὸς πόλεος, ὀνόματι ἀνδρος, καὶ κατέγραψεν οὐκ ἔστιν καὶ χορὰ μία. Ins. Andros. Ciuitas eiusdem nominis, et castel- lum unum, atque pagi.

Μύκον, κατέγραψεν οὐκ ἔστιν καὶ χορὰ μία. Ins. Myconus. Castrum unum, et uillule.

Τένος, τὸν ἀνθεόντιος τὸν βουατίος, χορὰ τὴν καὶ χορὰ μία. Ins. Tenus, ditionis Venetiarum. Ciuitas una, et uici.

Ἀστυπαλία, κατέγραψεν οὐκ ἔστιν καὶ χορὰ μία, καὶ χορὰ μία. Ins. Astypalia. Ibi castrum unum, eodem nomine, et uillule.

Ἀμύργον, κατέγραψεν οὐκ ἔστιν καὶ χορὰ μία, καὶ χορὰ μία. Ins. Amurgus. Habet castrum unum, nomine Amurgum, et uicos.

Ἀναφύς, κατέγραψεν οὐκ ἔστιν. Ins. Anaphys, ubi castrum unum. Ταῖς δύο νηυσὶ καὶ ἀρτίπελάγῳ, hæc sunt 12. insulæ ma- ris Aegæi.

De ins. Creta, seu Candia, et alijs rebus, ex ijsdem Argyris.

Cretæ ciuitates præcipuæ. 1. Canèa. 2. Retimo. Patria D. Fracisci Porti, apud Geneuates Græci Do- ctoris 3. Castro, metropolis, Ital. Candia. 4. σιτία, uel potius σία id est ignis.

Vna est Religio totius Græciæ, ἡ τῆς ἀγίας βασιλείας. Sed tunc in cœna nobiscum uersans D. Gerlachius, dice- bat: multa non rectè ab Ioan. Damasceno addita esse.

Cytherorum, insulæ Venetorum, castrum, καὶ ἡ αὐτὴν uocatur. Ibi est Episcopatus.

Pro Hiere-
mia, Metro-
nes iterum
Patriarcha.

His Causis (nempe utroq; Patrono Cātacuzeno & Mehemete, amisso: & Metrophane urgente) factū est:
ut D. Hieremias ē Patriarchico culmine deciderit: & D. Metrophanes 24. Decemb. 79. eō restitutus sit.

De hoc Metrophane (qui est amplius LX. annos natus) sic post alia mihi D. Gerlach. 7. Mart. 1578. scri-
pserat. Vir est humanissimus, simulq; grauis: nec ā nostris Ecclesijs animo alienus. Cumq; olim Cæsare & Metro-
politam agens, Ecclesiam orientalem cum occidentali unire studeret: eius rei gratia Romam profectus: inde ā
Synodo Clericorum & nobilium, Constantinopoli habitā, excommunicatus fuit. Attamen postea uirtute sua,
ad Patriarchæ honorem (quo propter suam doctrinam & prudentiam dignus erat) ascendit. Me sepius, se in
urbe, & in uicina ins. Chalce (ubi Monasterium S. Trinitati suis sumptibus edificauit) inuisentem: Testamen-
toq; nouo Græco, pulcherrimē excuso, donantem: humanissimē semper accepit. Hæc hætenus. Tandem uerō
(ut mihi 17. Ianuar. 1581. D. Solomon Schuueickerus scripsit) hic Metrophanes XI. Aug. 80.

E. mortuo,
Hieremias
restitutus.

mortuus est: & mox D. Hieremias, in Patriarchicam sublimi-
tatem restitutus.

F I N I S.

TVRCO-

TVRCOGRÆ- CIAE LIBER TERTIVS:

Varias Græcorum inter se EPISTOLAS,
ab anno CIO. IO. LVI. usque ad CIO. IO. LXXX.
Christi, varijs in locis scriptis, tribus partib.
distinctas habens: quarum PRIMA vulgares,
purius conuersas: ALTERA puriores, in
vulgarem linguam traductas: TERTIA
verò mixtas, seu Ecclesiastico
stylo scriptas, continet:

Græcè & Latine à MARTINO CRVSIO, in Aca-
demia Tybingensi V. L. Professore, editus.

Vnà cum copiosis eiusdem Crusii Annotationibus.

PRIMA PARS LIBRI

TERTII IN QVA HÆC

CONTINENTVR:

*Epistola Theodosii Zygomala ad MART. CRYSIVM.
Deinde, Epistola VII. VVLGARES, PVRIVS
conuerse, Constantinopolin scripta.*

- I. Ioannis Maximi, è Chio, ad Theodof. Zygomalam.
- II. Hermodori Lestarchi Medici, indidem, ad Ioan. Zygomalam.
- III. Simeonis Hieromonachi, ex Andro, ad Theodof. Zygom. ad quem & sequentes.
- IIII. Michaelis affinis, è Nauplio.
- V. Manuelis Scribe, ex Anchialo.
- VI. Michaelis Sbiri, è Monembasia.
- VII. Stamatij (Eustathij) fratris, ex Anchialo. Postremò, sine puriore conuersione.

- 1. *Parthenij metropolitæ Sophia, Viennam ad Imp. Romanum.*
- 2. *Testimonium Ioachimi Alexandrini Patriarchæ, nunc Gairi residentis, Comiti Alberto Lewuensteinio datum. Ibi in Annotat. Peregrinatores Hierosolymitani.*

Tempus omnium harum Epistolarum, annus Christi 1561. vsq. ad 1570.

LOCA, unde scripta.

Anchialus, C. Thraciæ.
Andros insula.
Cairum, C. Ægypti.
Chius insul.
Monembasia, seu Epidaurus, C. Peloponnesi in Argia.
Nauplium, Neapolis Romanæ, C. Pelopon. in eadem.
Sophia, metropolis Bulgariæ.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Ο ΖΥΓΟΜΑΛΑΣ,

+ κυρίω Μαρτίνω τῷ Κρησίῳ, ὁ
πράττειν.

Τὰς ἑπιστολάς ταύτας ἐσημειώσαί μιν χά-
ριεν σὺ σφώπτε κύριε Μαρτίνε Κρησίε: ἡ
ἐνὶ σφώπτε, πῶς τὴν ἀπὸ τῶν πατρῶν
ἐκείνων φωνὴν, εἴτε κοινὴν: τὴν ἔχουσαν καὶ ἐκ
ἐκείνων λέγειν, καὶ ἀπὸ ἄλλων γλωσσῶν. οἱ γὰρ
πλησιάζοντες λαῖνοι, πῶς φωνῶν ἀναμι-
γνύσιν: οἱ ἀγαμέμνους, ὁμοίως: οἱ βαλγάρους,
ὡσπύτως, καὶ ἐπὶ, ἔχουσι καὶ ἰδιώματα πῶς ἐν
τῇ σφώπτε. Πλὴν, ὁ εἰδὼς λαλῶν ἀπὸ τῶν
μῶν τῶν διὰ λέξεων (ἐπὶ αὐτῶν) ὡς οἱ βυζαντι-
νοὶ τοιοῦτοι, ἢ οἱ ναυπλῶντες: οἱ δὲ λαλῶν, ἢ (ἵνα
εἴπω κρεῖττον) ἵνα καὶ λαλῶν, καὶ ἀκρίβη,
καὶ ὡς λοιπὸς. Διὰ φέρει σφῶν ἐν σφώπτε,
ὡς εἴπωμεν, ἐν λόγοις πῶς. ἢ πῶς δὲ βάρ-
βαρος, ἐπὶ τῇ ἀθλιότητι: ἢ πῶς, ὅτε ὑ-
πὸ χερσὶν ἀρίστη. ἢ πῶς εἴπω καὶ διὰ μετρου-
τῇ πάλαι, τὴν νῦν: σφῶν ἀμάρτοι. ἀκρίβη-
τες γὰρ ἡμεῖς αὐτῶν: ἐννοοῦμεν, πῶς πῶς λεγ-
σιν (ἐν γὰρ ἡμεῖς παρηλαγμένως λέγουσι, καὶ
ὀνομάζουσι) καὶ πῶς γὰρ, ἐν δυνάμει, ἐν
νῶντες αὐτῶν:

ΟΝΟΜΑΤΑ ΣΟΦΩΝ ΚΑΙ ΛΟ-
γίων ἀνδρῶν, ὅσα μνησθῆναι, εἰς ταῦτα: εἰ καὶ παρ
ἡμῶν πῶς οἱ φιλοσοφῶντες, ἀλλ' ὁ κρησίος ἀλλ'
λοις προσέχει ἀναγκάζει. Δένει γὰρ τις ἀν-
μαρχῶν ἐν τῇ σφώπτε.

ἐν Κωνσταντίνῳ πόλει, εἰς μαθητὰς ἑμῶς πα-
τρὸς ὡς ἐπὶ 10.

ἐν Πελοποννήσῳ, καὶ ἄλλοις τόποις, ἔπεροι
10. ἢ καὶ πῶς. εἰς Θεοφάνους μαθητὰς, ἐπε-
ρομόναχοι, μοναχοὶ 30.

εἰς ἐρμούδωρον μαθητὰς ἐν χίῳ τέσσαρες:
καὶ ἄλλα χίῳ, ἐκαστὸν ἐν ἰδίᾳ πατρίδι, ὡς ἐρ-
μῶν 10.

ἐν πατριαρχείῳ νῦν ἐστὶ, διδασκῶν ἐπὶ
ἐκκλησίας, ἱερομόναχος καὶ μεθόδιος: μονα-
χὸς, Ματθαῖος. Δεσφένιος καὶ ὁ πατριάρχης.
οἱ ἄλλοι τῶν πατριάρχων, ἄλλοις πρὸς ἑαυτοὺς. ὁ
μὲν, ἐν κλήρῳ πατριάρχης: οἱ δὲ, Νοτάριοι
ἐπεροι, μετὰ ἀρχόντων. ἄλλοι πατριάρχων, ἢ
ἐκαστὸν ἐν τῇ πατρίδι, καὶ τοῖς οἰκείοις, καὶ
ἄλλοι ἄλλοις πρὸς ἑαυτοὺς, βασιλείας ῥαυκῶν
μητρώων: ἢ καὶ ἡ σφῶν, καὶ οἱ πατριάρχων, ἐπὶ ἀνα-
παύων. Δύσσηνοι ἐσμὲν μετὰ ῥαυκῶν.

ἐν τῇ Κωνσταντίνῳ, εἰς τὴν βυζαντινὴν.

11.

τριάρχη ἐστὶ: quidā, sunt Nonnulli cū procerib. versantur. Inueniuntur alij, qui in li-
terarum priuatum incumbunt, singuli in sua patria, & apud suos. Alius deniq., alij vite generi
deditus est: cū Grecis nō amplius sit imperiū, in quo & sapiētia, & huius studiosi, acquiescē-
tes nūntiunt.

Miseri sumus Megarenses.

THEODOSIUS ZYGOMALAS,

Martino Crusio S.

Has Epistolas tua causa feligens notauit,
Martine Crusi. ut certior fias de simplici, seu
populari lingua nostra, quomodo in loquēdo
adhibeatur: cui et Graeca vocabula, & alias
rum linguarum, admixta sunt. Quibus enim
cum latinis coniunctio, aut commercium est:
quasdam voces eorum admiscunt: quibus cū
Agarenis, similiter: quibus cū Bulgaris, eodē
modo. Est praeterea, singulis aliquid propriū in
pronuntiatione. Veruntamen, qui unam (ut i-
ta dicam) illarum Dialectorum loquendo te-
net: qualis, exempli causa, est Byzantiorum
Graecorum, aut Nauplaeorum: is nouit etiam
loqui, aut (ut rectius dicam) intelligere, ac
percipere, ceteras quoq.: quae & pronuntia-
tione, sicut diximus, & verbis quibusdam,
inter se differunt. Plus verē barbariei, quā
in reliquis, est nunc in Atheniensium lingua:
cum tamen ea fuerit olim, quando illa urbs
Florebat, praestantissima. Quā hodiernam il-
lorum linguā, si quis dixerit, illi antiquae ex
diam tro oppositam esse: erroris haudquaquā
coargui poterit. Nam quando eos loquentes
audimus: cogitamus, quidnam & quomodo
dicant (in quibusdam enim in usitate loquū-
tur: & peculiaria vocabula habent) cumq.
percepimus, a risu abstinere non possumus.

NOMINA DOCTORVM ET DISER-
torum virorum, quātum memini, sunt haec.
Quāquā oppido q̄ pauci apud nos inue-
niuntur, qui studio literarum & doctrinae
dediti sint: propterea quod iniuria tēporū,
in alia ipsos intentos esse cogit. Est enim tri-
bunus plebis: qui, tanquā pulex, morfu
acri eos ē lecto ei cit.

Constantinopoli, patris mei Discipuli sunt
circiter decem.

In Peloponneso, & alibi, alij totidem, aut
plures. Sunt Theophrasti Discipuli, Hiero-
monachi & Monachi, triginta.

De gūt ex Schola Hermodori, in Chio qua-
tuor: & alibi, quisq. in sua patria, amplius
decem. In Patriarcheio, hoc tēpore in Ec-
clesia docet Hieromonachus Methodius: &
Monachus, Matthaeus. Concionatur interdū
& Patriarcha. Ceteri studiosi, alij ad alia
animum adhibent. Alius, inter Clericos Pa-

E Constantinopoli, Tybingam.

VVLGA-

Vulgaris Gre-
corū lingua
qualis.Atheniensium,
corruptissi-
ma.Docti hodi-
erni Grece-
rum.Seruitutis
malum.

ΙΔΙΟΤΙΚΑΙ, ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

VVLGARES EPISTOLAE, MAR-

tino Crusio interprete.

† Τῷ σφώπτε καὶ λογιώπτε αὐθέντη
κυρίῳ Θεοδόσῳ, καὶ πρωτονοταρίῳ
τῆς ἑξέως μεγάλης καὶ ἀγίας
ἐκκλησίας.

εἰς τὸ πατριαρχεῖον, δόθειν.

† αὐτῷ δεκεμβρίῳ, τῷ ἐν χίῳ.

† Αὐθέντα σφώπτε καὶ λογιώπτε, καὶ
πρωτονοταρίε τῷ τῷ ἑξέως μεγάλης ἐκκλη-
σίας: τὴν αὐθεντίαν σὺ δὲ χορμε καὶ χαίρει τὸ
γὰρ ὁ σφώπτε σὺ. τὴν αὐθεντίαν, τὸν γέροντα,
τὸν πατέρα σὺ, δὲ χορμε καὶ χαίρει: καὶ ἡ Φα-
μηλία μὲν πρὸς σφῶν τὴν αὐθεντίαν σὺ. εἰμα-
θα, πῶς ὁ καὶ σφῶν εἰς τὴν μεγάλην ἐκ-
κλησίαν, ἐχάριμα. καὶ ἀπὸ ἄλλου μέρους ἐ-
χολομαίσι, πῶς δὲ ἐλαβα ἡμῶν σὺ
ῥαμμα. ὁ γὰρ μὲν, ὁ μαυολάκης, ἀσπιδίως
δὲ χεῖ, καὶ χαίρει, καὶ πρὸς σφῶν, τὴν αὐθεν-
τίαν σὺ. Γένος κε, πῶς τὸν ἐλαραραζα, νὰ
σὺλο τὸν μὲν αὐτῶν: καὶ ἐσφῶν, ὅτι εἰμαθα, ὅτι
εἰαι αὐτῶν πολλοὶς θανάτοις, εἰς αὐτὸν δὲ τὸ ἐσ-
λα. καὶ μαυθαίνουσι, ὅτι ἐσφῶν ὁ θάνατος
ἑξέ ἡλόν, ἡλὸν ἔλθῃ, νὰ ἀπολαύσῃ τὴν
ἀγιστὴν σὺ. ἐπὶ ῥα καλῶ τὴν αὐθεντίαν
σὺ: μετὰ ῥα ῥα μὲν σὺ τὰ πρῶτα ῥα,
ὅπῃ ἐφίκες εἰς χερσὶν μὲν, πῶς νὰ καμῶ: κα-
λὰ καὶ ἐκείνῳ) σὺ γὰρ καὶ ὁ μορφα: ὡς αὐτῶν
εἶναι εἰς τὸ ἀρχοντικόν σὺ. Δάβε δὲ τὸν σα-
κελλίον εἶναι λαγνῶν μὲν: γερραμμένου
ἐπὶ αὐτῶν ὄνομα τῷ αὐθεντίᾳ σὺ: ἐλαβε τὸ ὄλι-
γον εἰς σὺ. καὶ σφῶν ὁ γὰρ μὲν ὅταν ἐλ-
θῇ: ἐχῶ ἐγὼ τὴν σφῶν, νὰ κάμω τὸ πρῶτον: ἐ-
πὶ ὁ σακελλίον ἀφῆναι ἐμὸς σφῶν. Γνοστὴν ἐσφῶ
τὸ ἀγιστὴν σὺ: ὅτι ἐρερεθίστῃ με τὸ ὀφ-
φίον, τὸ δὲ ἐρερεθίστῃ: καλὰ ἐπὶ ἀγιστὴν
σὺς ἐλέει, νὰ με κάμω) πρῶτον: καὶ
ἀπὸ τὴν ἀγιστὴν σὺς δὲ ἐπὶ μὲν. ἐπὶ τὸν
ὡς εἰμαθα, ὅτι ἐλάμα ἐπὶ αὐτῶν μὲν δύο ἱερεῖς:
τὸ ὅπῃ δὲ τὸν θάρ: ἐπὶ ῥα μὲν ἑως τὸν
δὲ ἐφῆν. ἐπὶ ἄλλοι, ὅτι δὲ ἐφῆν, ἐπὶ ἑλίσλω
ἡ ἀγιστὴν σὺ, μὲν σφῶν ἀρχόν σὺ, τὸν πα-
τὴρ καὶ Σαββάτον: νὰ ἀφῆν, νὰ με κα-
ταφρονέσῃ: τὸν ὅπῃ σὺ σφῶν ἀρχόν σὺ
με καὶ χαίρει, καὶ πρὸς σφῶν τὴν ἀγιστὴν
σὺ. τὰ ῥα βιβλία ἐλαβα ἀπὸ τὸν πᾶπα κύριον
Νικόλαον τὸν σκαλμπελῶν, τὸν λογοθέτην,
μεσὶ εἰς τὴν σακελλίον: καὶ ἀπὸ τὸν λαμ-
χίον: παδὰ ῥα τὸν τζανον, ἑνα μὲν σφῶν. Περ-
δῆ

DOCTISSIMO VIRO, D. THEO-
dosio, magnae & sanctae Christi Eccle-
siae Protonotario. In Patriar-
cheium detur.

Anno 1577. Decemb. 11. ἐ
Chio.

Doctissime vir, Protonotarie magna Ec-
clesiae Christi: D. tua salutem precor ego, com-
pater tuus. Iubeo quoq. senem optimū, patrē
tuum, saluere. Et vero mea uxor, D. tuā reue-
renter salutat. Te domum feliciter redisse, ad
cathedralem nempe Ecclesiam, cognoui: & co-
quidem nomine gauisus sum. Ex altera verō
parte molestiam cepi: quod nihil à te literarū
optatissimarum. Filius meus Mauolaces, reue-
rēter salutē, & omnia bona, D. tua precatur.
Scito, me in animo habuisse, cum mittere nūc
istuc: sed postquam audiverim, istuc pestilen-
tiam grassari, in praesentia non misisse. Verūm
ubi rescuerit, illā desuisse: veniet, Deo volen-
te: ut sanctitatis vestrae cōsuetudine fruatur.
Rogo deinde D. tuam: mihi de rebus, quas ad
me misisti, mihiq. cōmisisti, quā primum scri-
bas quid de eis faciā: quāquam in tuto sunt,
& probē apud me asseruatur: non secus, quā
si domi tuae penes te essent. Accipe à Sacellio,
mellis vasculū in quo nomen tuum inscriptū
videbis: & id, quāuis exiguum, boni cōsu-
le, tanquam si multum. Quando autem pro-
spero itinere filius meus istuc ueniet: habeo in
animo quod me decet, facere. Nunc enim Sa-
cellius subito profectus est. Notū vobis facio:
mihi beneficio uestro contigisse Deutereuōtu,
siue Secundani, munus: quāquam sanctitas
vestra in id incubuerit, ut me Protecclū fa-
ceretis. Quod etsi non succēsit: tamen per S.
vestrā non stetit. Nunc cognoui, cōsilia si qui-
busdam agitari: ut mihi praeponāt, seu in ca-
put meum imponāt, duos Sacerdotes. Sed id
non fore confido: quia nulla huc usq. de ea re
litera apparuerūt. Et aliud accedit, quod spe-
ro: te nequaquam in ea voluntate, cum lega-
tionis tuae collega, Sacerdote D. Sabbatio, fo-
re: ut me ita contemni sinatis: quem colle-
gam tuum reuerenter nomine meo salutabis.
Cicer accepi à Sacerdote Nicolao Sculu-
bre, Logotheta, in sacculo: & à Lampar-
dario Ioanne, utinam mensuram. Quod
ad alia

1. Salutato-
nes.2. Filius me-
us: istuc ven-
turus.3. Munu-
sculum.4. Deuter-
non fecit
sum.Ne finire me
ab alijs su-
perari.5. Ad me
missa.

Hic Michael (ut uidetur) inseruit Andreæ (cuius, in præcedente Epistola mentio facta est) in Peloponneso, ad res curandas: Andreas autē, Michaeli Cantacuzeno: qui anno 75. adhuc erat (quantū meminisse possum) rei salarie per Turcicam Præfectus: postea autem, anno circ. 77 post periculum ex ære alieno, μέγας βασιλινός πραγμάτων est factus. Fuit autem hæc Epistola, quia cursim & minutē scripta, mihi lectu difficilima: sicut Negotiatorum literæ, solent esse cursoriae. Spero tamen, omnia recte à me inde descripta esse.

Τὴν παλαιὰν πατέρα, una ueteres, altera noua. Epeiri principis filius, puer, & σύγγραφοι ἐς πόλιν τὰς παλαιὰς παρὰ τὴν σύνορον τὴν τελευτήσαντα & πύργον & πελοποννήσου, καὶ ἀχαιοῖς: ad defuncti Achiae & Peloponnesi Principis uxorem, ueteres Patras, profugit. Gregoras lib. 11. Sebastocrator Ioannes, εἰς ὅχρητάς του καταφύγει φέρον, τὸ πῦρ παρὰ τὸν ἐπικυβερνήτην: nonas Patras, munitis, castellum, confugit. Idem li. 4. Laonicus lib. 2. mentionem Patrarum, in planitie sitarum, in radicibus montis Locresium, facit: Patrarū uero Achiae Peloponnesi, lib. 7.

Ἀπὸ παλαιῶν παρὰ τὸν ὅτι se tunc fuisse, Theodosius ait.

Τὸν μὲν ἀνδρέα Legitur, & μισὸν ἀνδρέα, Mefere Andrea, Domino Andrea, seu Magistro Andrea. ἢ ὡς αὐτὸν ἐλπίς. Sic scribit (inquit Theodosius) ille. At D. Deus, est nostra spes. Scriptum enim est: Nolite confidere in principibus, filijs hominum, in quibus non est salus. Psal. 146. De hoc Michaelo Cantacuz. Tybinge accepit: cum mense Iulio. 76. ob quædam crimina, à Sultano in uincula fuisse coniectum: cum fortunâ suâ, ad quam à Selimo euectus fuerat, aduersus Christianos abuteretur. Ideoq; tum Grecis, tum Turcis, non placuisse: ut inde appellatus fuerit, Seitân Oglan, filius Diaboli. Attamen postea dimissus, magnus negotiator Sultani, beneficio supremi Basæ, factus fuit. Tandē uero, cum etiam in Vualachia peccasset, diez. Mart. 78. domi suæ, in ciuitate Anchialo, strangulatus est: librisq; eius, insequentis Aprilis 21. auctione diuenditi: circumportatione per hominem certum: cui Gerlachius 3. Taleros, honorarij loco dedit: quod semel tantum, & celeriter, circumferens elegans Testamentum 8. formæ Græcum, cum Psalterio Græco adiuncto, integrum, statim recurrens, id ei septem Taleris addixisset.

Τὴν ἡραφὴν ἡραφὴν, Epistola hic significat, uō accusationē, ut olim apud Rhetores. ἡραφὴς, σοὶ γ. ἡραφὴς.

Κυρίως (in) Significat: Latum nobilem, aut diuitem. In extremo ait Theodosius: sibi missam esse hanc Epistolam à Peloponnesi C. Epidaurō, id est Monembasia.

Ζ. ΤΩ ΤΙΜΙΟΤΑΤΩ, ΗΓΑΠΗΜΕΝΩ ΜΟΙ ΑΔΕΛΦΩ, ΚΥΡΩ ΘΕΟΔΟΣΙΩ ΤΩ ΖΥΓΟΜΑΣΛΑ, ΚΑΙ ΠΟΛΥΝΟΤΑΙΩ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

† Ενιμνίσαι τε, καὶ ὀφειλέσαι, ἀδελφε, κύριε Θεοδόσιε Ζυγομαλά: τὴν ἀφεντῆς σε προσκυῶ: καὶ δεόμε κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν τὴν ἀφεντῆς σε, εἰς τὴν πόλιν: διὲς ἡμῶν τὴν αὐτῆς χάριν καὶ ὡς ἐχόμεν ἕως νῦν. καὶ τὴν τιμὴν ἡραφὴν τὴν ἀφεντῆς σε ἔλαβα: πρῶτον καὶ δευτέρω. καὶ εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ ἐκαλωφάνη με πάλιν, ἐχάρηκα γ. καὶ τὸ πῶς ἔλαβα με τιμὴν σε ἡραφὴν τὴν ἀφεντῆς σε, τὸς ἄλλους χρόνους: καὶ θαυμάζω, πῶς μὲς ἐξημύηκες. ὁμος νὰ μὰς ἀξιώσῃ ὁ Θεός, νὰ ἀπαλωσώμεν καὶ εἰς τὸν ἄλλον. ἔλαβα καὶ τὸν ζηνάρι, ὁ πῶς μὰς ἀπόσιλες: καὶ τὸν κλάπιδον καὶ τὰ σφογὰρια: καὶ ὀφειλέσαι τὴν ἀφεντῆς σε πάλιν. ἡ φανὴ τὸν κλάπιδον καὶ τὸν ζηνάρι, καὶ τὸν ζηνάρι, ἡ δὲ ἡμῶν τὴν ἀφεντῆς σε. καὶ ἐμὲς δὲ ἐμὲς ἐμὲς ἀξίον, νὰ κάμομεν τὴν αὐτὴν ἡμῶν τὴν ἀφεντῆς σε. καὶ ὁ Θεός ὁ ἄγιος, νὰ σε πάλιν ἡμῶν, ἐλὼν τὴν ἀφεντῆς σε, διὰ τὴν ὥραν, εἰς τὸν ζηνάρι καὶ τὸν ζηνάρι, με τῶν παλαιῶν καὶ νεωτέρων, ὁνομασθῇ δὴ μὴ τρεκεκε καὶ

REVER. DE DILECTO FRATRI VII. meo, D. Theodosio, Zygomala, magno Anchialo: gnæ Ecclesiæ Proto-nario.

Honorande et genere frater D. Theodosi Zygomala: reuerentiā tuam tue humanitati debitam præsto: eidēq; à D. Deo salutē, & bonā ualitudinē, ad multos annos precor. Huius enim beneficio, nobis etiā bene adhuc est. Gratas H. tue literas, & priores & alteras, accepi: ex quibus de tua bona ualitudine certior factus, magnam uoluptatē cepi: præsertim quod tanto temporis intervallo, à te literas, quas magnifacio, accipimus. Ac miror certē, quomodo tandem nostri recordatus sis. Faxit autem Deus, ut etiam alter alterius incundo conspectu fruamur. Accepi zonam, à te missā polypū item, & spongiās: pro quibus magnas tibi gratias ago. Polypodē comedam, zona me cingam: in memoriā tui, & sanitatem H. tue. Nos quidem non sumus pares referendæ gratiæ: sed Deus benignissimus tibi gratiam referat. Mitto tibi in præsentia, ligna ad cōburendum, V. ponderum: quæ hic adfert Naclerus, cui nomē Demetrio Cecio. Coniuncta aut sunt una

Faulta precatio.

Literis & ualitudine tua lætor.

Pro munusculis gratias ergo.

Ligna tibi mitto.

καὶ ὡς μαζὴν μετὰ κυρητῆς θαλάσσης. καὶ πάλιν μετὰ παραβῆα θάλασσης τὴν ἀφεντῆς σε ἄλλοι ἐχὼν διὰ τὴν ὥραν. καὶ πάλιν τὰ ἐπὶ σε, καὶ καλλὰ.

una cum lignis D. Thoma. Mittā posthac plura H. tue in alijs nauibus. Nihil aliud nunc scribere habebam. Vitam tibi Dominus proreget ad multos annos, cum felicitate.

STAMATIVS.

PVRIOR CONVERSIO, TH. ZYG. 7.

Ενιμνίσαι τε, καὶ τοῖς λοιποῖς. ὁ δὲ ὁμοῦ κυρίως & δεῦν ἡμῶν σε. τὴν γὰρ αὐτὴν χάριν καὶ ἐμὲς καλῶς ἐχομεν ἄχρι νῦν. εἰς τὴν πόλιν τὴν ἀφεντῆς σε, καὶ ἐγὼν τὴν ὥραν σε ἀνεκα, & ἐχάρην κατὰ πολὺ. τὸ μὲν, τὸ σὴς ὕψους: τὸ δὲ, ὅτι τὰ εἰς ἐξάμεθα γ. ἀπὸ πολλῶν σὺν ἐπιμύσας. ὅθεν καὶ ἐθαύμασα, πῶς ἐμνήσθης ἡμῶν. ἀξιώσαι ἡμῶν κύριε, εἰς τὴν πόλιν καὶ σωματικῶς. εἰς ἐξάμεθα καὶ τὴν ζωνὴν, καὶ ἐπιμύσας μοι, τὸν τε ὁκλάπιδον, καὶ τὸν ἀπόγονον καὶ ὀφειλέσαι σοι. περὶ τῶν δ' αὐτῶν τὴν ζωνὴν, εἰς ὕψους σου. εἰ ἔν ἡμῶν ἐκ ἐσόμεθα ἄλλοι ποιεῖσαι τὸ σε. πῶς μὲν σε τὸ γένει ἐχομεν ζύλα, πῶς καὶ ἡμῶν σε, τόσους μετὰ τῆς νεῶς κυρίως, ἥτοι τῶν ναυάρχων, & ὀνόματι ο. εἰσι δ' ὁμοῦ μετὰ τῶν ζύλων & ο. καὶ ἐπὶ μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν πέμψω καὶ τοῖς τὴν αὐτῆς ἀλλοι καὶ, πάλιν ἐξωσώ σοι τὰ ἐπὶ τὸν ὅλον καὶ ὀφειλέσαι.

MARTINI CRVSII ANNOTATIONES IN VII. Epistolam.

Hæc Epistola ex C. Anchialo, missa Theodosio à fratre suo fuit. In Autographo enim Theodosii manu adscriptum est: 7. ἀπὸ ἀρχαίου. σφραγισθὲν ὁ σφραγισθὲν ἐστ.

Καὶ τὸν ἀπόγονον καὶ τὸν ὁκλάπιδον, id est, τὸν πολύπον. Polypus est ex genere τῶν μαλακίων, mollium aquatiliū. Polypus. His omnibus, μετὰ τὸν πόδα καὶ τὸν γαστῆρα, ὅστις ἡ κεφαλὴ: inter pedes & uentre est caput. καὶ πῶς οὗτος ποιεῖ: ἔχει omnia habet octonos pedes. Vide Aristot. lib. 4. Histor. animal. cap. 1. Et Conradum Gesnerū lib. 4. Aquatiliū: Hodie κατ' ἐξοχὴν Græcis ὁ πολύπους, ἀπὸ τοῦ ποδὸς nominatur. De Polypodibus lege quoq; Oppianū lib. 2. ἀδιστ. unde sunt hi Versus:

Γεννῶντο δὲ ὑπὸ τὴν εἰμαρμένην ἀπυστον, τέχνης: οἱ πέτρῃσι μοῖροι ἰνδύονται: τὴν νύκτιν ὑπὸ τῇ σελήνῃ, περὶ ἀείρουσι τὴν βάλλονται. αὐτὰς δὲ ἀγρὸν τῆρας ἰμῶς, καὶ κρέονας ἰχθύς. ἐνιδίως ἀπ' ἀπὸ τῆς ἀφεντῆς ἀλλοι.

Conuertit Laurentius Lippius,

Polypodon fraudes, populos vulguntur in omnes: qui similem petræ, magnum fleuntur in orbem, nexibus & spiris. Hominem, piscemque rapacem, sic subterfugunt astu, vitam que tuentur.

Ζητῶντες τῆς εἰμαρμένης (Theodos. exponit: ζύλα διὰ πῦρ, σῦν καὶ τὰ ζύλα, τὰ διὰ τὸ πῦρ, ἡ γὰρ πῦρ ἀπὸ τῶν ζύλων) ὁ δὲ Κωνσταντῖνος πόδα. Ligna, ex Gerlachio audiui, esse magno precio (sicut & alius res) Constantinopoli: eo quod ad milliar. XXX. Germanica, ibi non sint sylue, sed plani campi. Vnde nec multam ferinā carnem suppetere. Ponto Euxino res aduehi. Eum solere nebulosum esse (ideo μὲν βαλῶν, Pontus Euxinus, nigrum mare, appellatur) in eoq; quotannis multas perire naues. Non esse de frumento reposito prouisum urbi: sed quasi in diem ibi uiui. Ventos sepe incommodare frumentarijs nauibus: & frumentum importatum, citò distrahi. Propontidem, tranquillam esse.

Caritas rerū Byzantij,

Pontus Euxinus,

incolebant, de cingula dicti, fidem S. Pauli habentes. Templum ibi primum, S. Ioannis. In ea ciuitate, Archi Episcopus quoque clerus religionis Romanæ, erat. Ante eam, circiter CCC. tuguria nigrorum hominum, in Germaniam uenientium, se ex Aegypto mentientium. Inter Modonam et Coronam, intercapedo est 18. miliarium à Modona Neapoli Romanæ, seu Neauplium, nauigatur CC. miliaribus.

Modonā in insulam Cerigo (Cythēra) iul. 13. perlatus est, miliar. Ital. circ. C. à Cytheris in Candiam, seu Cretā circ. CC. miliaria sunt. Nam Candia (ut et Rhodus) abest CCC. miliar. à Modona. Hanc insulam Tucherus præteruectus est, Nauarcho appellere nolente.

A Candia quæ CCC. mill. à Rhodo distat: 4. iul. Rhodū uenit. Habebat ea fortissimos muros et turres. Item in littore turres 13 in quibus totidē molendina, uentis agitata: per Ianuenses (Genuates) olim extructa: ad pœnā scil. eorum, quod urbem et insulam occupare conati fuissent. Est prima Cycladum ab ortu. In urbe, primum templum S. Ioannis est. Turca, post irritam illo tempore obsidionem, Ioannitis equitibus quotannis tributum pendebat: Magistro quidem ipsorum, X. milia Ducatorum: in cōmune uero, XXXV. millia.

Rhodus c.

à Rhodo in Cyprum, CCC. miliaribus Ital. appulit.

à Cypro, 23. iul. Iapham (Ioppen) mill. CCC.

à Iapha, 3. iul. die Sabbati X. mill. 3. horis equitauit Ramam.

Rama, Hierosolymam XXX. mill. 1. nocte.

Cairum. Die Octob. 4. (die luna) noctu profectus cum socijs, monasteriū S. Catharinæ, ad radices montis Sinai, attigit.

Octob. 16. Cairum uenit: ubi multa Tempia, Græcorum, Armeniorum, et aliorum Christiani nominis. In ijs Templis, multa pulchra opera tessellata: ex marmore, ebore, perlarum matre. Soldan arx, ambitu dimidium Noribergæ æquans. Cairum et Babylon, idem est. Eques expeditus, 4. horis eam transiret: non autē 10. horis facile circum equitaret. Vici, angusti. Parochiæ, uicies quater mille. Triennio antē, pestilentia ibi extincta quoti die hominum circiter uiginti millia: interdum plus minusue: idque per tres menses.

Alexandria.

Cairo Rosetam, nili oppidum, uenit. Inde LX. circ. miliaribus Ital. Alexandriam, Nouemb. 8. Alexandria, dimidia parte maior, quam Noriberga. Multo quidem amplior olim fuit: nunc uero (inquit Tucherus) ualde destructa. Nam 8. annis ante, Cypri Rex Iacobus eam cepit: et depopulatus, quairidū tantum obtinuerat. mœnia et propugnacula, ualida, turres, rotundæ. In urbe, duo alti montes: ex quorum altero, nauū uenientū numerus obseruatur: qui Amiri indicabatur, Soldani uicario. Ante urbem, multi nobiles hortii:

Multi.

Pomeranzen/Dattel/lemonien/canna fistel/citrôn/feigen/musti: aber keine öpfel vnd biern. musti/sind Adamsöpfel: süßer/dan feigē. schneid darein ein schnitzlein/wie du wilt: so sichstu in jedem schnitzlin ein Crucifix. Solcher beum seind vil da/vnnd auch zu Cair. Haben bleter 15 oder 16 schuchlang/vnd 2. breit. Die öpfel wachsen trauben weiß (Beyroth) darauß etwan x. oder xv. oder xx. an ein trauben.

Cōs.

Anno 1480. Febru. 9. (die mercurij) discedens Alexandria, montes Candie 11. Febru. 14. Rhodum uenit: post die in ins. Langoam, seu Co: ubi domus Hippocratis medici. 20. Febru. (am Vucisen fontag) in insulam Milum (Μύλον) pertinentem ad Ducem Nixie (Naxi) Turcis uestigalem. Collocat hic Græcus Bacchanalib. filiam suam Veneto cuidam Rabisamio (cuius pater proximo anno Dux Candie fuerat) doti dans 7. millia Ducatorum: et insulā S. Erine (Irenæ) ex qua quotannis 10 Ducatos caperet. Febru. 23. Modonam appulit: Mart. 4. tempestate Corcyram. Insulas Zacynthum et Cephaleniam, quæ Domini de S. maura (Maura) fuerāt, Turca illo tpoēre occupat, Græco expulso. Mart. 8. Ragusium delatus est: Mart. 12. (Dominica Letare) Zaram. Mart. 17. Parentium, et inde Venetias, ad S. Marci aream. Germanicè suam peregrinationem descripsit.

Naxus, Vicia.

Sanderina, S. Maura.

ITER à VENETIIS HIEROSOLYMAM, ratione milliarum Germanicorum.

Venetis Ragusium, 100

Ragusio Corcyram, 60.

Methonem, 60.

Coreyra.

Methone in Candiam, 60.

Inde Rhodum, 60.

Rhodo Nicosiam Cypri, 50.

Inde Ioppen, 60

Inde Hierosolymam, 8.

Summa, millaria Germanica 458.

Hiero-

Hierosolyma Cairum, X.

$\frac{3}{2}$ } dierum iter.

Cairo Alexandriam per Nilum,

Alexandria Constantinopolin, 150. miliar. Germanica.

SECUNDVS ET TERTIVS ANNO CHRISTI CIO CCCCLXXXIII.

Nobilis uir, Bernhardus de Breidenbach: et Frater Felix, lector et Prædicator Vlmæ. Egressi domo mense Aprilis 1483. Hierosolyma, Cairo, monte Sinai, aditus, domū redierunt sequentis anni mense Ianuario. Quorū ille peregrinationem suam latine, hic uero Germanicè, ediderunt.

QUARTVS, ANNO, CIO CLII.

Nobilis uir, Iodocus à Meggen, Heluetius Lucernæ. mense maio 1542. exiit: et sequentis anni tēpore uerno redijt. Apud S. Catharinam fuit. Eo mortuo historia eius latine exijt.

QUINTVS, ANNO CIO CLII.

Daniel Ecklinus, Heluetius Aronius. Absuit hic à mense Martio 1552. usque ad mensem Decemb. 53. ad paludē Asphaltitidem usque perueniens. Edita est post mortem eius, lingua populari, ea peregrinatio.

5. Daniel, Ecklinus.

SEXTVS, ANNO CIO CLVI.

Melchior, uir nobilis, à Seidlitz. Absuit à 3. Maij 1551. usque ad 7. Septemb. 59 ab urbe Hierosolyma (Sinæo monte non adito) Constantinopolin captiuus ductus, diuque in miserijs detentus. Extat Germanicè.

6. Melch. Seidlicius.

SEPTIMVS, ANNO CIO CLXV.

Ioannes Helffrichus, post reditum ciuis Lipsensis factus. Fuit Hierosolymæ, Cairi, et in monte Sinai, à 1. die Iul. 1565. usque ad 19. mart. 66. Exijt hæc peregrinatio cum Iconibus, anno 1580. Germanicè. Die Christen (spricht er zu Alkair, haben etliche uil kirchen. Darzu halten sie ein Patriarchen: Vuelches ist ein Griechisch er Pfaff (wie dann sonst all ihre Priester Griechen sind) halten auch ihre meß und ceremonien in Griechischer sprach. Dife Pfaffen tragen ein langes haar, bis auff die schultern: und gemeiniglich lange bært: schlecht hosen, und ein langen rock bis auff die erden.

7. Ioan. Helffrich.

OCTAVVS, ANNO CIO CLXXIII.

Leonhart Rhauuolffius, Med. D. Hic non tantum in Iudæa fuit: sed etiam ad Mesopotamiam usque peruenit: idque à 18. Maij 1573. usque ad 12. Feb. 76. prodijt opus eius lingua uernacula, anno 1582. ad Nūdinæ Francoford. uernas uolff.

8. Leo. Rhauuolff.

NONVS, ANNO CIO CLXXXI.

Solomon Suueigker Vuirtenbergicus Sultzensis. Hic 1. Ianuar. 1578. Constantinopolin, cum Cesareo legato ingressus: postea 3. Mart. 81. Alexandriam, Rossetam, Hierosolymam, Damascum, Tripolim, Venetias, uidit: et 10. Nouemb. ad nos Tybingam, eodem anno redijt. Ei notus est D. Adamus à Schliben in Tannendorff. Brandenburg. Electoris consiliarius: et ipse Constantinopoli tunc uersatus: qui præter orientis regiones, etiam in Africæ Regno Fessano fuit.

9. Solo. Sueicerus. Adamus Schlibius.

Sunt et alij tales peregrinatores, recenti tempore exorti: de quibus aliqua ponam.

I. FANCISCVS BILLERBECCVS, Pomeranus nobilis.

1. Franc. Billerbecus.

Hic 1. Septemb. 1581. Constantinopoli nauigans, Callipolim, Hellepontum, Troiæ amœnos campos, Simoentem fluuiolum, Sigæum promont. Lesbum, Chium, Ephestinum sinum, Pathmum, Con, et pulcherrimam orientaliū ciuitatē Rhodū, ac Cyprum, partim accessit, partim uidit. Deinde, per radices montis Libani, uallē Antiochenā et fl. Oronten, quinto die Damascum (Syriæ caput) peruenit. Iordanem transit: in pago Bersaida (solo fertili sumo) triduum substitit. Pagū Magdala transit: et Tiberiadē ad sinistram relinquens, ad montē Thabor, inde ad dextrā habens Nazaretā (D. Iesu patriam) per pagum Naimū et Iesreelē, campestrē Galileam, ad Samariā nouam (Turcis Napalofam, Iudæis Sichemā) aliquantū à prisca destructa remotam, accessit. Inde, per incultos montes Hierosolymam uenit: figura ferē quadrata, 4. millium passuum ambitu, extructam. Ibi, quicquid uisendum intus et extra, uidit. Inde, per uallē Terebinthi (ubi Goliathus, à Dauide interfectus) Lyddam, Ramam, et Gazam Philistæorum, adiit: unde mons circit. r. M. passus abest: in quo olim idolum Dagon, hodie Turcicum templum est. Inde, decem diebus Cairum, seu Memphim. Ibi pyramidibus et mūmijis uis, per Arabiæ desertā, transito mari rubro, in montem Sinai, et S. Catharinæ, contendit: ac 18. die Cairum reuersus, secundo Nilo Rosetum emporiolum triduo nauigauit: et sex horis Alexandriam pedes uenit: ubi *πρωτοσυνγγελος τοσγγ.* Melctium,

Mare Aegæum Syria.

Palestina.

Hierosoly.

Aegyptus et Arabia.

Μελίτ, πρωτοσυνγγελος τοσγγ.

Melctium,

Meletium, virum doctissimum, salutavit: ab eoq; Epistolā Græcam, ad D. Davidem Chytraeum (quam hic mihi 83. anno misit Rostochio 28. Mart. 82. impetrauit. Inde Constantinopolim 23. April. redijt: ubi festos dies circumcisionis pulli Turcici (Mahometæ, Murata Sultano nati) spectavit: 7. Augusti illinc, cum Stephano Naio Vngaro, in ip. nostri legato, discessit: ac per Thraciā (transiēs Selybriā, Chiurlā, Adrianopolim, Philippopolim, et per Bulgariā (cuius Metropolis, Sophia, Græci Beglerbegi sedes) per Seruiamq; seu Mysiam, et Vngariā tandem Viennam XX. Septemb. (cuiusmodi Turcicam barbariem effugiens) redijt. Antea, in Italia Meliteq; sub Ioan. Austriaco militauerat.

II. RUPERTVS LENTVLVS A DORNDORFF EX ANTIQUISSIMA LENTULORVM ROM. familia.

1. Rupertus Lentulus. Hic ante 27. circiter annos, Memminge lectiones meas (αὐτὸς καὶ δὲ πρὸς φίλους) audierat: cuius patri, honestissimo seni, D. Alberto, charus eram. Postea, primò studiorum, deinde militiæ, tum cognitionis uariarum Regionum et hominum, causa longissimè peregrinatus est. Summā, hæ ipsi hoc ferè ordine uisæ Regionēs sunt: Germania, Gallia, Hispania, Anglia, Venetiæ, istria, Dalmatia, Sclauonia, Seruia, Bulgaria, Macedonia, Thracia, Constantinopolis, Hellepontus, Troas, Lesbos, Chios, Rhodus, Cyprus, Syria, Tripolis, Damascus, Hierosolyma, Idumæa, Egyptus, Cairum, Arabia, Sinai, Rossæta, Alexandria (quo tēpore aderat supradictus Billerbecus) Vualachia, Russia, Polonia, Transylvania, Vngaria, Boemia. Ipse 18. April. 83. anni, Tybingæ erat: αὐτὸς δὲ μνηστὴρ ἑαυτοῦ πάλαι, πολὺν χρόνον, προσέειπεν. Dicebat mihi, se omnes meas literas apud Ioan. Zygomalam uidisse: et ab eo interrogatum de me fuisse. Cōmendabat mihi Meletium, Patriarchæ Alexandrini ἡγουμένον, ut iurum perdoctum, perhumanum, religionis studiosum, εἶναι μελενοπάγοντα: καὶ πάλιν ἀναστροφὴν τῶν μαθητῶν ὁρῶντα. Habere domi suæ circiter V. Calogeros. Se cum ipso cibum cepisse, et bene tractatū esse.
- Ragusium. Ragusa (inquit) est urbs maritima, valde munita. Habet Ducem, sicut Venetiæ: sed singulis mensibus Dux alius legitur. Sunt eius duæ tantum portæ: in quarum altera, τὸ ἄνω Turcicus sedet: qui omnium rerum importatarum decimas exigit. Multos iam annos est Turcis tributaria: nemo tamen Turca in ea habitat.
- Turris nigri maris. Milliaro uno à Byzantio, in ponto Euxino turris est: in quam præcipui captiuorum conijciuntur. Ibi Christoph. Laubenbergius interijt.
- Turcarum preces. Quotidie quinque ad preces conuocantur Turcæ. Primò, horā 1. ante lucem: secundò, horā 9. tertio, duodecimā: quarto, horā 4. Postremò, 1. horā noctis. Initium precationis eorū est: ne Deus concordiam Christianis det. Aliter, suum Regnum non mansurum sciunt.
- Chij perdicces. In Chio ins. spatio 1. horæ ab oppido, mira copia perdicum est: quæ ab incolis aluntur: uesperiq; domū gregatim redeunt: unoquoq; suas fistula domum suam reuocante.
- Rhodi de ditio. Rhodus olim non fuisset dedita, sed Turcæ ab obsidione discessuri: nisi ab Hispano quoddā, literulis ad sagittam annexis, scriptum fuisset: à templo D. Ioannis, urbem esse oppugnandam.
- Cypriæ femina generosa. Nicostia, 20. die obsidionis capta: omnes ferè Cypri nobilissimæ scemina, numero 1500. circiter, à Mustapha uni naui fuerunt impositæ: Constantinopolim Sultano in signū uictoriæ mittendæ. Tunc in altū prouectis: una earum ad ceteras, An non satius est, inquit, nos honestè mori: quàm libidini scdissimæ Turcarum subijci? Ita est, inquit. Tunc illa incendit puluerem naui tormentarium: quo cunctæ, honestè extinctæ et dissipatæ sunt.
- Damascus. Prope Damascus est cæmeterium Christianorum, eo loco: ubi uox coelitus sonuit, Saulle quid me persequeris? in urbe, domus Ananiæ sub terra est: et ibi tēplum Christianorū, sua sacra clam celebrant. Non enim, nec ipsis, nec Iudeis, palam licet: cum Turcis ea urbs, sancta dicatur. Nec illis, in ea equitare conceditur.
- Galil. mare. In mari Galilaico, cuius aqua dulcis est, optimi pisces capiuntur.
- Templum Hierosolymæ. In Templum Hierosolymitano, alijs Christianis alias partes tenentibus, Græci chorum Templi tenent.
- Sabbæ uerū. Inter Hierusalem et Bethlehem locus est: ex quo Abacucum Angelus transtulit. Item, Monasteriū Græcorum, S. Sabbæ dictum: ubi ad minimum habitant centum Monachi, optimo prouentu annuo.
- Et Sinaitica. In montis Sinai monasterio, CXX. Monachi Græci sunt: in quod, ex monte S. Catharinæ, huius corpus metu Arabum translatus est: cuius adhuc restant ambæ manus integræ prope chorum Templi.
- Corpus S. Catharinæ. Festum circumcisionis Mahometæ, adolescentis 15. annum agentis, à X. circiter Maij, ad XXI. usq; Iulij dicitur, in Hippodromo: ubi columna Theodosii, et Constantini. Variæ animantium figuræ saccaræ, circumportatæ. 3. Ludi uarij, alijs bene, alijs ineptè, ante et post meridiem facti: et noctu, ignea spectacula. Nullum genus Opificum, et aliorum hominum, erat: quod non aliquo ex arte sua munere Sultanum et filium afficeret: qui per cancellos ex ædibus, quæ olim Ebraim Bassæ fuerant, spectabant. Miræ funambulorum dexteritates: cerei s. proceri, quasi aduocatus incedentes. Populi, ἀποσταίτες ἑσπέρως: quotidie mille patinis pulmentorum, et ueruecinæ carnis, appositis. Misilia imperatoria, uasorum argenteorum, et aureorū nūmorum, sparsa. Duæ lignæ arces, tāquam uictis Germanis, expugnatæ. Turcarum uaria musica αὐσείας: sed Italorū

Italorum et Græcorum, melior. Porcus domesticus, ex oratoris Romani domo adductus, licet altero pede alligatus, tamen tribus leonib. superior extitit: quod sibi Turcæ in malum omen à Christianis uerterūt. octoginta Græcorum τῶν πρῶτων: id est, nudis ensibus saltatio. Etiam Patriarcha Græcus, C. Sacerdotibus comitatus, munera obtulit. et post eum Armeniorū patriarcha, cum 86 sacerdotibus et senibus puerisq; 240 bene uelitis. Multa exēplaria Alcorāi, à diuersis donata sunt. Viro cuidā, supino iacenti, incus supra uentrem grauissima imposita est: ibiq; ab octo hominibus, solea ferrea equina fabricata. multi Turcæ fronti suæ pēnas gruum, multi alijs paribus corporis cultros aut sagittas, infixerunt: quorum et quidam perierunt. circumcisio adolescentis, 6. Iulij uesperī facta est: isq; qui præputiū et cultrum matri eius, et anie, obtulit, munera ualoris V 111. millium Ducatorum accepit. multi græci alijsq; ex uarijs locis, ad Turcicam impietatem defecerunt, aliquot certè millia. Finitum est hoc festum, lanzarorum et spahiorum tumultu, non sine pauore Sultani: multis u ulneratis, et nō nullis utring; occisis. Sed hæc omnia, copiosè ab alijs descripta extant.

III. IOAN. IACOBVS BREVNINGVS.

Erat hic 13. maij Tybingæ: quando mihi libellum eius, uariorū hominum chirographa et insignia, iconasq; diuersarum nationum multas, habentem, inspiciendum misit M. Eusebius Stetter, Anatolicæ apud nos scholæ moderator: quem libellū, magna cum uoluptate inspexi. Nam et ipse per multas longinquas terras perierat. Inde sunt hæc pauca.

Anno 1579.

Bernardin de Stephano di Marchij, in memoria al S. Breuning, al zante a di 28 di zugno. Ibi pictura erat, Vnde man im Fest der auffart, die hēmel und schaf, hin und her auff den gassen, in der Insel Zacyntho, gantz ansteckt, und brattet.

M.D. Christo duce. LXXIX.

Omnis terra, uerè nobilium sepulchrum est: non tantū in scripto in tumulo, sed etiam non scripta memoria: quæ in mentibus, non in tumulis, commemoratur. Præstantissima tamen uirtus est priuati et publicæ, in rebus aduersis dolori non succumbere: uerū animo, et factis ipsis, fortiter contrā niti.

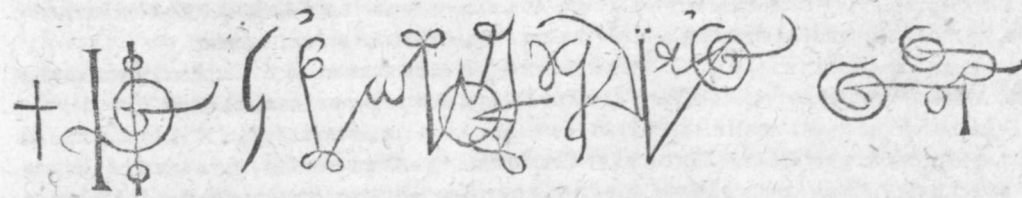
Ioachimū à Sintzendorff, et c. Sac. Casaræ M. et c. consiliarius aulicus Imperij, nec nō, Orator in curia O. iter Hierosol. suscipiens Breuningio, gratæ memoriæ ergo V. I. idus Iulij Byzantij Thracum scribebat: utq; ex animi sententia bene conficiat, precatur.

Modò in Christo syncerò et costanter. Vuenceslaus Budouuetz à Budouua, etc. Oratoris Casaræ, apud Turcarū Principē aule magister: scripsit hæc nobili D. Ioan. Iac. Breuning. eiq; Hierosolymam hinc discedēti, comitem diuinā prouidentiam precatus est: atq; hac duce et reduce, tandem ad suos et Rempub. Christianā cum laude, honore et fructu talium peregrinationū amplissimo, redeat. Constantinopoli X. Iulij, anno in carne exhibiti æterni filij Dei, spei illius nostræ, M. D. LXXIX.

1579. Heu fuge crudeles terras, fuge litus auarum. Nob. D. Ioanni Iacobo Breuning, Hierosolymam proficiscenti, amicitie et memoriæ ergo hæc scripsit Bartholomæus Pezzen, iuris utriusq; Doctor, et c. Constantinopoli Thracum undecima Iulij.

1579. Salus tua, Domine, protegat me. Nobiliss. D. Ioanni Iacobo Breuningio, iter Hierosolymam facienti, amicitie et memoriæ ergo hæc ascripsit utq; ei suscepta peregrinatio felicissimè cedat: ex animo precatus est, Paulus Rosa Pannonius, I. V. Licentiat. Constantinopoli V. I. idus Iulij.

Ἰωάν. ο β. τὶ ἐμοὶ χάρις ἐν τῷ ὁρατῷ, καὶ παρὰ εὐχῶν, τὶ ὑβέλυσται ἐν τῇ γῆ. Σωπινός. Solomon Sueigker Sultzenfis Wuirtenberg. Constantinopoli hæc scripsit, anno τῆς ἑαυτοῦ πνεύματος, C1515 LXXIX. 10. Iulij. ἡ π. π. αὐτοῦ ἡ.

ἡλθεν εἰς τὸ σινὰ ὅς ἐστιν ἡ γῆ ἡμετέρα γῆ αὐτοῦ πρὸς τὸν:

Lego τὸ ἱσθμὸν ἐν (pro, ἐλ, ἀχ, ε) ἡρεμῶν καὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

Inferius erat pictus hic Gardianus, cum cucullo in capite, et tunica magnarum manicarum talari, nigris, ac barba cana. In conspectu eius, Petra rubicunda, albedine leniter inspersa, et c. A tergo Gardiani, scriptum: Ca- loiero,

Porci fortitudo.

Teufels mqr terer.

3. Ioan. Iac. Breuning.

Amicabilis libellus.

Aliquot in eum inscriptiones.

cur non?

Ioiero, oder ein Griechischer Munch, des Closters S. Catharinæ bei dem berg Sinai: sampt dem felsen, daran Moses geschlagen: darauß in 12. vnterschiedlichen orten vvaßet geflossen.

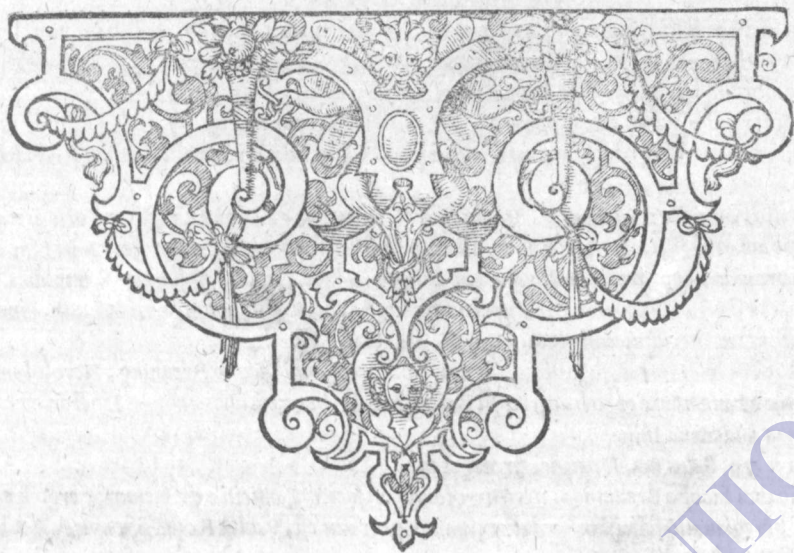
Crux Hiero-
folymitana. Alia in pagina, pictus erat pelegri-
no del santo sepolchro de Gierusalem:
habens in anteriore sinistro humero crucem rubram,†

Breuningi
studia, & pe-
reginatione-
mes. Qui ibi Equites facti sunt: habent hoc signum ad dextram insignium suorum: sed ad sinistram, rotam: per
cuius axem traiectus est gladius, cuspidē deorsum uersa. Fuit Breuningi pater, Iurisconsultus olim Spir. e. nomi-
ne yuolfgangus: cui successit mortuo D. Malachias Ramminge Iurisc. πάλαι συμμαχότης μὲν, ipse Ioannes
Iacobus, liberalibus studiis operam dedit uarijs in locis: Noribergæ, apud nos Tybingæ (ubi patruus habet)
vuitebergæ: in Gallia, Anglia, & Italia: unde & φιλολογίας οὐρα, Byzantium nauigauit: ac postea, multa
longinqua loca (nullo etiam à Sultano diplomate sumpto) uili habitu, satis tutò peragrauit.

III. HENRICVS PORSIVS IC. SACR. CAES. MAIEST.
ab Epistolis in camera Aulica: & publicus Poeseos Professor in
Archigymnasio Viennensi.

Huius Historia belli Persici, inter Murat. II. Turcarum, & Mehemetem Hodabeden Persarum, Regē, Latine
1583. nundinis autumn. Francofurt. cum itineris Byzantini libris III. & alijs, carmine scriptis prodijt.

SECVN-

SECVNDA PARS

LIBRI TERTII IN QVA

HÆC SVNT.

Primò, Epistolæ X. Puriores, Vulgari lingua conuersæ, Constanti-
nopolin scriptæ.

1. Ioannis Corefæ Medici, è Chio, ad Theodof. Zygomalam.
2. Eiusdem ad Patriarcham Metrophanem.
3. Hermodori Lestarchi in idem, ad Ioan. Zygomalam: & huius Responsum ad illū.
4. } eiusdem Hermodori, ad eundem Zygomalam.
5. }
6. }
7. Ioannis Despotæ, seu Regis Moldauiae, ad eundem.
8. Demetrii, Scribæ Despotæ, ad Patriarcham Ioasaphum.
9. Nicolai Protopapæ Naupliensis, ad Patriarcham.
10. Manuelis è Chio, ad Theodof. Zygom.

Deinde, aliæ puriores, non vulgariter conuersæ, Epistolæ,
& Carmina.

1. Matthæi Monachi, è Chio, ad Georgium.
2. Methodij Hieromonachi, ad Ioan. Zygom.
3. Neophyti, Metropolitæ Larissæ, ad eundem.
4. Epitaphium Ioannis Zygom. in Isaacum Peloponnesiacum: & Epistola ad Sacer-
dotem Nicephorum.
5. Epitaphium in matrem Theodofij Zygom. Gratiofam.
6. Ioannis Zygom. Epigramma ad Decemuiros Venetos.
7. Eiusdem ad D. Mariam precatio.

Postremò, aliæ puriores Epistolæ.

1. Hieremiæ Patriarchæ, in inf. Lesbum.
2. Eugenij, Episcopi montis Sinai, ad Imp. Maximilianum II. Viennam.
3. Demetrii, Constantinopolit. Diaconi, ad Philip. Melancthonem.

Tempus omnium harum Epistolarum ab anno Christi 1559. usque ad
1577. Loca: unde scriptæ.

Chius.
Constantinopolis.
Larissa, Thessaliæ c.
Moldauia, seu Bogdania.
Nauplium.
Ratisbona.
Sinai, mons Arabiæ.

μετέρα δεσπότη παρσδοκῶσιν ἐαυτοῖς ἡγε-
μόνα τῶν καὶ τῶν συνεργῶν, τῇ παρ' τὸν δεσπότη
παρρησίᾳ σκ: τὴν μὲν πολίτην παρ' αὐτῶν
ἐμνηρόν ὡφελήσας: χαρμῆς, δὲ καὶ μοι τὰ μέ-
γιστα καὶ πάντες, σὺ μὲν κοινῇ τὴν χάριν ὁ-
μολογήσασιν: τῷ δεσπότη δὲ μέγας ἐπαινος
μιοδός, παρὰ τῆς ἀπάντων ψυχῆς ἀποκαί-
σε: τῶν τε νῦν ὄντων, τῶν τε εἰς ἐπ' αἶμα ἐσόμε-
νων, ἰδίῃ γὰρ προνοίας, ὅς μόνον τὸ παρὸν κα-
κὸν ἀποσώσεται: ἀλλ' ὅπως μηκέτι ἕτερον αὐτῷ
σέλην, ἀλλὰ ὡς γὰρ μάτῳ τε αὐτῷ παροίη, ἢ δ' ὅπως
ἔλως ἔσδ' ἐμ.

Ἐρρωμένῳ καὶ οὐδ' αἰμῶν διαβρώης, φέ-
λων ἀρετῆς, καὶ μνημονόων ἡμῶν. βελτίον
γὰρ ἐν τῷ ζῆτι πολλοῖς: φιλεῖς δὲ μετὰ τοῖς
ἀν' ἀλλοῖς ἐντύχοις:

Εὐλαβέμεν πάλα καὶ κρότον καὶ αὐτὸ ἐκεί-
νη δέχεται νῦν ἐφ' ἡμῶν καλῶν κοφινίδιον.
Τὸν γὰρ ἀμῶν τῶν ἐμῶν ὑποθέσεων (οἱ σὺ με-
γαλὸν ἱερός, ὁ κοινὸς φίλος, παρεξέτα) ἐ-
υοῖς δ' ὅτι ἐσμεν καὶ δὲ ζῆτι, ὡς δ' ἐκεί-
μεν καὶ ἰκανῶς ἀπικυρώσας. ὅς γὰρ ἀρπα. τὸ
λοιπὸν, πρὸς αὐτῶν ὅτι ἀποδοῖ ὅτις σὺ τὰ γράμ-
ματά σου πρὸς χίς, δ. ἡπὶ δ' ἐκα ἐλαφ-
βολίῶν.

BARB. CONVERSIO, THEOD. ZYG. I.

τ' ὅτι μὲν δ' ἐν ἀληθιμότητι ἐμέναν τὸν ο. καὶ φυλάγεις πάντῃ τὴν ἀρετὴν: πάντοτε, καὶ
δ' ἐκείνων, ὅπως παρ' ὀλίγῃ. π'. γ'. ἐπεμψας, κατὰ τὰ πρὸς φανέρωσας. ὅτι δ' ἐκεί-
νη ἀλιζότερα δὲ ἐμέναν (περισσότερα γὰρ δ' ἐμ τὸν ἐμῶν) σὲ ἀραπῆς: ἐκ πολλῶν δ' ἐμ τὸν ἡδύορα.
αὐτὸ καὶ ἐσὺ δ' ἐμ τὸν ἡδύορα: ἐγὼ νὰ τὸ εἰπῶ. εἶναι. ο. πόσον γὰρ σὲ ἐπαίνα, ὡς τὸν γὰρ ἐν τῷ
σὲ φανῶν, ὡς αὐτῶν παρ' αὐτῶν, πᾶς ζῆλος καὶ τὸ ἀραπῆς μου δ' οὐκ ἐμ, νὰ σὺν ὡς ἐσὺ λοιπὸν,
ὡς σὲ σὲ, ὡς νὰ μὲν μετὰ κλίνης εἰς ἄλλον τὴν ἀρετὴν σκ: ἀλλὰ νὰ με ἀραπῆς πολλὰ καὶ ἐτῶ-
πο θέλεις τὸ κάμει: ἐὰν τῶν ὅτις παρ' αὐτῶν ἐμῶν ἀραπῆς. ὅς ἐὰν τινὸς χρεῖαν ἔχῃ: δὲ ἐσὺ νὰ
χωρὶς νὰ οὐκ ὀφείλῃς, ὑποκρίνῃς. ὅς γὰρ μοναχὰ δὲ τὸ πρὸς τῆς φιλίας: ἀλλὰ ὅτι καὶ ὅλης με-
τῆς πατρὸς ἐκαμε καλόν: πολλὰ καλὰ τὴν ἐναντίον τῆς διαβολῆς. ο. πόλεμον κατὰ τῆς σκ
καὶ τελειώσας. ὅθεν καὶ τὴν ἀραπῶν μετὰ τῆς γὰρ δὲ ἐλπίας ἐλθὲν ἡδύορα: καὶ ἐχάρη, ὡς σκ φαίνε-
ται: διατῆτο καὶ τὴν πατρὸς καὶ ἀρετὴν τῆς π'. ὅς ἐποτε παρ' αὐτῶν, νῦν καὶ καὶ ἡμέρας ἐπαίνασιν, καὶ
ὡς δ' ἐξ ἐν τῷ ἐμῶν, ὡς τὴν ἐλθὲν ὡς, λαλῶν: καὶ παρ' αὐτῶν, ὡς αὐτῶν,
δὲ τῆς σκ μεσότηας κατὰ τὴν ἀρετὴν τὴν ἀντελῶς, δὲ τῶν εἰς τὸ πρὸς δὲ: εἰς ἐμῶν δ' ἐαυτῶν
τῆς, ἡμερόν νῦν, καὶ παρ' αὐτῶν γαμῶν, δὲ τῶν εἰς τὸ πρὸς δὲ: ἐὰν δ' ἐχῇ ἀδελφὴν, καὶ νὰ ζήτησιν, καὶ
ὅποιον θέλει: πῶς ἄλλον γλυκύτερα ἢ θέλει ἀποδοῖ: ἢ τῶν, ὡς ἐβοήθησιν, καὶ ἐπὶ ἐμῶν δὲ
αὐτῶν: τὸν ο. ἀνθρώπου χρεῖαν, καὶ ἀνθρώπου εἰς τὰ μαθήματα: ὡς αὐτῶν καὶ αὐτῶν καλὰ τὴν
ἡδύορα: δὲ τῶν καὶ εἰς τῶν ἀνὰ πάντων ὅλοι, ἐτῶν παρ' αὐτῶν ἀπὸ τὴν αὐτῶν τῶν πρὸς
αὐτῶν (ἡτοι, μητροπολίτῳ χίς. τῶν βοήθησιν καὶ αὐτῶν, μετὰ τὴν παρρησίαν καὶ τῶν, ὡς ἐ-
χῆς παρ' αὐτῶν: δὲ τῶν καὶ τὴν χίον ὡφελήσας: καὶ ἐμῶν θέλεις κάμει χαρὰν μεγάλαν: καὶ
ὅλοι οἱ ἐμ χίον ὡς, τὴν χάριν σκ ἡλόμεν τὴν φανερῶν: καὶ εἰς τὴν δεσπότη μεγάλῳ ἐ-
παίνῳ καὶ πληρωμῇ θέλει ἐκτετακτὴ εἰς πάντων τῶν ψυχῶν: καὶ τῶν, ὡς ἐτῶν, καὶ τῶν
θέλεις ἐλθε. ἔργον γὰρ χωρὶς εἶναι τῆς παρ' αὐτῶν τῶν γὰρ: ὅς γὰρ μοναχὰ τὸ κακόν, ὡς νῦν
τῶν,

pro gratia qua apud D. flores, adiueris: nō
modò Reipub. toti haud mediocriter cōmoda
ueris: sed mihi etiam ipsi gratissimū feceris. Optima id
fuerit,
Tunc & ab omnibus nobis cōmuniter gratia
tibi habebitur: & Domino magna laudū mer-
ces, in cunctōrū animis instar thesauri repo-
nietur: tum nunc uiuentiū, tum posterorū ho-
minum. Propriū enim prouidentie munus est:
non tantum præsens malū depellere: sed etiā,
ne aliud in locū eius succedat, cauere. Alioquin
frustra sūmeretur opera, nec hulum proficere-
retur.

Vale, & uiue feliciter, ad omne tēpus vi-
ta, amicorum charissime: et nostri memoriam
cōserua. Meliores enim inuenias multos: qui
verò tui amantior sit, neminem.

Crocum iam dudū accepimus: pro quo nunc
sportulam uuarum passurū cape. Caterum
litteras negotiorum meorum (quas tibi Sacer-
dos Michael, amicus utriusq. nostrū, reddet)
scio te libenti animo accepturū: & sufficien-
ter à Patriarcha confirmandas curaturū. Ni-
hil enim in eis absurdū. Cetera, ex eis
qui tibi has reddet, cognosces. da-
ta Chij 14. Febr.

Vale.

Vuas passas
tibi mitto.

τῶν, νὰ δῶναι: ἀλλὰ καὶ νὰ μὲν ἐμῶν ἄλλο. ἀλλοῖς καὶ γὰρ δ' ἐμῶν κάμνει, καὶ ὅς ἐμῶν.
μετὰ τυχῶν ζήσις, φιλεῖ με ἀρετῆς, νὰ δῶναι καὶ ἐμῶν. καλὴ τυχὴ γὰρ δ' ἐμῶν
λῆς: ὡς νὰ σὲ ἀραπῆς δ' ἐμῶν, ἀλλὰ δ' ἐμῶν θέλεις δ' ἐμῶν.
ἐδ' ἐμῶν τὴν ζαφραν: καὶ αὐτὴ τῶν δ' ἐμῶν θέλεις κάλαθον. ὅς δ' ἐμῶν. τῶν ἐμῶν
ὑποθέσεων (ὅς γὰρ σὺ θέλεις δ' ἐμῶν. ο.) καλὰ ἐμῶν, ὅτι με χαρὰ θέλεις τὰ δ' ἐμῶν: καὶ θέλεις
τὰ βεβαιώσας εἰς τὸν π'. δὲ τῶν ἐμῶν τὸ πᾶς δ' ἐμῶν θέλεις δ' ἐμῶν.

MART. CRYSII ANNOTAT. IN DECI-
mam Epistolam.

Δοιμῶν, νὰ σὺν ὡς) Meum amatum ad me retrahere conor. Secus uertit, quā in Autographo est.

Οπῶν) ἐμῶν ἐμῶν, quem dixi.

Πρώτον τῶν) ἐμῶν ἐμῶν: Metropolitam Chij.

ὅς τυχῶν) βελτίον τῶν.

Εδ' ἐμῶν τὴν ζαφραν) Quia res nullas hic annotare poteram: accipe, humanissime Lector, uerba rerū ple-
rarumq. domesticarum: mihi à Stamatio Cyprio, quando ipsum per totam domum meam circumducebam, in-
dicata: si fortasse non contemnis hodiernæ Græciæ linguam.

Μορδῶν, μωρδῶν, ὅνι οδοὶ. ἀρτοῖς, aromata.

ἐμῶν σκαφίλια, matura uua. παρ' αὐτῶν, breite kuchlein, pastilli. τρυφίλια, gebachens. καρφίλια, ein
leib brots. τρία καρφίλια, tres panes cibarij. τρυφίλιον, tener panis. βιταλία, panis latus. μαγειρία, mēne-
stra, puls. αὐγὸν, pilum uiride. φαγί, φαγί, lens, tis. ῥυμπαλο, nux pinea, thanzapff. πολυπόμπι, equisetū, schaffi-
bevi: quia habet multos κόμπος, articulos. ζαφραν uinacca, trester. πορὰ λυσο, farina ex uinaceis, gemalnc tre-
ster. πῶν τῶν, furfur, kleyen.

ἀρετῶν, ἀρετῶν, locus palearum.

σύνθετα, magna palea.

πῶν, pulvisculum palearum.

σκαφίλια, scher. μελῶν, uiscum, mistel.

τῶν, τῶν, olla. τρυφίλια, sartago, pfann.

ἀλαφροπόρτο, cornu ceruinum. πῶν, lagena, flesch.

φαγί, dolium. σκαφίλια, circulus, raiff. βυλῶν, obstructorium, spunt.

ἐμῶν, foramen dolij, spuntloch.

φονδῶν, fundi, fassboden. πῶν, spina, zapff.

χωρὶς, infundibulum. παρ' αὐτῶν, statumen, pedamen.

λιανῶν, cantharus. μωρδῶν, operculum. σκαφίλια, stannum.

χρῶν, manubrium. τῶν, palma.

νῶν, olla aque cuprea.

ἀκνῶν, olla aenea. ἀκνῶν, ahenum, kessel. σκαφίλια, craticula. τρυφίλια, tyrocestis, reybeisen. σβῶν,
schalck auff dem herd. φεδῶν, uas ligneum, kübel. φεδῶν, iurnus, bacchofen. τρυφίλια, praefurnium, ofenloch. σκα-
τέν, orbiculus, tæller καλὰ θῶν (ipse pronuntiabat, καλὰ θῶν) sporta. ὑπὸ σκατέν, fabri lignarij, zimmet, uel κλειβῶν
dis, ferarij. λυφῶν, scriniarij. ἀγῶν, totum anterius aut posterius latus domus. πῶν, dext-
rum et sinistrum domus latus. αὐγῶν, superior contignatio, ἀνῶν, φεδῶν, fundamentum. σκαφίλια,
gatter. παρ' αὐτῶν, zu uen gatter, einer ob dē andern καπνοδόχο, fumarium, kœmmet. βυλῶν, locus, ubi
ligna reponuntur. τρυφίλια, strues lignorum, scheitterbegg. σβῶν, pertica, stangen. κλειβῶν, sarmenta, ἀχρῶν,
stramen. σκατέν, scænum. λαγῶν, vuirizscherb. πῶν, lorica, geländer an der stiegen. καρφίλια, machina jubue-
hendi in altum, seu tollo, auffzug. ὄργῶν, auffzug, zu holtz oder seck. φεδῶν, ἀγῶν, stabulū uaccarium.
βῶν, boues. χρῶν, uile. πορὰ λυσο, ouile. ἀγῶν, uel χρῶν, caprile. ἀλῶν, ἀλῶν, caprile. ἀλῶν, ἀλῶν, caprile.
σκατέν, equile. ὄργῶν (pro, ὄργῶν) gallina. ὄργῶν, galinarius. κλειβῶν, huenerkorb, kefet. παρ' αὐτῶν,
la, cancelli, gitter. νῶν, nola. κόπῶν, malleus. παρ' αὐτῶν, piscarium, fischbehalter. ἀλῶν, ἀλῶν, arca farina-
ria, malkast. καρφίλια, solium, zuber. νῶν, scænisecum, ein seges, oder sens.

νῶν, cribrum. φεδῶν, crassum cribrum. φεδῶν, furca tricuspis. λεγῶν, peluis. δίσκῶν, lanx.
μορδῶν, ὄργῶν, mortarium. ξιφῶν, siphon, spirtz. βελῶν, acus, nadel. φεδῶν, circulus latus uimineus, ein brei-
ter ring uber ein vnaeschzuber, ein zarg. φεδῶν, sella, sessel. σκαφίλια, cellula. σκαφίλια, repagulum in se-
ra, rigel am schloß. κλειβῶν, rigel und haack, ex ferro. γάλῶν, uirum, uircum uas. πορὰ λυσο, musci-
pula. ἀλῶν, decipula, ut anas ad foueam lupi. πορὰ λυσο, penicillum, kecyvuisch. ἀνῶν, girgillus,
happel

ἡ μισθὸν, τῇ Θεομεγαλυντῶ βασιλείᾳ σε:
ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, καὶ ἐν τῷ μέλλονι. Ἐν τῷ
παρελθόντι μὲν χρόνῳ, Θεοδόξας βασιλεὺς,
ὁ μέγας τρυφῶν τῆς Κωνσταντίνης πόλεως,
παραχωρήσει τὰς θεῖας τυραννείας, ἀλλὰ τὸ
αὐτῶν πόλεσι: ἐξέβητο δὲ ὄγμα κραταίου, ἐν
ὅλῳ τῷ κράτει αὐτῶν: ἵνα πωληθῶσι αἱ πό-
σοι πιστῶν τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ πάντων μο-
ναστηρίων ἀπὲρ ὅλα τῷ κράτει αὐτῶν δι-
είπονται. αὐτὴ ἡ πράξις διαμείνει μόνον
ἕως τῆς αὐτῆς γενεᾶς. μετὰ τὴν τῆς αὐτῆς
γενεᾶς μετὰ πωληθῶσι αὐτῆς. τὸ δὲ
πεποινηκὸς δὲ ἐκείναι ἡ πονηρὰ τῆς γνώμης:
ὅτι ὡς πλεῖστον ἀφαισίου, ταῦτε ἀ-
γίων ναῶν (interpono, quod in Descriptio
deerat, καὶ τῶν μοναστηρίων) μετὰ τῶν χριστιανῶν:
τὸ τῶν τυραννίδων αὐτῶν ἐκείνων. ὅθεν γὰρ
καὶ μετὰ τὴν αὐτῆς ἀπειλή, καὶ μετὰ τὴν
αἰχμαλωσίαν. Διὰ τοῦ τῆς, χριστιανῶν χιλιά-
δας πᾶσι δὲ δώκαμεν. μη ἐχούσης δὲ: οὐ-
χυρεῖ, πᾶσις ἡμῶν τῆς προσόδου, ἵνα τε καὶ
συνδύηται μετὰ: Διὰ τὸ ἐπισυνάξει, ἀποδῶ-
ναι: ὅς τις ζῆλός, ἀλλὰ σὺ τῶν: ὡς πε-
ρὶς δὲ αἰσῶν, ἔστιν, λαμβάνειν κατ' ἔτος:
μέγας αὐτῶν, καὶ τῶν θεοφάλοιον αὐτῶν λάβωσι:
τῶν δὲ τοῦ αὐτοῦ ἔτος ἐχούσιν: ἡμῶν οἱ τα-
πεινοί, βεβαίαν ἀλλήν ἐλπίδα σὺν ἐχομεν:
εἰ μὴ τὸ κύριον ἡμῶν ἰσχυρὸν, τὴν αὐτῆς
ὑπερῶν μὴ ἔρα, καὶ τὸ κραταίου τῆς ἐπὶ
βασιλείας σε, μετὰ τῆς ἀγίας οἰκῆς τῆς ἐπὶ
ὅς ἡμᾶς τρέφει τε καὶ ἐπικρατεῖ, ἕως τῆς σημε-
ροῦ: καθάπερ ἡ θεοπρόβλητος βασιλεία
ἀνεκβῶς ἐπίσταται. καὶ κύριον ὁ θεὸς Διὰ τῆς
ῶν αὐτοῦ, ὅθεν, πολυχρόνιον: ἐπικρα-
τῶσα ἀνὰ ποτὶ ὅρα τῶν ἐξ ὁρατῶν ἐχθρῶν:
καὶ ἀνὰ ἑρᾶν πᾶσις ἀναρῶσιν αὐτῶν.
χαρῶσαί τοι αὐτῶν μετὰ τὴν παρῶσα, καὶ τὴν
ἐν ἔρασις ἐσθλὴ Διὰ μενῶσα βασιλείαν.
ἀμὲν. ἐν σιναί τῷ ὄρει, ἐπὶ τῷ τῆς ἀρχῆς
ἐξ ἡμεῶν οἰκονομίας αὐτῆς, Μαρτίνῳ κρῶ-
σι, ἰνδ. ιβ'.

Audiat nunc M. T. aliud. Præterito tempore,
divina gloria decorate Rex, magnus Turca,
qui Constantinopoli, permissu Dei, et urbib.
subiectis, imperat: edictum quoddam seu-
rum publicavit, per totum imperium suum: ut
omnium, quæ sunt in omni ipsius imperio,
Ecclesiarum, omniumq. monasteriorum, re-
ditus vendantur: quæ venditio tantum per-
maneat usq. ad tertiam ipsius generationem:
postea vero restitutio fiat, quasi redhibitio.
Hoc maligni eius animi factum, signo est: cum
facit è minari abolitionem funditus, et san-
ctorum Templorum & monasteriorum, una
cum ipsis Christianis: quot quot sub ipsius
tyrannide habitant. Peruenit itaq. ad nos
quoq. talis comminatio, & atrox servitus.
Quapropter, quing. millia Aureorum de-
dimus. Sed cum ea nos ipsi non haberemus:
pignori omnes reditus nostros, sacra uasa
aliaq., opposuimus: ut illam summam collige-
remus, & representarem: nec id sine de-
trimēto, sed cum sænore: sicut fœncratorib.
mos est, quotannis accipere: donec etiam for-
tem recipiant. Quibus ita sese habentibus:
nos miseri, spem alibi firmam nullam habemus:
nisi in D. nostro Iesu Christo, eiusq. sanctis &
ma matre, & in diuina M. T. potēti auxilio
sanctæq. domus Austriacæ: quæ nos & alii,
& sustentat, in hodiernum usq. diem: sicut et
diuinitus ordinata M. T. bene nouit. Quam
precamur, ut Deus usq. conseruet sanam, hi-
larem, longauam: semper uicttricem, et uisui
subiacentium, & oculorum obtutu fugien-
tium, hostium: superiore deniq. omni molesto
dolorificoq. casu. Tandem uero eidē, post hoc
presens imperium, donet quoq. durans per-
petuo in cælis Regnum. Amen. Data in monte
Sinao, anno ab incarnata Christi dispensa-
tione CXCIX. die Mart. XX.
Indict. XII.

Humilis Episc. Eugenius s. montis
Sinai, & Rhaithi.

II. Edictum
Turc. de re-
dituum ven-
ditione.

Nimirum ut
sic Ecclesiæ
paulatim e-
marcescant.

Inde nos,
5000. Duce-
torum datis:
omnia no-
stra, cum uisura
oppignoraui-
mus.

Spem itaque
etiam in te ha-
bemus, & Au-
striacæ domus
Faulst prece-
tio.

MARTINI CRVSII ANNOTAT. IN III.
Epistolam.

Eodem literæ, etiam ad Carolum. Archiducem Austria, missæ fuerunt, tantum mutatis mutandis. Ut, Literæ eius-
dem literæ, etiam ad Carolum. Archiducem Austria, missæ fuerunt, tantum mutatis mutandis. Ut, de argumēti
binæ Sinaiti
ca, ad Printi-
pes Austria-
cos.

ΤΑΥΤΗΝ ΑΥΤΟΥ ΚΥΡΙΟΣ ΙΑΚΩ-
ΒΟΣ ὁ μοναχὸς ἐπιμύσει ἐν βρατισλαβίαις,
ΤΩ ΑΙΔΕΣΙΜΩΤΑΤΩ ΚΑΙ ΕΝ-
ΔΟΞΟΤΩΤΩ ἀνδρι, κυρίῳ φιλιππῷ τῷ μετὰ χρο-
νίου, διδασκάλῳ αὐτῶν φιλιππῷ.
† Φιλιππῷ μετὰ χρονίου, τῷ ποιῶν πᾶσι καὶ δι-
δασκάλῳ, ἐν πρῶτῳ.

τὴν μὲν ὁδὸν, καὶ ἐπορεύθημεν, ἡ δὲ ὡς τε-
λέσαι πᾶσις ἡ ζωὴ ἡμῶν, καὶ τῆς θεῆς ἡμῶν χά-
ρις: ὅς τις ἀλλήλους ἐρεσκῶν, καὶ ἄλλοι π-
δοχέρεις παθόντες. ὅταν δ' ἔρρημιλία τις ᾖ,
ὡς ἔωθε γενέσθαι, ἡμῶν μετὰ: σὺ τὸ καλὸν
προσέομαι τῆς λόγου ἡμῶν ἐγγίης, ὡς τε ῥαδίως
δύναται αὐτῶν γνῶσαι, τῆς διδασκαλίας
ἡμῶν διδοῦσάς: καὶ τῆς ἀρίστης σε νεθεσι-
ας ἀποπνεύσας. ἐν τῇ γὰρ κλειστῇ τῇ ἰω-
αχμικῇ, φιλοφρόνως ἐδεχθῶ σὺν τοῖς ἐ-
μοῖς ὁδοῖς, καὶ τῆς ἀβραμιαίας μαθεσίης: πα-
ρὰ δὲ τῆς βελῆς, καὶ εἰς τὴν δ' ἐπνοὴν ἐκλήθην:
μετὰ τοῖς τε ἡμῶν, τοῖς ἐκείνῳ δεισσομένοις,
ἐπισαμ. ὅθεν ἐπορεύομαι ἐς τὴν κλεινὴν νο-
ρημπεργάν, χαίρων, καὶ φέρων τὰς ἐπιστολάς
ἐξ ὅσων ἀνδρῶν γασσῶν: καὶ ἐν γινόμενῳ,
ἐπιστολάς τε δὲ τοῖς ὀνομαστοῖς ἐκείνοις: ἀλλ'
ἡ δὲ μία μοι ὑποθέσις ἐγένοντο τῆς γραφῆς.
ἐγὼ μετὰ τῶν ἀνδρῶν καὶ κατηγορῶ: εἰ τ' ἐξ ἑτέρας
τῆς ἐποίησαν, ἡ πὺν ἀλλῆς αἰτίας (ἐν ᾗ καὶ
καὶ τῶν γε) τὴν καὶ ἐπιστολὰν αὐτῶν ἀφίημι τῇ
σὴ ἀρίστη γνώμῃ: ἄλλως τε τὴν καὶ κατηγορίαν,
ὡς περὶ πᾶσις, διδοῦσάς. περὶ τῇ γὰρ ἐπὶ
δέκα τῶν ὁκτωβρίου μηνῶν, ἡλθον ἐς τὴν ῥα-
διόσπολιν: τῇ ἐπιστολῇ, ἡ τῇ ἐπερχομένῃ, τῆς
ἡμῶν ἐθέλω σὺν ἀγαθῇ τύχῃ ἐπιβῆσεσθαι τῇ
σε σεμνῇ τρόπῃ, θεοκέλε Φιλιππῷ μεμνη-
μένῳ αὐτῶν, καὶ τῆς χριστοῦ ὁδῶν, συχ-
νῶς

HANC D. IACOBVS MONAVIVS
Vurattslauia ad me misit.

REVERENDO ET CLARISS. VIRO
• Philippo Melanchthoni, Præceptori suo charissimo.
Philippo Melanchthoni, communi
patri & præceptori, S.

Iter nobis propositum, Dei nostri gratia incunde
omnes confecimus: nulla nec contentione inter
nos orta nec molestia alicuiusensione. Quando
autem sermones inter nos, ut fieri solet, incide-
runt: a grata tui recordatione principium no-
bis ductum est. Vnde facile animaduerti po-
test: nos aliquid ex doctrina tua hausisse: opti-
misq. præceptis tuis pectus impleuisse. In valle
sane Ioachimica, me sociosq. itineris, amanter
excepit illa praeclara Abrahami hospitalis ima-
go Mathesius: Senatus etiam ad cenam me
vocauit: nec non metallis illorum locorum nu-
merati sumus. Inde inclutam Noribergam pe-
tebam letus, cum literis docti viri Caspari:
quo ut ueni, eas claris illis uiris reddidi: sed
nihil apud eos profuit mihi ea scriptio. Non
tamen accuso illos bonos: siue hac ipsorum co-
suetudo est, siue alia causa subest (sicuti sanè
potest) sed iudicium huius rei tua sapientia
permitto: cum praesertim alias quoq. a male-
dicendo, seu turpitudine, abhorream. Decimo
quarto deinde mensis Octobris, Ratisbonam
ueni: eo consilio, ut altero tertio die post,
Deo uolente, nauim conscendam. Tui autem
honesti reuerendiq. aspectus, diuine Philippe,
semper memor sum: bonitatisq. uita ac morum,
cum lachrymis frequenter recorder. Itaque

Sinnum Mo-
nasterium.
Mons S. Ca-
tharinae.
Rhaithi.

Intus.

In valle Ioä-
chimica ex-
ceptus à Ma-
thesio, & à
statu, huma-
niter.

Noribergæ
non item.

Ratisbonam
aduentus.

Semper Phi-
lippe mem-
or sum.

Legitur, τὸ ταπεινὸς ἐπίσκοπος τῶν ἁγίων ὁρῶν σινᾶ, καὶ ραίθι:

ANNOTAT.

ἵως μέγα δ' ἀκρόωρ, ὡς ἄλλη τις ὁμηρικὴ κέ-
ρυ, τῶς μὲν καὶ ἐάν τις αὐτοῖς πατρὶς ἢ πατρὶς αὐ-
τοῖς ἐπὶ τῇ δικαίᾳ λέξει αὐτοῖς ἀπολείψῃται,
ἔτω περὶ τῶν ἀφ' ἑκείνων, τοῖς δ' ἐν τῇ τοῖς,
προσθεῖναι χρὴ, ὅς θεός, ὡς εἰ, λικρινεῖ ἀφ' ὧν
λαβόμεθα, ἐπὶ τὰ ἐπὶ τῶν, καὶ τὸ γὰρ τῶν
λιπαρὸν ἀφ' ὧν λαμβάνομεν, ἀπὸ τῶν τε πάντων
ἀνθρώπων: ἔρρωσθαι.

ἀπ' ἀρχῆς ἀφ' ὧν τῶν αὐτῶν, σαρξ ἀν-
δρας: ἐν πρώτοις, τὸν ἐνδοξον ἀνδρα κύριον
παύλον ἐβήρον, ποιμένα τῆς τῆς θεῶς ἐκκλη-
σίας: κύριον γὰρ παύλον, τὸν σὺν γαμβρῶν: γεω-
ργίου τοῦ θεολόγου, βηκέντιου τὸν ἱερέα,
δαυίδ τὸν ἐγγενητὴν περὶ τὸν γάλον: καὶ
τῶν ἄλλων ἀπ' αὐτῶν, οἵτινες πρὸς μὴ μὲν
ἐχέουσιν:

παυλὸν καὶ πέρην ἐπὶ δέκα, ἐν ἑτὲ
δὲ τῆς ἐνδοξίας οἰκονομίας τῆς κυρίας
ἡμῶν ἰσοχρῆστας, αὐτῶν θ'.

† ὁ καὶ τὸν παύλον δὲ μετ' ἑταίρων.

MART. CRVSI ANNOTATIONES.

Demetrius,
Constantino.
Diaconus.
Cōfessio Au-
gustana.
Paulus certe
Dolcius, in
præfat. ad D.
Melch. Klin-
gum, sese hu-
ius hortatu
Græcè red-
didisse scri-
bit: cuius e-
ruditio Græ-
ca, ex Plat.
&c. satis pa-
tet.

Qualis vir,
Demetrius.

Ioach. vallis

Furoris cau-
sa.

Accepi hanc Epistolā 6. Aug. 1582. à Clariss. viro, D. Iacobo Monatio, Vratislaviensi patricio: mihi ab eo
philias oīna eleganter ex Autographo descriptam. Anno 1559. scripsit Melanchthon, anno ætatis sue 63.
Epistolam Græcam (inquit Martinus Mylius in Chronologia Scriptorum eius) ad Iosaphum, Patriarcham
Constantinopolit. Per Demetrium, Diaconum Ecclesiæ Constantinopolitanæ: qui uenerat Vuitebergam: et
ibi per semestrem commoratus fuerat: ut cognosceret doctrinam illarum Ecclesiarum: cuius explorandæ causâ
professionē suscepserat. Epistola illa Græca Philippi, appressa est ad finem Poematū Crusij. Ad illam Epistolā
addidit Philippus exemplar confessionis Augustanæ Græcum: nomine Dolcij editum, sed à Philippo cōpositū.
De quo ita in quadam ad Bordingum Epistola, mitto tibi interpretationem Græcam cōuersionis, sine meo
cōsilio editam. Probo tamen phrasim: ac mihi Constantinopolim per uirum doctū: qui ibi Diaconi officio fun-
gitur: et tota æstate noster hospes fuit: ac narravit, multas adhuc Ecclesias in Asia, et in Thracia, et uicinis re-
gionibus esse: sed paulatim propter seruitutis ærumnas diminui frequentia. Ante triennium fuit hic (inquit
Nicol. Hëmingius in Catechismi quæstion. 1560. Hæsiæ 4. Decemb. editis) uir senex et grauis: missus à Con-
stantinopolit. Patriarcha: Demetri. nomine natione Thessalonicensis: qui mihi multa de religione Christianorū
degentium inter Turcas, narravit. Et quia in nobilissima illa Aegypti ciuitate Cayro, quæ et misrim dicitur,
uixerat decennium: eius Ecclesiæ ritum, ex Arabia translatum, in celebranda missa mihi exposuit. Hæc, ille.
Aliiter hic Demetrius, Mysus perhibetur. meminit eius in uita Philippi Camerarij. Hodie (inquit Phil. in Epist.
ad Georg. Cracouium) matutinū tempus consumpsi in Epistola scribenda ad Patriarcham Constantinopolitanū.
Et in Epist. ad Ioan. Maibesium, Hanc Epistolam inquit, cum, nuntio darem: ceperam scribere ad Patriarchā
Ecclesiæ Byzantinæ, fuit enim nobiscum hac æstate uir Rascianus: qui narrauit, se Diaconū esse Ecclesiæ Byzantinæ.
Non iudicamus, hominem uanum esse. Nam mores sunt honesti: et de doctrina Ecclesiæ pie loquitur. Cumq;
Græcam linguam bene didicerit: sententias Scriptorum Ecclesiæ rectè recitat. Ait, adhuc multas esse Ecclesias
in Asia, et in insulis: et in Chio, quæ Genuensium est, doctrinæ studia esse.

τῇ ἰωαχουμνῇ Argemisdinæ uallis ioachimice, anno Christi 1516. in uentæ sunt, iuxta ueterem puteum, non
procul à thermis Caroli 1111. imp. in Bohemicis montib. magno, Sclicorum cōmodo. Hunc factum, ut ciuitas
ibi construeretur.

ἐμπερὶ Ἰλιάδ. 16. — ἡντιν ἐστὶν ἡντιν: ἡντιν ἐστὶν ἡντιν, ἀνελείδαι ἀνέωγα.

ἡντιν γὰρ γάσσας (Casp. Peucerum.) γεωργίου Georg. Maiorem.

βυνοῦτιον Petrum Vincentium. Δαυίδ) Dauidem Vagnadium.

ἡντιν) Hubertum Languetum Burgundum. Ad hunc Epistolæ Phil. Melanchthonis extant: quarum

in una dicitur, μανίας causas alias phyticis esse: alias à Diabolo, in hominis corpus ingrediente. Ante annos 12.
(inquit) erat mulier in Saxonia: quæ nullas literas didicerat. Tamen cum agigaretur à Diabolo: Post cruciatus
loquebatur Græcè et latine, de futuro bello Saxonico. Erit angustia magna in terra, et ira in hoc populo
ἵνα ἀνέλθῃ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐγγὺς αὐτῶν λαὸς τῶν.

TERTIA

TERTIA PARS

LIBRI TERTII: IN QVA

mixtæ phrascos, seu Ecclesiasticæ,

Epistolæ VII. continentur.

- I. Callisti.
- II. Logizi, Sacerdot. ex inf. Cò, ad Theodof. Zygomalam.
- III. Theonæ, è Paronaxia.
- IIII. Arsenij Metropolitæ Tornobi, ad Principem Michaelē Cantacuzenum:
- V. Ioannis Bonaphei, è Patris Achaia, ad Theodof. Zygom.
- VI. Maximi Protosyngeli, ex Ioanninis, ad eundem.
- VII. Ignatij Hieromonachi, è Chio, ad magnum Chartophylacem.

Tempus harum Epistolarum, annus 1556. usq; ad 1575:

Loca, vnde scriptæ.

Chius.

Còs.

Ioannina, seu Calsiope, Aetoliæ c.

Paronaxia.

Patræ Achaia.

Tornobus.

Σ 3 ΗΕΟΔΟ.

Επιλόγιμω γυναικί) Addo in hoc modo: in Επιλόγιμω γυναικί.

Πατριάρχης Ιωσάφω. Hic enim Tornobi quoque Metropolitā, Arseniū, inter eos, qui 1564. deiectioni illius subscripserunt, in patriarchica historia inuenitur.

Κωνσταντίνος & Μιχαήλ. Postea disidium, inter hunc Constantinū & Michaelē ortū fuit: & Constantinus, metu Michaeli ad Tartarū confugit. Tandē Michaelus, propter turbatū Vlachia, et Moldauia, ut fertur, & fortē etiā Constantini operā, 3. Mart. 73. in patria sua Anchialo, iussu Imp. Muratē strangulatus est, sicut alibi diximus. Subijciam cuiusdam Græci de ipso narrationem: quam italicē inceptam, sed non perfectam, mihi D. Gerlachius dederat. Vtinam perfecisset.

A saper (inquit) particularmente: per qual cause, & como, è sta impicato per commāda méro del Soltano Murat, Michael cātacufino, Nobile di primarij & grandi di Cōstantinopoli: suspeso à di 3. Marzo 1578. in Achilò, dauanti la porta di casa sua.

Sono hora anni. 14. proximo passati: che signorizando in Vlachia una madonna, Mircena vedoa. Questa madōna di Vlachia, hauendo due belle fiole zouene: & desiderādo maritarle qui in Constantinopoli: scrisse alhora amicabilmete, & in secreto, al questo Reuerēdis. Ioasaph, fo patriarcha di qui: ch'il fosse contēto à trouarli duo zeneri, del piu nobil sangue, che fosse, & di piu ricchi & potenti di qui. Alhora quello Reuerēdis. Patriarcha, in gratification di tal signora, hà trouatò il fratello di questo Cnatacufino impicato, per vno, nouizo. Et persegondo nouizo ha fatto cercare vno suo nepote, per nome Stamatius, zouene molto bello, & prospero. Et cussi di qui il Patriarcha, cum il suo nepote preditto & con altri 40. homini à cavallo, sui Clerici similiter & il nouizo Cantacufino, cum altri 40. andasseno in Vlachia, à tuor lenouice, cum la San. matre Eccellētissima. Ma perche il detto nouizo Cantacufino, era homo da cerca. 50. anni, & la puta era di anni. 15. in circa: & lui brutto, ma la zouene era formosa: però, per tal causa in principio recusorno, cussi la puta, como sua madre Mircena: ne voleuano per zenero, lo ditto Cātacufino. Ma pur, tanto tātō ha ditto & fatto, esso Reuerēdis. alhora Patriarcha: che fo fatto il matrimonio. Intrauenne, che di Mircena: per transdurla à casa soa in Achellò: per la via montato in colera, ha in zuriato, & ha dispiciato, cussi la nouiza & spola soa, como la Morzona: minazandole superbamente di vendicarsi, per non hauere lo honorato, como lui pensaua. Dittē le in zurie atroce per la via: la puta sdegnata, pur alla scrisse tal in zurie, & il successo. à sua madre: scōzufandola: che da parte di Dio, mandasse exercito à robar la fia: & farla venire à casa soa in Vlachia cum la matre. Altramēte se amazaria. Hor la madre Mirzona, hauēdo exaudito la fia: mādato exercito, he beno per forza la puta in drio, Successe poi, che, ritornato esse nouizo Cantacufino qui in Constantinopoli tutto vergognato: perch ritornò senza la sua signora spola, Che per forza gel'hanno tolta, & robata di nocte: & ancor ritornò cum le mani piene di mosche Imperho che ge tolseno non solamente la sua bellissima moglie: ma ancora ge tolseno. Io. carri, pieni dele dote di ditto Signorota, Per tal adunque sdegno, fatto consoglio con il fratello suo, videlicet questo, che è sta impicato: & con lo resto dela cusada, & altri nobili, sui amici di qui: hauendo gran amicitia, & grade possanza, il cātacufino, con Alipassa, alhora primo Visiri: à torto, & cōtra ognirafon diuina & humana: il Passa con il Cātacufino, hāno cassato & cazzato dala sua sedia il Reuerēdis. Patriarcha, & tutti i soi. Deinde ge tolseno la sua facolta. Et di pio l'hanno sbandito di qui con vergognia: tal, che l'hanno fatto morir. Non bastò questo: ma ancor esso Cantacufino, poco tēpo dappò ha fatta venir, qui in Cōstantinopoli il fiolo di essa Mirzona: che era zouene molto prestante, di anni 25. Voiuodain Vlachia.

Conuertam breuiter. De Causis, cur Mich. Cantacuzenus, Græcorum nobilissimus: iussu Muratē fuerit Anchiali ante portam domus sue suspensus.

Ante proximos 14. annos, Vlachia Domina erat uidua quædam, nomine Mircena hæc duas. habens filias iuuenulas speciosas, cupiebat eas Constantinopoli, maritare. Ideo clām per literas ab Ioasapho Patriarcha, petijt: ut sibi de duobus, nobilitate, diuitijs, potentia, præstantissimis generis dispiceret. Reperit Ioasaphus fratrem Michaeli Cantacuzeni, posterius suspensi: deinde, quendam suum nepotem, Stamatium,

Stamatium, egregium forma iuuenem. Tunc ambo proci, cum quadragenorum equitum comitatu quorum illi qui Stamatium sequebantur, cum patriarcha proficiscentes, clerici erant in Vlachiam contenderunt: impetrā, darum ab excellentissima illa Domina filiarum causa. Sed quia Cantacuzenus, iam fortē quinquagenarius erat, & deformis: puella autem, quindecim circiter annorum, & formosa: recusarunt eum tam mater, quā puellæ: nec citius matrimonium inter eos secutum est, quā Patriarcha uix persuasit. Cantacuzenus, cum noua sua nupta discedens, Anchialum eam ad se ducendi causa, in itinere contumeliosè insectatus est, tum ipsam uxorem tum socrum: quod non pro dignitate se ab eis honoratum putaret & minas superbe adiecit. Puella, re ad matrē perscripta, auxilium, & se ad ipsam reduci, petijt. Alioqui se manus sibi allaturam. Ita, exercitu ueniente, filia per uim noctu erepta, & retro ad matrem reducta, fuit. Cantacuzenus autem, non tantum uxore, sed etiam decem curribus cum dote, spoliatus, Constantinopolim cum ignominia redijt. Tunc consilium cum fratre, & reliqua sua familia, alijsq; nobilibus, hic de ulciscendo iniit. Ibi Michaelus, subnixus amicitia Haibassæ, primi Visirij: ui & summā uim in reuerēdisimum Patriarcham & suos inuectus, ipsum sede sua exturbauit, facultatibus exiit, in exilium ignominiosè eiecit, ad mortem deniq; adegit. Nec hoc fecisse, satis habuit: sed paulò etiā post effecit: ut huc ueniret filius Domine Mircenæ: iuuenis 25. annorum præstantissimus, Dominus Vlachia.

Videtur tunc alius fuisse Protonotarius, non Theodos. Zygomalas. ἀπὸ Ζυγυμάλου Ioannes Helfrichus, in sua Germanica Hierosolymam peregrinatione scribit: Zacynthi ambitum non esse magnum: habere in medio prope Mare, ubi portus, quod naues appellatur, altum montem. Bi monti impositum esse paruum oppidum: muro aduersus subitas incursiones cinctum, ibi paruum quoque palatium esse, in quo Gubernatorē habitare. infra dictum montem, prope Mare, alterum, aliquantò maius, oppidum esse, carere quidem muro, sed populo abundare. In hac insula nasci paruas uias passas: quæ, utrum incolis præbentes, in Italiam, Galliam, Angliam, & inde in Germaniam deportentur. Nam extra id oppidū, multas ad Mare domos esse Horreis similes, lapide & argilla edificatas, huiusmodi uuarum plenas: è quibus domibus postea, incluse, nauibus imponentur. Crescere tales racemos more aliorū: nec è nostris racemis afferre: nisi quod ualde longi sint, & paruulas habeant uias. Ex quibusdā etiam uinum conficit. Incolas, esse natione, lingua, habitu, & caeremonijs, Græcos: sicut & Cyprum, aliarum insularum, Græci. Dici, ambitum eius esse X. X. italicorum milliariū. Venetum ibi Gubernatorem, cū ualido præsidio residere. Distare C. X. italicis milliariis à Veneta urbe. Celaphaleniam, esse maiorem insulā, amcenā, fructuosam, hominū frequentia cultam, Venetæ & ipsam diuionis Hanc ipse 9. iul. ad sinistram uidit, postridie uerò Zacynthum appulsus est, anno 1565. In Chorographicis harum insularum tabellis, quæ Venetij excusæ sunt: extant hæc uerba. Zāthe insula posita vel mare mediterraneo, longi dalā Morea mill. 25. locho delli Illustrissimi Venetiani: abundante di bonissimi vini, pece, uene di metalli: ma foto posita à terremoti: & tiene di circuito da mill. 60. con benissimo aere. Zacynthus, inf. Maris mediterranei, abest à Peloponneso 25. miliar. & est illustrissimorū Venetorum. Abundat optimo uino, pice: uenis metallicis: sed terræ motibus obnoxia est. Circuitus eius, miliaria LX. habetur. Aer ibi, saluberrimus, cephalonia, inf. Posita sopra il mare Adriatico, delli illustrissimi Venetiani: piena di arbori, & principalū di pini & fichi, insula fertilissima: quale tiene di circuito millia 130. lōgezza, da mill. 40. Cephalonia, inf. maris Adriatici, pertinens ad Venetos. Abundat arboribus, præsertim pinibus et ficis, rerum fertilissima. Ambitus eius est miliarium C. X. X. X. longitudo, mil. circiter X. X. X. X.

Κυβερνήτης) Fratrem Theodosius habet, Stamatium Notarium,

Κυβερνήτης) Hodie Venetij degit Gabriel, Philadelphie Archiepiscopus.

ἀπὸ Ἰωαννίνων) Ioannina, olim Castiope, Aetolia ciuitas. Eius mentionem facit Laonicus lib. 1. ubi Triballorū siue Scruitorum, Dominus, Stephanus, eam subegit, circa tēpora Sulaimanis: tertij Turc. Regis, qui fuit 1350. Christi. Postea Carolus Tochius, illorum locorū princeps, illam pacis redimendæ causa, lib. 5. Laonici, Amuratae 2. tradere coactus est, post Thessalonicam 1433. Venetis ereptam.

Πρωτοσύγγελος) Syngelus, Ecclesiastica dignitas. Tales ad Patriarchatū prouehēbatur. Leo Isaurus, seu Cono (qui ab anno 718. Christi usq; ab 742. imperauit Germano Patriarcha, quod τῇ αὐτῇ ἐκονομασίᾳ ἀσέτιρι nollet, dignitate spoliato: Anastasiū quendam, ἐν πρώτοις τῇ πατριαρχίᾳ τελέσαι ἐκονοτάτωρ (Germani intimum) sibi adiungens: ei τότε ὡς πῶς τὸν συνέλαβεν, ὅς ποτε ἦν καὶ πῶς πατριαρχίαν, παρὰ τοῦ ἐν βίῳ ἢ πολιτείας (i. in Legenda) γέγραπται, πατριαρχίας κωνσταντινουπόλεως, quæ extat in pulcherrimo manuscr. Græco codice τῷ τέτρως τομίου (Martij, Aprilis, Maij) Bibliotheca Ducalis in arce Tybingensi, foliorum membræneorum Regalis magnitud. 143. quorū unūquodq; 4. colūnarum, quarū unaquæq; 34. uersū: pluribus in locis cerā inspersa: tanquam in Templo usus eius ad cereos fuerit. in extremo eius: ἡ βιβλὸς αὐτῇ, ἡ μὲν τῇ προδρομῇ, ἡ μετὰ τῇ

EPISTOLAE HVIVS
LIBRI.

- 1 Metrophanis Patriarchæ, è Constantinopoli in inf. Cretam.
- 2 Eiusdem, indidem.
- 3 Clericorum & Laicorum Chij, ad Patriarcham Metrophanem.
- 4 Metrophanis, Constantinopoli ad Metropolitam Naupliensem & Argium, Clericos & Laicos.
- 5 Eiusdem Metrophanis, Anconâ ad Patriarcham Dionysium.
- 6 Ioasaphi Patriarchatu deiectioni, Adrianopoli Constantinopolin ad Rhetores & Notarios.
- 7 Hieremiæ Patriarchæ, ad Asomatenfes.
- 8 Eiusdem, ad Episcopum & Clericos Metrenses & Athyrenses.
- 9 Eiusdem, ad Exarchos Sabatianum Theodosiumq.
- 10 Officialium Patriarcheij, commendatitia.
- 11 Michaelis Patriarchæ Antiochiæ, ad Constantinopolit. Patriarcham.
- 12 Sophronij Hierosolymorum Patriarchæ, ad Ducem Manuelem.
- 13 Gregorij Prusienfis Metropolitæ, ad Theodosium Zygomalam.
- 14 Antonij Ecclesiarchæ, è Mitylenis ad eundem.
- 15 Callisti Metropolitæ Rhodi, Commendatitia.
- 16 } Eiusdem, ad Constantinopolit. Patriarcham.
- 17 }
- 18 Macarii Hieromonachi & Abbatis cum fratribus, ex inf. Patmo ad eundem.
- 19 Sophronij & Neophyti Hieromonachorum, ex Chio ad Patriarcham.
- 20 Hippolyti Metropolitæ Chij, Clericis & Officialibus Patriarchicis.
- 21 Ioannis Corefæ, ad Theodof. Zygomalam.
- 22 Francisci Domestici Medici, ad eundem, ut & sequentes 4.
- 23 Leonhardi Mendonij Medici Chij, ex Anchialo.
- 24 Smaragdæ Canabutzenæ mulieris, è Chio.
- 25 Ioannis Burclæ, indidem.
- 26 Francisci Domestici.
- 27 Pars testamenti Mariæ Pyriæ, Chij.
- 28 Corefæ Mepici.
- 29 Stamatij Sacerdotis & Sacellij, è Scyro ad Theodof. Zygomalam.
- 30 Iosepfi Episcopi Scyri, ad eundem: ad quem, & sequentes 6.
- 31 Eiusdem.
- 32 Ioachimi, Episcopi Imbri.
- 33 Protopapæ Teni.
- 34 Dionysij, Antistitis Nauplij & Argorum.
- 35 Ioasaphi. Monembasiæ Metropolitæ.
- 36 Arsenij, Coronæ Episcopi.
- 37 Dionysij, Metropolitæ ueterum Patrarum, ad Ioan. Zygomalam.
- 38 Ioasaphi, Metropolitæ Corinthi.
- 39 Nicânoris, Athenarum Metropolitæ, ad Theodof. Zygomalam.
- 40 Eiusdem ad eundem.
- 41 Ioasaphi, Metropolitæ Thessalonica, ad eundem.
- 42 Hieremiæ, Larissæ Metropolitæ, & Damasceni Episcopi commendatitia.
- 43 Eiusdem Hieremiæ, ad Patriarcham.
- 44 Damasceni, Lire, & Rhendina Episcopi, ad eundem.
- 45 Pachomij, Ganni & Choræ Metropolitæ, ad Theodof. Zygomalam.
- 46 Eiusdem ad eundem, ut & sequentes 3.
- 47 Theophanis Hieromonachi, ex monte Atho.
- 48 Oeconomi Calliupoleos.
- 49 Acacij, Metropolitæ Varnæ.
- 50 Theophanis Hieromonachi, Constantinopoli ad Ioanninorum Metropolitam.

51. Ioasaphi, Metropolitæ Adrianopoleos, è Constantinopoli ad Ioannem Zygomaliam Adrianopolin.
 52. Gabrielis, Pogoianæ Archiepiscopi, ad Patriarcham.
 53. Gerasimi, Polianæ Episcopi, ad Theodof. Zygomaliam.
 54. Zolimæ, Episcopi Citri seu Pydnæ, ad eundem.
 55. Arsenij, Tornobi Metropolitæ, ad Patriarcham.
 56. Sophronij, Archiepiscopi primæ Iustinianæ & Achridarum, ad Patriarcham.
 57. Methodij, Melenici Metropolitæ, ad Theodof. Zygomaliam.
 58. Neophytæ Hieromonachi, è Dicæo, ad eundem.
 59. Despoti Thomæ Palæologi Porphyrogenetii.
 60. Sultani Selymi II, ad Venetos.

TEMPVS EORVM, AB ANNO 1548 CIRCITER
 (pleræq. tamen longè post) usq. ad 1580. Christi: praterpenal-
 timum anni 1440. scriptum.

Loca, unde scriptæ, aut quibus hæ Ecclesiasticæ
 Personæ præerant.

Achridæ.
 Adrianopolis.
 Anchialus.
 Ancona Italiæ.
 Antiochia.
 Argos.
 Afomatorum pagus.
 Athenæ.
 Athos mons.
 Athyra.
 Callipolis.
 Chius.
 Chora.
 Citros.
 Constantinopolis.
 Corinthus.
 Corona Peloponnesei C.

Damascus.
 Demonicum.
 Dicæum, in M. Atho.
 Elaffon.
 Gaunum.
 Hierosolyma.
 Imbrus inf.
 Iustiniana Prima.
 Larissa.
 Lita.
 Melenicus.
 Metra.
 Mitylenæ.
 Monembasia.
 Nauplium.
 Parmus inf.

Patræ prisca.
 Pogoiana.
 Poleanina, seu Poliana.
 Prusa.
 Rhendina.
 Rhodus.
 Scyrus inf.
 Tenus inf.
 Thessalonica.
 Tornobus.
 Varna.

ΠΟΙ-

ΠΟΙΚΙΛΑΙ ΓΡΑΙΚΩΝ ΠΡΟΣ
 εαυτὰς Ἐπιστολαί.

VARIÆ GRÆCORVM INTER
 se Epistolæ: Martino Crusio, Tybingen
 si Professore, interprete.

† Μητροφάνης, ἐλέω θεῷ ἀρχιεπίσκοπος ὁ κων-
 σταντινὺς πόλεως, νέας ρώμης, καὶ οἰκὸς
 μνηκὸς πατριάρχης.

Metrophanes, misericordia Dei Archiepi-
 scopus Constantinopoleos, nouæ
 Romæ, & Oecumenicus
 Patriarcha.

Constanti-
 nopolis.

† Επειδὴ οἱ ἐν πάσῃ τῇ νήσῳ κρήτη ἐρυσθὲς
 μνηοὶ ἑβραῖοι, ἀνέφερον τῇ ἡμῶν μετριοτήτῳ
 καὶ κατεβόησαν μὲν δακρύων πόλιν: ἐπὶ π-
 νες τῶν ἐκείσε χριστιανῶν, ποτὶ μὲν ἀδίκως καὶ
 συκοφαντικῶς ὡς οὐδὲν αὐτῶν εἰς αὐτὸν
 ἐνδοξοτάτης ἀρχοντας καὶ αὐθεντίας τῆς νήσου
 τῆς καὶ ἀββολαῖς ἀδίκους καὶ ὡς ἀλόγους
 ζημιῶσι, καὶ ἐνοχλοῦσιν αὐτοῖς: ποτὶ δὲ ἐαυτῶν
 διπλῆς ἐν ταῖς ὁρμῇ ἀπάκτω, καὶ αὐτὰ
 δέχεται μετῴ: καὶ ποτὶ τῶν κακῶν αὐτῶν
 ὡς ἀλόγως παρὰ ἀξίαν: μὴ δὲ ἔχειν ὡς
 τῶν πάντων θεῶν ἐκ τῆς νομίζοντες: τῆς καὶ
 ἐν ἡμετέρῃ τῆς ἡμῶν ῥαφῶν ἀποφαίνεται
 ἐν ἀγίῳ πνεύματι: ἵνα, ὅσοι τῶν χριστιανῶν τὰ
 τοιαῦτα ποιοῦσι: καὶ συκοφαντίας ἀδίκως ῥάπτῃ-
 σιν κατ' αὐτῶν, ἐπὶ ζημία καὶ ἀπωλεία αὐτῶν
 ἀδίκως καὶ ὡς ἀλόγως: ὅσοι, πῆ μὴ ἀρνησιν οἱ τῇ
 κρείσσει τῶν ἐνδοξοτάτων αὐθεντῶν, καὶ τῇ ἐνδίκῳ
 θεωρίᾳ αὐτῶν: ὁρμῶσιν αὐτὰς ὡς καὶ αὐτοὶ ὁ-
 λως, καὶ χεῖρας αἵρῃσιν αὐτῶν: οἱ τοιοῦτοι ὑπάρ-
 χουσιν ἀφωρισμένοι ἀπὸ θεῶν παντοκράτορος,
 καὶ καταρμύνοι, καὶ ἀσυγχώρητοι, καὶ μὴ θάνα-
 τον αὐτοῖς. ἡ γὰρ ἀδικία καὶ συκοφαντία, καὶ
 ὡς ἀνπραχθεῖν, καὶ τελεσθῆναι, ἀδικία ἐστὶ: καὶ
 ὅτι ἐστὶ ποτὶ τὸν ἀδίκον, εἶναι ἀνέστιος ἐκ
 τῆς προφασί: ὅτι ἐπεὶ ὁ δόξου ἡδίκησε, καὶ
 ὅτι ὁ δόξου. Ἐπὶ καὶ ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χρί-
 στος, ἐν διαγγελίᾳ, μὴ δὲ αὐτὸς φησὶ ἀποστολῇ
 πῆ, μὴ δὲ συκοφαντήσῃ: μὴ ἀχχωρῶν
 πάντως, μὴ δὲ χωρῶν διδὸς τοῖς δόξουσιν,
 ἀδίκῃς ὅν ἀλλοτρίοφρονας. ὥτως ἔμμε-
 φροντες, διορθώσεως ἵνα τὰ τοιαῦτα ἐκλόμε-
 θα: ἐφ' ὃ καὶ τὸ παρὸν ἀπελύσμεν ῥαμμαί:
 ὅπερ ἐν πάσῃ τῇ νήσῳ παρρησίᾳ ἀναγνωσθῇ
 τῶν, καὶ δηλωθῇ. ἐν ἐτει. 7076.
 edidimus: ut in tota insula publicè legatur, & notum fiat omnibus. Anno mundi 7076.
 hoc est, anno Christi natī CIO IC LXVII.

Quandoquidē, qui vspiciā in insula Creta
 sunt, Hebræi, retulerunt ad mediocritatē no-
 stram multis cum lacrymis conquerentes: se
 à quibusdam ibi Christianis, interdū iniuste
 delatos adduci ad illustrissimos Proceres insu-
 le huius: & oppressos calumnijs improbis, p-
 ter opinionem mulctari, & vexari: nonnun-
 quam etiā ab illis ipsis aduersarijs, temerario
 & superbo planè impetu inuadi: omnibusq.
 modis, præter rationem, dedita opera male
 tractari: quippe mercedē ex hoc, ab uniuersis
 rerum Domino sperantibus: idcirco me-
 diocritas nostra. Scripto hoc sententiam suā,
 sancti Spiritus suggestu declarat: quicunq.
 Christiani hæc faciant: Calumnijs in eos, ini-
 iuste mulctandi, aut perdendi iniquē, & ci-
 tra rationem, causa, conflandis: aut non stan-
 do illustrissimorum Primatum iusta cogni-
 tione & sententia: sed audacter, & sine pu-
 dore, innuadendo & violentis manibus affe-
 rendis: illos tales ejci de Ecclesia Dei omni-
 potētis: & execratos esse, veniaq. expertes:
 nec post mortem, corpora ipsorum in terram
 resolui. Iniustitia namq. & sycophantia, in
 quemcunq. cōflata fuerit, iniustitia tamē est:
 nec, qui iniuste facit, insons habebitur vnq.
 si hoc prætexat: se diuersæ Religionis homini,
 nec pio, iniuriam fecisse. Nā Dominus quoq.
 noster Iesus Christus, in Euangelica histo-
 ria, neminem concutiatis, inquit, neque
 calumniemini: nullum ibi discrimen perso-
 narum faciens, nec ullo modo concedens pijs,
 iniuriam inferre diuersum de Religione sen-
 tientibus. Hoc itaq. scripto nostro, iustū istud
 corrigi volumus: quod eam etiā ob causam
 Anno mundi 7076. = 1568

Calumnie
 Christiano-
 rum Cretē-
 sum in Iu-
 deos, & uio-
 lentia.

Ideo Patri-
 archa eos A-
 nathemate
 ferit, si per-
 gant.

Persona e-
 nim non ex-
 cusat iniu-
 riam.

Luc. 3.

Mense Iul. Indict. XI.

Handwritten signatures and notes at the bottom of the page.

- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς πανα-
γιότητος, ἱερὸς ἀντώνιος καλῖαρχος,
πνύμαπκός, καὶ πρωτόδικος χίς.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς πα-
ναγιότητος, ἱερὸς κωνσταντῖνος Ἰπι-
τρίτης, καὶ καυρίσιος χίς.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς πανα-
γιότητος, ἱερὸς γρηγόριος μόναχος καὶ
πρωτοψάλτης χίς.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς παναγιό-
τητος, ἱερὸς νικόλαος κυπριανός, καὶ
δικμοφυλάξ χίς.
- † οὐ νομοφύλαξ χίς, ἱερὸς ἰωάννης ὁ
χαυρομάχος, καὶ δ' ἔλθῃ τῆς παναγιό-
τητός σου.
- † οὐ κατὰ πάντα ἀρχεῖος δ' ἔλθῃ τῆς
παναγιότητος, ἱερὸς σερῆθος ὁ μαλῆνης.
- † οὐ ἐλάχιςτος δ' ἔλθῃ τῆς σῆς παναγιό-
τητος, ἱερὸς ἰωάννης ὁ πηρόσης.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς πανα-
γιότητος, ἱερὸς μιχαὴλ ὁ παρμενός.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς πανα-
γιότητος, ἱερὸς νεακονίτης ὁ πετρί-
της, καὶ δεφωδάρης χίς.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς παναγιό-
τητος, ἱερὸς πέτρος ὁ σκαθῆς καὶ διδά-
σκαλος τῆς ἀγγελίας.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς πανα-
γιότητος, ἱερὸς βασιλείος ἀνδρότης.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς παναγιό-
τητος, ἱερὸς ἰσίδωρος πετρίτης.
- † οὐ δ' ἔλθῃ τῆς παναγιότητος, ἱερὸς θω-
μασαμῆλ.
- † οὐ δ' ἔλθῃ τῆς παναγιότητός σου, ἱερὸς
γεωργίου σγέρου.
- † οὐ κατὰ πάντα ἀρχεῖος δ' ἔλθῃ τῆς σῆς
παναγιότητος, ἱερὸς ἰσίδωρος λαβίτης.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς παναγιό-
τητος, ἱερὸς κωνσταντῖνος ὁ καλαμά-
της, καὶ διδάσκαλος τῆς ἀποστόλης.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς παναγιότη-
τός σου, ἱερὸς θεόδωρος καραβάς.
- † οὐ κατὰ πάντα ἀρχεῖος δ' ἔλθῃ τῆς σῆς
παναγιότητος, ἱερὸς λεόντιος Φάρκος.
- † οὐ κατὰ πάντα ἀρχεῖος δ' ἔλθῃ τῆς σῆς
παναγιότητος, ἱερὸς μιχαὴλ ὁ λαγ-
καδίτης.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς πανα-
γιότητος, ἱερὸς ἰωάννης ὁ νομικός.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς παναγιότητος, ἱερὸς ἰωάννης ὁ ἡρακλειάδης.
- Sequentes subscriptiones, quia ad latus sinistrum præcedentium posite, minus spatij
habebant, ita decurtatæ erant.
- † οὐ κατὰ πάντα δ' ἔλθῃ τῆς σῆς παναγιότητος, ἱερὸς ἰωάννης κορέσης.
- † Totus S. tuæ seruus, Sac. Antonius Ca-
liarchus, Pneumaticus & Protec-
tus Chy.
- † Paratissimus seruus S. tuæ, Sacerd.
Constantinus Epitritza, Chy Canstri-
sius.
- † Impiger seruus S. tuæ, Gregorius Mo-
nachus, Protopsalta Chy.
- † Ad omnia paratus S. tuæ, Sacerd. Nico-
laus Cyprianus, Diaconophylax Chy.
- † Nomophylax Chy, Sacerd. Ioannes
Cheromachus, seruus S. tuæ.
- † Ad omnia seruus inutilis tua sanctita-
ti, Sacerd. Seribus Matinus.
- † Minimus seruus S. tuæ, Sacerdos Io-
annes Pigafes.
- † Promptus ad omnia seruus S. tuæ,
Sacerdos Michael Pagomenus.
- † Obedientissimus S. tuæ seruus, Sacer-
d. Neacomita Petritza, Defendarius
Chy.
- † Obsequentissimus seruus S. tuæ, Sac-
d. Petrus Scathes, Euangelij doctor.
- † Ad omnia morigerus S. tuæ, Sacerdos
Basilus Andriota.
- † Per omnia obediens S. tuæ seruus, Sac-
cerdos Isidorus Petritza.
- † Seruus S. tuæ, Sacerdos Thoma-
sael.
- † Seruus S. tuæ, Sacerdos Georgius
Sgurus.
- † Paratissimus, licet inutilis, seruus S.
tuæ, Sacerdos Isidorus Lutzis.
- † Ad omnia alacer seruus S. tuæ Sac-
cerdos Constantinus, Calamates, A-
postoli doctor.
- † Obtemperantissimus S. tuæ seruus,
Sacerdos Theodorus Carabas.
- † Ad quem paratus ienuis seruus S.
tuæ, Sac. Leontius Pharcus.
- † Seruus in omnibus S. tuæ exiguus,
Sacer. Michael Lancadiota.
- † Ad quem impiger S. tuæ seruus Sac. Io-
annes Nomicus.
- † Deditissimus S. tuæ seruus, Sacerdos
Ioannes Heraclianus.
- † Obedientissimi serui S. tuæ, Sacerdos
Ioannes Corefes.
- † Leon-

- † Λεωνάρδου μόντανης.
- † μιχαὴλ καλῆδης.
- † νικόλαος κορέσης.
- † οὐ κατὰ πάντα πιστός δ' ἔλθῃ καὶ υἱός τῆς
σῆς παναγιότητος, ἀντωνίου κορέσης.
- † λευκῆς κορέσης.
- † δ' ἔλθῃ τῆς σῆς παναγιότητος, νικόλαος
σκήνης.
- † ἰωάννης μοψέκας.
- † ἰωάννης σκήνης.
- † παντόλεος μαυρογορδῆτος.
- † ζορζῆ σγερπέλης.
- † φραγγῆλης μαυρογορδῆτος.
- † ἰωάννης βερκλῆς.
- † σιδερός βερκλῆς.
- † ἰωάννης μαμῆκας τῆς νικολάας.
- † θεόδωρος σκυλῆτης.
- † Γεώργιος καβακῆς.
- † Leonhardus Mendones.
- † Michael Caludas.
- † Nicolaus Corefes.
- † Fideliss. in omni re seruus & filius S.
tuæ, Antonius Corefes.
- † Lucas Corefes.
- † Seruus S. tuæ, Nicolaus Scrines.
- † Ioan. Mopsucas.
- † Ioan. Scrines.
- † Pantoleos Maurogordatus.
- † Georgius Sguropulus.
- † Phrangules Maurogordatus.
- † Ioan. Burclas.
- † Sideres Burclas.
- † Ioan. Mamucas Nicolai.
- † Theodorus Scylitza.
- † Georgius Cabacns.

M. Crusius. Paucula quædam nomina legi non poterant. Ideo prætermisi. In
altero latere huius scripti erat: ἀναφορά πρὸς πατριάρχην καὶ
πίστις Ἰσίδωρου διὰ τὴν γραφὴν πολλῶν.

ANNOTAT. M. CRUSII.

Hæc Epistola Chiorum, responsio est ad Patriarcham: & permissio, ut hic ipsis det Antistitem, quem uelit:
in cuius rei fidem, tot subscriptiones subiectæ sunt. Quando uero huic Hippolyto Episcopatus fuerit abrogatus:
hic non patet. Manum eius habet D. Gerlachius: cum ei 1576. D. Theodosius chirographa Episcoporum, in
insulis, quas in Exarchatu suo transibat, colligeret. Ergo ante eum annus depositus non est. Quando igitur?
Anno 1590. quia hæc Epistola eo anno scripta est: ut aliunde cognoui. Καὶ σφραγίστος, qui in liturgia tenet τὸ
καύσιον τῶν θυμιαμάτων: quod ego, thuribulum intelligo.

Δ'. † ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ, ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ἀρχιεπίσκοπος καὶ κωνσταντινουπόλε-
ως, νέας βώμης, καὶ οἰκουμενι-
κός πατριάρ-
χος.

III. METROPHANES, MISERI-
cordia Dei Archiepiscopus Constanti-
nopolit. nouæ Romæ, & Oecu-
menicus Patriar-
cha.

† ἱερῶτατε μητροπολίτη ναυπλίας καὶ ἀργεῖς
ἐν ἀγίῳ πνύματι ἀραιπῆτε ἀδελφεὲς συλ-
λητῆρες: ἐντιμώτατοι κληρικοὶ ναυπλίας, θεοσε-
βέστοι ἱερεῖς χρησιμώτατοι ἀρχόντες, καὶ ὁ λοι-
πὸς τῆς κύριας χριστιανικῆς λαός: χαίρειν ἐν
ὑμῖν, καὶ εἰρήνη, καὶ ἐλεός, διὰ τοῦ Θεοῦ παντο-
κράτορος. Γνωστὸν ὑμῖν ἔστω, τῆς ἡμῶν
μετρώτης ὡς καὶ θεμελίου σωδοικῆς: συ-
νεδραζόντων αὐτῇ καὶ ἱερωπῶν ἀρχιερέων,
τῶν καὶ πατρῶν ἡμετέρων ἀναστάσεως ἐντιμώτατοι
ἐκκλησιαρχὲς ναυπλίας, παπῆς κυρίου Θεοῦ
δωρος, ὡς ἐπίτροπος τῆς πολιτείας, καὶ καὶ ἄλ-
λων ναυπλίων, ἀνέφερον: ὅτι εἰς τὴν συμ-
βάσαν ἐξοδὸν τῆς ἐλπίδος (δι' ἡμῶν, ἐκ τῆς
αἰῶ-

Salutatio.
rum nobiscum administer: honoratissimi Cle-
rici Nauplia, religiosissimi Sacerdotes, præ-
stantissimi Proceres, & relique de Christi no-
mine dicti populi: gratia sit vobis, & pax, &
misericordia, a Deo omnipotente. Notū vobis
sit: nostram mediocritate conueniū agenie: assi-
dentibus etiā reuerendissimis sacrorū Antisti-
tib: quorū hic nomina subscripta sunt: surre-
xisse honoratissimū Nauplia Ecclesiarchā,
Sacerdotē D. Theodori, ut Reip. procuratorē,
vnā cū alijs Nauplijs, retulisset: te quod ad
sumptum Eleminæ attinet (ob quē, etsi ratā
partem

ἀναλογον, ἕκαστον τῶν ἱερέων ἔλαβες: καὶ ὑ-
φερον ἀπεμπόλησας πολλὰ ἐκκλησιαστικά
καὶ ἀφιερωμένα, ὡς λέγεται) ἐζητήθη λογα-
ριασμὸν. Ἐπὶ δὲ περὶ φάσις περὶ τίνες, καὶ
ἐμάκρυνες τὸ πρὸς τὰς καὶ σκάνδαλα σω-
βαίνον: τέλει δὲ αἰρετῶν κριτῶν, ἀφορι-
σθέντων ἐγγράφως, καὶ ὀνομασθέντων, ἀπε-
κρίθη: ἵνα δῶσις ἐκ πολλῶν, ὡς κατεκρίθη-
σας, χιλιάδας δεκαπέντε: ὡς ἡ ὁμολογία
σὲ φάνη: καὶ δὲ ἐμαρτύρησεν ὁ πρῶτος κύρι-
ος ἱερεμίας: καὶ τίνες τῶν πριωτέρων κλη-
ρικών: καὶ μάλιστα τὸ θεῶμα τὸ πατριαρχικόν
τῶν πρῶτων, ὃ ἔχουσιν εἰς χείρας αὐτῶν: καὶ φα-
νερὸν καὶ τὴν ὁμολογίαν σὲ: βεβαίον δὲ καὶ
τὴν κρίσιν τῶν αἰρετῶν κριτῶν: ἐν ᾧ καὶ οἱ
καιοχέρας δύο εἰσὶν ὁ πρῶτος θεῶμα. ἐπὶ
τὸ πρὸς τὰς ἐξίσουσας, πρὸς τὴν εἰς πε-
βαλλόμενον περὶ φάσις: καὶ ἐδήθησαν συ-
νοδικῶς τυχεῖν θεῶμα. τὰς χάρις ἀ-
ποφανόμεθα συνοδικῶς, γνώμη καὶ τῶν καθ' ὅ-
ρεθόντων ἀρχιερέων, ἵνα κατὰ τὴν ὁμολογίαν
σὲ, καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τῶν αἰρετῶν κριτῶν ἀμε-
τάθετον, πληρώσης ἐξ ὑποφάσεως τὰς δεκάς
πέντε χιλιάδας: καὶ τὴν σὺν ἀναλογίαν, εἴτε
ἴσως, ὅσον διέκριθη. Πολλὰ γὰρ ἐζημιώθησαν
αἱ ἐκκλησίαι τῶν θεῶν, διὰ τὸ κρηθῆναι σὲ τὰς
καὶ μὴ πληρῶσαι καὶ τὸν δίκαιον: καὶ
πολλὰ ἐκκλησιαστικά ὡς ἀπὸ τῶν ἐπωλη-
θησαν: καὶ διαπαντὶ ἐγίνοντο, ὡς κατὰ νό-
μους ὁ αἶψα πληροῦ, ὡς εὐλογον. Ἀρδὲ ἄλ-
λως ποιήσης, μετὰ τὰς πολλὰς ὡς ἀνέσεις:
καὶ ἀπειθῆς καὶ νῦν μείνης: ἀργὸς ὑπαρχε
πάσης ἀρχιεράτης ἐνεργείας καὶ τάξεως.
Καθ' αἰρέσει γὰρ ὑποδίκον σαυτὸν ὡς ἐ-
ρεῖας ἐν τῷ κοινῷ περὶ σὺν, καὶ συμφωνη-
τικῶν θεῶμα. Καὶ ἄλλως, ὁ τὴν ἰδίαν ὑ-
πορεῖται ἀθετῶν, καὶ ὁμολογίαν, καὶ θε-
ρημίσιν ἐστίν. Εἰς καὶ πινὰς ἱερεῖς ἡργη-
σας τὰς εἰσὶν: διὰ τὸ ζητεῖν τὸ δίκαιον
τῶν καὶ χιλιάδων τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῶν:
ἐξωστὴν συγκεχωρημένον, καὶ μετὰ ἀδείας
ζητείτων ἐξωστὴν τὸ πρὸς τὰς: τῶν
γινωσκόντων, μετὰ ἀφορισμῶν μαρτυρῶ-
ντων. Οὕτω φροντίσεις ἐξ ὑποφάσεως:
ἵνα καὶ τῶν θεῶν χάρις, εἴη σὲ
τῇ ἱερότητι, καὶ πᾶ-
σι ἡμῖν.

de eo aliquid comperti habent, sub excommunicationis periculo testimonium dicentibus.
Hæc in te sententia lata est: huius tu rationem habere: ut & Dei gratia tua dignitati adsit, &
nobis omnibus.

partem à singulis Sacerdotum acceperas: mul-
ta tamen posterius de Ecclesiasticis & conse-
cratis bonis vendideras, ut dicitur) rationes
postulatum fuisse. Cum autem, nescio quas
excusationes adferres, remq. procrastinares:
cumq. incommoda inde acciderent: tandem
per certos Iudices, scripto ad controuersiam
dijudicandâ deputatos et lectos, ita decusum
esse: ut de multis, quæ retinuisset, persolueres
quindecim millia: sicut confessio tua testata
est: cuius rei testis est, qui ante nos Patriar-
cham egit, D. Hieremias, & nonnulli venera-
bilium Clericorum: magis autem Scriptum
prioris Patriarchæ, quod in manibus suis ha-
bent: quod tuam quoque confessionem, mani-
festam facit: sed & sententiam illorum dele-
ctorum Iudicum confirmat: in quo etiam ma-
nus tua duos versus superior Patriarcha scrip-
psit. Tu verò nondum fecisti iudicatum, quæ-
admodum aiunt: sed ad visitatas istas tergi-
uersiones tuas refugis. Ideo Synodicum à
nobis Scriptum petierunt. Quamobrem Sy-
nodicè nos censuimus, etiam de Pontificum
presentium sententia: ut ex confessione tua,
& ex sententiâ delectorum Iudicum, quæ mu-
tari non potest, persoluas ex decreto illa quin-
decim millia: addita etiam tua parte rata,
seu legitima, quanta iudicata fuit. Magno e-
nim damno affectæ sunt Ecclesiæ Dei: retentis
à te istis XV. millibus: nec etiam legitima,
quam pro te debebas, representata: multaq.
Ecclesiastica, alieno tempore, minoris, quam
quanti erant, vendita fuerunt: & sumptus
acceperunt, pro quibus ab autore satisfieri le-
ges volunt, sicut æquum est. Sin autem post
tot admonitiones fecis feceris: & inobediens
etiam nunc manseris: cessa ab omni Pontifi-
cio ordine, & administratione. Deiectioni e-
nim ab officio, te obnoxium, ipsa tua manus
in compromisso & consensu constituit. Et alio-
qui, qui suam ipse subscriptionem confes-
sionemq. irritam facit, per se deiectus censetur.
Si igitur aliquos Sacerdotes, administratione
sua arcendos hoc nomine duxisti: quod ius Ec-
clesiarum suarum in hoc XV. millium nego-
tio vindicarent: estuato illi in integrum re-
stituti: & citra ullum metum persequuntor,
vel apud externos Iudices, ius suum: illis, qui

Ideo, in 15.
millia con-
demnatus.

Et confes-
sus, nondū
satisfecit.

Ergo persol-
uat nunc,
sub poena
deiectionis

Quia autē
κατέμνηται.

Handwritten signatures and notes at the top of the page.

Subscriptio-
nes Metro-
politarum
& Episcoporum.

† ο' παπινὸς μητροπολίτης κυζίκου,
ἀχιλλεύς.

Mense Februar.

Indiction. VIII.

nempe anno 1579.

† ο' παπινὸς μητροπολίτης νικαίας,
κύριλλος.

† Humilis Metropolita Cyzici, Achillæus.

† ο' ἀδριανπόλεως ἱερεμίας.

† Humilis Metropolita Nicææ Cyrillus.

† ο' σοφίας παρθένου.

† Adrianopoleos Hieremias.

ο' παπινὸς μητροπολίτης πρεσβυτέρου,
ζεηγόριος.

† Sophia Parthenius.

† ο' φιλιπποπόλεως θεόκλητος.

† Humilis Metropolita Prusæ, Gregorius.

† ο' σιλυβρίας ἀθανάσιος.

† ο' φειθερείου ζεηγόριος, ἔχων
καὶ τὴν γνώμην τοῦ μαρω-
νίας.

† Philippopoleos Theoleptus.

† Selybria Athanasius.

† ο' διδυμοπόλεως ματθαῖος.

† Peritheory Gregorius, & suo, & Maronensis nomine.

† ο' τρυάλλως καὶ πετρίου θεω-
νάς.

† Didymotoechi Mattheus.

† Turulæ & Petzj Theonas.

† ο' πολιάνης γεράσιμος.

† Poliana Gerasimus.

M. Crusius. Extrâ inscriptum erat, πατριαρχικόν, ἵνα ἴδωσιν (ad me dici-
tur) ὑπογραφεὶς μητροπολιτῶν.

ANNOTAT. M. CRUSII.

Græci Aspris utuntur in pecunia numeranda, non alius monetæ appellatione. Vt, non dicunt, ille Aspru-
rem habet 100. Talerorum: sed quod idem est 4000. Asprorum. Ergo hic intellige 15. millia Asprorum id est, Aspri,
375. Talerorum. Nam 40. Aspra, 1. Talerum faciunt. Εἰς τὴν Τυρκίαν, ὁ Τελάωνος.

Ε. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΤΡΟΦΑΝΟΥΣ,
πρὸς πατριάρχην Διονύσιον.

EIVSDEM METROPHANIS, V.
ad Patriarcham Dionysium
Epistola.

† Ο Παναγιώτατε ἡμῶν αὐθέντα καὶ δέσποτα,
καὶ οἰκεμενικὴ πατριάρχῃ, θεοτάτε, θεοχα-
ρίτατε: καὶ πάν, ἐπὶ αὐλοῦ ψηλόν, καὶ πρᾶ-
γμα καὶ ὄνομα: ὑπαίνοιο ἡ παναγιότης σε, καὶ
τὰς σῶμα: πρὸς σύστασιν καὶ ὠφελειαν παν-
τὸς τῆς χριστιανικῆς πληρώματος, καὶ ἡμῶν
τῶν αὐτῆς δέσλων, ὡς ἐκ μυσθίου καὶ ἀγαλλία-
σιν. Δὲ γραμματίων, καὶ ἀνθρώπων πινῶν,
τῶν ἐκ ναυπολοῦν ὡς ἡμᾶς φοιτησάντων, ἐγγὺς
ἐλθὼ καὶ ἐδελώθη ἡμεῖς: ὅτι ὡς ἀγενομένης
τῆς παναγιότητός σε εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν
ναυπολοῦν, τῶν ἐν τῇ πελοποννήσῳ: οὐκ οἶδ' ὅ-
πως τίς παπᾶς ἰωάννης γαβαλάς, ὁ λεγόμε-
νος, πρῶτον παπᾶς, δολίως καὶ κακίᾳ φε-
ρόμενος, κατὰ τὴν ἀληθείαν παρέπεισε τὴν σὴν
παναγιότητα, ἣ τε τὸν μητροπολίτην ναυ-
πολοῦν, καὶ ἡμᾶς ὁμῶς: καὶ ἐλαβεν ὁφθαλμῶν
πινότητα, εἴτε γραφῆς: ὡς ἐγράφη καὶ
σημειώσθαι τὰς παρεμπιπτάσας ἐκκλησιαστι-
κάς: ὑποθέσεις, καὶ τὰλλα πολιτικὰ συμβό-
λαια. Τὸ δὲ τοῦτον ὁφθαλμῶν, πρὸ πολλῆς ἀ-
γίας τῆς θεῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐδωρήσατο καὶ
ἐβράβδυσεν ἰωάννη τῷ ζυγομαλά, καὶ ῥήτο-
ρ τῆς αὐτῆς πόλεως ναυπολοῦν: ὡς φαίνεται
Δὲ γραφῆς διεργετικῆς τῆς πρὸ τῆς πανα-
γιότητος πατριαρχίας σου, κυρίως ἱερεμίας:
ὡς αὐτοὶ καὶ εἶδομεν, καὶ ἀνέγνωμεν. Ὁ περ
δὴ μαθὼν ὁ ῥηθὲς δέσπ. τῆς παναγιότη-
τός σε ἰωάννης, καὶ ῥήτωρ καὶ αἰσχύνων ἐ-
αυτῶν, καὶ ζημιῶν ἐπὶ τὴν τύχην, τὸ συμ-
βαρὴν ἡγούμενος: ἡγανακτήσας, καὶ ἐλυπήθη τὰ
μέγιστα: ὅτι ἀδίκως οὕτως, καὶ παραλόγως, ἐπερ-
δοκῆ τῆς τοιαύτης τῆς γραφῆς ὑπερε-
στίας: ἐξ ἧς τὸ ζῆλον ἐκαρπύσθη αὐτῶν, καὶ τῇ
γυναικί, καὶ τοῖς παισὶν αὐτῶν. Καὶ μάλιστα
γε, διελκόμενος, ὁ αὐτὸς ῥήτωρ ἐνταῦθα
μεθ' ἡμῶν: καὶ παντὶ ὁρᾷ ὑπερεστίων, καὶ δὲ
λαβὼν τὴν παναγιότητί σε, ἐν τῇ παρῴσῃ ἡμῶν
ἐδοκίμασε καὶ ἐξαρχίας: ἐχώρας, ἐδὲν ὅλως
αὐτοῖς αἰδυνήθημεν αὐτῶν, ἐν πάσῃ ἡμῶν χρείᾳ καὶ
ἀνάγκῃ, ἐν ταῖς τοῖς μέρεσι: Δὲ τὸ αὐτὸ ἐχ' ἡ-
ποῦ τὴν τῶν λατῶν, ἢ τὴν ἐκκλησίαν, ἐδὲν αἰ-
παρῆσαν καὶ Διέλεξεν, καὶ ταύτην ἡμεῖς
ἐνώπιον πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, ὑπερ τῆς
συμφορῆς τῆς μεγάλης ἐκκλησίας: ὡς
ὁρᾶν καὶ φωνῇ ἡμετέρᾳ, καὶ ἐρμηνείᾳ θε-
μιόταται, καὶ πιστόταται: καταλελοιπώς
κατὰ τὸ παρὸν, καὶ γυναικᾶ, καὶ τῶν φιλη-
τῶν αὐτῶν παίδας: καὶ πατέρα, μητέρα, καὶ
ἀδελφούς.

Sanctissime Domine noster, Oecumenice
Patriarcha, diviniſſime, à Deo gratia & do-
nis ornate: quous denique sublimi honore et
titulo digne: valeat bene sanctitas tua, etiam
corpore: ad coagmetationem & emolumentū
totius Christiani cœtus: & nostrā, servorum
ipsius, consolationem exultationemq̃. Et li-
teris & relatu certorum hominum, qui Nau-
pliā huc venerunt, cognovimus cerio, eo tem-
pore, quo S. tua in eandem Peloponnesi ci-
vitatē Naupliā accessit: Sacerdotem quendam,
Ioannem Gabalam, Protopapā titulo, dolo
malo in proximum inuectum, persuasisse ne-
scio quomodo S. tuæ, seu Nauplio Metropoli-
tae aut utriq̃, simul: ut sibi Notarij munus man-
daretur, sine Scribæ: ut scribere posset, & no-
tare, quæcūq̃ inciderent Ecclesiastica nego-
tia, ac ceteras politicas res, & contractus. Id
verò muneris, iam pridem à magna Dei Ec-
clesia donatum & concessum fuit Ioanni Zy-
gomala, eiusdem Naupliensis civitatis Rhe-
tori: sicut constat ex scripto, liberaliter ei à
D. Hieremia, qui ante tuam S. Patriarchatū
gesit, dato: quod ipsi nos & vidimus, & le-
gimus. Quod cum rescivisset idem, quem
diximus, servus S. tuæ Ioannes Rhetor: idē
& ad dedecus suum, & ad damnum, nō me-
diocre, pertinere arbitraretur: sanè tulit in-
dignè, & maximum inde dolorē cepit: quod
ita iniuste, & præter omnem expectationem
privatus videatur illa scribendi functione:
ex qua tum sibi, tum uxori & liberis suis,
victum & sustentationem comparabat. Præ-
sertim autem ideo quoq̃, res dolenda est, quod
idem Rhetor, nobiscum hoc tempore peregri-
natur: omnēq̃, operam & studiū suū, in mini-
sterio et cōmodis S. tuæ, hac profectioe nostrā,
qua Exarchi ego munere fungor, ponit: absq̃,
cuius opera & labore, nihil prorsus efficere
potuissēmus, in ulla rerum nostrarum neces-
sitate, his duntaxat in locis: propterea quod is
non minus Latinam, quā Græcam, erudi-
tionem et linguam tenet: eaq̃, nunc utitur, apud
quemcūq̃, Magistratum & procures o-
pus est, ad utilitatem magnæ Ecclesiæ: tāquā
organū & vox nostra, Interpretes scilicet, acervi-
mus, & fidelissimus: relictis in præseti, uxore
& dulcissimis liberis: nec non patre sene,
eōq̃.

Ex Italia
Ancona,

Fausta pro-
catio.

Rapuit sibi
Sacerdos
quidam.

Officium
Notarij
Naupliæ.

Id uerò du-
dum Ioan-
ni Zygom-
alæ cōmissū
fuit.

Inde ualde
dolet,

Optimè au-
tē in se meo
Exarchatu
gerit.

Latium in
terpretem
apud Itali-
agens.

ἐδὲν: καὶ τὰς παντοίας αὐτῶν οἰκειὰς ὑ-
ποθέσεις καὶ ἀρχολίας. ὅπως καὶ ἀπελθὼν πρὸς
πολλὰς μὲν ἡβελήθη, καὶ ὠρμησεν: εἰς τὴν Φιλίην
δὲ λαδὴν πατρίδα: ἀλλὰ κατεχέθη ὑφ' ἡμῶν
καὶ ἐμεινε: ὡς κερίας καὶ αὐτὸς ζημιώθηται
τὴν ἰδίαν, καὶ τῆς οἰκίας αὐτῆς, Διὰ τὴν αὐτῆς
ἀπυσίαν: ἡ τὰ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας: μάλ-
λου, εἰς πρῶτον αὐτοῦ κίνδυνον ἐμβαλὼν
πολλὰς: καὶ μὴ δ' αὐτῆς τῆς οἰκίας φεισά-
μεν, ὡς ἐν ταῖς καταγλυκὲς θαλάσσαις
μεθ' ἡμῶν ὁδοιποροῦν, καὶ ἐκ τῶν εἰς τὸν
μεταβάσειν. ὅθεν, καὶ μὴ ὅτι γε τῆς ῥηθὲς
αὐτῆς μικρῶν ὁφθαλμῶν ἀπολαύειν ἀξίος ἐστίν:
ὡς δηλοῖ τὰ περὶ ῥηθὲς πατριαρχικὰ
γραμμάτια: ἀλλὰ καὶ πολλὴν μείζονος αὐτῆς
μοιβῆς τύχην ὡς ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ.
Διὸ δὴ δηλοποιῶντες τὴν παναγιότητί σε ταῦ-
τα πάντα: καὶ πέμποντες καὶ τοῖς, εἴτε τὸ πρῶ-
τον, τῆς αὐτῆς πατριαρχικῆς γραφῆς: με-
γάλως, καὶ ἐκ μέσης ψυχῆς αὐτῶν ἀξί-
μεν, καὶ ὡς ἀκαλῶμεν: ἵνα διὰ τοῦ θεοῦ, Διὰ
τῆς καὶ ὑποκινητῆς αὐτῆς γραμμάτιος,
ἐπιβεβαιώσῃ τὸ ῥηθὲν ὁφθαλμῶν, εἰς τὸ πρῶ-
τον τῆς ῥηθὲς ἰωάννης, καὶ ῥήτωρ: κα-
τὰ τὴν περὶ τῆς αὐτῆς πατριαρχικῆς
γραφῆς: ἢ καὶ φυλάτῃ ὅσοι καὶ δίκαιοι: ἀ-
νατρεπόμενοι, εἰ τι καὶ ἀδίκως, γραμμάτιος δέδο-
ται περὶ τῆς: εἴτε τῶν ῥηθὲς παπᾶ ἰωάννη
τῷ γαβαλά, εἴτε καὶ ἄλλῳ πνι. Οὐ γὰρ δίκαιον
κέρκωπας μὲν πρῶτον, καὶ δὲ δοκιμῶν: τῶν
ποῖς τῶν λογικῶν τῶν ἀνθρώπων ὑβρίζουσιν, ὡς
ἐπερὶ τῶν ἐχθρῶν τῶν νεομυκτηῶν αὐτῶν ῥήτο-
ρος, τὸ ῥηθὲν αὐτῶν ὁφθαλμῶν, ἀδίκως ἐξουσίας
τῶν πατριαρχικῶν γραμμάτων: καὶ νῦν
ἀποδιδόμεντας, καὶ ἐν ἀρχολίᾳ περὶ τῶν
χρεῖας καὶ ὑπερεστίας τῆς ἀγίας τῆς θεῆς με-
γάλης ἐκκλησίας, ἐν τῇ συνοδίᾳ ἡμῶν, ὡς ἐ-
πομεν. Αἱ δὲ ἀγίαι τῆς παναγιότητός σε δι-
χαί, εἴπω καὶ μεθ' ἡμῶν.

eoq̃ infirmo: omnibus deniq̃ domesticis rebus
& occupationibus. Voluit ipse sanè eò iam pri-
dem discedere, & aggressus est: in patriam ui-
delicet ut dulcem rediret: sed retentus est à
nobis, ac mansit. Maluit quippe iacturam sua-
rum rerum, & suæ domus, per eam absentia
facere: quā ut quicquam magnæ Ecclesiæ
decederet. Quid, quod sæpe in apertum se
periculum coniecit: nec suā propria pepercit
vita: dum terra mariq̃, nos sequitur, & aliū
ex alio locum mutat? Vnde profectō, non tan-
tum isto paruo munere frui dignus est: sicut
Patriarchice attestantur literæ: verum etiā
longè maiorem gratiam & mercedem, apud
magnam Ecclesiam consequi. Quapropter si-
gnificamus S. tuæ hæc omnia: atq̃, ipsum etiā
Patriarchici scripti exemplum mittimus: ve-
hementer, & ex intimo pectore, illam orātes
adhortantesq̃: ut propter Deum, aliquo ho-
norabili & uenerabili suo Scripto, predictū
officiū nostro Rhetori Ioanni dicatum confir-
met: eo modo, quo in priorib. Patriarchicis li-
teris expressū est, quod et assenerari, omnis a-
gtas & iustitia iubet: ut, quo euerti possit,
quicquid iniquo aliquo Scripto, de illa fun-
ctione concessum est: siue illi Ioanni Gabala,
quem diximus, siue alij cuiptam. Neg, enim
iustum est improbos impostoresq̃, honorari,
& excellere: bonos autem & doctos viros
iniuria affici suōq̃, spoliari: præsertim, cum
idem Rhetor illud suum officium habeat bes-
nificio & concessu Patriarchicarum, uti di-
ctum est, literarum: & nunc peregrè absit: ne-
gotijsq̃, quæ sanctæ Dei magnæ Ecclesiæ in-
tersunt, occupatus in comitatu nostro, quem-
admodum diximus, teneatur. Valeat S. tuæ
cuius sanctis precibus, ego nos quoque no-
straq̃, humiliter commendo.

Ququam
dudum do-
mum redi-
di cupidus:
tamen Ec-
clesiæ, quæ
privatis cō-
modis, ser-
uire mauult

Ideo maio-
rib. etiā ho-
norib. di-
gnus.

Ergo confir-
ma ei nouis
literis mu-
nus suum.

Quia non
finendum,
bonos &
doctos iniū-
ste opprimi

Μαίς, β' ὑπο ἀγκῶν.

Die Maij XII. Anconā.

Cesaræa Cappadocia Metropolitā humilis,
Metrophanes.

✠ ρηθὲς ἀπὸ πατρὸς μετ' ἡμῶν:

M. CRVSII ANNOT.

Extrinfecus Autographo ὑπὸ τῆς καλῆς κρυπτογραφίας ἱερωτάτου ἀποστόλου μετροφάνους, τῆς

B πρὸς

πρώην πατριάρχῃ, ὅτε ἦν εἰς Βενετίαν καὶ ῥώμης (supple. πόλιν) ἐξάρχος τῆ πατριαρχίας διανοήσας, ὡς τῆ πατρὸς
 μς. Hunc Patriarcham Dionys. inuenio, 1548. excommunicatum fuisse: cum propter alia, tū propter ipsum Me-
 trophanē, ad Latinos missū: qui eis assentatus fuerit, unionis Ecclesiarū faciendæ causā: λατονερίαν καὶ χειρο-
 τονίαν, ἐν τῇ Βενετίᾳ, καὶ οὐκ ἐν ῥώμῃ, καὶ ἀλλὰ ἄλλῃ, ἐκτελεσάμενος: καὶ οὐ ῥώμῃ, τῇ αἰρεσιάρχῃ πάπῃ οὐκ ὀνομάσας. Sed ab-
 solutus fuit Dionysius: quod se infcio, Metrophanē petijisse Romā diceret. Tandē, per Mich. Cantacuzenū Me-
 trophanes factus est Patriarcha Κέρκυρας (Κέρκυρα) Κερκυραίων ἀρχιεπίσκοπος. (inquit Apostolus Byzant.) ἐπὶ πονηρῶν
 ἢ κακοῖσιν λέγεται. Κέρκυρας γὰρ τινες ἀπατεῶνες ἐγένετο οὐκ ἐφ' ἑσώ: οὐκ ἔστιν ἐξ ἀπατεῶν πειράνται. Casarea
 Metropolitā: ὑπερτίμος τ' ὑπερτίμων erat, ἢ ἐξάρχος πάσης ἀνατολῆς. Habebat 8. Episcopatus. nunc uero
 nullum.

Cercopum-
 forum.

5. ΙΩΣΑΦΟΥ, ΤΟΥ ΠΡΟ ΜΗ-

τροφάνος πατριαρχίου
 τ.

IOASAPHI, QVI ANTECES-

sit Metrophanem in Patriar-
 chatu.

VI.
 Adrianopoli.

† τῷ τιμιωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ μεγάλῳ ῥή-
 τορὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, κατὰ
 πνεῦμα ἡμῶν, καὶ τοῖς λοι-
 πῖς, ἐν τῇ μέσῃ.
 Δ.

Honoratissimo doctissimoq; magno
 Rhetori magnæ Ecclesiæ, secundum
 spiritum filio nostro, & cæteris,
 reuerenter tra-
 datur.

† Τιμιώτατε καὶ λογιώτατε μέγα ῥήτορ τῆς
 τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ τιμιώτα-
 τε ῥήτορ λιγυρῆ τῆς αὐτῆς μεγάλης ἐκκλησί-
 ας, καὶ ἐν τιμότητι Θεοδόσιε, τῆς μεγάλης
 ἐκκλησίας νοτάριε, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ὄντες σὺ
 ἡμῶν νοτάριοι, ἡοὶ κατὰ πνεῦμα ἀγαπητοὶ
 τῆς ἡμῶν μετριοτήτ. χάρις εἴη ὑμῖν ἀπα-
 σι, καὶ εἰρήνη, καὶ εὐλογία, ἀπὸ Θεοῦ παντοκράτο-
 ρος. Αὐτοῦ εὐλόγηται ἡ ἐρώμετον μητροπολίτην
 Φιλίππου πόλεως: καὶ, ὅσας λόγους ἀναγγε-
 λῆ ὑμῖν, γινώσκετε, ὅτι ἡμετέροί εἰσι. Καὶ ἐ-
 περοῦ ἐδ' ἐν αὐτῷ: εἰ μὴ δ' ὅτι ἐκ τῆς ἐκκλησίας,
 μετὰ πατριαρχῶν, μητροπολιτῶν, καὶ δε-
 χειρωσκόπων: ὅτι, ὡς νομίζω, καὶ ὡς ὑμεῖς
 ἐπίστασθε, ἡ δὲ ἐκκλησία ταμιεῖται. καὶ διὰ
 τῆς, καὶ ὑπερ ἀληθείας παρὰ δάσατε, καὶ
 κατὰ τῆς ἀδελφίας: ὅπως ἐξέλθῃ αὐτῶν τι-
 κὸς ὁλοκλήρης, ἐλθὼν δ' ἡ ἀγιοτάτης καὶ ὁρ-
 Θεοδόσιος πατριάρχης: τὸν τε ἀλεξαν-
 δρείας κύριος Ιωακείμ, τὸν ἀντοχείας Ιωα-
 κείμ, καὶ τὸν ἱεροσολύμων γερμανὸν: καὶ δ' ἡ
 μακαριώτατης ἀρχιεπισκοπῆς, τὸν τε ἀ-
 χριδίων κύριον σωφρόνιον, καὶ τὸν περὶ κύ-
 ριον μακάριον: καὶ, ὅσοι τῶν μητροπολιτῶν
 καὶ ἀρχιεπισκόπων τῆς κωνσταντινουπόλεως,
 εἰσιν ἀπαθείς πρὸς ἐμὲ: καὶ θεωρήσωσι τὴν
 ἐπὶ Θεοῦ μετὰ ὁμῶς ἀπαξία πᾶσι. Καὶ, εἰ
 μὲν ἐχὼ πλάσιμον: ἡ ἐπὶ Θεοῦ ἀπὸ ἐξω τῆς
 ἐπὶ πρώτῳ πατριαρχίας, ἡ τῆς κανόνας:
 τότε

Honoratissime & doctissime magna Chri-
 sti Ecclesiæ Rhetor magne, & honoratissime
 Rhetor alter eiusdem M. Ecclesiæ, & honestis-
 sime Theodosi, M. Ecclesiæ Notarie, cæteri-
 q; istic Notarij, filij per spiritum dilecti mediocri-
 tatis nostra: gratia sit vobis omnibus, &
 pax, & misericordia, a Deo cunctipotente.
 Mitto istuc reuerendum Metropolitam Phi-
 lippopoleos: cuius verba, quæcunque fecerit
 apud vos, existimate mea esse. Aliud autem
 nihil postulo: nisi denuo ad iudices appellatio-
 nem: nempe ad Patriarchas, Metropolitās,
 & Archiepiscopos: quoniam, meo quidem
 iudicio quemadmodum & vobis notum est,
 maximam accepi iniuriam. Quapropter,
 veritatis defensionem aduersus iniustitiam,
 serio vobis suscipiendam iudicate: ut exeat
 serium & graue edictum: quo conuenire iu-
 beantur sanctissimi, & in Religione sinceri
 Patriarchæ: Alexandrinus Dominus Ioa-
 chimus, Antiochenus Ioachimus, & Hie-
 rosolymitanus Germanus: beatissimi item Ar-
 chiepiscopi, Achridensis D. Sophronius, &
 Peciensis Macarius: quicunque denique Me-
 tropolitæ & Archiepiscopi Constantinopoli-
 tana sedis, incorruptum erga me animum ge-
 runt: ut causam meam diligenter considerent
 vniuersi. Nam, si quod in me delictum repe-
 rietur: aut si quid feci, quod superiores Pa-
 triarchæ non fecerunt, aut quod canonibus
 aduersatur: tum iudicio patienter stabo: quo

Salutatio.

Prouoco
 ad incorru-
 ptum Iudi-
 cium.

Iniulle eni
 Patriarcha-
 tu delictum.

superiore proximo anno iniuste me oppressum arbitror. Sin iniuste, & contra canones,
 aduer-

τὸ περὶ μεμνημένον ἐξω εἰς τὴν κατάκρισιν: ὡς περ
 μοι παρὶς ἀδίκως, ὡς οἶμαι, ἐποιήσαντο. Εἰ δ' ἐ-
 γε πάλιν ἀδίκως, καὶ τῶν κανόνων, τὸ εἰς ἐ-
 μέ ἀργασθαι: ζητῶ τὴν ἀφῆσιν τῆς ἱερωσύνης
 καὶ ἀρχιερωσύνης με: ὡς περ νομίζω καὶ κανο-
 νικῶς εἶλασθαι. Τοιγαρῶν, ὅστις τῶν κληρικῶν,
 ἢ τῶν ἐκ καταλόγου ἱερέων καὶ διακόνων, ἢ τῶν
 κληρικῶν λαῶν τῶν οἰκονομῶν, φανὴ ἐναντιθῆ
 σόμεν τῇ κρίσει, ἡ περ νομίζω αὐτῶν: ἡ περ
 κατὰ τὴν ἐξουσίαν, ὡς τῇ κεκατηραμένη συκῇ:
 ἡ περ ὁ κύριος ἡμῶν ἰησοῦς χριστός, ὅτι γῆς πε-
 ριπατῶν, ἐκατηρασάτο, τὴν μὴ ποιῆσαι καρπὸν
 τελείως, ἀλλὰ καὶ ξηρανθῆναι: καὶ παραχρῆμα ἐ-
 ξηρανθῆ. ἔτι καὶ ὁ ἐναντίας φανείς τῇ δικαίᾳ
 πύτῃ αὐτῆς: ὁ κρίσεως: τὴν αὐτὴν κληρονο-
 μήσαιο τὸν κύριον κατὰ τὴν ἔτι καὶ ποιῆσαι τε:
 ἵνα ἡ τῆς θεοῦ χάρις, εἴη ὑμῖν πάντων ἡμῶν.

† Ιωάσαφ, ὁ πρῶτος ἀρχιεπίσκοπος κωνσταν-
 τινῆς πόλεως, νέας ῥώμης, καὶ οἰκουμε-
 νικὸς πατριάρχης.

M. CRVSII ANNOTAT.

In altera parte Autographi erat: τῆ πατριαρχίας ἀντὶ τῆς ἰωάσαφ, ἀπὸ ἀδελφίαν πόλεως εἰς ἡμᾶς. Munere
 Patriarchico priuatus fuit Ioasaphus 1564. Sequenti ergo anno, ἐκ ciuitate Adrianopoli hanc Epistolam Con-
 stantinopolin misit: παλαιὰν ὡς οἶμαι, quod iniuste depositum se crederet. Nouissimorum Patriarcharum
 ordo, hic est. Post Byzantium captum, numero 19. Hieremias, Sophiæ Metropolitā. 20. Ioannicus, Sozopole-
 os. 21. iterum prior Hieremias. 22. Dionysius, Nicomediæ. 23. Ioasaphus, Adrianopoleos. 24. Metrophanes,
 Casarea. 25. Hieremias, Larissæ Metropolitā. 26. iterum prior Metroph. 27. iterum noster Hieremias.

Patriarchæ
 nouissimi.

† ΙΕΡΕΜΙΑΣ, ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
 ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως,
 νέας ῥώμης, καὶ οἰκουμε-
 νικὸς πατριάρ-
 χης.

HIEREMIAS, MISERICORDIA
 Dei Archiepiscopus Constantino-
 poleos nouæ Romæ, & Oe-
 cumenicus Patri-
 archa.

VII.
 Constanti-
 nopoli.

† Ἐν τιμότητι ἱερέως τῆς χώρας τῶν ἀσω-
 ματῶν, καὶ οἱ αὐτοὶ χησιμώταται χησιμα-
 νοί: χάρις εἴη ὑμῖν ἀπὸ Θεοῦ. Ο χησιμώτα-
 τος κύριος γεώργιος ἀναγνώστης, ὁ μωραλὶς, ἀ-
 νέφερεν: ὅπως ἡ γυνὴ αὐτῆς πολυχρονία,
 κακῶς ποιεῖται, & τιμὰ αὐτῶν, ὡς ἀνδρα
 αὐτῆς, καὶ κεφαλὴν πάντης, κατὰ τὴν ἐν-
 τολὴν τοῦ Θεοῦ: ἀλλὰ κυριεύει αὐτῆς τῶν
 πάντων ἐφέλει, καὶ ἰδίως δεσπόζειν: οὐ
 μόνον τὰ δὸς τῆς παροικίας, ὡν τὴν θείαν
 κησιν ὁ αὐτῆς, καὶ τὴν δεσποτείαν ἐχει: ἀλλὰ
 καὶ τὰ ἐαυτῆς, καὶ μάλιστα τὸ κρασίον τοῦ
 ἀμπελίου, ὅτι ἐν αὐτῇ: καὶ ἐκρυψε καὶ
 τὸ χοντζετίον τῶν θύο ἀμπελίων: ἀπὸ αὐτῆς
 γόρα-

Venerabiles Sacerdotes pagi Asomato-
 rum, & optimi eiusdem Christiani: gratia sit
 vobis a Deo. Vir optimus, D. Georgius Ana-
 gnosta, cognomento Moralis, ad nos retulit
 de uxore sua Polychronia: eam se male gere-
 re: non habere ipsum in honore, ut virum &
 caput suum secundum preceptum Dei: sed
 velle ipsam dominari rebus omnibus, & suū
 quoddam peculiare ius habere: idq; non mo-
 do in dote: cuius potestatem & administratio-
 nem vir habeat: sed etiā in ipsius rebus, præ-
 sertim in uino, ex uinea eius collecto: de quo
 eam interuertisse: sed et occulta se syngraphā
 duarum vinearum: quas ipse emerit, ob as

Mulier uiro
 inobediens
 & prodiga.

B 2 ali-

χειρισαντων, εφ' ουνηθη και εσυκοφαντηθη δι' α-
πην πιστην, και εκινδυνωσε μερλαως: και μόλις
ηλθερωθη μεν συνδρομη των φιλοχριστων
περσενηθη, επ' αυτω εξοδος και ζημία φλω-
ρία ιε. Επερ αν και αμανάτη διελοκεται: μη
διωμινε τς γέροντς, μη γ' έχοντς, πό-
θεν πληρωσαι αυτα. Επιδοτε εν αυτω ελεημο-
συνη: και βοηθησατε τω επερ δυσέχαις κιν-
διωσαντι: να αυτος μεν ελθερωθει τελεί-
ως: υμεις γ' τον μισθον εκατονταπλασιονα απο-
πλάβοιτε: εν χειρω ιησ, ω η δόξα εις ου-
αιωνας, αμην. μαρτυρ Ινδ 6. β.

† ο μέγας οίκονομς της μεγάλης εκκλη-
σίας.

† ο Ιεραξ, ο μέγας λογοθέτης της μεγάλης
εκκλησίας.

† ο μέγας χαρτόφυλαξ της μεγάλης εκ-
κλησίας.

† ο Ανδρέας, ο λογοθέτης της μεγάλης εκ-
κλησίας.

† ο ρότωρ της μεγάλης εκκλησίας.

M. CRVSII ANNOTATIONES.

Existimo, inter puerum hunc, et aliquem Turcam, contentionem de ueritate Religionis incidisse: et puerum, defendendæ Chramnæ fidei causa, inuectum acrius in Turcicâ impietate esse. Hinc, in periculum incidisse. Lo-
cum de multa, probabiliter interpretatus sum: cum nondum de singulis uerbis mihi certò constaret. Puto sic:
προσενηθη, conciliati sunt, seu impetrati, expense et multæ nomine, quæ se liberaret: 15. Aurei: de quibus
obligatio, seu fideiussio, ad Turcas facta sit. Rhetor, qui postremo loco subscripsit, est ο μικρός ρήτωρ γαβρας,
Gabras nomine. Indictio 2. ipso, coniungitur cum 173. Christi anno.

† ΜΙΚΗΛΗ, ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΠΑ-
τριάρχης της μεγάλης θεσπόλεως αν-
ποχίας, και πάσης αια-
τολής.

† Αγιώτατε δέσποτα της μεγάλης κωνσταν-
τινυπόλεως, νέας ρώμης, και οικουμενικῆς πατρι-
άρχας: αδελφε, και συλλειτουργε της ημών
μετριοτήτος: δέομαι κυρίω τω θεώ, τς υμῶν
νεμσε κατα τον διωλκην ανθρωπου, σιω πα-
σι τινι δλογημῶν σκ κληρομ: και επ' πα-
σιν καλως έχειμ. Ιδιωτι, αγιωπατε, αυτς εις τον
υμέτερον σκ θρόνον, τς τς εις τιν κωνσταν-
τινυπόλιν, διελοκεται εις χειρισαντων ανθρωπος,
ονομα γεωργιος, και επ' κλην αγιος, εκ πό-
λεως παλαιας πάτρης, εκ της πελοποννησς:
και τζαγγαρεκιν τεχνικω επίστατη. Εχει και
συζυγον, και τέκνα, ενθα δε εν τη πόλει δαμα-
σκω, ομωσ τιν σημερον ομωσ καλα, και υγιαινει
θεσ θελοντος. Αυτος ο ανωθεν γεωργιος, έχει
1 β. γέροντες: οπς δε εν τιν συζυγον, και τα
τέκνα αυτς. Λοιπιν, δέσποτα, πορβετα εξω ε-
οικς

dam Christianum, odio quodam et calumnia
propter Religionem infestatus, magno in pe-
riculo fuit: ac vix intercessionem liberatus est
aliquot Christianorum: ita ut depēdat mul-
tæ causa XV. Ducatos, promissione firma in-
terposita: cum quidem senex non habeat, unde
de satisfaciatur. Date igitur ei eleemosynam:
iuuate eum, qui pietatis gratta periculum
subijt, ut et ipse liberetur omnino: et uos cē-
tuplam mercedem recipiatis: gratiā Christi
Iesu, cui gloria in omnia secula, amen.

Mcñse Martio, Indict. 2.

Magnus Oeconomus magnæ Ecclesiæ sub-
scripsit.

Hierax, magnus magna Ecclesiæ Logo-
theta.

Magnus Chartophylax magna Eccle-
siæ.

Andreas, Logotheta magna Eccle-
siæ.

Rhetor magna Ecclesiæ.

MICHAEL, MISERICORDIA XI.
Dei Patriarcha magna Theopo-
leos, Antiochiæ, totiusq
Orientis.

Sanctissime Domine magna Constantini
urbis, nouæ Romæ, Patriarcha Oecumenice:
frater, et collega nostra mediocritatis: precor
a Deo, ut ualeas et corpore, et animo, una
cum toto benedicto Clero tuo: utq, in omnib.
bene sit uobis. Scito sanctissime, istic in iurif-
dictione Throni tui Constantinopolitana,
versari quendam professione Christianum,
nomine Georgium, cognomento Sanctum: è
Peloponnesi ciuitate priscis Patris oriūdū,
artificio sutorem. Hic et uxorem, et liberos,
hic in urbe Damasco habet: qui et bona uale-
tudine, diuinā gratia, sunt: et bonā hodie for-
tuna utuntur. Ipse uero Georgius, iam duo-
decim annos abest: ex quo tempore, nec coniu-
gem nec liberos, uidit. Quid aut agit? Ex-
tra domum suam, Domine, uagatur, sicut illa
errans

Cum Tur-
cis de fide
disputatio.

Antiochia,
uel Dama-
sco.

Precatio
faulta.

Sutor Patrē
fis, Georgi-
us annos 12
absuit ab u-
xore & libe-
ris, quos
Damasco ha-
bet: uagans
nec curans
eos. Vide
prouerb.
Lotum q
stauit,

Luc. 15. οίκος αυτς, ως το απολωλός και πεπλανημένος
περβατομικς, δε ενθυμηθη ποσιν κερδον τα τεκ-
να αυτς, και τινος υμῶν: αλλά πλαναται ενθεν
κακειθεν αλλά εδ δε περ βαματος και ποματος
οκ έχει φροντίδα, ετε εννοια περ ε οίκος αυ-
τς. Αρτί γ, αγιωπατε, ανποδξμεν τιν μερίστην
αγιωσυνην σκ: να ερωτήσης, να τ ευχης: και να
ποιήσης, οση δώαμιν, να τ διπλημήσης, και να
θετήσης: και μη πως και ακέση σκ, και ελθῃ εν τω
οίκω αυτς. Διότι οκ εν καλόν, και ναλίπη τό-
σον κερδον και γέροντς: αλλά εδ ε ναητου και αλ-
οτς, εξ ημων, των ορθοδόξων χριστιανων.
Ουπω ποιει ετως, να διελοκεται κερδον πολλω
εξω απο του οικου αυτς, αλλά ηθελε ελθῃ εις τον
οικον αυτς. Λοιπιν ανγκαστον, να ελθῃ, ει ευ-
ρης τς τς, ει και ακέση σκ: ηδη καλόν. ει γ' αλ-
λως, και δερ σκ ακέση: αφόρισον αυτον, και
εξκο. Οκ αυτον εκ τς οικς αυτς, και εν της γυ-
νοικος. Και ποιησον ελκος, αγιωπατε, περς
τιν ανωθεν εποθεσιν: και ασενη δι' την θε-
ον, μη πως και ακέση σκ. Και ετως ποιησον,
αντιβολξμεν, και μη αλλως, αμην. Ερωσο
ερωσο εν κυρίω, αδελφε και συλλειτουργε: να
ο θεος εσαι μεθ' υμῶν και ημων. Γεωφειρ
πρωτοσυγγελς κυρίως γεωργιος της δαμα-
σκς, σιω τῇ ανψια αυτς, και συμβία τς αν-
θων γεωργίς, συμμαρτυρα των κληρικων
της δαμασκς: παπα αζελς, παπα φερζαλας,
παπα ιωσηφ, παπα ανδεκυρημ, και παπα σκ
λεημαν. μαλιστα και ο φέρωρ το παρον πιτῆ-
κα, ο αρχων κυριος σελεμάνης, αυτος ηζδ-
ρη καλα: οπς ερχεται αυτς, να δώλῃ μισρα
τη τς πατριαρχς ανποχίας. Αι δε αγιαι και
θεοπειθεις δχαι της μεγάλης σκ αγιωσυ-
νης, εησαν εις ημῶς φυλακήριον. τς ε πε-
ετς. Ινδ κτιον 6. ε. ιουνιω ιζ.

errans et perdita ouis: nec tāto tēpore ullam
cogitationem, neq, liberorum, neq, uxoris, su-
scipit: sed modo hic, modo illic, oberrat. Idem
nec cibi, nec potitionis, curam habet: nec do-
mus ei sua in mentem venit. Nūc itaq, sanctis-
sime, suppliciter à maxima tua sanctitate pe-
timus: ut de ipso interrogēs, an reperire pos-
sis: et ut repertum, acerrime obiurgēs, offi-
cijq, admonēas: si forte audiat te, domumq,
suam redeat. Certè namq, bonum non est, i-
psū à suis tantum temporis abesse. Quin
nec illud prodest, ut alienus à nostro conuictu
sit, qui rectè de Religione sentimus. Non fecit
aliàs, nec ipse, nec alius facit, ita: ut longo tē-
pore abesset domo sua: sed reuenire profectò
domum uoluit. Proinde da operam, quantum
potes, si inueneris ipsum, ut redeat. Qui si ob-
temperauerit tibi: bene erit. Sin aliter fecerit,
non audiens salutarem admonitionem: eijce
ipsum à sancto cœtu, separa ab uxore. Qua-
rò, sanctissime, præsta misericordiæ opus in-
stō negotio: fiat id per Deum, si fortasse au-
diat te. Fac ita, quæsumus, non aliter. V-
tinam sic. Iterum iterumq, vale in Domino.
frater et collega: sit deus uobiscum, et nobis
cũ: scribit Proto/yngelus D. Georgius Dama-
sci: cum consobrina sua, prædicti Georgij ux-
or: accedente testimonio Clericorum Dama-
sci, sacerdotum scil. Azeze, et Pherzale et
Iosephi, et Andecyremi, ac Suleemanis. Ma-
ximè uerò, qui has literas ad te affert, nobilis
uir Suleemanes, ipse quoque negotium sci:
qui istuc priuilegij Patriarchæ Antiochiæ ef-
ferendi causa proficiscitur. Postremo pre-
ces tue sanctitatis, illa sanctæ Deoq, acceptæ,
sint nobis propugnaculo et præsidio. Scriptū
7085. anno, Indict. 5. Iun. 17.

Ergo tu, Do-
mine, urge
ipsum ut do-
mum rede-
at: aut resi-
stentē excō-
munica.

Quia non
pdest ei, ita
quæritur

Literæ & te-
stimonia a-
liorum, cū
huius Epi-
stolæ lato-
re.

† ΜΙΚΗΛΗ, ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΠΑ-
τριάρχης της μεγάλης θεσπόλεως αν-
ποχίας, και πάσης αια-
τολής.

Legitur: *μικαὴ λ' ἐλέω θεῷ πατριάρχης τῆς
μεγάλης ἀντιοχείας.*

*Michael misericordiā Dei Patriarcha
magna urbis Antiochia.*

M. CRVSII ANNOTAT.

Scripta est hæc Epistola 1576. anno. Autographo extra, supra ceram albam chartula impressa erat: in qua ἀμυδρῶς apparebat Sancti cuiusdam facies cum pectore (ein brustbild) puto sancti Apostoli Petri, cum cruce. Hic enim ponitur primus Antiochiæ Episcopus, in Patriarchæ Constantinopol. Nicephori *ἡγεμονάρχων*. In literis D. Vuenceflai Budouuetzij à Budouua, 4. Ianuar. huius 81. anni è Byzantio ad D. D. Chytratum archæ. Scriptis (quæ typis editæ sunt inuenio: Patriarcham Antioch. Michaelē, senem penè octogenarium: à Damasci Præside, ob denegatam pecuniæ summam, expulsus: Constantinopolim ad Impe. conquerendi causa, nuper uenisse. Is quædam de Aethiopibus Budouuetzio narrauit: esse eorum plurimas sectas, duas tamen insigniores. Vnam, quæ sibi in fronte solum 3. signa inurat: cū inscriptione, spiritu & igne: retenta etiam circumcissione. Alteram, quæ unum signum in fronte, & duo in utraque maxilla habeat: cum inscriptione Patris, & filij, & spiritus sancti: nec uti circumcissione: ideoq; huic generi, maiora cum ceteris Asiæ Christianis commercia esse. Descriptio urbis Damasci, qualis hodie est. Apud Belonium libri secund. capite nonagesimo primo extat. Chrysorrhœas, inquit, ibi fluius est: ex quo ferè singuli ciues fontem in domibus & hortis suis habent. Sunt angustæ in illa uia, nec directæ. Forum, pulcherrimum, tectum habens: domus, bene factæ. Mœnia circa ipsant: bina, sicut Constantinopoli: fossæ, non admodum altæ: portæ, ferreis laminis obductæ. Habet & castellum quoddam. Plurimi in urbe habitant Iudæi, peculiari loco: Græci uerò, & Armenij, sparsim. Veneti Præfectum ibi propter negotiationes habent. Bassa, extra eam habitat: metuens, ne rebellione aliqua opprimatur: sicut olim Præses quidam, conciliatis sibi ciuibus, de Turcico Imperio cogitauit occupando: promissis in prædā bonis Iudæorum, si strenuè se gessissent. Ideo quotannis, illius oppressionem leto festo Iudæi celebrant: quorum etiam nemo est, qui non perpetuò Hierosolymæ recuperationem speret. Ideo illa, quæ sunt annotant. *Η ἡ γ' αὖτε* aucun lui, inquit, uiuant pour le iourd' huy: qui ait espoir de uoir Ieru salem retourner en leurs mains. C' est pourquoy ils tiennent les faits en Registres de toutes choses, qui se font. Hæc ille.

Ceterum Antiochia, quasi tota deuastata est, pagos Turcarum habens, & unum pagum Christianorum: in quo una Ecclesia, & Christianorum domus LX. Patriarcha, Damasci habitat, habens unam Ecclesiam, & Christianas domos amplius CXX. ex D. Gerlachio didici.

† ΣΟΦΡΟΝΙΟΣ, ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
πατριάρχης τῆς ἀγίας πόλεως ἱερο-
σολημ, καὶ πάσης παλαι-
στίνης.

SOPHRONIUS, MISERICOR-
diā Dei Patriarcha sanctæ ciuita-
tis Hierosolymæ, omnisq;
Palæstina.

XII.
Hierosoly-
ma.

† Τιμώμετε καὶ ὀρθοδόξως τε κύριε μα-
ναήλ: καπετάνε, καὶ ἐπίτροπε, καὶ κατὰ πνεύ-
μα ἀγαπήτε ἡς τῆς ἡμῶν μετερίότητος: χα-
ρίεις ἡμῖν, εἰρήνη, καὶ ἐλεῶ, ὡς καὶ θεῷ παν-
τοκράτορι: καὶ ὡς καὶ τῇ ἀγίᾳ καὶ ζωοδόχῃ
πατρὶ καὶ ὡς καὶ τῇ ἡμῶν μετερίότητος, διχῇ, καὶ
δολογίᾳ, καὶ συγχώρησις. Εὐχομῶμαι τῷ θεῷ,
τῷ ὑμῶν ὡς, ὡς ποιεῖς, εἰς ἐτῶν πολλῶν
παίδεως. Καὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ σου εὐ-
χομῶμαι, καὶ δολογῶ: καὶ ἐξωσάν καὶ αὐτοὶ δι-
λογημένοι μετὰ σοῦ. Κύριε, ὁ θεός μου, πικρὸς
μου, δολογησὶν πᾶσι τοῖς ἀρχόντεσσι: πᾶσι ἐσθλῶν
δὲ, καὶ πᾶσι ἐσθλῶν, ὡς τῷ ἰσχυρῷ δότῃ. Πλὴν αὐτῶν: ἀποστέλλομεν σοὶ ἡμετέρους μο-
ναχὰς: τὸν τε ὁσιώτατον ἱερομονάχον καὶ πνύ-
μα πικρὸν, κύριον διονύσιον, καὶ τὸν Γεράσιμον:
καὶ δέξαι αὐτοὺς ἀσμενῶς: καὶ συνδουλεύ-
ωσιν αὐτῷ πᾶσι, εἰς ὅσας ἀποδείξῃς σου
αἰαγ-

Honoratissime & piissime D. Manuel:
Dux, & Præfector, secundum spiritum di-
lecte mediocritatis nostræ fili: gratia uobis sit,
pax, & misericordia, à Deo omnipotente:
nec non à sancto, & uiuentis Dei receptacu-
lo, sepulchro: à nostra denique mediocritate,
precatio, benedictio, & indulgentia. Opto
à Deo, ut ex sententia valeas, idq; ad multos
annos vertentes. Sed & omnibus tuis dome-
sticis bene precor, ac benedico: ipsiq; adeo
sint tecum benedicti. Dominus Deus me-
us, fili mi, bene prosperet tua omnia: tum in-
terna, tum externa, qualis altera fortuna
Iobi fuit. Ceterum hinc istuc Monachos
nostros mittimus: sacratissimum Hieromona-
chum & Pneumaticum, D. Dionysium, unā
cum Gerasimo. Eos tu benignè excipe: eisq;
operam naua in omnibus illis, quæ ad te re-
ferent

Benedictio
Patriarchæ
huic Ma-
nucl.

Monachos,
quos ad eū
propter ne-
cessaria ne-
gotia mit-
tit, ei com-
mendat.

αἰαγγέλλειν: ὅτι ἔχομεν αἰάγκη μεγάλη. Καὶ
μάλιστα ἐξέσφαμεν καὶ τὸ ὄνομα τῆς αὐθεντίας
σου, εἰς τὴν ἀγίαν καὶ ζωοδόχον πατρὶν καὶ κυρίαν
καὶ θεῶν. Καὶ μνημονώσεαι αὐτὴ καὶ διαπαντός εἰς
τὰς ἱερὰς ἀκολουθίας, ὡς καὶ ἡτορ τῆς χριστιανικῆς
ἀσέως. Καὶ ἐνθυμήσῃ πάντοτε, ναμὲν ἐκεί-
ψαι τὰ μνημόσυνον ἀπὸ τῶν ἀγίων πόλεων ἱερο-
σολημ: πᾶς ἐπελεπείτησε ὁ κύριος ἡμῶν ἰη-
σοῦς χριστός. Ἰσχυρὰ καὶ χάρις τῷ θεῷ, καὶ ἡμεῖς
μὲν διχῇ, καὶ δολογίᾳ, καὶ συγχώρησις, εἰ
μεθ' ὑμῶν, ἀμὲν.

Legitur: *σωφρόνιου, ἐλεῶ θεῷ πατρι-
άρχης τῆς ἀγίας πόλεως ἱερο-
σολυμῶν.*

ferent. Laboramus enim magna necessitate.
Scripsimus uerò nomen Diuinationis tuæ ad
sanctum uini Dei ac Domini monumentum.
Memor tu in omne tempus mane sacrarum,
ut inter sese consequuntur, religionum & ce-
remoniarum: tanquam resurrectionis Chri-
sti possessor. Cogita perpetuo, ne memoria tua
tuiq;, recedat à S. ciuitate Hierosolyma: in
qua uersatus est Dominus noster Iesus Chri-
stus. Nunc age, gratia Dei, nostraq; precatio, be-
nedictio, ueniens, concessio, uobiscum sit,
amen.

Ad cōstātia
pietatis eū
hortatur.

Sophronius, misericordiā Dei Patriarcha
S. ciuitatis Hierosoly-
morum.

M. CRVSII ANNOTAT.

In externa Autographi pagina, sigillum rubræ ceræ erat, nullā chartula super impressa. In sigillo, ἀμυδρῶς
ἱεροσ. conspiciebatur ad dextram aliquis, se inclinans, & tanquam manum sinistram, um porrigens alicui, uelut ἐ
sepulchro supplices ad eum manus tendenti: à tergo cuius, tanquam petra eminens, habens in summo arbuta.
A tergo uerò tendentis manum, duæ aliæ personæ. In circuitu uerò huius imaginis totius, uerba hæc, tali-
bus literis. *Η ἀνάστασις τῆς κυρίας ἡμῶν ἰσοῦς χριστός τῆς ἀγίας πόλεως ἱεροσολυμῶν* Extra quoque hæc, ἐπιγραφὴ, Pa-
triarcha.
† Τῷ τιμωτάτῳ κυρίῳ μαρτυρῶ καὶ ἐπίτροπε, ἐντίμως δοθῆτω, ἐξ ἱεροσολημ εἰς τὸν πόλιν τὸ παντοκράτορι.
Fortassis est Ascalon. Ceterum Hierosol. Patriarcha, XV. Ecclesias intra eam urbem habet. Ibi etiam Gerse-
manc: ubi S. Mariæ uirginis sepulchrum.

Sigillum hu-
ius epistolæ
Epigraphæ.
Hierosol. Pa-
triarcha.

ΔΟΘΕΙΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΧΗΡΑΣ
τῆς κυρίας θεοδόσις, τῆς νοταρίας τῆς
μεγάλης ἐκκλησίας.

17.

DETUR IN MANVS D. THEO-
dosi, Notarij magnæ
Ecclesiæ.

XIII.
Gregorij
Prusaensis
Epistola.

† Ἀγίη προτονοτάρη τῆς τῆς θεῆς μεγάλης
ἐκκλησίας, κύριε θεοδόσις, χαίρει ἐν κυρίῳ:
καὶ ὑγιάνεις καὶ πιασῶν σε τὸν οἶκον. Ὑγιάνο-
μεν καὶ ἡμεῖς ἐσὼς ἅπτι διδωχῶς ἀγίων:
πλὴν μετὰ πᾶς περιστάσεως ἡμεῖς. Τὸ γὰρ
μαστὶ ἐλάβαμεν: καὶ γὰρ φίσμας ὀγιάμεν
καὶ κάσανα καὶ ῥῶδια: καὶ ἐλνῶμεσας μερὶ
καὶ κάσανα καὶ ῥῶδια. Καὶ νατὰ μύράσεται με-
τ' ἐμὲ γὰρ λογοθετῶν, καὶ μετὰ δ' αὖτε οὐφύλακα:
καὶ ἐνθυμῶμετε καὶ ἐμὲ γὰρ ῥίπτετε. Πλὴν διὰ
τὰ βλαττία, ὅπως ὅρμετες, τὰ ἐλνῶν ὁ τοῦ θεοῦ
τῆς ἐλπίδος. Καὶ ἐλνῶν τὸ χαράτξιν μου τὸν δε-
σπότημα, τὸν οἶκον μου, τῆς διδόμενης ἐν-
δικτίωνος. πλὴν τὸ ὄγδ' ὅς παρακαλεσθε τὸν
δεσπό-

Sancte Protonotarie magnæ Dei Eccle-
siæ, D. Theodosi, salue in Domino: & valde
cum tota tua domo. Valemus & nos adhuc
precibus uestris sanctis: uerumtamen inter
multas tentationes, quas nobis mundus fa-
cessit. Epistolam tuam accepimus: in qua scri-
bis nobis, de aliquot castaneis & rosis mittere
dis: quod sanè uirumq; genus uobis mitti-
mus. Sed diuidetis cum magno Logotheta, &
cum Diceophylace: cogitabitis etiam de ma-
gno Rhetore. Verum ad sericam uestem quod
attinet, q̄ mitti mandasti: eā mittit Terbesa
Tzelepes. Mitto ego tributū quod debeo, Do-
mino nostro Oecumenico, de 7. Indict. sed de
8. rogamus Dominū nostrū, ut dilationē aliq̄
solu-

Salutatio.
Mitto fru-
ctus.
Et tributū
unius anni.

δεαπότιμ μας, να καρτερήσῃ: ὅτι, ὁ Θεὸς το-
γινώσκει, καὶ αὐτὰ τὰ ἀσπρά δανικά τὰ ἐ-
πείρα. Πλὴν γινώσκει, τὸ βλαπτικὸν τὸ κόκη
νοῦ ἔχει βαπτισμὸν ἀσπρά. τὸ δ' ἄλλου, ἄ-
σπρά λ. Καὶ ἄλλου ἡ πῶς ἐστὶν, γράφετέ
μας. Ἀλλοῦ ἔχει, καὶ ἐν κυρίῳ ἐξέτα. Στέλλω
σας καὶ λιμονικάς.

† παπινὸς μετροπολίτης ρηγό-
ριος πρεσβυτέρου.

*solutioni indulgeat. Nam Deum testor, me
pecuniam quam in presentia mitto, mutuum
sumpsisse. Illud scias velim, pannum sericum
nomine tinctura constare Aspris LX. alterū
vero, Aspris XXX. Quod si quid aliud effici
vobis uultis, scribite nobis. Præterea nihil
nunc restat. Valet ergo in Domino.
Mitto uobis etiam 6. Lemonia.*

*Humilis Metropolita Prusæ,
Gregorius.*

M. CRVSII ANNOTAT.

In Epistolis talibus, retineo prudens uitiosam Græcorum orthographiam. Ideo nemo offendatur. M. Logo
theta, est Hierax: Dicaophylax. Sabbatius: M. Rhetor, Ioan. Zygomalas. Septima Indictio, cum anno 1578. seria,
concurrit. Vbi sibi multum uexationis accidere, et de mutuo sumpta tributi causa pecunia dicit: uidemus pau-
peritatem et miseria hodiernæ Ecclesiæ Græcæ, à Barbaris seruitute oppressæ, et exhaustæ. Αὐμὸν δὲ αἰχρῆ
σὸς ἐλπίθετον ἡμῶν: οὐ τ' Εὐαγγελίῳ λαθαρῶν διδασχὴν ἐν τοῖς. Prusæus Antistes, hodie 40. Ecclesias habet.

† ΤΩ ΕΝΤΙΜΩΤΑΤΩ ΑΓΙΩ
πρωτονοταρίῳ τῆς μεγάλης ἐκκλη-
σίας, κυρίῳ Θεοδοσίῳ τῷ ρηγο-
μαλᾷ, τιμῶς ἐν γχα-
ελ. θείῃ.

HONORANDO ET SANCTO
Protonotario M. Ecclesiæ, D. Theo-
dosio Zygomalæ, reuerenter in
manu ponatur.

XIII.
Antonij, Mi-
tylenis.

*Honorabilis ac doctissime, sancte Protono-
tarie magnæ Christi Ecclesiæ, D. Theodosi,
salutem per Christum: et ita vale, ut ipse à Deo
optares. Ecce Deo dante mittimus istuc: ut no-
bis scribatis quādam definitiuā sententiā. Ad
quā rē aspice argumentū, et sūme sententiā, ē
Scripto superioris Patriarchæ Metrophan-
is. Ideo D. tuæ nos id mittimus: tu fac, quā
poteris optime. Et ita, Scriptum istinc pro-
deat: quia non parent hic Pontifici nostro. Sed
si istuc compositum fuerit: non poterunt suspi-
cionem inuenire ullam aduersus Pontificem,
quem nosti. Proinde uehementer nos oramus,
ut nobis prestetis hoc officij. Tunc nos uicif-
sim inferuire uobis parati erimus, non modo
nunc, sed posthac etiam. Quicquid denique
tibi opus fuerit: nobis significa: inferuiemus
prompte. Aliud in presentia, nihil. Deus
itaque pacis dator, uobiscum sit. Data
mensis Octobr. die ultimo, Indict. 7. Mity-
lena.*

Scriptu cu-
iusdam pe-
titio.

Pontifici
autoritas a-
pud suos
cōcilianda.

Gratitudi-
nis promit-
tio.

† σὸς ἀδελφὸς κατὰ πάντα αὐτῶνος,
καὶ ἀρχὼν τῶν ἐκκλησιῶν
μιτυληνῶν.

*Tuus ad omnia paratus frater, Anto-
nius, Ecclesiarum Lesbi præfectus.*

M. CRVSII ANNOTATIONES.

Scripta est hæc, 1578. anno. Mitylena (inquit Belon. lib. 2. cap. 7. maxima ciuitatum Lesbi est: et ab ea,
toti

toti insule nomen impositum. Eam ciuitatem incolunt Turcæ: sed qui foris habitant, colentes agros et ui-
neas, plerique Græci sunt. Obiacet Phrygium regioni Lesbos, insula ualde fertilis. Equi ibi fortes, humiles,
bene compacti. Vinum Lesbium, Constantinopoli gratum est, et ualde clarum. Sed ut meliore etiam colore
sit: ebuli semen inijcitur, ex Iudeorum admonitione. Chium, et aliarum Cycladum, uinum, non tanti Con-
stantinopoli uenditur, quanti Lesbium. Ad Iconem huius ins. Venetijs excusam, annotatum est: illam esse mon-
tosam, feris bestiis plenam: ornatam cupressis, pinis, et ficibus: ambitu 160. miliarium, intervallo à Chio
miliar. 50.

Mitylenæ
& Lesbos.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΟΝ.

TESTIMONIUM, DISCEDEN-
ti datum. XV.
Rhode.

† Επειδὴ πρὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκο-
λασίας ὁ ρηγὸς καὶ λόγιος, καὶ τὸ μετὰ τῶν
ἄλλων πάντων ἐθεασεν: ὅπως οὐκ εἰς ἀλ-
λοδαπὴν τίπας ἀφ' αἰσθητικῆς ἱερῆς, μὴ
δέχεσθαι αὐτὸν συστατικὸν γράμματι (τῆ-
τος γὰρ, καὶ οὐκ ἀδεχόμενος αὐτοῦ, ὁ ἱερός
κανὼν καθ' ἀπὸ τῆς) ἀφ' ἧς καὶ ὁ παρὼν
κύριος νικόλαος, ἱερός, μετ' ἡμῶν αὐτῶν
θεύτα, καὶ καλῶς ἀνατραφεὶς: ἀναστὰς εἰς
ἡμᾶς, περὶ τῆς ἀπὸ τῆς: βεβλόμενον
ἀφ' αἰσθητικῆς ἐν τοῖς μέρεσιν κωνσταντινου-
πόλεως. Τῆς χάριτος καὶ ἡμῶν, ὡς οἱ δὲ αὐτῶν,
τὸν μαρτυροῦμεν ὅπως ἐρηνικῶς ἀφ' ἡμῶν ἐ-
ξερχόμενον. Καὶ μὴ εἰς αὐτὸν ἐνοχλεῖται:
ἀλλ' ἐκεῖ αὐτὸν ἀπαρεμπίδισον, πᾶσι συνέ-
χου τῆς ἱερῆς τάξεως. Καὶ αὐτὸς δὲ ἀμεμ-
πῶς πολιτεύεσθαι.

*Quoniam in Ecclesiastica nostra ordina-
tione, inter alia hoc etiam præcipitur: Sacer-
dotes, qui in extera loca proficiantur, non
esse sine commendatitijs literis recipiendos
(hosce namque, et eorum susceptores, Sacer-
canon reprehendit) idcirco hic quoque D.
Nicolaus, professione Sacerdos, apud nos à
puero honestè educatus: nos accedens, testi-
monium huius rei petiuit: in animo habens,
in partes Constantinopoleos proficisci. Qua-
propter quoque nos, quibus uita eius nota est,
ei honestum testimonium damus: bona pace
nostra hinc discesse. Nemo igitur ei mole-
stus sit: sed ipsum sine impedimento sinat sa-
cris operari. Ipse etiam ita se gerat, ut ne in
reprehensionem incurrat.*

Commen-
datur Rho-
do disce-
dens, Nic.
Sacerdos.

Εν μηνὶ νοεμβρίῳ, iv. 7.

Mense Nouembri, Indiction. 7.

Legitur, † ὁ παπινὸς μετροπολί-
της ρόδου, καλλι-
στος.

*Humilis Metropolita Rhodi,
Callistus.*

M. CRVSII ANNOTAT.

Hoc testimonium, etiam 78. anno Christi scriptum est. Inscriptio Autographi erat ext'ra, ἀπολυτικῶν τῶν
ρόδου. id est, Rhodij Antistitis dimissoriū. ὁ ρόδου, s. μετροπολίτης, dat hoc discedenti testimonium. Ita quoque gradus
Scholastici, non tituli uane gloriationis sunt: sed ἀπολυτικά, seu συστατικά σύμβολα: testimonia, quæ dantur i-
deo: ut, quocumque aliquem Deus duxerit: illis hominibus, à quibus recipitur, initio statim significatio detur,
eum aptum esse ad docendum, aut professionem suam exercendam. Ergo diligenter discendo contendere ad
tales honores, est, probare studia sua præceptoribus suis: et honestum ab eis ad alios testimonium, uite et stu-
diorum, conari impetrare: non autem his titulis superbire, et alios præ se contemnere. Rhodio (τῶν νησιῶν)
Antistiti, sub sunt Episcopi, Samius, Parus, et alij.

Honores
Scholastici.

† ΤΩ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΩ ΗΜΩΝ ΣΑΝΚΤΙΣΣΙΜΟ ΝΟΤΡΟ ΧΥΙ.
αὐθιόντι καὶ δ' εὐδοκίᾳ, καὶ οὐκ ἐμμενικῶ
πατριάρχῃ, καὶ ὡς ἀντιπρόσωπον
ὡς, καὶ ῥωμῆς νέας.

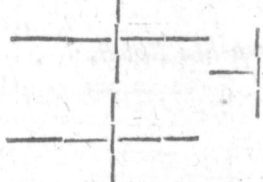
SANCTISSIMO NOSTRO
Domino, Patriarchæ Oecumenico
Constantinopoleos, nouæ
Romæ.

Τὴν περὶ τῶν μετανοήτων, ὡς δ' εἶπω
φιλοσόφῳ με πατρί. Ἰδοὶ ἔμ, δ' εὐδοκίᾳ με,
ὅτι ὡς ἐπ' ἀρχὴν ταυροπηγίου ἐν τῇ σῇ πα-
ναγιότητι ὁ πατὴρ ἀκρίβει, καμμιρίδιου. καὶ
ὁ πατὴρ Ἰακώβος τῶν κωνσταντίνων, καὶ ὁ πατὴρ
αὐτῶν, καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν, ὁ ἀρχιεπίσκοπος
πρωτόγερ, καὶ ἄλλοι τινες, βέλων ἰδιοποιή-
θῃναι τὰς ταυροπηγίας πράγματα. Καὶ δ' ἐο-
μαί σε, ἵνα μὴ τῆς σε γεράμματος παιδ' ὡ-
σεως τῆς σε: ὡς κελόει ἡ παναγιότης σε. ἵσως
αὐτῶν τῶν ταυροπηγίας πράγματι ἐν τῷ
τόπῳ αὐτῶν: ὅτι ἡμεῖς μετὰ ὡς κατεφρονέ-
σμεν: καὶ ἐμβάλεμεν εἰς ἡμᾶς ἐξωτερικὰς: καὶ τῆς
τῆς ἡμεῖς ἐφερομεν: ἐπὶ ἐν σῇ ἀρχῇ ὁ
τόπος ἡμῶν: καὶ αὐτοὶ προσώπων ἱερέων φορέ-
σι. Ἐργα ἴσως, ἀπερὸς ἐξ ἐστὶ τοῖς ἱερευσιν
ποιοῦν. Καὶ αἱ παναγίαι σε ὅχαι ἐήσαν καὶ
μετ' ἡμῶν. Μὲν δ' ἐκεμεβρίω.

† ταπεινὸς μητροπολίτης ῥόδου,
κάλλιστος.

M. CRVSII ANNOTAT.

Extrinfecus in Autographo, oblonga charta descripto, nulla ἐπιγραφὴ erat: sed tantum tres cruces, hoc modo:

ἢ ἐν ταυροπηγίᾳ: ὅτι οὐρανόθεν μὲν, ἢ οὐκ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου: ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀνθρώπου μὲν, ἢ οὐκ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. Quando ad Patriarcham Rhodium Antistes scribit: crucis figuras inscribere solet. Quid est ταυροπηγίον: πατριάρχης μοναστήριον, ἢ ἄλλου νεύμενον ἐν ἄλλῃ ἐπαρχίᾳ: ὡς, ἐν ναυπλίου, ἢ ἄλλου. Patriarcha monasterium, sed in alieno territorio situm: ut, Nauplij, Athenis, aut alibi. Ad uerbum Latine, Crucifigium. Differunt inter se Ecclesia οὐρα-
χης, οὐρανόθεν (intralimitanea) quam Metropolite administrant: ταυροπηγίον (crucifigium) quam Patriarcha.
πρωτόγερ, nomen dignitatis, tanquam primus inter senes.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

EIVSDEM.

XVII.

† παναγιώτατε ἡμῶν αὐθιόντι καὶ δ' εὐδοκίᾳ, καὶ
οὐκ ἐμμενικῶ πατριάρχῃ καὶ ὡς ἀντιπρόσωπον
ὡς, καὶ ῥωμῆς νέας: τὴν δ' ὁφειλομένην μετανοήτων
νεμῶν φιλοσόφῳ με πατρί. Γνωθὶ ἔμ, ὡς θεῶν
καὶ ἱερὰ κεφαλὴ: ὅτι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ μητροπόλει
ῥόδου, ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ, ὑπάρχει ναὸς ἁγίας
γέλως μιχαήλ, καλῶς καμμιρίδιου: καὶ ἐν
ταυροπηγίῳ τῇ παναγιότητι σε. Τῇ περὶ τῆς
τῶν ταυροπηγίων ὅντων ἐκλεπόμενος πνέ-
ματικός, ὡς γρηγοῖς ἀρχιεπίσκοπος: ἐζημίωνε τὸ
αὐτὸ ταυροπηγίον: καὶ ὅτι ἐφεροῦν εἶναι τοῖς
τῇ ζημίᾳ: καὶ ἄλλοι αὐτῶν ἐσώσαι ἵσως
ποῦς κατεργασίαν καὶ ὡφελίαν. Αὐτὸς δ' ἐ-
στὶν ἐὰν ἐπὶ ἐλθῇ ἡσώ, καὶ ὅτι παντα-
ἐδίωκε.

Sanctissime noster Domine, Oecumenice
Constantinopoleos (noua Roma) Patriarcha:
reuerentiam tibi, tanquam patri meo induls-
gentissimo, debitam presto. Notum tibi sit, ὁ
divinum & sacrum caput: in Metropoleos
nostræ Rhodi insula, esse templum Archang-
gelo Michaeli sacrum, nomine Camari-
dium: id est, Stauropegium S. tuæ esse. Fuit in-
bi diu quidam, qui adhuc inhabitat, Pneu-
maticus, iam senex: qui damnum eidem Stau-
ropegio dedit. Quod cū ego nō ferre: sed aliū
pripso ibi cōstituere, instaurationis causa uti-
liter melle: ille neminē ingredi sinebat, sed oēs
repelle-

Templum
S. Michaelis
in inf. Rho-
do.

A fene im-
probē ha-
ctenus re-
tentum.

ἐδίωκε. Νῦν δ' ἐὰν φορὰ εἰς θάνατον: καὶ ἰδίᾳ βα-
λῇ τῇ γρηγορίᾳ, θελοῖ ἵνα ἐμῶν αἰνῶν. Τα δ' ἐπ' ἀγμάτα τῆς ταυροπηγίας ἰδιο-
ποιῶνται πολλοὶ ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ: ἐν τῇ περὶ τὸ
ταυροπηγίον ἐκρίσκειται: περὶ φασίνομαι, ὅτι
ἐπὶ τῇ γρηγορίᾳ αὐτῇ ἐπὶ ἐλπίσιν ἐκρίσκειται. Ἐνεκα τῆς ταυροπηγίας, πατὴρ
ἡμῶν: ἐκλεόεις διὰ τῆς γεράμματος σε, καὶ
παιδ' ὡς ἐπὶ ἀρχόντων, καὶ ἄλλοι τινες.
τας τῆς ναῦς, καὶ ἰδιοποιῶνται. ἵσως αὖ ἡμεῖς
σιν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν: καὶ ὁ ναὸς ὁ περὶ τῆς
ἐκρίσκειται ἡ παναγιότης σε, τὸ σὺν μνημόσυνον:
καὶ αὐτοὶ, καὶ ἐγὼ λαμβάνω τὸ φλαγέον καὶ
ἐπὶ τῆς παναγιότης σε. Καὶ αἱ παναγίαι
σε ὅχαι ἐήσαν μετ' ἡμῶν. Νοεβρίω.

† ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης ῥόδου,
κάλλιστος.

M. CRVSII ANNOTATIONES.

In extera huius Epistolæ superficie itidem, ut in præcedente, cruces tres sunt. De eiusdē Stauropegij iure hic
agitur. Pictura Rhodi, Venetijs editæ, hæc uerba adiecta sunt. Rhodi, insula & città memorabile: &
piu di tutte le altre nobile, per li superbi edifici, & antiquissime torre in essa: abèche dal-
li terremoti ruinati siano. Era già albergo di molti Signori di l' Asia: & nel mezzo era uil
colosso del Sole altissimo: vel petto del quale vn specchio iaceua: doue dentro tutte le
naui, che di Egitto ueniūano, si vedeuano. Qual insula lo annò 1522. fu da Turchi presa,
alla Religione di S Zuane di Ierusalē. Et ditta insula è posta nel mare mediterraneo, lon-
gi da Scarpanto mill. 80. di Alexandria 550. di l' Asia 40. di Cipro 300. Tiene di circuito dit-
ta insula mill. 150. in circa, & fertilissima. Hoc est breuiter Rhodus, in inf. & ciuitas, nobilior cæteris
est insulis, magnificentia domorum, & antiquitate turrium: licet terremotibus prostrata iaceant. Domicilium
quondam Regum Asiæ. In eius medico, Colossus Solis erat altissimus: in cuius pectore, speculum: in quo naues,
quæcunq; ex Aegypto uenirent, conspiciantur. Eam Turcæ ceperunt 1522. ereptam 10 annis militibus. Di-
stat à Carpatho mill. 60. ab Alexandria 550. ab Asia 40. à Cypro 300. Ambitus eius est 150. mill. & est
fertilissima.

Id à multis
arte tēaturAb his tu,
Domine,
ius tuū uin-
d ei.Rhodus inf.
& ciuitas.Colossus
Solis.
Ex inf. Pat-
mo.

† ΤΩ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΩ ΚΑΙ ΟΙ-
καμμιρίδιου, καὶ ὡς ἀντιπρόσωπον
ὡς, καὶ ῥωμῆς νέας: τὴν δ' ὁφειλομένην μετανοήτων
νεμῶν φιλοσόφῳ με πατρί. Γνωθὶ ἔμ, ὡς θεῶν
καὶ ἱερὰ κεφαλὴ: ὅτι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ μητροπόλει
ῥόδου, ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ, ὑπάρχει ναὸς ἁγίας
γέλως μιχαήλ, καλῶς καμμιρίδιου: καὶ ἐν
ταυροπηγίῳ τῇ παναγιότητι σε. Τῇ περὶ τῆς
τῶν ταυροπηγίων ὅντων ἐκλεπόμενος πνέ-
ματικός, ὡς γρηγοῖς ἀρχιεπίσκοπος: ἐζημίωνε τὸ
αὐτὸ ταυροπηγίον: καὶ ὅτι ἐφεροῦν εἶναι τοῖς
τῇ ζημίᾳ: καὶ ἄλλοι αὐτῶν ἐσώσαι ἵσως
ποῦς κατεργασίαν καὶ ὡφελίαν. Αὐτὸς δ' ἐ-
στὶν ἐὰν ἐπὶ ἐλθῇ ἡσώ, καὶ ὅτι παντα-
ἐδίωκε.

SANCTISSIMO ET OECV-
menico Patriarchæ, D. Hieremiæ, Cō-
stantinopol. nouæ Romæ, de-
tur reuerenter.

Sanctissime & Oecumenice Patriarcha
Constantinopoleos, noua Roma, Domine no-
ster colende nos sacri & Regij Monasterij
S. Apostoli & Eangeliste Ioannis Theolo-
gi, Hieromonachi, & Monachi, Sanctitati
tuæ reuerentiam, quæ debetur, exhibemus.
Venerabile tuū accepimus Scriptum, de ne-
gotio defuncti Metropolite Beniamini: huc
veniente D. Ioanne Demetrij Naxij: qui
LXX. Aureos ob templorum negotium acce-
pit: nec non alia, quæ à Metropolita in
manibus Zoa relicta fuerant. Itaq; Scripta
facta sunt, transactis rebus cum Mona-
sterio

Reuerens
salutatio.Transactio
cum nostro
Cænobio.

σηλεια, & τῆς ζωῆς. Νῦν ἡ ἡλθεν ὁ ἀγ. οὐδὲ λαβέσκατος παπῆς, κυρτικολαος, ὁ χαρτοφύλαξ τῆς παρωναξίας: καὶ ἡ Φερρεν ἡμῶν γράμμα ὑποτίσῃς παναγιότητος: καὶ ὁ Φορὶ ἡμῶν, καὶ ἱερομονάχης, καὶ μοναχῆς, Διδ. τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. Οὐ μὲν γὰρ ἐγνώρισαν μὲν τὴν γραφὴν: ὅπως τῆς παναγιότητος τὸ γράμμα, ἐγίνετο τὸν μάλιστα αὐτὸς ὁ ἰωάννης, ἡλθεν ἐδῶ τὸν ἱερίον: καὶ ἐποίησε τὴν σύμβασιν μὲν τῆς μοναστηλίας, καὶ μὲν τῆς ζωῆς. Καὶ Διδ. τὸ ἰκετόφορον τὴν σὺν παναγιότητι: ἵνα εὐαγγελισμῶν γράμμα συγχωρησάτω, Διδ. τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν: ὅτι, καθὼς γράφομεν τῆς παναγιότητος, ὅπως ἐστὶν, μὲν ἀληθείας, δέσποτα ἡμῶν αὐθέντα, ὑπὸ τῆς μακαριότητος πρώτου πατριάρχου. πάντως αἱ ἀγ. αὐτῶν γράφαί, βασιλικῶν τὴν μόνω ἐγχαράτῳ καὶ ἐξάφασιν: καθὼς ἐστὶν καὶ ὑπὲρ ἡ μονή, κατὰ τὸ βασιλέω, καὶ τῆς ἀγ. τὴν Διδ. τὴν. Νῦν ὁ ὁλίγος καὶ ῥε παρελθόντος, λαμβάνομεν γράφης ὑποτίσῃς παναγιότητος: καὶ γράφω ἡμῶν εὐαγγελισμῶν. Καὶ ἡμῶν εὐαγγελισμῶν οἱ δὲ οἱ αὐτοὶ γράφας: καὶ ὑπὲρ καλῶν, καὶ ἰκετούμεν, τὴν σὺν παναγιότητι: ἵνα μὴ εἰς τὸ διηγεῖσθαι ἡμῶν, βασιλικῶν: καθὼς ὑπὲρ ἡμῶν πάντοτε αὐτῶν: καθὼς ἰδὲ ἐν θέλῃ καὶ τὸ πρῶτον πρὸ τῆς βασιλείας ἐξέστας, καὶ ἰεχωμεν καὶ ἐπὶ ῥα πάλαι εἰς τὴν μόνω, μὲν γὰρ ἐξέστας: καὶ ἐπὶ ῥα ἡμῶν ἀγ. ὑπὲρ ἡμῶν συγγίλια, καὶ ἰκετούμεν τὴν σὺν παναγιότητι: μὴ βαρυνθῇς ἐπὶ πᾶσι. Ἄλλο, αἱ ἀγ. αὐτῶν εὐαγγελισμῶν μετ' ἡμῶν: ὅφ. ὁ θ. μὲν νοσεμβερίως.

ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΩΣ, ΚΑΙ
καθηγέμενος μονῆς πάτερ: καὶ οἱ συν-
μοι ἀδελφοί, ἱερομόναχοι καὶ
μοναχοί.

ANNOTAT. M. CRVSI.

Εξ τῆς ἰνscriptum Epistolæ: ἀπὸ ἡμῶν πάτερ: ὅτι τὸ κατὰ ἰωάννην ἀναγγέλλει ἡμῶν: καὶ ὅτι νῦν μοναστήριον μέγα: ὑπὲρ τῆς 300. ἔχον μοναχῶν. Missa ex inf. Patmo: in qua Evangelium S. Ioannis scriptum est: ubi nunc etiam Monasterium magnum, amplius CCC. habens Monachos.

Hoc loco, Ioannes Euangelista est: qui in alia, quam etiam Macarij huius Epistolam habeo, ἐπιστολῇ ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐκδομένη, ἐν τῇ πόλει ἰεροσολύμων, in alia quadam inuenio Monasterium τῆς ἀμοργῆς. Præfens Epistola, rubrâ cera obfignata fuit: impressa S. Ioannis, ut puto, imagine: facie scilicet & pectore eius. De Patmo sic in pictura Venetijs edita, legitur. Palmosa, Patmo anticamēte derta, insula pesta nell' Arcipelago: sopra loquale: S. Ioannis Euangelista scriffe il sacro Apocalipsi: essendo stato mandato in exilio da Domitiano Imperat. In memoria delquale, un bellissimo Monasterio del suo nome, da suoi Discipoli fu fabricito: & da caloiri hora habitato: conseruandosi da corsari essere offeso. Laquale insula, è montuosa, & di uene di metalli copiosa: tenendo in se di circuito mill. 40. dominata da Turchi. Id est, Patmus sita est in Mari Aegeo. Ibi S. Ioannes Apocalypsin scripsit: in exilium ab Imp. Domitiano pulsus. In memoriam eius, Monasterium pulcherrimum (in medio insulae) extructum a discipulis est: quod a monachis etiam nunc incolitur: & a Piratis tutum est. Insula, montosa & metallifera: ambitu 40. miliarium, subiecta Turcis. Belonius lib. 2. cap. 11. ait: ibi manum esse cuius ungues præfecti, certo tempore refrescant. Putari, Ioannis Euangelistæ esse.

Sanctif.

serio, ipsaq. Zoe. Nunc venit S. & pussimus Papa D. Nicolaus. Paronaxia Chartophylax: qui à S. tua Scriptum adferens, nos ab Ecclesia segregat, Hieromonachos & Monachos, propter illud ipsum negotium. Tunc nos, scriptione considerata, deprehendimus: tua S. Scriptum exisse mense Maio: Ioannem vero venisse huc Iunio: cumq. Monasterio & Zoe transactionem fecisse. Idcirco supplicamus S. tua: ut literas veniales nobis ea de remittas: quia, si ut S. tua scribimus, ita verè se res habet, Domine noster obseruandissime, id inde à beatis superioribus Patriarchis. Planè namq. ipsorum literæ, Regium esse hoc Monasterium expresse scribunt: sicut ex testamento Regium, & Sancti, patet. Nunc contra, breui ante tempore accipimus literas S. tuae: quibus id, itaquam stauropegium, ipsa vendicat. Nobis verò nihil unquam tale ex ullis literis notum fuit. Ideo rogamus, & supplices oramus, S. tuam: ut Monasterium nostrum, in perpetuum maneat Regium: quemadmodum omni tempore liberum, & sui iuris, fuit: sicut id ex Regij priuilegij pagina videre potes.

Sed & alia plurima, ad nostrum monasterium spectantia, aureis bullis obfignata, & aliorum sanctorum Patriarcharum sigillis, apud nos sunt. Rogamus ergo vehementissimè S. tuam: ne aegrè ferat hanc rem. Aliud non restat: nisi quod sanctis nos tuis precibus commendamus. Data 6. Nouemb. 1579.

MACARIUS HIEROMONACHVS
& Abbas Monasterij inf. Patmi: unaq;
fratres mei, Hieromonachi &
Monachi.

Noue con-
trouerfiz à
Patriarcha
motio.

At Regali
bertate con-
nobium no-
strum dona-
tum, nec Pa-
triarchæ ob-
noxium est.

Ergo nos
excommuni-
catione,
Domine, ex-
oluo.

Patmus
inf. Italicè
Palmosa.

† ΤΩ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΩ ΗΜΩΝ SANCTISSIMO DOMINO NO-
αὐθέντῃ καὶ δέσποτῃ, καὶ οἰκουμενικῷ
πατριάρχῃ, διδοίῃ. stro, Patriarche Oe-
cumenico. XIX.

Παναγιώτατε ἡμῶν αὐθέντα, δέσποτα, καὶ οἰκουμενικὸν πατριάρχῃ, θεοχάρη, πλεῖν, πᾶσι, ἐπὶ πάντων, ὑψηλὸν καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα: ὑγιαίνει, σε ἡ παναγιότης, καὶ σωματικῶς: πρὸς σύστασιν καὶ ὁφείλειαν πάντων τῶν χρῆστων καὶ πληρώματι: ἡμῶν διδοί, τῶν δέλων σε, τῶν ἐκ μέσης ψυχῆς σε ποθεῖν, καὶ ὑποκαταθέσειν γράμμα, ὁφείλειαν καὶ ἀγαλλίσειν. Δέσποτα, ὁ μὲν παναγιώτατα, ὑπὸ πάλαι ἀθυρίας ἀναγκασθέντες γράφομεν: ἵνα μὴ δολογίαν δώσωμεν τῷ κερτι, ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. ὑπεργεροὶ γὰρ ὑπὲρ ἡμῶν, παναγιώτατε δέσποτα: οἱ αὐτῶν τῶν μοναστηρίων, τὸ ἀγγελικὸν ὄχημα ἀμφιέσσαντες: τὴν ζωὴν ἐκείσε Διδ. τῆς φαντες. Τεσσαρὶς καὶ τεσσαρὶς ἔτη ἐστὶν: ὅφ. ὁ ἰσθλαμεν ἐν αὐτῷ τῷ μοναστηρίῳ: καὶ δὲ ῥῶντες ἀνδρες ἐναρξάμεν τε καὶ ἡμῶν: οἱ καὶ τοῦ βίου δολογίαν τῆς πρῆσκα ζωῆς, πρὸς τὴν αἰώνιον ἀπάραντες. Νῦν ὁ τῶν αὐτῶν μοναστηρίων, ὑπὸ βαρβαρῶν ἀνδρῶν ἐνεπλήθηθη: κακῶς τὴν Διδ. τῆς ἐμπημενοι. Εὐαγγέλιον τῶν μερῶν ἐκείσε ὑπὸ Φηλιδῶν καὶ Φιλαργύρων τῶν ἐκπαλαί, κακῶς κακὸς ἀλλήλοις Διδ. τῆς: ἀπερὸς ἡμῶν ἐστὶ τῶν γράφων καὶ λῆγειν, τὰ παρ' αὐτῶν πρᾶτῳ μενα. Διδ. τῆς, ἐκ ἡμῶν πόθον πρὸς δὲ ἡμῶν: ἐκ καὶ τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ σῶμα, δυνάμεν διδοί. Σὺ δὲ, δέσποτα παναγιώτατε, ἀντιθέμεθα τὰ ὑπὲρ ἡμῶν: ἵνα φρονήσης ὑπὲρ τῶν τοιούτων μοναστηρίων: καὶ διδοί, τὸ πᾶν πρὸς σωτηρίαν τῆς ἡμετέρας ψυχῆς, καὶ πρὸς τὴν αὐτῶν μοναστηρίων: ἵνα μὴ εἰς παντελὴ ἀπώλειαν ἡσέλθῃ. ὡς ἐδιδόθησας τὰ πρὸς ἀγ. ὅρας μοναστηρία: ὅπως καὶ νῦν πρὸς τῆς βασιλικῆς μοναστηρίων. καὶ χημα γὰρ ὑπὲρ τῆς χῆς: νῦν ὁ εἰς ὁνὶ δὲ ἐκατεσθῇ. καὶ εἰς τὴν σὺν παναγιότητι, κατὰ ὅτιον ὁ βεῖς ὁ φηλίσταμεν τὸ πᾶν. καὶ φρονήσου τὰ τῆς διδοί, ὅπως, ἐκ ἡμῶν. Αἱ ἀγ. αὐτῶν τῆς παναγιότητι, ἐστὶσαν μετ' ἡμῶν, τῶν ὁυτελῶν δέλων σε: Κατὰ μὲν αὐτῶν.

† ὁ δὲ

Sanctissime Domine noster, Occumenice Patriarcha, diuinis dotibus & gratia exornate: & si quo alio celfo nomine reg. honorari potes: salutem precatur Sanctitati tuae, non animi tantum: sed corporis etiam: ad coniunctionem utilitatēq. omnis Christiani cætus: & ad nostram seruorum tuorum, qui ex animo flagramus desiderio tui, quorum nomina infra subscripta cernis, lætitiā atq. exultationem. Cogimur, sanctissime Domine, maximā quadā tristitia, hac ad te scribere: ut ne quando in extremi iudicij die, rationes iusto iudici reddere cogamur. Valde namq. senes sumus, Domine: in eodem Monasterio Angelicum habitum assumpsimus: vitam ibi hactenus exegimus. Sanè XLIII. anni sunt: ex quo ingressi hoc cœnobium sumus: in quo tunc viros virtute præditos, venerandosq. inuenimus: qui & mortali hac vita relicta, ad eternam illam profecti sunt. Nunc verò in idē Monasterium, homines barbari inuasērūt: quorum uita, improba est: qui face quadam voluptariorum & auarorum superioris temporis hominum, inibi reperta, vitijs plenam inter se vitā agunt: parantes scriptu dictūq. fœda. Propterea non habemus, quod confugiamus: nisi ad Ducem animarum nostrarum: qui & animas, & corpora, corrigere potest. Tua itaq. cura, sanctissime, cōmittimus res nostras: tu inspectionem Monasterij suscipe: tu sic corrige cuncta, ut & animarum nostrorum saluti consulatur, & emendationi stabili Monasterij, ne planè pessum eat. Fac, quemadmodum montis sancti (olim Athos erat) cœnobiorum disciplinā bonā reuocasti: nunc idem in huius Monasterij emendatione præstes: quod cum ornamentum quondam Chy esset, nunc probri loco est. Nos quidem Sanctitati tuae, teste Deo, patefecimus re totam: tui verò officij est, de uitijs corrigendis cogitare. Aliud nihil, nisi ut sanctis tuis ad Deum precibus: nos seruos tuos uiles, commēdos habens: id quod à S. tua petimus. Data mense Septembri.

Ex inf. Chio

Salutatio.

Consenuimus in hoc Monasterio

Id nunc in puris moribus corruptum est.

Ergo tu, Domine, id reformas.

C 2 Ser.

† χίς παπῆς μητροπολίτης, ἰππολύτος καὶ
πᾶντα ὑμέτερον ἐν χρίστῳ ἀδελφός.

Chij hamilis Metropolita, Hippolytus: totius
uester in Christo frater.

M. CRVSI ANNOTATIONES.

Supra Epist. 3. mētio Hippolyti, Episcopatu deiecti, facta est. Num aliquid tale is metuens fore, hac Episto-
la praeuere uoluerit: haud equidem dicere possum. Est ceteroquin ea admodum erudita, et humanitatis re-
uerentiæ plena. Fortassis Græcia hodie non multos, ita doctos uiros, habet. Autographū, sanè acuto calamo
scriptum, alicubi lectum difficile est. Hypographie uerò, miris labyrinthis intorta: ut ego depictū difficile in-
dicans, uulgari tantummodo hic eam subiecerim. Sicut autem ex tempore scripserat: ita ipsum Autographū,
non mundè descriptum Exemplar, misit, breuitate temporis exclusus. Cursim hæc uerba, in margine, ad initium
Epistolæ posuit: ὡς χειρὸς ἰεροῦ καὶ ἀποστόλου, ὡς καὶ, ἀποστόλου. De Echo, quomodo fiat, le-
ge Aristot. lib. 2. cap. 8. περὶ ψυχῆς.

Hippolyti
eruditio.

καὶ τῷ ΣΩΦΩΤΑΤΩ ΚΑΙ ΛΟΓΙΩ
τάτῳ πρωτονοτάτῳ τῆς μεγάλης ἐκ-
κλησίας, κυρίῳ θεοδοσίῳ, εἰς τὸ
πατριαρχεῖον.

† Τὴν σὺν ἀσμένως ἐδεξάμην Ἰππολύτου,
σοφώτατε πρωτονοτάτῳ: δι' ἧς καὶ πάλιν ἐγ-
νων τὸ τῆς ἀρίστης καὶ γνώμης σεβασμῶν: ὅπερ ὑ-
πὲρ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλίας,
οἷα εἰκὸς φιλόσοφου ἀνδρα, κέκτηται. Διὰ
καὶ χάριτός σου μεγάλης ὁμολογῶ. Καὶ περὶ
μὲν τῶν ἄλλων, ὡς λέγεις ὡς πολλὰ, καὶ σιω-
μήσας τῷ παναγιωτάτῳ, περὶ τῆς σεβασμῶν,
ὅτι αὐτὸς οὐδ' ὅλως ὅτι τὸ σὺν Ἰππολύτῳ
πάνυ καλῶς πέποιεσθαι: καὶ ἐν περὶ τῆς
τῆς τοῦ πατρὸς ἀμφιβάλλω, ὃ δ' ἐλέγεις, ὅτι
λυσιτελεῖς αὐτῷ: εἶγε καὶ αὐτὸς ἀναφορᾷ
πρὸς τὸν παναγιωτάτῳ περὶ ἀξίως, εἰς πᾶν
τὸ δὴ λῆσαι τὰ κατ' αὐτῶν: καὶ τῷ τῷ γε-
γραμμένῳ ὑπὸ πολλῶν ἱερέων καὶ λαϊκῶν:
ὅπως σὺ ἐμπόνως ἀξιοῦντας περὶ αὐτῶν ὁπο-
διώκειν ἔχη: εὐχόμενος, ὅτι ἐδέποτε ἐγὼ, ὅσον
τὸ κατ' ἐμὲ, ὅτι τὸ σὺν Ἰππολύτῳ. Οὐ γὰρ
δύσκολον, αὐτῶν φανερώς αὐτῶν, τὸ σὺν ὅπερ
ἡμῶν ὑπονοῦμεν, ζητεῖν, ἡμᾶς δημοσίᾳ,
καὶ ἐν χρίστῳ, καὶ ἀλλήλων, κατ' αὐτῶν λέγειν,
καὶ παρρησίᾳ λέγειν. Πάνυ γὰρ τὸ σὺν, ἐπαχ-
θεὶς πρᾶγμα, καὶ πρὸς παρὰ δαίμων ἀνθρώ-
πων, εἶναι δοκεῖ. Καὶ τῆς χάριτος σου ἐδέ-
ξαι μοι, τὸ τοιοῦτον τὸ παρὰ πᾶν σεβασμῶν
ἵσταναι τῷ κοινῷ. Οὐ γὰρ, ἵνα αἰσχύναται τῷ
ἀνθρώπῳ σεβασμῶν: διὰ τὸ καὶ τῷ
παναγιωτάτῳ κατ' ἰδίαν, καὶ μετὰ τῶν πρὸ
πᾶν, πρῶτον ἐρεῖσθαι: ἀλλ' ἵνα ὡς καλῶ
Ἰππολύτῳ, καὶ δεῖξω οἰκονομῶν ἀφορμὴν δώ-
μεν: ὅπως καλῶς καὶ ἐσκεμμένως τὰ τῆς
χίς διοίκησις: καὶ, μὴ τῆς αὐτοῦ λόγου ἀ-
πατηλοῦς καὶ δολοῦς ἐξαπατήσις: καὶ ἀ-
νάξιον

SAPIENTI ET DOCTO PRO-
tonotario magnæ Ecclesiæ: D. Theodosio, XXI,
In Patriarcheio.

Epistolam tuā libenter accepi, sapiens Pro-
tonotarie: ex qua denuo certior factus sum
de tui optimi animi constantia: quā & in ius-
titia, & in amicitia nostra, tuenda, sicut vi-
ro Philosophia dignum est, geris. Quamobrē
gratias quoque tibi magnas ago. Ac de ceteris,
quæ prolixè commemoras, & cum Sanctissimo
locutus es, de Sepse illum nullo modo huic rei
assensurum: facillimè credo, nec ullā de eo du-
bitationē capio. Quæ uerò dicis, uile esse: nos
denuo referre de eo ad Sanctissimum, copiosè
omnibus illud reb. explicandis: Scripto à mul-
tis Sacerdotibus Laicisq. confecto: ut ita solli-
citi pro ipso agentes repellere possint: scias ue-
lim, me nunquā, quantum in me sit, ad hanc
sententiam descensurum. Non enim cōuenit,
cum ipse non manifeste hoc, quod nos suspi-
camur, querat: nos publicè, & Chij, & alibi, li-
berè aduersus illum dicere. Prorsus nāq. res
molesta, nec bonis uiris digna, uidetur. Quæ
causa est, ut omnino mihi nō placuerit, hoc in
cōmuni consiliū proponere. Nō enim ob hanc
causam, ut infamiā homini constaremus: ad
sanctissimū priuatim, et modo quodam occul-
to, antea scripsimus: sed ideo, ut illi, tanq. peri-
to pfecto, optimoq. Oeconomo, ansam bene et
cōsideratè res Chij administrandi daremus: et
ne quis ipsum dolosis fallacibusq. uerbis cir-
cūueniret: ut quicquā sua prefectura & di-
spensatione nationibusq. nostris, indignum fa-
ceret. Ob q. etiam causam, clācularia quadā
ratione illud faciendū duximus. Itaq. si uel
minimū intelligētia inest homini: gratiā cer-
tè magnā illis, qui rem ad hunc modū mode-
rati sunt, habuerit. Sic enim honor et magis,
quā dedecus, cōciliatus. Nam quod multi bo-
ni, aper-

Grata mihi
fuit Episto-
la tua.

1. De Sepse
delatione
ad Patri-
archam vo-
luisse qui-
dā, Sepse
publicè, &
grauiter,
accusari:
tantum ter-
rore ad offi-
ciū reuocā-
di causā (q. a
tamē Patri-
archæ de-
iecturus nō
fuisse: licet
deprecato-
res, initio
simulātè re-
pulsus) sed non pla-
cuit hoc
Coreli.
Rectè feci,
quod non
permisi, ut
publicū de
ipso indicium
fieret.

καὶ ἀναξίον τῆς ἐαυτοῦ Ἰππολύτου καὶ οἰκονο-
μίας, καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς πολιτείας, ποιήσῃ. Καὶ
τῆς χάριτος σου ἐδέξαι μοι, τὸ τοιοῦτον τὸ
παρὰ πᾶν σεβασμῶν: διὰ τὸ καὶ τῷ
παναγιωτάτῳ κατ' ἰδίαν, καὶ μετὰ τῶν πρὸ
πᾶν, πρῶτον ἐρεῖσθαι: ἀλλ' ἵνα ὡς καλῶ
Ἰππολύτῳ, καὶ δεῖξω οἰκονομῶν ἀφορμὴν δώ-
μεν: ὅπως καλῶς καὶ ἐσκεμμένως τὰ τῆς
χίς διοίκησις: καὶ, μὴ τῆς αὐτοῦ λόγου ἀ-
πατηλοῦς καὶ δολοῦς ἐξαπατήσις: καὶ ἀ-
νάξιον

ni, apertè faciendum clamitabāt. Id ego (no-
uit Deus) pro uiribus meis impediri. Ad hūc
autem modum, quo res gesta est, potius, quā
quomodo illis placebat gerendam uisi: vide-
licet, quā fieri posset, oculisimè. Illis ita-
que, quibus cum consiliū communicauim, mo-
dus hic perbellus uisus est. Quapropter eti-
am nunc in priore sententia permaneo. Val-
de enim certè dolituros fuisse existimo eos:
qui pro ipso laboraturi fuissent: si publicè ta-
le quid factum fuisset. Ac de Relationibus
sanè ad Patriarcham, satis hæc esse opinor.
Nam illud, quod dicitur, Ne quid nimis,
ubique laudabile est. Rogo porro tuam pra-
stantiam: ut etiam cum Sanctissimo de his
rebus ea cōmunicet. Etiam si enim foris ipsi
quoque uideatur: se, si facta esset Relatio,
quam mihi subscripsisti: pudore quodam in-
iecto, auersurum fuisse illos negotium fa-
cessentes ei, de quo loquimur: tamen graui-
laturi rem fuissent ipsius propinqui et a-
mici. Quocirca, quod antea, id etiam nunc
mihi uidetur: nihil noui aduersus illum ten-
tandum esse. Dictum enim illud sapiens, Da
sapienti ansam, sufficere Sanctissimo uel so-
lum, sicut antea indicauim, uidetur. Præterea
illis etiam, qui ipsum de illo rogarunt. Non e-
nim ingenio carent. Ignosces autem quod mi-
hi non idem, quod tibi (foris, quia rem non
recta reputo uia) de Relatione uideatur. Sed
tamen libertas pfecto hæc esse debet: ut ami-
cus amico sententiam, quæ sibi recta uidea-
tur, ingenuè exponat, siue coram, siue per Epi-
stolam. Tu uero, charissime amice, quod mi-
hi semper de proposita re studium ostendisti:
idem ut in posterum quoque, una cum sanctis-
simo nostro Domino, tibi cura esse patiaris:
etiam atque etiam à tua excellentia peto: ut
scilicet dignum gubernatione Ecclesiæ Chi-
ensis Episcopum, istinc nanciscamur. Quod
faxit Deus. Hinc enim ut habeamus: haud
facile, hoc quidem tempore, fieri potest.
Vale, & notos nobis sacri ordinis, nomine
nostro saluta. Salutem etiam praestantia
T. dicit reuerendus Protosyngelus. Salu-
tetur quoque, tum ipsius, tum meo nomi-
ne, nobilissimus uir, Dominus Nicolaius
Cornarius: cui has etiam legendas dabis:
rogabisque, ut, tanquam bonus uir, boni
causa

Prudēs stra-
tegema, ho-
minis corri-
gendi gratia.

Sufficit pri-
uatim que-
rela esse sa-
tis.

Sapienti, fas
dictum.

Ignosce, q. in hac parte
à te dissen-
tiam.

I. I. Metro-
polita boni
optatio.

Valedictio,
& amicorū
salutem.

ἀγαθὴ καὶ ἡμῶν σωτηρίᾳ. Ἀπὸ χίς, ἰσλὶς ιη.

ὁ κατὰ πάντα σὸς ἰωάννης κορέσης.

Εγένετο καὶ ἡ ἀναφορά: ὡς οἱ οἰκουμενικὸς ἐπὶ ὁσὶν ἐγνώσθη.

causa nobis quoq. se huius certaminis adiuto rem adiungat. Scripta Chij, Iul. 18.

T. T. Ioannes Corefes.

Facta est etiam illa, quam Oecumenicus mandauit, Relatio.

ANNOT. M. CRVSII.

Scripta est hæc Epistola, anno 1580. sicut et sequens: quia Hippolyto deposito, successor in eius locum querebatur: de qua re, supra in tertia Epistola auafora facta est. Purgat se in hac Epistola Corefes Theodosio: se recte fecisse, quod priuatim tantum, non publica (magis terrendi causa) conuentione, Sepfen, ut non recte se in sua curatione (cuius tamen sustinenda artifex sit) gerentem, ad Patriarcham deferri siuerit: quia sic eius honori, et familie, parsum esse: ipsumq. ut uirum intelligentem, se posthac correcturum. Prouer. 9. διδὼς σοφὴν ἀφορμὴν, καὶ σοφώτερον ἐστὶν. Da sapienti occasionem, et sapientior erit. Nō semper acriter peccata punienda sunt, sed moderata castigatione, aut prudente admonitione, plus proficitur. Prouerb. 10. ἄγαν, ne quid nimis, Pythagoræ, ait Biantis aut Thaletis, est. Vide Chiliad. Erasmi. Non autem aliter hic Oeconomus, seu Dispensator, quam Sepfes, nominatur. Ita etiam hic ei paritur. In alia quadam Epistola, 1570. scripta, inuenitur à me, σακελλὶς παπᾶς ὑπερὸς ἰωάννης ὁ σέβης. Caterū Ioannes Corefes, doctissimus Chij Medicus est. Eruditè scribit, et literas bene pingit. Protosyngelus Chij, Manuel Pelopōnesius ἱερός est. Epistola mihi diu obscura erat: sed et hisce, et quæ in margine sunt, annotatiunculis probabiliter explicatam spero. Querat alius meliora, si potest.

Sepse correctio.

Κβ. ἸΤΩ ΣΟΦΩΤΑΤΩ ΚΑΙ ΛΟΓΙΩΤΑΤΩ ΚΥΡΕΩ ΘΕΟΔΟΣΙΩ, ΤΩ ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΩ, ΕΝ ΤΗΜΩΣ ΔΟΘΕΙΝ. ΕΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΛΙΜ.

SAPIENTI ET DOCTISSIMO D. Theodosio Protonotario, reuerenter Constantinopoli redatur.

XXII.

Sapientia et eruditione præstantissime, omniq. honore dignissime, D. Protonotarie: perueni ope diuina in Patriam meam: feci officium meum, et quantum mihi mandauit Dominus noster Oecumenicus. Tunc cuncti Proceres laudarunt Deum: inæq. etiam D. gratias pro præclaro studio, ipsis præstito, egerunt. Pares egere gratias sapientissimo quoq. insigni eruditione prædito, Hieromonachorum ornamento, D. Theophani. Mox, ut spero, mittent Responsum ad Oecumenicum. Modo Deus opt. max. eam det mentem Domino nostro: ut mittat aliquem ad vota ipsorum: ut miser hic locus recreetur. Commendo tibi Logothetam Chij, Sacerdotem Sculubrem, munere nunc vacantem. Filius eius istic versatur: nomen ei Antonius est: utitur et amicitia Principis Cornarij: ut consequatur absolutionem pater, sicut et cateri. Habet hic pauca amygdala, mittenda D. tue: quæ etiā primo quoq. tempore acceptura est. Nunc vult, ut suo et meo nomine, qua reuerentia decet, salutem Dominum nostrum: et Doctorem vestrum, D. Theophanem: nec non magnū Archimandritam: unā cum reliquis amicorum grege: præsertim vero honestissimam

Re diligenter effici.

Literæ ad Patriarcham de Metro polita Chij dando.

Comendo tibi Nicol. Sculubrem

Salutamus uos.

tam

τῶν καὶ ὁρνεύει τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτοκράτειας σου, με ὅλως ὅν ἐδοκίμας. Καὶ πολλοὶ καὶ καλοὶ οἱ χρόνοι τῆς αὐτοκράτειας σου. Τὸ χεῖρ ἡ αὐτοκράτειά σου, ὡς τὸ ἡξίω. Ο κύριος ἰωάννης ὁ Βερκλᾶς, προσκυνοῦν πολλὰ τῶν αὐτοκρατειῶν σου, εἶναι εἰς ὅν ὁρίσμεός της. Ἀπὸ τῶν χίος, αὐγύστη 1. 4. φ. π.

ὁ κατὰ πάντα ἡ αὐτοκράτειά σου.

Φρανσέσκ Ⓞ δομέστικ Ⓞ, καὶ ἰατρός.

nam et nobilissimam coniugem D. tua, cum tota familia. Precor tibi multos bonos annos. Si qua re indiguerit D. tua: quæso, sciam. D. Ioannes Burclas, multam D. tua salutem dicit: ad eius iussa paratus est. Date Chij, Augusti X. anno CIO IO LXXX.

Ioannes Burclas.

D. tue addictissimus,

Franciscus Domesticus, Medicus.

M. CRVSII ANNOTAT.

Diligentes erant ualde, Chij, ut bonus in ipsorum Ecclesiam Episcopus succederet. Nihil quippe magis studio debet bono magistratu esse: quam ut animis hominum, alterius melioris uitæ consequendæ causa, bene prospiciatur. Is uero præstantissimus Ecclesiæ Doctor est: qui ad uerbum Dei, nihil nec addit, nec demit, nec peruerit: quia omnis plantatio, quæ à Deo non est, eradicabitur. Vide Deuter. 4. et 12. ac Matth. 13. Item 1. Tim. 3. et Tit. 1. Episcopi uirtutes. Vxor Theodosij. Zygomalæ, Irene Moschina est: de qua alibi scripsimus. Franciscus hic (ut Gerlach. mihi dixit) egregius uir est, Chij Medicum agens, Græcè et italicè loquens: qui etiam mense D. Davidis Vnznadij Oratoris, adhibitus fuit. Cognomē Λατομέστικ habet, hoc modo: φρανσέσκος δομέστικος Λατομέστικ, χίος.

Magistratu & Episcoporum officia. Franc. Domesticus.

ΤΩ ΛΟΓΙΩΤΑΤΩ ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΩ, ΚΥΡΕΩ ΘΕΟΔΟΣΙΩ: ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ.

DOCTISSIMO PROTONOTARIO, D. Theodosio, in Patriarcheio.

XXIII. Anchialo.

Ἀδελφε, πολλὰ ἐχάρηκα, μανθάνοντας περὶ τῆς ὑγείας σου: καὶ μαλιστα δι' ὑμετέρων χεράματ Ⓞ. Καὶ ἔγω πῶς, ὅταν σὺ ἦναι ἐν Κωνσταντινῶν, καὶ εἶδῃ γληγορά. Καθὼς με ἐράφεις, ἐκάμα. Προσκυνῶ τοῦ ἁγίου, τοῦ οἰκουμενικόν. καὶ τοῦ αὐθέντων, τοῦ πατρός σου, καὶ τῶν πολλῶν καὶ τοῦ ἁγίου, τοῦ διδασκαλοῦ, καὶ ὅλως ὅν ἀλλῶς. Ἀπὸ ἀγχαλᾶς, 1576. Φεβρουαρίου. 12.

Valde gauisus sum, frater, audita ualitudine uestra bona: præsertim literis uestris significata. Sic et posthac facito quando facile poteris: etsi confido fore, propediem ut te uideam. Feci, sicut mihi scripseras. Reuerentiā humiliter sacro nostro Oecumenico exhibeo: etiam D. Patrem tuum multa salute imperator: itemq. sanctum Doctorem, et reliquos omnes. Anchialo, XII. Februar. CIO IO LXXVI.

Gratulatio de ualitudine.

Breui rediturus.

Salutatio micorum.

Λεονάρδ Ⓞ Μινδόνι Ⓞ.

Leonhardus Mendonius.

M. CRVSII ANNOTAT.

Leonhardus hic, Chij Medicus est, de quo, alibi Doctorem, intelligo ex præceden. Epistola Theophanē Hieromonachum.

ΤΩ ΣΟΦΩΤΑΤΩ ΚΑΙ ΛΟΓΙΩΤΑΤΩ ΚΥΡΕΩ ΘΕΟΔΟΣΙΩ ΤΩ ΖΥΓΟΜΑΛᾶ, ΚΥ ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΩ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.

SAPIENTI ET DOCTISSIMO XXIII. D. Theodosio Zygomalæ, M. Ecclesiæ Protonotario.

Chio.

Galatam.

Γαλατῶν.

XV. Iunij CIO IO LXXX. Chio.

† 1580. ἰουνίου 15. ἐν χίω.

Λογιώτατε αὐθέντα κύριε θεοδόσιε, ἅγιε πρωτοτάριε, βοήθε καὶ σωτήριε τῶν ἀδικούντων.

Doctissime D. Theodosi, S. Protonotarie, opitulator et Patrone hominum, qui iniuria afficiunt.

† μαρτυρῶ ἐγὼ Φραντσέσκος Δομέστικος: πῶς
ὁ κύριος νικόλαος ἀδελφός ἐστις, καὶ δημόσιος
νοτάριος: καὶ εἰς τὰ νοτάρια τέ, διδεται
πίστις.

Ego denique Franciscus Demesticus tes-
tor, D. Nicolaum Paradisen, esse publicum
Notarium: proindeq; scriptura eius fidem ha-
bendam esse.

M. CRVSII ANNOTAT.

Τὸ μοναστήριον σχήμα, Græci ἀγγελικόν quoque uocant. At omnes pij, in quocunq; uitæ genere sunt, Angeli-
cam uitam sibi imitandā sciunt: quantum in hac naturæ humanæ imbecillitate, inuocato Dei auxilio, fieri po-
test. Καρδίαν καθαράν ἵστον οὐ ἐμοὶ ὁ θεός: καὶ πνεῦμα σύνθετον γινώσκουσιν οὐ τοῖς ἐγκάτοις κατὰ Psal. 51. Οὐ γὰρ ὁργὴ, ὁργὴ
τρεῖς πύχας, ait Eustath. 11. Odyss. ad uersum 3. 1. de Oto ὁ Ephialte. Sed Scholiastes uulgaris, qui Didymus
perhibetur, τέσσαρας indicat. Inquit etiam: ὁργὴ, ἡ τῶν χειρῶν ἐνταῦς.

Demetrii Corese liberi, * Maria nupta quondam Syluestro Mismilange.
Antonius.

Nicolaus, de quo in sequenti Epistola.

Supra, inter subscriptores tertiæ Epistolæ, etiā Lucas Corese legitur: hoc loco, Ioan. Corese. Nūmne hi
duo, inter se fratres, non præcedunt.

Τὸ μυστέριον Italicum Melsere est. Ἑσόδιον, τὸ εἰσόδιον. Ἡ πέμπτη τῆς ἐβδομάδος, Dies Iouis est. Eodem
die, quo Pater suum Testamentum fecit, etiā M. Ioannis Liebleri (cuius pater, M. Georgius, Physicus noster, est)
tunc hic Diaconi, uxor, Barbara Vnfridina, Testamentum fecit: M. Georgio Hitzlero ὁρ me, presentibus.

καὶ.

ΙΑΤΡΟΤ ΚΟΡΕΣΗ,
Χίε.

MEDICI COROSAE,
Chij.

XXXVIII.

† Ἡραπηνόμοι μοι ἀδελφε, ὡς καλῶ
σαι: ναὶ καὶ πᾶσι εἰς τὸ πατριαρχεῖον: ναὶ ζητή-
σης εἰς ἀρετὴν ἀφοριστικὸν ὡς τὰ πατριαρχεῖα:
ἀρχὴ: τὸ ὅποιον ναὶ ἀγαλαμβανῇ εἰς τὰ πατριαρχεῖα:
τὸ ὅποιον, ἐπεὶ ἡ κυρία μαρία ἡ πῖλ, θυ-
γατέρα τῆς ἐκείνης κυρίας δημητρίης κορέσης, ἀν-
φίερωσεν ἐν τῷ ναῷ τῆς ἀγίας συμεων ἑργίας
ἐκκοιτίσας, δὸς τὸ ὑποστατικόν: ὅπως ἐλαβεν
δὸς τὸν κληρονόμον τῆς ἐκείνης κυρίας σιλβέ-
ρας μισμηλαγῆ, ἐπαύω εἰς τὴν πατριαρχίαν αὐ-
τῆς (καθὼς φαίνεται εἰς τὴν ἀναμνηστικὴν ἐπι-
γράμην) ἡγεῖται, ναὶ καὶ πᾶσι τὸ εἰσόδιον τῆς αὐ-
τῆς ὑποστατικῆς τῶν ἐκκοιτίστων ἑργίων, ἕως
τῆς ζωῆς τῆς: καὶ μετὰ θάνατον αὐτῆς, ναὶ με-
νει ἐλθόντες τελείως ἐν τῷ ἐρημικῷ ναῷ τῆς
ἀγίας συμεων: τῶν δὲ δὸς θάνατος τῆς
ῥηθιῆσης κυρίας μαρίας: ὁ ἀδελφὸς ἐκεί-
νης, κύριος νικόλαος ὁ κορέσης θυροπῶν, ἐ-
ξέλεται μετὰ ἀναμνηστικῆς δόξης δῶκεν αὐτὸν
τὸ ὑποστατικόν, ἐν τῷ ῥηθιῆσιν αὐτῆς: ὡς δὲ καὶ
οὐκ, εὐλογοῦν διὰ τὸ ναὶ μὴ ἀφοριστικὸς
καταρχαμῆ, ἀσυγχώρητος δὸς θεῶν,
καὶ μετὰ θάνατον αὐτῆς, καὶ ἐξω τῆς τῆς
ῥηθιῆσης ἐκκλησίας, καὶ τῆς τῶν ῥηθιῆσιν ὁ-
μολογίας, μὴ ἐκκλησιαστικῆς, ἐν ἀργί-
ας βαρεῖ: ἕως δὸς δῶκεν τὸ ὑποστατικόν ἐν
τῷ ναῷ, ὡς κανονικόν. Τὸ δὲ τίμιον ῥημα-
μα τοῦ οἰκουμένου, ναὶ ἀναγινώσκειται ἀκλῶτως, ὅπου κάμνει ῥημα: καὶ πᾶσι ἱεροῦς ναὶ
ἐχέ.

Charissime frater, rogo te: suscipe tantum
laboris in Patriarcheio: ut petas literas exco-
municationis à Patriarcha: cuius sententia
sit in hunc modum concepta: quòd, posteaquā
D. Maria Pilia. D. Demetrii Corese quondā
filia consecrauerit templo S. Symeonis a lnas
XXIII. de illo fundo: quem ab hereditibus D.
Syluestri Mismilange pie memorie ultra do-
tem suam acceperat (sicut id ex testamento li-
quet: quòd condidit prædicta Maria, ante-
quam monasticum cucullum induisset) ea con-
ditione, ut fructum illarum XXIII. vinarum
fundi, ad exitum usque uite sue perciperet:
ac post mortem suam, totum hoc legatum, li-
berè in omnes partes permaneret in illo S.
Symeonis templo: nunc autem, eadem Maria
mortua: frater eius, D. Nicolaus Corese ter-
guersans, recuset illum fundum beneuolè
prædicto templo reddere: sicut omnis equitas
postulabat: idcirco ipse maneat excommuni-
catus, execratus, venia apud Deum expers,
et post mortem indissoluius, atq; extra Chri-
sti Ecclesiam, reiectus à cætu Christianorum,
in nullam Ecclesiam admissus, sub cessationis
à rebus sacris onere: usq; dum templo fundū
restituatur, ut canonicum. Venerandum porro
Patriarchæ Scriptum, necmine obstante reci-
tetur,

Impetra Pa-
triarchiam
excommu-
nicationem
in Nicol.
Corese

Quia 23. ul-
nas fundi,
quas foror
eius mona-
stio lega-
uit, dare nō
uult.

ἐχέ ἐξέσταν, ναὶ τὸ ἀναγνώγη: διότι ὁ αὐτὸς κύ-
ριος νικόλαος ἔχει φιλίαν εἰς μέρ: τῶν
κληρικῶν, καὶ μάλιστα τῶν λαδῶν: καὶ θελεῖ γι-
νῶσθαι, ναὶ τὸ κωλύει.

tetur, ubicunque opus sit: & quisque Sacer-
dos habeat eius legendi potestatem: propte-
rea, quòd iste Nicolaus amicitiam colit cum
quibusdam Clericis, præsertim Lada: & id
quæsiturus est, ut illud impediat.

Vt illa pu-
blice lega-
tur.

M. CRVSII ANNOTAT.

Hæc Epistola, fuit mihi loco cuiusdam explicationis, præcedentis Testamenti: quòd, lectu difficilior erat, Chius.
quia aptim descriptum. Hoc loco, grauissima Anathematis descriptio, seu formula, est. Oppidum Chius (in-
quit lib. 2. cap. 8. Belonius) paruum est, in littore ad radicem mentis, Orientem uersus. Portus, parui, sed na-
uibus recipiendis aptissimus. Maiores naues, in canali, nō in portu, stant. In hac sola insula, mastiche prouenit:
defluens ex arbore lentisco: quæ non minore ibi diligentia colitur, quàm apud nos uinæ: quia diues inde est
hæc insula. Il n'est autre uille, ou les gents soyent plus courtois, q' ils sont à Chio: & ou les
femmes sont plus courtoises et belles. In nulla ciuitate alia, magis urbani sunt homines, nec ciuilio-
res formosioresq; facinæ. Quanquam autem ea insula, Græca est: tamen magis ad mores Latinorum se con-
format. Loquitur partim Græce ibi: partim italicè corruptè, sicut Genuates. Sic et uestitus, et uiuendi ratio
Genuatibus conformis est. χίος inf. in penultima acuitur: χίος, è Chio oriundus, circumflectitur: quia, ex
χίος contractum.

Mores.

† Τὸ ΕΥΓΕΝΕΣΘΑΤΩ ΚΑΙ ΕΝ-
δοξώτατε, καὶ ἐν χρίστῳ ἡμετέρῳ, καὶ ἡ γαπη-
μον μοι, αἰθεντή: ἀρχοντι κυρίῳ θεοδώ-
σίῳ, καὶ ῥητορὶ τῆς καθολικῆς καὶ ἀγίας
τῆς χρίστῳ μεγάλης ἐκκλησίας: τιμί-
ως καὶ ἐλαβῶς δό-
ξαι.

NOBILI ET CLARISSIMO XXIX.
uiro, nostro in Christo dilecto: D.
Theodosio, S. catholice Christi
Ecclesiæ Oratori: omni
cum reuerentia
reddatur.

Ex inf. Scy-
ro.

† Ενδοξώτατε, ἐκλαμπρώτατε, ἀνδρικώ-
τατε, Φρονιμώτατε, καὶ φιλοχριστώτατε: καὶ
πάσης ἀλλῆς τιμῆς, καὶ μεγάλης φρονήσεως
ἀξίε: ἐν χρίστῳ τῷ θεῷ ὑπερδίδασκε, καὶ ποθει-
νότατε, καὶ κατὰ πάντα ἡραπηνόμοι, αὐ-
θέντα ἐλθόντες: ἀρχοντι κυρίῳ θεοδώσι,
καὶ ῥητορὶ τῆς καθολικῆς καὶ ἀγίας τῆς χρίστῳ
μεγάλης ἐκκλησίας: ἐν κυρίῳ χαίρεις. Τῷ,
ὡς ἐκὼς, γονυκλιτῷ μετανοιαρ κομίζῳ: σὺ
ἐνδοξώτατε: καὶ δέομεθα κυρίῳ τῷ θεῷ, δια-
πρεσβεῶν τὸ ὑποστατικόν: ἵνα ὑγιαί-
νεις ἡ αἰθεντία σε, κατὰ τὸν διωλῆν: ὁ μὲν γὰρ
τῆς ἐνδοξῆς καὶ περὶ φανῆς συνοδίας σε: εἰς
ῥηθιῆς πολλὰς καὶ καλὰς, ἀλύπτως καὶ δημε-
ρημένως: ἐν πόλει, δόξῃ τε, καὶ τιμῇ. καὶ ἵνα
διαγῇς ἐν δόξῃ καὶ θεωρήσῃ πολιτεία, πα-
σας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σε: καὶ ἵνα ὑποτάξῃς κύ-
ριος ὁ θεός σου ἐχθρὸς σε, ἐρωμένως, καὶ ἀ-
ερίτως, ὑπὸ πόδιον τῶν πόδων σε: καὶ ἀνώτερος
ἐσθὶ πάντες αἰσῶν καὶ ἐναντίας. Εἴημι καὶ αὐτὸς ὑ-
γιαίνων, χρίστῳ μετὰ χάριτι, ἕως τῆς νύ.

Πλὴν ἐχὼ πινὰ ὑποθέσει: λέω μέλλεται πα-
ρὰ τῶν οἰκουμενικῶν πατριαρχῶν ἐκδοκῆθαι.
Διό γονυπετέμενος σέ τιτάζομαι, ἀριεῖς μοι
ἐν ταῖς φανῆς, ἐπὶ δὲ ἡ τῆς ὑποθέσεως δὴ
λῶσις πάντων.

Clarissime, magnanime, prudentissime, Chri-
sti amantissime: omniq; alio honore, & pru-
denti appellatione digne: in Christo Deo in-
cundissime, optatissime, per omnia dilecte mi-
hi, D. & frater: princeps Theodosi, Ecclesiæ
Christi sanctæ & catholice Orator: salue per
Christum. Reuerentiam, quam decet ge-
nibus flexis præsto claritati tue: & oro Deū
interuentu precum sanctissime Deipera: ut
D. tua ualeat, tum animo, tum corpore: una
cum clara & illustri familiaria: in annos
multos & bonos, tranquillos & felices: diui-
tijs, gloria, honore. Et, ut uivas cum omni
pietate, Deoq; placeas, omnibus uite tue die-
bus: atq; ut D. Deus subijciat inimicos tuos,
& qui oculis videntur, & qui aciem oculorū
fugiant, tanquam scabellum, pedibus tuis:
ut, quicquid contrarium & molestum est,
oppressum à te calcetur. Sum & ego bona ua-
letudine, Dei gratiā, adhuc hætenus.

Salutatio.

Preceatio
cum clara &
illustri fami-
liarua: in annos
fausta.

Habeo uero negotium quoddam: quòd ad
Oecumenicum Patriarcham, iuris mei vin-
dicandi causa, referendum est. Itaque flecto
genua mea, tibiq; supplico: ut te mihi patro-
num hic impertiaris. Cuius negotij expositio,
hæc est.

Propositio
iniuriæ, q̄
acceperit,
exponenda

Προκειμένου δὲ τοῦ βολαίου εἶχον· καὶ τὸ
χρὸν τῆς μύτης τὸ αὐλάκιον, ἐν μέσῳ ἐξοδὸς
καὶ τὸ τῆς μανικῆς ἱερῆς, ἀλλήσιον μὲν καὶ δὲ
ἐξήμερον ἀλλήλοισιν ἐν ἀγρότερι καὶ μικρῶν. καὶ ἐ-
δωσάντες τὸ νερόν· καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐν μέσῳ
τῶν ἐμῶν βολαίων, τῆς γῆς, ὑποκατάθετον
μετὰ καφάρων· εἰς τὸ ἀρδύειν τὸ αὐτὸ πε-
ριβόλαιον· καὶ πάλιν ἐπέθετον τῇ ἐξοδίᾳ.
τὸ δὲ ποιησὶν μὲν καὶ ἄλλοι τινὲς πη-
σιογόνους ἐλάβον καὶ αὐτοὶ, χωρὶς τῶν ἐμῶν
θελημάτων. καὶ τὸ ἐπὶ τῶν, ἕως οὗ ζημί-
αν οὐκ εἶχον. Ταῦτα δὲ, ἐγέμνησαν ῥήζας τὰ
λεγόμενα καφάρια· καὶ ἀνέσταντο τὸ
περιβόλαιον, ἵνα καταρτίσῃ αὐτὰ. Καὶ
ἐξέκοψαν τὰς ῥήζας τῶν δένδρων μετὰ νε-
ρεῶν· καὶ ἐχάλασαν τὸν τεῖχος τῶν βολαίων
λαϊκῶν· καὶ ἐπὶ τῶν μοιζήμιαν, οὐχ ὥς ἐτυ-
χε· καὶ πάλιν ἐλυπησάν με· καὶ ἐβλάστη κα-
ταίσσαι τὸ ὕδωρ, καὶ κωλύσαι αὐτὸν, διὰ τὴν
ἐφορὰν τὴν γενομένην ζημίαν μοι. ἀλλ' ὅμως ἐ-
πορεύθησαν εἰς τὴν κρήνην τῶν ἐξωτέρων· καὶ
ἐψόδομαρτύρουν, πῶς τὸ ἐχέον χρόνος τρεῖς
ἀκόντας, ὅπερ οὐκ ἐστὶν ἀληθές. Καὶ διὰ τὴν χρῆ-
ν τῶν περὶ βολαίων, ἐδὲ καὶ αἰώσαν αὐτὸν ὁ κα-
τῆς καὶ ἐμείνα ἐγὼ ζημιώμενος, καὶ κατηγο-
ρῶμαι. καὶ τὸ φανερόν ἐστιν εἰς ἐμὴν· ὅπερ
ἐπὶ τῶν δύο ἀδελφοί· ὅτε παπῶς μιχα-
ήλ, καὶ σκελετάρης· καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ,
παπῶς ἰωάννης· καὶ νεόφυτ· ἱερομόναχος,
καὶ ὁ φροσύων τῶν κυριακῶν.

Διὸ γράφω τὴν αὐθιγίαν, ἵνα γνῶσῃ τὸ
πάλιν ὅσοι δ' αὐτὸς δύνανται, βοηθήσιν· καὶ
γράμμα πατριαρχικὸν μοι ἐκβάλλης, ἵνα ἀ-
φωρίσῃ αὐτὸν ὁμοίως καὶ τὸν ψόδομαρτυ-
ρῶντας τοῖς τῶν ὑποθέσεων· διότις μὲν γε-
νεσθαι οὐκ ὀλίγη σύγχρησις εἰς ἄλλας πλάγας
τοιαύτας ὑποθέσεις· εἰρήνη καὶ εἶσθαι κατὰ τὸ
ἀρχαῖον ἐστὶν τῶν πατρῶν, καὶ βία καὶ δυνάσκει-
α πρὸς τὴν ἐξοδὸν τῶν ὕδατος, ὑποκατά-
θετον βολαίων· καὶ δυνάμει τὸ ἐμὸν πρᾶ-
γμα ποιῶν, καθὼς ἐβόλαιον· οἷον, σρεματίσαι
δένδρα φυτεῦσαι, κήπον ποιῶσαι· καὶ ἄλλο
ποιῶσαι καλλιερίσμα εἰς τὸ ἐμὸν· μόνον αὐτοὶ
ἐβόλαιον ποιῶσαι τὸ περιβόλαιον, ὡς θέλουν.

Κυρίως δὲ θεὸς Δεφύλαξ τῶν τῶν αὐτῶν
πασσῶν ἀνθρώπων, ἀπὸ ἀλλήλων, ὡς πάντων
τῶν πονηρῶν ὁπτιῶν δυνάμεων ἀντιπρὸς αὐτῶν.
αὐτὸς ἀντιπρὸς τῶν πατέρων· αὐτοῦ πᾶσι μοι
γράφω. ἐρρωσθαι.

† ὁ τῶν ἐλαχίστων ἱερῶν, σρεματίσαι· τὰ χα-
καὶ σακελίας· καὶ τῆς αὐτῶν πᾶσιν κατὰ πᾶν
τὰ δὲ λαοί.

M. CRV.

*Dotalem hortum habebam: è quo sulcus
aquæ, ad molendinum pertingens, exibat. Er-
rat mihi vicinus, quidam Sacerdos Manuel:
interq; nos, amicitia nō vulgaris. Huic aquā
conceſsi: quā ipse ex meo horto deriuauit, du-
ctibus quibusdā sub terra, rigandi sui horti
causa: ut tamen ius aquæ penes me maneret.*

*Hoc à me sic conceſſo: alij quoq; uicinos hortos
habentes, uſurpare cœperunt, absq; meo per-
miſſu. Tacebam ego ad id tantisper: dū nihil
incommodi sentiebā. Nunc autē, cū radicib. arbo-
rū impediti sunt ductus: ut hos purgent &
reficiant, fessionibus meū hortū perdunt. Ex-
ciderunt radices malorū mearū aurantiarū:
parietē horti mei destruxerunt: dānū deniq;
mihi haud uulgare intulerunt: qua licentia
mihi permagnū dolorē dederunt. Volui itaq;
retrahere ius aquæ ad me, ipsosq; prohibere:
quod me non tolerando affecerint dāno. Sed
quid sit? Deduxerunt rem isti boni in iudiciū
paganorū: falsò testantes, se uſum illius aquæ
iā inde à 30. annis habuisse. Sed id uerum nō
est. Nihilominus, præſcriptionē tanti tēporis
Iudex ſecutus: ſecundū illos ſententiā tulit.*

*Ita ego, et dāno, & dedecore, affectus diſceſſi.
Eſt uerò hæc aperta in me iniuria: illata à
duobus fratribus: Sacerdote Michaelo Sacel-
lario, & fratre eius Sac. Ioanne: nec nō à Neo-
chyto Hieromonacho, et Cyriaci Euphrosina.*

*Quapropter ſcribo hæc D. tuæ, ut rē omnē
cognoſcat. Quātū autē poteſ, ſuccurre: Patri-
archico mihi ſcripto efferendo: quo tum iſti
excommunicentur, tū ſalū huius calumnie te-
ſtes. cō q; alioqui nō parua ſecutura eſt diſci-
plina perturbatio, in huiusmodi alijs multis
rebus: quæ uetere loci conſuetudine hæcenus
manſere pacatæ. Nunc iſti, me inuito, uī u-
ſurpant effluxum aquæ ſub horto meo. Vnde
ſit, ut rem meam ad arbitrium gerere nō poſ-
ſim: uelut area fune metienda, arborib. po-
nendis, puluinis faciendis, aut alio ornatu in
poſſeſſionem meam inducendo: ſed ipſi tan-
tū pro libidine ſua in meo agere uelint.*

*D. Deus conſeruet D. tuam à morbis tutā,
iniuriæ & offenſionis expertem, ſanitate pro-
ſpera autentem, omnis denique Diabolice ma-
chinationis niſtriçē. Quod ſi tu uiciſſim ali-
quid à me uolueris: ſidenter ad me perſcribe.*
Vale.

*Sacerdotum minimus, Stamatius, indi-
gnus Sacellarius, D. tuæ obſeruantiffimus.*
è Scyro.

Aqua hortē
ſis, uicino
conceſſa.Hinc alij ui-
cini, horto
Stamatij
noxij.Ipſe in ſuper-
iniquo iu-
dicio perſu-
ſas.Itaque an-
xilio Patri-
archicū orat.

Valedictio.

M. CRVSII ANNOTAT.

Ad extremum huius Epistolæ, elegantibus literis et ductibus scriptæ, diuersa manu scriptum erat. Οσοι
ψευδὲς ἐμαρτύρησαν ἐξωτερικῶς, συγγενεῖς ἢ ξένοι· τὸν ἡμίαν τὰ 100. Quotquot falsum testificati sunt in paga-
nico: siue propinqui, siue alieni: multam (soluunt) centum. Fortassis, Asprorum. De Scyro inf. Eustathius 9.
Iliad. aliquid annotat ad uersus: ubi dicitur, apud Achillem cubuisse Phorbantis natam. Διομήδης καὶ Πάριος
apud Patroclum uerò, ἴφιον ἐξωτέρω, ab Achille datam, Scyro capta. Quia Homerus, inquit, eam ἀπείαν uocat:
Lycophron, ἀγίληα appellat: ita scil. altam, ut etiam à capra relinquatur, aliàs alta conscendere solita.
ἀγίλη πέτρα, ἥτις διὰ τὸ τῆς ὕψους δυσανέβατον, καὶ ὑπὸ αἰγὸς λείπεται· ἀλλὰ καὶ ὡς, καὶ πετροβατικῆς. Scy-
rum autē Achilles cepit, ut quidam dixerunt: quod aut à Peleo descieuerat, aut socia arma iungere noluerat. Ἐνθα
καὶ Διὸς ἀμείβεται, τῇ τῇ λυκαμῆσσι συνελθόν, ἐγκύμονα πεποινησιν· ἐξ ἧς, ὁ Νεοπτόλεμος. Homerus uerò: τὸν πρῶ-
τον ἀχιλλεύς, καὶ τὸν θυλυστολίαν, καὶ τὸν οὗ τῇ γυναικονίτιδι διαβαλάμωσιν, omnino ignorat: ὅτε κατηγορῶν
μῶν αὐτὸν πλάσσει· ἀλλ' ὑπὸ πρῶτον ἐσταλμένον παρὰ τῆς πατρὸς. Insula ὁμώνυμος est sua ciuitas, non lon-
gè ab Euboea. τὸ σρεματίσαι, mihi Gabrielus καλωνῶς Corinthius, exposuit, τὸ ἀγριμῶσαι τὴν γλῶσσαν.

Inf. Scyrus.
ἀγίλη.

λ. † ΤΩ ΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΩ ΚΑΙ ΕΝ
δοξώτατῳ, καὶ ἐν χρίστῳ ἡμετέρῳ, ἐν ἀγίῳ
πνεύματι ἀγαπητῷ, κύριῳ Θεοδώστῳ,
καὶ πρωτοπατριῳ τῆς καθολικῆς καὶ
ἀγίας τῆς χρίστου μεγάλης ἐκ-
κλησίας, δόξα βῶς
δοθῆν.

NOBILI ET CLARISSIMO, XXX.
nostro per Christum, per spiritum S.
dilecto, D. Theodosio: S. & catho-
lica Christi Ecclesiæ Pro-
tonotario, reuerenter
reddatur.

Claritate nominis conspicue, omniq; vir-
tute & prudentia ornatissime: in Christo,
Deo nostro, incundissime, desiderabilis fili, in
Spiritu dilecte, nostre humilitatis: gratia ti-
bi sit, & pax, à Deo omnipotente: & omni-
bus tuis, laude gloriæq; præclaris: quod ex a-
nimo vobis humilitas nostra precatur. Sum
adhuc ego quoque, Christi mei beneficio, com-
moda valetudine. Volui proficisci ad S. Do-
minum nostrum, Oecumenicum Patriarchā.
Sed dum hoc conor: ecce plures magna mo-
lestia nobis obijciuntur: veniente huc nouo
exactore. Itaque adhuc manendum mihi
fuit. Utinam mala ipsius consilia, pacata fiant
munere illius: penes quem gratia est, & in-
finita misericordia. Optima uerò quæque tibi
a nostra humilitate optantur. Vale.

Salutatio.

Profectio
ad Patriar-
cham, impe-
dita.

† ὁ σκῦρς Ἰωσήφ.

Episcopus Scyri,
Iosephus.

M. CRVSII ANNOTAT.

Inscriptum extrā huic Epistolæ erat: Ο Επισκοπὸς σκῦρς, νῆσος ἀντιπόδ' ἀβυνοῦ. Εμῖνος, Turcis Publicanus
est: quem existimo hoc loco uoce μῖνος significari.

λα. † ΤΩ ΕΥΓΕΝΕΣΤΑΤΩ ΚΑΙ ΤΕΤΙ
μιμνήσκῳ ἀρχῶν, κύριῳ Θεοδώστῳ, καὶ πρω-
τοπατριῳ, δοθῆν.

NOBILI ET HONORATO
Principi D. Theodosio, Pro-
tonotario.

XXXI.

† Ευγενέστατε καὶ τετιμμημένε ἀρχῶν,
κύριε.

Nobilis & honorate D. Theodosi: preca-
D 3 mur

κύριε Θεόδωσι: ὁ χόρμεθά σοι ὑγίε καὶ
 δημαρχία: καὶ πᾶν, εἴ τι ἄλλο ἀγαθόν καὶ
 σωτηριον. ἔλθομαι σοι μετὰ κυρίου ἰωάννη
 τῆ Φαλακῆς τῆρα γ: καὶ δεχθήσεταί, ὡς
 πολῦ.

Ἰωσήφ σκύρα.

Josephus Scyri.

M. CRVSI ANNOTAT.

Μάλιστα ἔστιν ὃν ὀνόματι σκύρα, διὰ τὴν λυσιμύθειαν πρὸς ἀχιλλεῖα οἰκειότητα καὶ τὴν Νεοπτολέμῳ τῆ ἀχιλλεύς
 ἐν ταύτῃ γούρῳ τῇ καὶ ἐν τρεφίῳ. Strabo lib. 9.

λβ'. ἸΤΩ ΑΓΙΩ, ΤΩ ΠΡΩΤΟ-
 νοταριῳ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας,
 κυρθεοδόσιω, δὺλαβῶς
 δοθεῖν.

S ANCTO PROTONOTA-
 rio magnæ Ecclesiæ, Domino
 Theodosio.

XXXII.
 Ex inf. Im-
 bro.

† Τιμιώτατε αὐθιπ, ἅγιε πρωτονο-
 τῆ, καὶ ἡμετέρον ἐν χριστῷ τῷ θεῷ ποθει-
 νώτατε, κύριε Θεόδωσι: χάρις εἰς σε, εἰρη-
 νης, καὶ εὐεχ, ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ κυρίου ἡμῶν
 ἰησοῦ χριστοῦ. Ἀντιβολόμεν τὸν θεόν, ἵνα ὑγι-
 αίνεις, μετὰ πάντων τῶν φιλοῦντων σε.
 Γίνωσκον, πῶς ἡλθαμεν ἕως τὸν μαρμα-
 ρα: εἰς περὶ σκηνῆς τῆς παναγίας. ἐν
 ταύτῃ ἀσκήσασα ἀπὸ τῶν λυσιμύθων. μετέ-
 πετα ὁπίασασίμεν τὰ ποδάρεα. Ταυτὶ
 ἀκῶμεν πολλὰς παραχαίς αὐτῷ θεῷ. Ε-
 νέκον τὰς παρὰ καλῶσαι πολλοὶ: ναμε-
 ράψις καταλεπτῶς τὰ πράγματα, πῶς
 περὶ σε, μετὸν τοξὸν κομισίῳ τῆς ρε-
 φῆς: ἐὰν καὶ φιλεῖς ἡμᾶς, ἄλλοι οὐχί. ἐρρω-
 σο ἐν χριστῷ. καὶ περὶ τῆς ἡμετέρας διδασκά-
 λης, καὶ περὶ τῆς μουσῆς ἀνδρείας. Εβόλομεν,
 να ἐλθῶ: ἀμὶ ἀκῶ παραχαίς. να ἐλθῶ ἡ
 οὐχί, ἕως σὲ να ἀποδεμεν: ρεάψιμεν, κα-
 τὰ πᾶς ἐγγνωρίσης, ἡ αὐθιπ τῆς, να κάμω.

† ὁ ἱμβρις ἰωάννης.

Honoratissime Domine, sancte Protono-
 tario, noster in Christo Deo dilectissime,
 Theodosi: gratia tecum sit, pax, & miseri-
 cordia, a Deo, & Domino nostro Iesu Chri-
 sto. Obsecramus Deum, ut valeas, tu, &
 omnes tui. Notum tibi sit, nos Proconne-
 sum usque peruenisse, sanctissimi salutandi
 causa. Ibi pestilentia laboravi. Deinde, pe-
 des mei doloribus capti sunt. Nunc autem,
 istinc magnam perturbationem audimus.
 Qua de causa valde te rogo: scribas ad me
 de singulis accurate, quomodo procedant,
 per hunc Tabellarium: si modo nos charos
 habes. Nihil prater ea restat. Vale in Christo.
 Etiam de nostro Doctore scribe, & de Do-
 mino Andrea. Volui istuc venire: verum
 turbas audio. Num veniam, nec te, ut tibi
 satisfaciamus: id in tuo arbitrio repono: ut
 mihi tua D. quid faciendum censeat, pra-
 scribat.

Salutatio.

Aegrotavi.

Audio de
 turbis in Ec-
 clesia.

Significa-
 tum uenire
 debeam.

Imbri Episcopus, Ioa-
 chimus.

M. CRVSI ANNOTA.

Imbrius (inquit Iliad. Eustathius) insula Aeolica est: non longo intervallo à Lemno, è regione Tenedi.

Ab Imbras,
 illa

illa παροιμιώδης, ἱμβριοι uocabantur οἱ φυγεδινεῖς, seu τὰς ἀλὺς ἀποφύγοντες. Imbrios nominabant, qui
 iudicium subterfugiebant: simulantes, se in Imbro abesse.

Proconnesus autore Strabone lib. 13. urbem habet, & fodinam albi lapidis (μετὰ πολλὰς μεγάλας λίθους)
 πρὸς ὀνόματι ualde laudati. Itaque eorum, quæ illic sunt, urbium opera, præcipue Cyrici, ex eo sunt lapide. Hodie appella-
 tur μαρμαρα: sine dubio, à fodinis marmari.

λγ'. ἸΤΩ ΤΙΜΙΩΤΑΤΩ ΚΑΙ Α. HONORATISSIMO ET SAN-
 γίω ἐξάρχῳ, κυρθεοδόσιω, δὺλαβῶς
 βῶς δοθεῖν. Ἀπὸ
 τίνος.
 το Exarcho, Domino Theo-
 dosio.

E Teno.

XXXIII.
 Ex inf.
 Teno.

† Τιμιώτατε καὶ ὀφεινέσας, ἅγιε ἐξάρ-
 χης μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ πᾶσις τιμῆς
 ἀξίε: τὸ ὑπερλίθως σαμφίρε καὶ ἰακύνθως
 τιμιώτερον ὄναμα, ἀδελφαί κυρθεοδόσιε:
 τὸ γλυκίμι ὡς ἀληθῶς καὶ πρᾶγμα, καὶ ὁ-
 νομα: εὐχάρκα θεῷ, εἰ καὶ ἀνάξιος εἰμι, τοῦ
 ὑγιαίνειν ψυχικὸς ὅμῃ, καὶ σωματικὸς: εἰς
 συσταίρ, καὶ εἰς καταρτισμόν, τῶν ἀγίων τῆ
 θεῆς ἐκκλησιῶν, καὶ εἰς ἡμετέραν ὠφελειαν.
 Ὑγιαίνω καὶ αὐτός, μακροθυμία θεῷ, καὶ ἀπὸ
 τῶν ἁγίων δ' ἔχω, ἕως ἄρτι, μετρίως τῷ
 σώματι. Τὸ τίμιον ρεάμμα σέλαβον: καὶ
 ἐγάρηκα κατὰ πολλὰ περὶ τῆς ὑγίας σε: καὶ
 περὶ τῶν διαχαρισίαν, ὅπως μάς διαχαρίσης,
 χῶρις να ποιῶμεν τὸ πρᾶγμα. ἔτω καὶ ἡ-
 μῆς πρὸς τὴν ἀγιοσύνην σου ἐχομεν ἀπει-
 ρον διαχαρίαν, καὶ πληροφροῦν ἀμετρί-
 τῶν, καὶ εἰς εὐχὰς πρὸς ἡμᾶς: καὶ εἰς εὐχὰς θε-
 λει ἐλατῶθαι ὁ δεσμός τῆς ἀγάπης μας:
 μήτε ὁ δ' ἔμῃ, μήτε κερε μακροήμεροισι:
 ἀλλὰ ἐπὶ καὶ ἐπὶ αὐθιπ: καὶ ἔχω τας ἐλπί-
 δας εἰς τὴν παναγίαν μας: ὅτι να ἀπελαύσω
 ὅμῃ εἰς κερὸν ἀγαθόν, καὶ εἰς ἔργον θεῷ. καὶ
 πάντῃ μεν, περὶ τὰς.

Περὶ δὲ τὸν ἱερομόναχον, ὃν ἀπέστειλας
 εἰς πρῶτον, τῆς ἀφεντίας σε, ἐποίησαμεν
 τὸ κατὰ δύναμιν. Ἐπίγαμεν τὸ τίμιόν σου
 ρεάμμα καὶ εἰς τὸν ἐπίσκοπον, μετὰ φιλόπ-
 μου, ὅπερ ἐρᾶφες. Καὶ εἰς εὐχὰς ἡμᾶς ἰλα-
 ρός: καὶ εἰς εὐχὰς ἐξέσταν: καὶ ἐγενεὶ ἡ ζήτη-
 μεδὺ ἱερεῖς. Πλὴν ἡναι ὁ τόπος, πολλὰ
 πτοχῶς, καὶ οἱ αὐθιπποὶ ἀμαθείς: καὶ ὁ
 ρεῖς ὀλίγον. Καὶ πρᾶκαλῶ σοι, δέξασθαι
 ἀπαπολύ. Καὶ αὐτὸ ἐχίλωζον, να γίνῃ
 πόσπετα. Πλὴν δοξα τῷ ἀγίῳ θεῷ, ὅπως ἐ-
 γινεν ἀρχὸν καλὴ: ὅπως να τύχωμεν καὶ ἡ-
 μῆς εἰς ὀλύγην διαχαρίαν τῆς μεγά-
 λης ἐκκλησίας. καὶ ἡμε καὶ περὶ χαίς,
 πῶς ἐτύχη καὶ ἡνέξεν αὐτὴ ἡ ζήτη εἰς

Nobilis & honestissime, S. Exarche magnæ
 Ecclesiæ, quous honore digne: quem precios-
 sis gemmis, sapphiro & hyacinto antepo-
 no, frater Theodosi: cuius persona nomenq;
 mihi reuera dulce est: oro Deum, licet indi-
 gnus, ut animo corporeq; valeas: ad consti-
 tuendas & perficiendas sanctas Dei Eccle-
 sias, atque ad nostram utilitatem. Valetu-
 dine ego quoque, indulgentiâ Dei, tuisq; san-
 ctis precibus, commoda adhuc sic satis uor.
 Accepi honorandas literas tuas: cumq;
 te recte valere intellexi, valde letatus sum:
 necnon de fauore & benedictione, quam no-
 bis exhibes: licet non faciamus illud, quod
 nos decebat. Quare & sanctitati tue nos gra-
 tiam habemus immensam, maximam tue
 erga nos benivolentia certitudinem habentes:
 nec unquam imminuitur vinculum chari-
 tatis nostra: neque uia intervallo, neque tem-
 poris longinquitate: sed magis magnisq; aus-
 gescit: spemq; in sanctissima nostra Domina
 habeo: nos aliquando fructum capturos ex
 amicitia nostra, tempore bono, ad opus Dei.
 De hoc satis.

Iam, quod ad Hieromonachum D. tue,
 huc missum, attinet. fecimus, quod virum
 nostrarum fuit. Attulimus tuas venerabiles
 literas ad Episcopum, unâ cum munere, de
 quo scripsisti. Excepit is nos hilare: de-
 ditq; nobis potestatem. Itaque subdij corro-
 gatio, presentibus sacerdotibus, facta est.
 Ceterum, magna paupertas in hoc loco est,
 & hominum ruditas illiberalitasq; ita, ut
 parum collationis factum sit. Itaque te ro-
 go, ut aqua bonisq; facias. Hoc enim ipsum,
 quod datum est, non speraueram. Nunc,
 gratia Deo habenda est, quod bonum tamen
 principium factum sit: ut nos quoque ali-
 quam à magna Ecclesia gratiam benedictio-
 nemq; consequeremur. Saneq; gaudeo, hanc requisitionem sese aperuisse nostra potissimum

Bona uale-
 tudinis pre-
 catio.

Ipse quoq;
 ualeat.

Gratiarum
 actio pro
 benedictio-
 ne Patriar-
 chica.

Episcopi
 Teni per-
 missum, col-
 lectio subdi-
 j Theodo-
 sio ibi facta

Boni consu-
 latur ea, q;
 uis non ma-
 gna.

γυναικα ριγίναυ τῶν τῶν κυρίων ἰανθλῆ θυγα-
τέρα· καὶ δοτῶν αὐτῆς, ἐλαβεν εἰς γυναι-
κα δευτέρη γάμους, τῶν πνύματικῶν θυγατέρα
τῶν αὐτῶν κυρίων ἰανθλῆ, τῶν μαριέταν. Καὶ ἐς
λίαν παρθένομον, καὶ ἀσυγχώρητον. Εἰς αὐτὴν
ἐλαβε δύο ἀδελφάς. καὶ πῶς οὐκ ἀτοπος
ἐπεὶ δὴ ὁ κύριος ἰανθλῆς οὐκ εἶναι· ὁ καὶ βλῆς,
τῆς μὲν ριγίνας γυνήτωρ κατὰ σάρκα ἐστίν· τῆ
μαριέτας, πνύματικὸς γυνήτωρ· ὡς εἶναι
αὐτῆς, ἀδελφάς, ἐν δὲ πατρὸς τέκνα, κατὰ
τῶν τῶν θεῶν νόμους διατάξιν· καὶ μάλιστα, με-
λοπῶν λέγων τῶν πνύματικῶν συγγενεί-
αυτῆς σαρκικῆς. Διὰ τῶν γὰρ καὶ ἡμεῖς ἐρωτη-
θέντες, καὶ οὐ φείλοντες, τῶν σωτηρίων προξέ-
νουν· τοῖς ἀγνοοῦσι πᾶσι δηλοποιῶμεν· ὅτι ὁ πα-
ρὼν γάμος ἐστὶν παρθένομον, καὶ κεκωλυμέ-
νους, καὶ ἀσυχώρητους εἰς τὸν αἰῶνα, εἰ μὴ
διαζυχθῇ. Οἱ μὲν δὲ, καὶ καλῶς πέπρωται·
ὅτι καὶ ἐδηλώθη τοιαυτὸς ὅπως τῶν ἀδελφῶν καὶ
συγγενῶν ἡμῶν, τῶν ἀγίων ναυπηγῶν. Εἰ γὰρ ἐ-
γίνωσκον· οὐκ αὐτοὺς ἐγνώσκον ποτέ· γὰρ γινώ-
σκον· ὡς οὐκ ἐξετάσθη· ἀλλὰ διασπᾶται καὶ χω-
ρεῖται καὶ ὅλος τὸ ποιεῖται, ὡς βεβήλου καὶ ῥη-
πιδίου.

Corinthis Metropolita, Ioan-
saphus.

M. CRVSII ANNOTAT.

Stamatijs hic Zygomalas, D. Theodosii patrius est: ut apparet ex loco Stamatijs Epistolæ, supra in
34. Epistolæ Annot. a nobis citato. Res sic se habet.

Zygomale { Ioannes } Stamatijs
fratres { Anna, Michaelo } nupta. Huic Michaelo, alibi reperi nomē Pauliote (παυλιώτης)
{ Maria, Adamo } additum.
Stamatijs—Marieta.

In eadem Epistola Samatijs ad Theodosium: Salutant te quoque, inquit, ὁ γέροντας ὁ πονθέρους μου, καὶ κύριος
μικαὴλ βασιμπαλιώτης, καὶ κύριος πῖρος (συνομαλῆς, καὶ κύριος διμήτριος) μπαχατῆς, καὶ κύριος ἰωάννης σαχαρῆς.
focer meus senex, et D. Michael Babaciota, et D. Petrus Zygomalas, et D. Demetrius Bachatures, et D. Io-
annes Zacharatus. Corinthum cepit Turca 1458. et Peloponneso tributum imposuit. Tunc enim Constantini
Imp. fratres, Demetrius et Thomas, de principatu ibi inter se discordabant. Deinde 1460. Turca, expulso Tho-
ma et fratre secum abducto, Peloponnesum occupauit. Corinthi Metropolita πῖρος πελοποννήσου aliquot E-
piscopos sub se habet: ut, Damalensem, Cephalenium, Zacynthium, et alios.

Coniugii
duarum lo-
rorum,
carnalis &
spiritualis,
irritum.

Zygomale.

Corinthus
a Turcis ca-
pta.

λθ'. ἡ ἐν τῷ ΕΝΤΙΜΩΤΑΤΩ, ΚΑΙ
ΔΟΥΚΕΣ ΑΤΩ, καὶ λογιώτατῳ ἀρχαῶν κυρίῳ
θεοδόσιῳ, καὶ πρωτοπατέρῳ τῆς
μεγάλῃς ἐκκλησίας,
δοθῆναι.

ἡ ἐν τιμῷ πετε, δούκεις ατε, λογιώτατε ἀρ-
χω, κύριε θεοδόσιε· καὶ μέγα πρωτοπατέρε
τῆς τῆς χριστοῦ καὶ θεοῦ μεγάλῃς ἐκκλησίας·
καὶ

HONESTISSIMO, NOBILISS.
& doctissimo uiro, Domino Theo-
dosio M. Ecclesiæ Protono-
tario.

Honoratissime, nobilissime, doctissime Do-
mine Theodosi: magne Protonotarie magne
Christi, Dei nostri, Ecclesiæ: fili secundum
spiritu-

XXXIX.
Athenis.

καὶ ἡ ἐν τῷ πνεύματι ποθεινότητι τῆς ἐμῆς πε-
παιστώτα· χάρις εἰ σοι, εἰρήνη, καὶ εὐλογία, ὡς α-
ρὰ θεοῦ παντοκράτορος. Εὐχομαι τῷ παντεπὶ-
πῇ καὶ δωτῇ θεῷ· ἵνα εὖ σοι εἰς ἐνύγῃα καὶ
καλοκαρδίᾳ, σὺ πάσης στήθια. Τῶν
γνωστῶν ἐσσι, ὅπως τῶν δωρεῶν, καὶ τῶν
δωρεῶν, καὶ ἀπείριτος ἡμεῖς, ἐλαβαμεν· καὶ
λίαν δωχαρισθῶμεν, καὶ οὐκ ὀλίγας χάριτας
ἔχωμεν σοι περὶ τῆς· ὅπως σὴ αὐτὴν
εἰς ἡμᾶς δωρεῶν δόσας· ἐλπίς καὶ ἡμεῖς εἰς δὴ
μεθα τῶν σὺν ἀντιμεθῶν ἐκπληρωσάμεν· διό
τῆς ἐνεκα τῶν σκανδάλων, καὶ πολλῶν ἐναν-
τιῶν, τῶν συμβεβηκότων ἡμῖν, οὐκ ἡμῶν
μεν καὶ οὐκ ἡμετέρας, καὶ γνησίως φίλους ἡ-
μῶν, καὶ τὸ δικαίον δωχαρισθῶμεν. Νῦν δὲ
γνώσκον, ὅπως καὶ σελοπῶμεν, καὶ ἐρεῖς
ἡμῶν γίνεσθαι, καὶ μὴ λυπῶσαι περὶ τῆς βρε-
θῆς· ὅτι καὶ ἡμεῖς εἰς μέγα λῶν περὶ τῆς ἐ-
νεκα τῶν ἐσσι· ὅτι ἡ ἀκρίβεια τῶν μαρτύ-
ρων, τῶν ἐν ταῖς ἀπὸ χειρὸς αὐτῶν, ταῖς κα-
τεροῦσιν, ἀμῇ, ὅπου τῶν σὺν θεῷ ἡ ἐλπίς, καὶ
τὸ ελπίον, γινώσκον· τὸ τε θέλωμεν δόσας εἶναι,
καὶ ἐκπληρωσάμεν τῶν ἀντιμεθῶν, καὶ ἐπὶ
σας εἰς ἡμᾶς· καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν θέλωμεν
δόσας εἶναι καὶ τῶν κατέλιν. μόνον μὴ γίνε-
σθαι ἡμῶν εἰς ἡμᾶς, καὶ ἡ ἀγάπη, καὶ ἡ φιλία,
καὶ ἔχωμεν αὐτὰ μετὰ τῶν, ὡς ἐρεῖς, καὶ ἀ-
ποσταλῶν, καὶ πάντα εἰς ἀρωγὴν, καὶ
εἰς εἰς τὰς ἡμετέρας χρεῖας, καὶ εἰς τὸν ἡμε-
τέρου πολέμου, ἐναντίος φαίνεται τὸ δύνα-
τον σοι, καὶ ἡμεῖς, εἰς ἡπὶ μας ὡς εἰς, ἐκπλη-
ρωτῇ ἀόκτως γινώσκον μεθὰ τῶν σὺν θελήματων
καὶ ταῦτα μὲν, ὡς τῶν, καὶ δὲ τῶν θεῶν χάρις, εἰ
μεθ' ὑμῶν.

ἡ ἀθηνῶν Νικάνωρ, καὶ σὺς κα-
τὰ πάντα.

spiritum dilectissime mediocritatis meæ: gra-
tiam tibi det, pacem, misericordiam, Deus o-
mnipotens. Precor, qui omnia providentia sua
gubernat, & bona cuncta dat, Deum: ut sem-
per prospera viaris valetudine, omniq. boni-
tate & felicitate, tuq. tuag. domus tota. Cer-
tior te facio, nos beneficentie tue domum,
quod nobis misisti, accepisse. Pro quo gratias
tibi maximas, & agimus & habemus: tuam
D. nobis munera mittere: cum tamen nos re-
ferende gratia pares non simus. Nam pro-
pter contentiones, & multa aduersa, que no-
bis accidunt, non possumus, nostris saltem, &
necessarijs amicis, ea prestare, que par erat.
Iam ad arculam quod attinet, de qua scripsi-
sti: scito, eam confici. Quod autem tardius,
noli agere ferre: quia & nos ea res sollicitos
habet: cui causam dat auaritia, que nimium
exigere solet, nostre ciuitatis Opificum. Atti-
men quando, Deo bene iuuante, olea fructu
suum protulerint: de eo mittemus, & pro tuo
in nos beneficio gratiam referemus: sed & i-
psam arculam breui mittemus. Modo tu ne ue-
nias in oblivionem nostri. Maneat amor &
amicitia, que inter nos coaluit, solida & im-
mota. Semper opitulatorem te constantem, in
necessitatibus nostris prebe. Inimicis nostris,
quantum poteris, te oppone. Tunc nos vicis-
sim, quicquid nobis iusseris, effectores eius im-
pigri erimus: omniq. voluntati tue satisfacia-
emus. Hæc, hæc tamen. Vale, Dei gratia vos be-
nigne protegente.

Acceptus
munus.

Arculam ti-
bi gratus
curabo.

Maneamus
inuicem a-
mici.

Athenarum Metropolita Nicanor,
tibi dedisti.

M. CRVSII ANNOTAT.

Extrinfecus Autographo inscriptum manu Protonotarij est: ἡ ἀθηνῶν, ex urbe Athenarum. Hic Metro-
polita (ὁ ἀθηνῶν, καὶ πάσης ἐκκλησίας), Episcopus sub se habet plures: Diaulianum, Coroneensem, Andrium, Horæo-
topiensem, Scyrium, Carystium, Porthmium, Aulonensem. Euri quoque Episcopum olim: sed is nunc Metro-
polita est. Syre item quondam, sed ibi nunc Latinus Episcopus est (quia multi ibi Itali) pater 14. liberorum, ex
diuersis concubinis. Græci uero illius loci πρὸς τοὺς παπὰς habent: ut ex Gerlachio cognoui.

Athenarum
Metropoli-
tis.

μ'.

ΤΩ ΑΤΤΩ.

EIDEM.

XXXX.

ἡ ἐν τιμῷ πετε, δούκεις ατε, λογιώτατε, κύ-
ριε θεοδόσιε, καὶ μέγα πρωτοπατέρε τῆς τῆς
μεγάλῃς ἐκκλησίας· καὶ ἡ ἐν τῷ πνεύματι
τῆς ἡμῶν ταπεινότητι· χάρις εἰ σοι, εἰρήνης,
καὶ εὐλογίας, ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος. Ἀντιμεθῶν
τῶν αὐθιγῶν σὴ· ἵνα σὺν δόξῃ σὴς δια τῶν
νικολᾶς τῶν καβαλαρίων τῶν καὶ τῶν ὑπὸ θεῶν·
ὅτι

Honoratissime, nobilissime & doctissime
D. Theodosi: magne M. Ecclesiæ Christi Proto-
notarie: fili secundum Spiritum humilitatis
nostræ: gratia fruaris, pace, & misericordia,
Dei omnipotentis. Vehementer oramus te: ut
nobis in negotio Nicolai Cabellarij filio sub-
uenias. Multum enim sudauimus, ut pa-
cem

Salutatio.

E cem

ὅτι πολλὰ ἐπαρήσαμεν, νὰ ἐρῶν δὲ μετὶ
γυναικῶν αὐτῶν: καὶ ὁ δὲ ὅλως ὑποχρεῖται. καὶ
δὲ σκοπεῖται πᾶν μὲν πάλαι ἀναμετα-
ξὺ αὐτῶν: ὅπως αὐτῇ ἡ γυνὴ αὐτῶν πορνεύῃσιν,
πῶς τὴν περὶ αὐτῶν, καὶ τὴν περὶ αὐτῶν δὲ
ἐξ αὐτῶν, ἐξ αὐτῶν ἐλαβε. νῦν δὲ ἐπὶ αὐτῶν
ἐστὶ, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐλθόντες ἐρηνοποιήσονται. καὶ εἰς τὴν
ἐκ τῶν φθόνων: ἵνα ἀναγκάσῃ, ὅπως γυνὴ
ἐλθῇ εἰς αὐτῶν: καὶ ἀναπαύσῃ καὶ ἡ-
μεῖς ἐκ τῶν πολλῶν σκανδάλων αὐτῶν. καὶ
ταῦτα μὲν, ἔστω. ἡ δὲ τῶν Θεῶν ἡ χάρις, εἴη
μετὰ ὑμῶν.

† ἀθηνῶν Νικάνωρ, καὶ σὺς κατὰ πάντα.

M. CRVSII ANNOTA.

Vt in Ecclesia, ita et in politica Oeconomiaq; subinde Zizania sua Diabolus serit. Quanta cum uoluptate
conueniunt sponfus et sponsa: ὡς γυνὴ καὶ πάντα, τὰ τῶν νεογάμων: Sed sæpe mox interuenit lolium: aut pauper
tate, aut profusione, aut ignauia, aut calumnijs, aut socrus conuictu. πολλὰ αὖτις ὁ γάμος, γυνὴ καὶ πάντα ἀποβαί-
νει. Τηλικαῦτα, ἡ τῶν νεογάμων ὁφθαλμοὶ πανουργία. Hinc Iuuenal. Sat. 6. Semper habet rixas, alternaq; iurgia, le-
ctus, in quo nuptia iacet: minimum dormitur in illo. Identidem ergo Deus, precandus: ut concordiam inter
coniuges conseruet.

† ΤΩ ΤΙΜΙΩΤΑΤΩ ΚΑΙ ΛΟ-
ΓΙΩΤΑΤΩ, ἀγίω πρωτοπρεβίτῳ τῆς ἀγιοπάτης
τῶν Θεῶν μεράλης ἐκκλησίας, ἐμοὶ δὲ
ποθητῶ κατὰ πάντα, εἰς τὰς χε-
ρας αὐτῶν ὑγιῶς δο-
θεῖν.

† Τιμιώτατε καὶ λογιώτατε, ἀγίε πρωτο-
πρεβίτε τῆς ἀγιοπάτης τῶν Θεῶν μεράλης ἐκ-
κλησίας, ἐμοὶ δὲ φίλῳ ἀρεστῇ κατὰ πάντα:
χαίροις ἐν κυρίῳ, καὶ ὑγιαίνοις, καὶ τῶν ὁλο-
κρίων σου οἴκῳ. Ἰδὲ καὶ αὐτοὶ τῇ μακροθυμίᾳ
τῶν Θεῶν καλῶς καὶ ὑγιῶς ἔχωμεν ἕως τῶν νῦν.
καὶ τὴν χάριν τῆς σῆς τιμιώτατε ἐμάθω-
μεν, καὶ ἔχαρμεν. Εὐχόμεθα δὲ τῶν Θεῶν,
εἶναι ὑμᾶς εἰς βαθυγύρας καὶ ὑπερτίμου, καὶ
δυσκλινῆς χαρὸς ὑμῶν. πάλιν, φίλτατε,
αὐτοὶ δὲ δότος ἄλλοθεν αὐθροῦν μὲν αὐτοφω-
ρᾶς τῆς ἡμετέρας πολιτείας, ὡς τῆς ὑποφω-
ρᾶς τῶν μαχρῶν, καὶ καυρησίων: καὶ ὡς φίλος
πρὸς, καὶ ἡ ἀντιέντα σου σὺ δὲ δότος, εἰς
τῶν περὶ τῶν γραμμάτων τῶν μαχρῶν: βε-
βαιωθῆναι ἐν ὑμῶν, ὡς νόμιμα καὶ ἀπὸ τῶν Θεῶν
ῥῆντες γραφόμενοι: ἵνα διὰ σὺν δόξης τῶν Φί-
λων γυνήται τὸ τοῦ τῶν γραμμάτων: καὶ δέσῃ
τὸ γραμματοκομῆς, καὶ μὴ δότος ὑμῶν τῆς
αὐτῆς αἰτήσεως: γὰρ πολλὸν χρόνον ὁ θεὸς καὶ ταῦ-
τα μὲν, ποθητῇ κατὰ πάντα, ἔρρωσθαι ὅτι ἐν κυρίῳ
μετὰ δὲ κεβελεύω, δ.

† ὁ θεὸς ἀλονικὴς Ἰωάννης, καὶ σὺς ἐκ τῆς.

cem coleret cum uxore sua: sed planè lo-
cum precibus nostris non relinquit. Semper
plurima inter eos rixa: muliere illum relin-
quente, omnemq; dotem auferente, et dona-
tionem ante nuptias facta: quā, viro in iudi-
ciū infidelium adducto, obtinuit. Nunc autē se-
ptē sunt anni, cū in gratiā redire mutuā recu-
sant. Quapropter ad te has damus literas: in
hoc ut totum incumbas, quod misente Deo
reconcilietur inter se: et nos itē molestijs, quas
suis tot contentioneib. facessunt nobis, libere-
mur. De his, satis Domini gratia vos usq; pro-
tegit. Athenarum Nicanor, tuus totus.

Discordia
diuturna &
exulcerata
coniugum.

Pacanda.

HONORATISS. ET ERV-
DITISSIMO, S. Protonotario sanctissimæ
Dei magnæ Ecclesiæ, meo longē
charissimo, in manus pro-
prias tradatur.

Honoratissime et doctissime, S. Protonotarie
sanctissimæ Dei magnæ Ecclesiæ, mihi per o-
mnia charissime: salue in Domino, et bona
valetudine utere, tu, et benedicta tua do-
mus. Ecce (quod tibi gratum) nos quoq; pec-
catis nostris Deo inuulgente, adhuc bene va-
lemus. Accipimus famā de tuo gaudio, et
ipsi quoque gauisi sumus. Gratulamur tibi,
et precamur Deum: ut cum celebritate nomi-
nis uestri, ad longam aetatem perueniatis: et
ut proba vos progenie Dominus donet. De
cetero, scito, charissime: nos istuc hominem
mittere: qui cum relatione nostrarum actio-
num, etiam de negotio Machrami Canstribi-
sii exponat. Ibi tu, pro fidelis amici officio, te
adiutorem de prioribus literis Machrami im-
pertias: ut ex nunc etiam, ut legitima, confir-
mentur. Ideo fidenti animo scribimus: ut ope
amicorum, tale conficiatur Scriptum, et ta-
bellario detur. Quæso, ne frustremur hac pe-
titione. Ita te Deus longauum faciat. De his,
charissime, satis. Vale beneficio Domini. Men-
sis Decemb. die 4. Theſſalonica Metropo-
lita Ioſaphus, tuus ad Deum Orator.

XXXXL
Theſſaloni-
cā,

Salutatio.

Gratulatio
de matrimo-
nio.

Petitio de
confirman-
dis Machra-
mi literis.

M. Crv.

M. CRVSII ANNOTATIONES.

Theſſalonica, Chramni templa habent uiginti. Turcæ uerò, tantum tria. Magna ibi Iudeorum multitudo est. Theſſalon.
Huius Metropoli, plures Episcopatus habet: ut Episcopatum Cypri seu Pydnæ: Episcopatum Seruiorum, Metropo-
Episcopatum Casandriæ, Episcopatum Litæ et Rhendinæ: Episcopatum Hierissi, seu S. montis: Episcopatum
Lycostomij, siue Θεσσαλονίκης, et alios: sicut mihi D. Gerlach. retulit. Τοῦ πολλοῦ χρόνου lege πολυχρόνιον.
Scripta est, ut uideatur, 1579. celebratis iam à Theodosio nuptijs, et Patriarcha Metrophane restituto: à quo
scil. confirmationem officij, Machramus petebat. Sigillum, cerā flaua erat: in quo, literarum quidam ductus
αἰμωδοί.

μβ.

ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ.

COMENDATIO,
λύτρου colligenti.

XXX XII.
Larissa.

† Οἱ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπαρχίᾳ ἐπισκοπώμε-
νοι, ὁλαβέσονται ἱερεῖς, τιμιωτάτοι ἀρχόντες,
καὶ ἀπὸ τῶν κυρίων χρεῶν ὀνύμῳ λαός: χα-
ρίς εἴη ὅπως ὑμῶν, καὶ εἰρήνης, καὶ ἐλεῶ, καὶ
ἀφάρ. Θεῶν. Ὁ πατὴρ ὑμῶν ἐρχόμενος, ὀνόματι
Φαυκῶ, ἐκ τῆς χώρας τυγχάνης βένι-
σας. Ὁς τῇ ἐπερίᾳ τῶν ἀρχεκάκων ἐχθρῶν,
ἀπέπεσε χρεῖς ἀσπερὶν τρεῖς ἡμέρας: ἐπεὶ οὐκ
τῇ αὐτῇ γεγονεν ἐγκυκλῆς, διὰ τῆς, ῥίζου
ὀνόματι: μέλλοντα ὑπὸ τῶν ἐξ αὐτοῦ
τῶν δόλοισιν. Οὐ τινὲς δόλοισιν, καὶ
τῶν πατρῶν αὐτῶν τῶν βίον δόλοισιν: αὐ-
τὸς αὐτῶν ὑπὸ τῶν δανείων κρατεῖται.
Διὸ μὴ ἔχωμεν αὐτὰ δέσναι ὑπὸ τῆς ἀγῶν πε-
νίας, ἐρχεται πατὴρ ὑμῶν, ὅς ἐλεήμονας καὶ
φιλοπῶχας χρεῖσιν αὐτῶν. Διὸ βοηθήσατε, καὶ
ἐλεήσατε αὐτοὺς: ὅτι, πολὺ ὁ δὲ, ὀλίγον: ἐ-
κας, κατὰ τὴν ἰδίαν δυνάμιν, καὶ ἀγα-
θῶν παρρησιῶν: ἵνα, αὐτοὺς μὲν, διὰ τῶν ὑμετέ-
ρας, σωδωρῆς δυνάμει ἑαυρὺν τῶν χρεῶν ἀ-
παλλαγῇ: ὑμεῖς ὅτι, τῶν μισθῶν ἐκ τῶν μισθῶν
δοτῆς, καὶ ἐλεήμονος Θεῶν, ἐκατονταπλασί-
ονα λείψεται: καὶ ζῶντων αἰώνιον κληρονο-
μήσεται. ἡ χάρις, καὶ τὸ ἀπείρου ἐλεῶ, εἴη
μετὰ πάντων ὑμῶν, ἀμήν.

† Λαρεῖος ἱερεμίας.

† Δημονίκης καὶ Ελασσωνος δαμα-
σκῶν.

Quicumq; ditionis nostræ estis, venerabi-
les Sacerdotes, viri nobilitate præstantes, om-
nisq; de Christi nomine appellate popule:
gratiam vobis uniuersis, pacem, et miseri-
cordiam, à Deo precamur. Hic, qui ad vos
venit, nomine Fræcus, è ciuitate Bunista est:
qui malignitate veteris serpentis, incidit in
as alienum ter mille Asporum: quod pater
eius pro quodam sponponderat, cui nomen Ri-
zo: cum huic capitalis pœna, in iudicio paga-
norum immineret. Rizo autem mortuo, pa-
tre item Franci defuncto: nunc filius hic à cre-
ditoribus tenetur. Qui cum extrema paupe-
rate pressus, soluendo non sit: accedit ad vos,
tanquam misericordes, et inopum amantes,
Christianos. Succurrite igitur, quæsumus, mi-
seretes ipsius: alius, liberaliter: alius, exiguè:
singuli, pro facultate sua, et bono proposito:
ut tum ipse, vobis ad opitulandum concurrē-
tibus, grauissimo debito exoluatur: tum vos,
mercedem à mercedis datore, misericorde
Deo, centuplam capiat: heredesq; sempiter-
na uite statis. Cuius gratia, et infinita misce-
ricordia, vobis omnibus adsit, amen.

Francus,
stipem æris
alieni per-
soluendi cau-
sa querens
comedatur
pijs.

Larissa Hieremias.
Demonici et Elassonis Damascenus.

Hæc subscriptio, in hoc signo etiam est.

M. CRVSI ANNOTAT.

M. Logotheta, Hierax est: nobilem uxorem, Cantacuzenam habens, πολυτελὴς ἱματισμόν τε, τὸ ἔξοχον (quit Symeon Sethus) τὴν τῆς τροφῆς ὄρεξιν ἐγείρει: βλέπει δὲ τὸν ὄψιν: ἐνύπνιαι τε τῶν τῶν ἀφροδισίων ὄρεξιν, καὶ ἰσχυρὴν τὸ σῶμα. τὴν παρὰ καὶ γλίσχρος χυμὸς λεπύνηται: πρὸς τὰς ἐν πυρὸς ἐλπίσιν, σύνθυσ ἐπιτιθέμενον, λυσίτελεις: καὶ τὴν γαστέρα ἐπέχει. Vixit hic Symeon sub Imp. Michaelo Duca: qui à 107. usq; ad 1081. imperauit.

Hierax.
Acetivus.
Symeon Sethus.

† ΤΩ ΕΝΔΟΞΟΤΑΤΩ ΚΑΙ ΣΟΦΩ
τάτῳ κυρίῳ θεοδόσιῳ, καὶ πρωτοπρεβίῳ
τῇ μεράλῃς ἐκκλησίας, ἀνα χείρας
αὐτῷ δὺλαβῶς δοθῆναι.

CLARISSIMO ET SAPIENTIS-
simo D. Theodosio, M. Ecclesie
Protonotario. In manus ipsius
reuerenter.

XXXXVII.
E monte
Atho.

† Εὐδοξότατε, σοφώτατε, καὶ πάσης τιμῆς ἄξιε
κύριε θεοδόσιε, καὶ πρωτοπρεβίε τῆς μεράλῃς
ἐκκλησίας: τέκνον μου ἢ ἡραπηνέου πνευμα-
τικόν: δέομαι τῆς παναγίας θεᾶς, ἵνα ὑμῶν
κατὰ τὸ διπλῶν ἀνθρώπων: σὺ πᾶσι τοῖς πόθ
σι σε ἐν ἀληθείᾳ, ἰδίῳ τῶν, ὡς σὺ φώτατε: ὅτι πολ-
λὰ ἐχάρην τῇ χάριτι: ὡς ὁ κύριος ἐπένδυσεν
εἰς σέ: καὶ ἐδωρήσατό σοι σὺ φῶν τῇ ἀληθινῇ,
ὡς πολλοὶ ἡθιθυμῶσι. οἷός ἐστις πρὸς ἡμᾶς
τὰ παρὰ σὲ χαράχοντα: καὶ ἡγάδην λίαν
τῇ σὺν ταῖς, καὶ τῇ φράσει, ὡς ἐχει. ὁμοῦς ὡ-
περ δὲ χαρίζω σοι: ὡς τέκνον μοι ἢ, ὡς ἀδελ-
φόν ἢ γνήσιον, πάντες οἱ ἀσκήμονες, σὺ ἐμοὶ
ἀδελφοὶ πάντες, ἐχεις γὰρ τὸν μισθόν ὅτι
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ: ὡς ἐξίω ἀκρίβους, τὸ
ἐφ' ὅσον ἐποίησατε ἐν τῇ τῶν, καὶ τὰ ἐξῆς. Διὰ
μικρὰ ἢ ἐνθύμισι, σέλνω σοὶ χαλάραια τρι-
άντα. τὰ δέκα μόν, διὰ τῶν σὺν μερῶν
αὐτῶν: τὰ δέκα, τὰ κυρίῳ γεωργῶν, τὰ
μικρὰ λογοθέτα: τὰ δ' ἄλλα δέκα, τὰ κυρί-
ῳ ἀνδριανῶν, τὰ ἀδελφῶν αὐτῶν. εἴχα δὲ μερά-
λη φροντίδα καὶ δι' ἄλλο τίποτα: καὶ ὀλίγον
ἐλαίου. Ἀλλ' ὁ κύριος οἶδε, μεράλη ὡς ἐρησὶν
ἐχομεν διὰ τῶν ὡραν, ἀπὸ ἐλαίου, καὶ ἀπὸ ἄλ-
λα τίποτα, καὶ, εἰ θέλει ὁ κύριος, εἰς τὸ νέον λά-
δι φροντισμοῦ, καὶ διὰ τῶν αὐθιγῶν, καὶ δι'
ἄλλας ἡραπηνέας. ὅσον γὰρ ὁδηγηθεὶς ὑπὸ θεᾶς
βοήθησόν καὶ σὺ ἐν αὐτῇ: ἀδελφῶς ἡμῶν, καὶ
εἰς τὸν δεσπότην, εἰς ἡμᾶς ἀνάγκην, ἢ ἄλ-
λων βοηθεῖν: ὡς ἀδελφὸς καὶ βοηθὸς πάντο-
τε: ἵνα ἐξῆς τῷ μισθῷ διπλῶν: καὶ τῇ δὲ χα-
ρίᾳ ἡμῶν πάντοτε, ὡς ἀναπνεόμεν.
ὁ ἢ θεὸς τῷ εἰρήνης ἑσὼ μὲν σὲ, βίω πάντι.

† Θεοφάνης ἱερομόναχος καὶ σὸς πατήρ κατὰ
πνεῦμα, γράφει:
† Ἰοδὶ τῶν καὶ τῶν, ὅτι ἡ πολυχρόνιος παλ-
γυλὴ: ὡς ἐποίησαν ἡμᾶς οἱ φιλοθεῖται, ἐπὶ τῶν
αἱματῶν σαζόντων: καὶ παύονται ποιῆσαι
ἡμᾶς ἐτέρα χείρων τῆς πρώτης. Τὸν κρε-
βατόν (ὡ γῆ καὶ ἡλίου) ὅν παύεται καὶ ἀπας
ὁ κόσμος ἐπὶ τῇ ἀπαιτίᾳ: βεβαίως καὶ ἀνυπό-
πῳς ὡς, καὶ ὑπάρχον, τῆς λαύρας: αὐτοὶ
ἰδί.

Clarissime sapientis. & omni honore digne,
D. Theodosi, M. Ecclesie Protonotarie: fili mi
dilecte spiritualis: precor tibi à Deo opt. max.
salutē animi & corporis: tibi, inquā, tuig, ue-
ro desiderio flagrantib. Scire te velim, sapi-
tissime: mihi magno fuisse gaudio, gratiā di-
uinitus tibi inspiratā: qua tibi donata est ve-
ra sapientia: cuius multi sunt cupidi. Vidi. n.
litteras à te exaratas: vehementerq; genus to-
positionis & elocutionis sum admiratus. Ideo
gratias tibi incredibiles ago: unaq; ut meo fi-
lio, ut fratri germano, cūctis mei fratres: & q-
bus cōmunia mecū sunt exercitia. Habes, qui
gratiā tibi referat, in die illo: quo ad dextrā
stans, audies illud: Quatenus uni fecistis
horū, & quæ sequuntur. Ad aliquantulum
aut nostri recordationē, mitto tibi cochlearia
30. quorū decē, tua D. retineat: altera totidē,
D. Georg. minor Logotheta, capiat: reliqua
verò, D. Adriannus, eius frater. Valde quoq; o-
perā dedi, ut aliquid amplius mitterē: salū
oleū. Sed Dominū testor, magnā in p̄sentia pe-
nuriā hic nunc esse, tū olei, tū aliarū rerū. At,
uolente domino, quando noni olei perceptio
fuerit: tuā etiā D. & aliorū amicorū, rationē
habebimus. Tu pro donis, quib. à Deo instru-
ctus es: quæq; nostris etiam, qui hic uiuūt, fra-
tribus optulare: quando uel apud Oecumeni-
cū, uel alibi, tuo eis opus erit auxilio. Fac, tā-
quā frater, quouis tempore ad auxiliādū para-
tus: ut mercedem capias duplicem: gratiarū
certē actionem à nobis perpetuam, donec ani-
ma spirauerimus nostra. Deus pacis dator,
tecum sit per uitam omnem.

Theophanes Hieromonachus, tuus secun-
dum spiritum pater.

Addo etiam hoc. Plaga nobis longo iā tem-
pore à Philotheitis inflicta, nondū cōsanuit:
sed adhuc sanguine stillat. Nondū tamen illi
desistunt: quin alterum priore peius vulnus
imponāt. Crabatū (ὁ cælū ὁ terra) de quo toti
mūdo cōstat: punuisse, et prinere ceriō, absq;
omni cōtrouersia ad nostrū monasteriū ipsi
nunc

Precatio
fausta.

Tibi de tua
eruditione
gratulor.

Et pro me-
ritis grati-
as ago.

Cochlearia
mitto.

Commen-
do nos tibi.

Defensio-
nem cōtra
Philothei-
tas peti-
mus.

ἰδιοπιστὶν ὡς: καὶ ἐβαλον πῦρ, καὶ ἐκαυσαν ἅπα-
σαν τὴν ἐξοχλὴν καὶ ἐσωχλὴν τῆς τοπικῆς καὶ ἐδῶ
ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀδελφῶν: καὶ παύονται
πλεον. Γράφομεν δὲ καὶ τῇ δεσποτῇ διαγράμ-
μα τῶν ὡς πῶς, αὐτῶν καταπαύσασθαι
κακίας, καὶ σὺν δρασμοῖς, ὡς συρραπῶν, τῆς
λαύρας, καὶ ὑπερμάχησον: ἵνα τῶν σε φανού
λάβῃς: ἵνα μὴ κακοῦ πρόσω λαβῇ.

vendicant. Itaq; ignem iniecerunt: & quic-
quid velle extra eū locū est, vel intrō spectat,
cōbussērunt: nostrosq; fratres inde eiecerunt:
nec finē iniuria faciūt. Scribimus etiā ad D.
Patriarchā ea de re: ut illos à malignitate sū-
moueāt. Tibi & tu, ut commilito nosser, succur-
rere cōnobio & propugna: ut corona tibi im-
ponatur: nec malum ulterius serpat.

M. CRVSI ANNOTAT.

Extrā, inscriptum alia manu erat: ἀπὸ αἰγῆς ὄρεος μονῆς λαύρας τῆς αἰγῆς ἀθανασίας: id est, ex mōtis sancti (qui
olim Athos erat, à Χέρξε professus Monasterio Laura sancti Athanasij. Sigillum, extrinsecus impressum, sa-
ciem tanquam S. Athanasij, cum pectore ad cingulum usq; cerā alba, sine chartula, habebat: ubi litera, ad de-
xtram, Ο Α Γ Ι Ο Σ: ad sinistρά, Α Θ Α Ν Α Σ Ι Ο Σ. λαύρας huius conditor Athanasius, temporibus Niceph. Pho-
cæ uixit: anno scil. 961. & inde. Tunc in Atho, cœnobio condita. Vocatur autem αἰγὸς ὄρεος, διὰ τὴν ὁρίαν οὗ
αὐτῶ ὀνόματι. ibi sunt 22. Monasteria: in quibus, Hieromonachi & Monachi circiter quater mille. In
maioribus sanē Monasterijs, treceni circiter: in minoribus, ducenti, alicubi etiam quinquagenis accedentibus:
in minimis, centeni, aut centeni quinquageni. Sunt in eo monte etiam Eremitæ, ut & Ascetæ, circiter mille.
Colunt hortos, uineas, arbores. Fertur ambitus eius, milliarius circiter C L. Isthmus, unius milliarij, προῶν
λαῖς dicitur. Inter alia Monasteria, est etiam ibi ἡ φιλοθέων, insulam Thasum spectans: de cuius Monachis,
hoc loco Theophanis querela est. Idem in alia Epist. scribit: μεγάλας ἐπερχόμεν ὑπὸ τῶν ὄντων πατέρων
οὐ τῇ τῆς φιλοθέων ἐκκλησίας μονῇ, διὰ μερῶν τινῶν τόπων, ὅρ ἐχάμεν ἐν παλαιῇ εἰς τὸ καλὸν μοναστήριον πέταμεν:
καὶ μεγάλως ἡμᾶς ἐξωτερώμεν ἐμύσαν. In summo uertice, ἀσπὶται degunt. Pendunt omnia Monasteria, ne ul-
lam molestiam Turcæ inferant, quotannis aleorum duo millia, ex elemosynis Christianorum. Hæc, partim
ex D. Theod. partim ex Theophane, partim ex Gerlachio.

Laura, Mo-
nasterium
S. Athana-
sij.

Mons S.
seu Athos.

† ΤΩ ΕΝΤΙΜΟΤΑΤΩ ΚΥΡΙΩ ΘΕΟ
δόσιῳ, καὶ πρωτοπρεβίῳ τῆς με-
ράλῃς ἐκκλησίας, ἐγχαρίσθη.

HONESTISSIMO VIRO, D.
Theodosio, M. Ecclesie Christi
Protonotario.

XXXXVIII
Callipoli.

† Τιμώτατε, χρησιμώτατε, καὶ ἐν χρείᾳ ἡ-
μῶν ἀγαπητῇ ἀδελφῇ, κυρίε θεοδόσιε, καὶ πρω-
τοπρεβίε τῆς μεράλῃς ἐκκλησίας: τὸν
ἐν χρείᾳ ἀπασμῶν δισπόμενον σοι, σὺ τῷ δὲ
γυνεστέῳ σοι πεινῶν. καὶ δέομαι τῶν θεῶν,
εἰς ὑμῶν πεινῶν, καὶ τῶν διπλῶν ἀν-
θρώπων, ὑμῶν μὲν ἢ καὶ ἡμῶν, τῇ δὲ μακρο-
θυμίᾳ καὶ ἀνοχῇ. Γίνωσκε ὅν αὐθιγῶν, ὡς δὲ
μὴ καὶ ὑπερβολικῇ πύχνη κατέκαυσεν ὁ ἀμ-
πελόνας τῆς καλῆς πόλεως: ὡς οὐκ ἄλλοτε γε-
γονεν τοῖς τοῖς. καὶ διὰ τὸ σκρότης οἱ ἐχόν-
τες, ὅν καλῶς οἶντος, διὰ τὸν ἐρχόμενον χρο-
νόν, καὶ ἐπιμήθηκε τὸ καλὸν ἀσπράκ. τὸ μετρε-
αὶ ἐπὶ κείνῳ. διὸ ἔχει ὑπομονὴν, εἰς ὅσον, καὶ
εἰς τὸν χρόνον τῆς τρέφης, εἰς ὅσον οἶντος ὁ μὲν
σὺ: τότε σὺν θεῷ γεμίσομεν, καὶ δόξα ἰσο-
μεν σοι, τὸ ἀγίον. Ταῦτα δὲ περὶ τῆς. εἰ δὲ
καὶ περὶ ἡμῶν ἐρωτᾷς: ἐλθὼν ὁ μητροπολίτης
ἐνταῦθα, καὶ ἐδοῶς βεβλήται ἐρηνεύσαι. ἀλλ'
εἰ δὲ τὸ γραμματεῖς παναγίως τῆς ἡμῶν δεσπο-
τῆς ἡβλησεν ὅλως ἡδὲ ἡμῶν ἀναγνώσας, λέγων
τὸ ὅτι ὁ πατριάρχης, εἰς τὸ ἐμὸν ὁσπῆρον εἰ-
σέγεραι, ἵνα ἐξασφαλῇ τὸ πατριαρχίον αὐ-
τῷ. ὁ βασιλεὺς, ὅς δὲ ὡκεῖ αὐτὸν τὸ πατριαρ-
χίον:

Honoratissime & praestitissime dilecte, no-
ster in Christo frater. D. Theodosi, M. Ecclesie
Christi Protonotarie: salutem in Domino pre-
cor tibi, & generoso socero tuo. Precor etiā De-
um ut ualeatis cū tota domo, tam corpore, q-
animo. Valemus nos quoq; concessu liberali
patientiaq; Dei. Notum tibi sit, Domine: ni-
mia pruina & gelu adustas esse vineas Cal-
liupoleos: quō alias factū non sit. Quæ causa
est, ut, qui bona uina habent: ea in aliud tem-
pus, cellis clausis, referuent. Preciū itaq; boni
vini nūc ita creuit: ut mensura uiginti Aspris
vendatur, & amplius. Ideo patientiā habe,
si uis. Tempore uindemia, si modo bonū fue-
rit mustū: implebimus, Deo iuuante, uos, tibiq;
mittemus. De hoc satis. Quod si de nobis etiā
queris: ueniens huc Metropoli, nullo modo
pacem colere uult: imō ne aspicere quidem,
nedum legere, Sanctissimi nostri Rescri-
ptum: sed dicit. Quid intendit Patriar-
cha? In meam domum introducere Sacerdo-
tes? Patriarcheum suum curet: in ea se la-
cet aula. Rex, qui ei Patriarcheij curam cō-
misit:

Salutatio.

Gelu uites
læx.

Metropoli-
tz inquit-
tudo.

οὐ δ' ἔδωκε καμὲ τὰς ἐκκλησίας. Επερεκά-
λεσα γὰρ αὐτὸν, μετὰ τινος τῆς πολιτείας χρι-
στιανῶν, εἰρηνεύσαι μεθ' ἡμῶν· καὶ οὐκ ἠθέλησεν
ἀλλ' ἔδ' ἐσωφρονῆσαι μετὰ θεοῦ καὶ ἡσυχάζω
εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὡς ὁρῶν ὅτι πατριαρ-
χῆς μόνος μετ' αὐτοῦ ἐρχεται νῦν καὶ ὁ ἰωάννης, ὁ
ἐμὸς ἀντίπαλος· καὶ μελλοῦν εἰσελθεῖν εἰς τὴν
ἐκκλησίαν. Καὶ ἔχει κατὰ νῦν, ὡς ἀδελφῶν
πιστότατε, εἰς πέντε λόγους· ἀνέγγειλε ταῦτα
τοῦ δεσποῦ κατὰ δαίμονα, ἵνα γινώσκῃ καὶ τὰ
ὅσα μοι ἐσηλές γεράματα, ἐδ' ἐκλήκα· καὶ διχα-
ρίστησά σοι πολλά. Τὸν κύριον κώνω, καὶ τῆς μη-
τρὸς αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς φιλοῦντάς σοι, χαί-
ρετω καὶ εὐχομαι. ἔρρωσθ' ἐν χριστῷ, ἀδελφῶν
φίλοι τε.

† ὁ οἰκονόμος Καλλιπόλεως καὶ σὸς
κατὰ πάντα.

Καλλιπόλεως

M. CRVSII ANNOTAT.

Distat Callipolis quadridui à Constantinopoli: quæ forte sunt 36, leucæ: ut lib. 2. cap. 2. Belonij est. D. Theo-
dosius, centum miliaria illinc distare dicit: quod etiam uno die, in suo Exarchatu, ab ins. Chalce nauigauerit: et be-
nigne à Sacerdotibus, qui ibi sint, exceptus fuerit: Christianis domos ad mille inibi habentibus. Ait, eam è re-
gione habere ciuit. Orientis Lampfacum. Belonius magnam ciuitatem, muris carentem, perhibet: habitatam à
Græcis, Iudeis, et Turcis. Vineam ibi uidit, septies in anno fructum maturum ferentem. Foris in campo cernun-
tur, specie collium, sepulchra ueterum Thraciæ Regum. Autographo autem huius Epistolæ inscriptum est:
Καλλιπολις, ἢ καὶ ἀμφίπολις, ἐν θ' ἁγίῳ. Anno 1363. Amurates primus, LX. millibus Turcarum Hellepontum
traiecit, per speciem ferendi Græco Imp. auxiliij, Callipolim expugnauit. Inde Philippopolim et Adrianopolim
cepit. scripta est hæc Epistola, postquam Theodosius mense Nouemb. 73. nuptias celebrasset, anno proxime in-
secuto. In alia enim Epistola, anno 80. (ut conijcio) scripta, uites exiccatas destitutione pluuiæ, idē hic Oecon-
omus scribit. Οἱ ἀμπελῶνες ὑμῶν ἐξηραίνθησαν ὅλως ἀπὸ τῶν ἀνομβρίων· καὶ ἡ ἀπολαύσις αὐτῶν ἀρπύγων (ὡς εἶδον)
καὶ στρογγυλὰ μετὰ μεγάλῳ τῷ ἄρτι, καὶ παντοίας τροφῆς, ἀπὸ τῶν ἀνομβρίων. Metropoli uero, conijcio ex Gerlachio
aliquantō plus 6. Vuirtembergicis mensuris esse.

† Εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοδοῦ ἐν Μανὺς Θεοδοσίου, Μ.
Εκκλησίας, ὁλαβῶς δωθήν.

† Εὐλαβέσασθε προστονοτάριε τῆς μεγάλης
ἐκκλησίας κυρίως θεοδόσιε, καὶ κατὰ πνεῦμα
ἀγαπήτε τῆς ἡμῶν ταπεινότητος· πέποιθα εἰς θε-
όν, καὶ δέομαι, εἶνα εἴη πολυχρόνιος. ὁμοίως
γεγράφες σ' ἐλάβας, καὶ ἐκατάλαβας. ἀμὲν, διὰ
να μὴ κάθουε εἰς τὴν μητροπόλιν· ἀμὲν, ἐφ' ὅ-
τι ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· καὶ γὰρ γραφὴν δὲν ἔ-
στα αὐθιγὰ πᾶσι. ὁμοίως διαπράττει μὲν
ἐνθέμισι, σέλνο σε μετὰ λεβερρεῖν, εἰς τὸ
δισακίρα μὲν σὺ καλὸν φαίνῃ, καὶ σὺ καλ-
λα κούκῃ. ἔρρωσθ' ἐν χριστῷ, καὶ ἡγιασθῇ.

† ταπεινὸς Βάρνης, ἀκάκιος.

†

misit: idem etiam mea fidei tradidit has Ec-
clesias. Hortatus sum eum, adhibitis aliquot
ciuitatis Christianis, ad pacem nobiscū: sed
noluit. Imò ne rem quidem ullam mecum a-
git: sed quietus in Ecclesia, quā Patriarcha
attribuit, sedeo pro me solus. Nunc etiam i-
stuc venit Ioannes, aduersarius meus: aditu-
rus ad Dominum nostrum, propugnandi cau-
sa, et illud de Ecclesia refutaturus. Tu in me-
toria habes, ut frater fidissimus. Si in mediū
oratio uenerit: seorsim hac Patriarchæ annū-
cia, ut sciat. Ceterum, quas mihi literas mis-
isti, omnes accepi: magnasq. gratias ago. Con-
stantem, unā cum matre ipsius, et omnes a-
micos tuos, salute et bona precatione impera-
tor. Vale ope Christi, fratrum charissime.

Ioannes,
ipius des-
for.

Oeconomus Callipoleos, tui stu-
diosissimus.

Salutatio
amicorum.

Callipolis.

Amurates.

IN MANVS THEODOSII, M.
Ecclesiæ Protonotario,
reuerenter.

XXXXIX.

Variā.
Salutatio.

Reuerende Protonotarie M. Ecclesiæ, D.
Theodosi, fili secundum spiritum dilecte hu-
militatis nostræ: sicut spero in Deo, sic etiā ro-
go ipsum, ut sis longæuus. Literas tuas accepi
et legens intellexi. Verum, quia non sedeo in
Metropoli: sed fugi de loco in locum: nihil, ne
Epistolū quidem, misi ad D. tuam. Attamen,
ut aliquantula apud te sit recordatio nostri:
mitto tibi per Libetiū Nauarchū, in pera in-
futurum aliquantum lentis et fabæ. Valetudi-
ne bona utere.

Munusculū
missio.

Humilis Metropoli Barna, Acacius.

M. CRV-

M. CRVSII ANNOTAT.

Ο μετροπολίτης Βάρνης, ἐν πόντῳ ἐστὶ πόλις. Sic extra, huic Epistolæ inscriptum erat. Die S. Martini Papæ,
anno 1444. Vladislavus, Rex Vngariæ et Poloniæ, apud Varnam occubuit, ab Amurata superatus. Antea, Chri-
stiani hanc ciuitatem, et alias, occupauerant. Hæc δὲ Βάρνη, inquit Laonicus lib. 6) ὡς ἐπολιούνη τοῦ προσεχόμενου
καθ' ὁμολογίαν· ἡ δὲ καλλιὰ ἡ πόλις, ἐκ τῶν προσβαλλόντων τῶν παλαιῶν καὶ ἀναβλίστων ὑπὸ τὸ τὰχ. Scriptit
Philip. Callimachus de pugna Varnensi librum.

Varna, olim
Dionysio-
polis.

† Τῷ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΩ ΜΗΤΡΟΠΟ-
λίτῃ Ἰωαννίνων ἐγγράφον· σέπτεμ-
βρίῳ δ' ἡν. θ.

SACRATISS. METROPOLI-
tæ Ioanninorum.
Septemb. 4. Indict. 9.

L.
Constanti-
nopoli.

† Πανιερώτατε μητροπολίτα ἄγιε ἰωαννί-
νων, ἡμετέρε πᾶτερ καὶ δεσπότη· εἰς ὑμῶν,
τῇ πάντοτε καὶ καλῇ χειρὶ κυβερνώμεν.
ὕμναινον καὶ ἡμεῖς, θεομακροθυμῶντες,
ἐδ' ἐκ τῶν ἱερῶν σ' ἐλάβωμεν. Διὰ βραχέων γε-
γράφω σοι, ὅτι ἐμακαροῦ ὁ παναγιώτατε πατριάρ-
χης, κύριος μητροφάνης, τῇ θ' τοῦ παρόντος
αὐγῆς, μηνὸς ἡμεῖς γ', ὥρα α' τῆς νυκτὸς· καὶ
πάλιν ὁ κύριος ἱερεμίας ἐκάθισεν. Δεῖν,
γεγράφω σοι, ὅταν ὠρῶν ἰδῇς τὴν γεγραφέναν·
να φροντίσης ἀποστέλλαι τὰ ὀφειλόμενα, ἀ-
παρατήτως. Εἰς γὰρ ἄλλως γίνηται· κάμνει
χεῖρα, να ἐξοδίασω οὐκ εἶναι· να ἐλθῶ αὐτῷ,
κατὰ ὁρῶν βασιλικῶν· να τελέσῃ καὶ πᾶ-
σαι αἱ ἐξοδοὶ ἐπάνω σ'· καὶ να βλασφημῶ
καὶ δικαίως εἰς τὴν πανιερότητά σ'· διότι, ὡς
βλέπω, ὅς τις κάμνει κακῶς, ἐχει τὴν ἀμοιβήν.
ἔρρωσθ'. τὴν πρῶτον φάτιν, καὶ τὸν ἀνέψιόν
σ', πρὸς τὸν ὁρῶν ἐν χριστῷ. Σεπτεμβρ. δ',
ἡν. θ. Τὸν Διάκονον δεξιῶν, κυριον νικη-
φόρον· καὶ ἀσπασομένον ἐν ἡμῶν. Ἐλάλησαι καὶ
πρὸ αὐτοῦ εἰς τὰτα, ὅπως σ' ἐλάβω· καὶ φι-
λίως σ' τοῦ.

† σὸς κατὰ πάντα, Θεοφάνης ἱερο-
μόναχος.

Sacratissime Metropoli Ioanninensis,
pater et Domine noster: sis saluus, omnipoten-
te manu te gubernante. Valemus etiam nos,
Dei longanima benignitate, et precibus tuis
sanctis. Paucis tibi significo, sanctissimum Pa-
triarcham, D. Metrophanem, in beatas sedes
receptum esse: idē, nono die proximi Augusti
mensis, Feria tertia, hora noctis prima: ite-
rumq. in throno sedere D. Hieremiam. Dein-
de moneo te, quamprimum videris hanc E-
pistolam: statim operam des, ut huc mittas,
quæ debes, perempta omni recusatione mo-
rag. Si enim secus feceris: necesse erit, me de
meo sumptus facere: et de mandato Regio i-
stuc venire: ut ita omnes expensæ, in te reci-
dant: egoq. in S. tuam iure inuehar: quoniam
ut video, qui male facit, parem gratiam reci-
pit. Vale. Protopsalten, et consobrinum tuū,
salutamus in Christo. Datum Septemb. 4. In-
dict. 9. Diaconum humaniter excipe, D. Ni-
cephorum: nostrōq. nomine saluta. Locutus e-
tiā cum ipso de his, quæ ad te scribo, sum: tu
hominem complectere, et amicum tibi ad-
iunge.

Patriarchæ
Metroph.
obitus.

Debiti ex-
actio.
Salutatio-
nes.

Tua D. studiosissimus, Theophanes
Hieromonachus.

M. CRVSII ANNOTAT.

Ioanninorum Antistes, olim Episcopus erat, τῷ ναυπάρχῃ πᾶσις ἀετιώλης, cum pluribus alijs Episcopis,
subiectus. Nunc idem, pro se Metropoli est. Ioannina, Actoliæ urbs, olim Cassiope dicebatur: ut Laonicus lib.
1. ait. Eam Carolus Tochius (ut apud eundem Historicum lib. 5. est) Amurata secundo tradere coactus est. Me-
trophanes hoc loco, 9 Aug. mortuus scribitur: quem Solomon Schuueickerus 11. Aug. mortuum scripsit. Sed
fortassis eo die sepultus fuit. ἡμεῖς τρίτη, seu Feria tertia, dies Martis est.

Ioannina

† Τῷ ΤΙΜΙΩΤΑΤΩ, ΚΑΙ ΛΟΓΙΩ-
τάτῳ, καὶ ῥητορικώτατῳ, κυρίῳ Ἰωάννῃ Ζυ-
γομαλά· ἐν τῇ μητροπόλει τῇ ἀδρια-
νῇ πόλεως, δοθῆτω.

ERVDITIONE ET ELOQVEN-
tia ornatissimo uiro, D. Ioanni Zy-
gomala: in Metropoli Adriani
nunc uiuenti.

LL.

† Τιμιώτατε, λογιώτατε, τῷ ὄντι ῥήτορ, καὶ
κατὰ πάντα ἡμετέρε, κύριε Ἰωάννη Ζυγο-
μαλά·

Honoratissime et cruditisime, Rhetor nobi-
lis, nobis longè charissime, D. Ioanne Zygo-
mala:

Salutatio.
mala:

θεόν, ὅτι τάχιστα ἀπολαύσω σοι μετὰ τῆ πα-
ναγιώτατης καὶ ἀφωτέρης Θφρανθίνης καὶ ἑ-
δης καὶ τῶν ἡμετέρων Φιλίων. Εὐα καὶ μικρὰν Φι-
λονεικίαν ἐλάλησαι αὐτῷ περὶ τῆς κίττης: συγ-
γνωθί μοι τῆς παύσεως. Πάντ' ἐγὼ ἡμῶν
αὐτῶς τῶν κακῶν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐρρωσὶν
κυρίως, ἀδελφεὲ θεοφιλέτατε. ἰ. κ. ζ.

† παπινὸς ἐπίσκοπος Πολιανῆς,
Γεράσιμος.

M. CRVSII ANNOTAT.

Autographo inscriptum est: ἐπιστοπὴ θεσσαλονίκης, πολιανίνης. Episcopatus Thessaliae, Poleanina.

† ΤΩ ΤΙΜΙΩΤΑΤΩ, ΚΑΙ ΛΟΓΙΩ.
τάτῳ ἀρίστῳ προπονοταρίῳ τῆς μερόλης ἐκ-
κλησίας, κυρίως θεοδόσιω, τιμί-
ως καὶ ὑγιῶς δο-
δεῖ.

† Τιμιώτατε καὶ λογιώτατε, ἀρίστε προπονο-
τάριε τῆς μερόλης ἐκκλησίας, κυρίως θεοδό-
σιε χαίροις ἐν χριστῷ τῷ θεῷ καὶ ὑγιαίνεις. τῇ
χαρίτι τῆς θεῆς καὶ ἡμεῖς ὑγιαίνομεν ἕως ἀρ-
πικῆς δαΐμονος τῶν θεῶν, τῶν ὑγιαίνειν τῶν σω-
τηριότητων πολλοῦ εἶναι: εἰς κατάρτισμόν καὶ ὡφέ-
λειαν τῆς καθολικῆς τῆς χριστιανικῆς μερόλης ἐκ-
κλησίας: καὶ εἰς ἡμετέραν χαρὰν καὶ πνευμα-
τικὴν θυμωδίαν. Γνωστὸν σοι ἔστω, ὅτι ἐπὶ τῇ ἀ-
σθενείᾳ καὶ ἐλθὼν περὶ ἀπολαύσιν τῶν φίλων:
καὶ ναὶ ὁ θεὸς καὶ τῶν δαλίων. Καὶ ἐρχά-
μεν ἐλθὼν σαλονίκην, ἐν ψυχραίνῃ καὶ ἐ-
φοβήθηκα, καὶ ἐλθὼν. Καὶ ἰδὲ, ἔρχεται ὁ ἀ-
γιος ὁ πολιανίνης, διὰ ἡμετέραν αὐτῶν δαλί-
αν καὶ ἐπὶ ἀγαλλίασιν καὶ ἡμεῖς: καὶ ὁ θεὸς ἡμε-
τέρας ὑποδέσσει. Καὶ, ἀνὰ χριστῷ ὁ ἀγιος
ὁ πολιανίνης, καὶ τῶν ἡμετέρων ἀδελφῶν,
καὶ ἡμεῖς ὑμετέροις ἐσμέν κατὰ πάντα. Στελ-
λομέν σοι εἰς μικρὰν ἐνθύμησιν μικροῦ τι. Διὰ
τὸ βάρ' αὐτῆς ὁ δὲ (κύριος ἡ δὲ) δὲν ἐστὶ λα-
μεν θεοδόσιον. καὶ δεξομαῖν, καὶ πάλιν
χρεώσιν ἡμαδαί. Καὶ ταῦτα μὲν. Ὁ δὲ θεός
τῆς ἀγαπῆς εἴη μετὰ τῆς σῆς τιμωρίας.

† παπινὸς κίττα, ζωσιμῆς καὶ σὸς
ἀδελφῶν ἐν χριστῷ.

ΤΩ

M. CRVSII ANNOTAT.

Citros, olim Pydna fuit. Eius Episcopus, Thessalonicensi Metropolitae paref.

mihimādaſti, tibi mittā. Spē etiā in Deo' hā-
beo: fore, ut celerrimē tuo, sanctiſſimiq; no-
ſtri, cū utriusq; noſtrū gaudio, cōſpectu ſuar:
ut etiā uideas, quanti te faciā. Id, quod ad il-
lud attinet: quod ego, neſcio quid, contentio-
ſius iſtic de Citrenſi Praefule dixi: ignoſcas
mihicū errorē, rogo. Omnino ego malorū fui
autor. Hec, haecenus. Vale auxilio Chriſti,
frater exoptatiſſime. Iunij XXVII.
Humilis Polianae Episcopus, Geraſimus.

Spero, mē
iſtuc uentu-
rum.

Lapſo mi-
hi ignoſce.

Poleanina,

LIII.
Citro.

Salutatio.

Nequic-
quam ten-
taui, iſtuc
uenire.

Sed pro me
Poleanina
Antistes ue-
nit.

Ei ſtudioſe
gratificare.

Muniſculū
boni conſu-
le.

Citros.

SAN-

† ΤΩ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΩ ΜΟΙ ΑΥ-
ΤΟΤΗ ΚΑΙ ΔΕΠΟΤΗ, ΤΩ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ, ΔΟ-
δεῖ.

SANCTISSIMO DOMINO, OE-
cumenico Patriarchæ.

LV.
Tornobe

† Παναγιώτατε μοι αὐτοτὴ καὶ δεπότα, καὶ
οἰκουμένη πατριάρχαι προτάξας, ὁμοῦντες καὶ
κοσμολαμβάνοντες καὶ πάντ' ἐπὶ ἀλλοτρίῳ, θεῶν
καὶ ὑψηλῶν, ἐκ τῶν πραγμάτων πλεονάζοντα:
ὕμνοις μοι, εἰς τὸ ἐξ αὐτῶν τῶν βίβλων, καὶ
καὶ ἀκατέκτων παύσων, τῶν σαρκικῶν κινή-
ματων. Καὶ γὰρ γὰρ, ὁ σὸς ἐλάχις, δὲ δὲ,
ὕμνων ἐμὴ τῶν σώματι ἕως τῆς νύκτος. Ἰσως δ'
δεκτὴς με καὶ ἡ ψυχή, δεήσει σαῖς ἐνο-
πλιθεῖαι. ἔστω.

Παρακαλῶ τὴν ὁμοφροσύνην: ὅπως δώ-
σης χάριν τῷ παρόντι γραμματοκομίσῃ:
παρακαλῶν ἀδελφὴν λαβῶν εἰς γυναῖκα, πνῆ,
τῶν ἀδελφῶν τῆς σωτηρίας αὐτῆς. Δίδω-
σι γὰρ καὶ ὁ νόμος εἰς τὰς λύσεις. Εγὼ δ',
ἵνα μὴ ἀπ' ἐμαυτῶν εἴδω τὸ πνεῦμα, τοῖς μὴ
εἰδοσι τὰ γραμμένα: δεῖξαι τῆς θεῆς
βοηθείας καὶ καλῆς διποφάσεως.

Εκ πάντων δὲ, ἡ ἐρεθὶς σου δὲ χη, ὡς δῶρον,
μοι χαρίζεσθαι.

† Τερνόςβης Ἀρσένιος, καὶ δὲ δὲ τῆς
παναγιότητος σου.

Sanctissime Domine, Patriarcha Oecu-
menice: mansuetissime, mitissime, in Mundo
clarissime: omni denique alio, quo te appella-
re possumus, alto & diuino, laudes tuas ex-
primere, nomine dignissime: salutē tibi pcor,
ut omnis in vita humana molestia expers sis:
& ab effrancis commotionum carnalium
affectionibus vacuus. Nam ego quoque, tuos
rum minimus seruorū, corpore adhuc ualeo.
Fortasse verò etiam anima mea, precibus
tuis armata, valebit. Bene.

Precatio
fausta.

Horior clementiam tuam, orans: ut scri-
ptum des huic Tabellario: quo potestas cui-
dam fiat, ducendi in matrimonium quandā,
quæ est soror commatris illius. Nam tametsi
lex, huic questionem solutionem dat: ego tamē,
ne priuato id arbitrio statuere videar illis:
qui, quæ in lege scripta sunt, ignorant: peto
diuinum auxilium tuum, & prudentem sen-
tentiam.

Petitio,
ut cuidam
liceat foro-
rem comat-
ris suæ du-
cere.

Postremo, me tuis sanctis precibus com-
mendo: quod erit mihi munus à te gratis-
simum.

Sui commē-
datio.

Tornobi Arsenius, S. tue
seruus.

M. CRVSII ANNOTATIONES.

Tornobi Metropolitae, unus de tribus est: qui à Byzantina Ecclesia separati sunt, iurisdictioni tamen eius
subiecti. Vocatur, ὁ τερνόςβης μετροπολίτης, καὶ ἐξ αὐτοῦ καὶ πάσις βαλγαρίας, idem Patriarcha nominatur. Episcopus
patus habet tres, & Ecclesias sexcentas. A tergo Epistolæ, adiectum erat. Ἐπὶ δὲ τῇ παναγιότητι σου, ἐν δέξ-
μα ἐλάττω, διὰ τὴν ὡραν. Mitto S. tue in presentia, unam pellem ceruinam.

Tornobi
Antistes.

ΝΕΩ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ.

NOVO PATRIARCHÆ.

LVI.
E prima Iu-
stiniana &
Achridis.

Ὡς ἀστὴρ φαίνος, καὶ λάμπων ἐξ ἑώας,
καὶ δίκαιος ἡλίου ἀυγάζων: ἐξελαμψας, καὶ
καπεφώπτας πάντας. ἐξέχυνθ' ἡ χάρις
ἐν χηλίσσιν σου: καὶ γεγονόςαι ποιμὴν τῆς
τῆς χριστιανικῆς ἐκκλησίας: θεοδόσιον, ἵσα πό-
στολε, λειτουργεῖ τῶν θεῶν μουσικῶν: πά-
σης γνώσεως αὐτοῦ, ἀκρίμων ἀρχιερέων,
ποιμὴν τῆς ὁρθοδόξης πίστεως: καὶ καθε-
νητα τῆς ἀγίας καὶ θεοφρενῆς κωνσταν-
τινῆ πόλεως, νέας ῥωμῆς. Τὴν ἐξέδωκε δα-
φνίαν καὶ δαλίκην προσκυνησιν, νεμομεν
τῇ σὴ μεγαλῇ θεότητι. Τολμῶν ὁ δὲ δὲ τῆς
σῆς μεγίστης ἀγιοσωφίας, δεσποτῆ μου ἀ-
γίης, ἀναφύω: πῶς δὲ δὲ τῶν ἁγίων
καὶ

Velut stella lucida, ab Oriente splendens,
et solis instar fulgens: tu emicuiſti, & illustra-
ſti omnes. Effusa est enim gratia per labia
tua: factus es Ecclesia Christi pastor: o diuini
tus docte, Apostolorum similis & par, diuino-
rum mysteriorum administer: omnis cogni-
tionis flos, rame eximie Pontificum, recta fi-
dei Pastor: sancte & diuinitus protecta Con-
stantinopoleos, noua Romæ, Præceptor. Quæ
ergo in more posita est, humilem seruilemq;
reuerentiā tuā maximā diuinitati tribuimus.
Sumo etiā mihi hoc, ego tuā maximā S. ser-
uus sancte Domine mi, ut referā: precib. tuis
sanctis, & rescriptis tuis uenerādis, nostros
omnes

Gratulatio
ad nouum
Patriarchā.

F 2

καὶ μετὰ τῆς τιμῆς σεβασθείας, εἰρήνησαν οἱ πάντες μετ' ἡμῶν· ἀρχιερεῖς τε καὶ κληρικοὶ τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίας· καὶ εἰρηναῶς τυγχάνω ἕως τῆς δευροῦς ἀπαντας. Ἐκ δὲ τῆς ρητορίας τῆς ματρίκι, πολλὰς συγχύσεις καὶ σκανδαλα με ἀπανδύσαν. Προφασίζεταί μοι λέγει εἰς πάντας· ὅτι τὸν ἐδόξας ῥάμμα, καὶ τὸν ῥάφειν ἀδελφόν καὶ συλλειτουργόν, καὶ σεβόμενον αὐτόν. καὶ τὴν, ὅτι καὶ ἐν ἡμετέροις, δεσποτικῶς ἀγίῃ τὸν καθ' ἡμετέρον, καὶ δεδιωγμένον· καὶ παλαιόθεν τῆς ἐκκλησίας, νὰ ῥάφειν τοιούτης γενέας. Καὶ ὅτι σὺ δὲ, ἀγαθὴ μου ἡ παναγιότης σου τὸ ἐρεῖς, τὸ ῥάμμα αὐτῶ· ἡ μόνον τῆς ἐπισημῆς αὐτῶ, καὶ προφασίζεταί μοι εἰς τὸν κόσμον. Τὸ δὲ πρὸς τὸν αὐτὸν ῥάφειν, σὲ τὸ κομίζω, νὰ θεωρήσῃς αὐτῶ. Καὶ εἰ μὴν τὸ ἐπισημῆς ἀληθῶς· δηλοποιῆσαι τίμιόν σου ῥάμμα, νὰ γινώσκω. Εἰ δὲ σὺ ἐπισημῆς αὐτῶ· ῥάφειν, ἀντιβολῶ τὴν παναγιότητα· ὅτι σὺ ἔχω τὴν πείσασαι ἐν τῶν πολλῶν σκανδάλων αὐτῶ· καὶ ἐν τῶν ἀνέμων, τῆς ματρίκι, τῆς δευροῦς ὀνομαζομένης καςορίας· καὶ τῆς γαυρηλ, τῆς πρώτης κερτιζάς. Καθ' ἡμετέρον καὶ ἀποφασισμένοι ὄντες ἐν τῇ συνοδῇ· καὶ μήτε κληρικοὶ πρὸς δέχοντα αὐτῶς, μήτε ἀρχιερεῖς συμφοροῦν μετ' αὐτῶς. ἐπαναφέρονται μετ' αὐτῶν τὸν ρητορικόν τὸν ματρίκι· καὶ ποιῶσιν τὰ σκανδαλα, καὶ συγχύζω τὴν ἐκκλησίαν Θεοῦ. Διὸ πρὸς ἀκαλῆκα καὶ ἀντιβολοῦμαι· ποιῶσιν οἱ εἰς ἡμῶς, καὶ ῥάφειν τίμιόν σου ῥάμμα εἰς πᾶσαν τὴν ἡμετέραν ἐπαρχίαν· καὶ ἐξωστρίσαν αὐτῶν, καὶ παίδωσαν αὐτῶν, ὡς δὲ· ὡς καὶ ὡς αὐτῶν ἐχάμ ἐξωστρίσαντες εἰς τὸν κατὸν τῆς κυρίας νικανώρ· πρὸς ἀρμόνιαν ἀρχιερεῖς· ἵνα εὐρωμαι ἀνεστῇ καὶ εἰρήνην ἡμεῖς, οἱ ἀπὸ τῆς δευροῦς· καὶ μη εἰσῆς ἡμῶς, νὰ ἐπανδύω οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν, ἐνεκεν ἀγάπης Θεῶ· μόνον εἰρήνην ἡμῶν καὶ τὴν ἐκκλησίαν, ὡς εἰρηναρχίας τῶν πάντων· ὅτι σὺ ἔχω ἕτερον, πολλῶν καὶ δὲ πανάγια καὶ θεοπιθαί σ· Ὁ χαί, εἰ μὴ μετ' ἡμῶν βίω παντὶ ἀμύν.

† ὁ π.

oēs pacē seruare: Sacer. inquam, & Clericos nostrae ditionis: ac me pace haecenus frui, quā Vndiq; per apud me est sed Grego. Matzucā, inaprobis est, fauorē tuū iactans. Vndiq; per apud me est sed Grego. Matzucā, inaprobis est, fauorē tuū iactans. Scribe, nū uere iactes. Eiusdem fecit sunt Maximus & Gabriel. Ergo tu, Domine, Scribo te eos perhibe. Pacem Ecclesiae meae reddens. oēs pacē seruare: Sacer. inquam, & Clericos nostrae ditionis: ac me pace haecenus frui, quā tum ad cunctos attinet. Gregorium uero ex-cipio, illum Matzucam: qui magnae perturbationis, et multarum offensionum, aduersus me autor est. Pratexit is, & apud omnes iactat: te sibi literas dedisse: & se à te fratrem collegamq; scribi: deniq; se à te confirmari. Id uero fieri, iustum non est, sancte Domine: honori sic cum, qui officio suo motus, & loco pulsus, est. Itaq; miseratus Ecclesiae sortem sum, quod talia scribas. Nec scio, num uerè ad me tua S. dederit ei hoc Scriptum: an ipse solus fecerit, et tuum nomē obtendat passim. Ipsum sanè exemplar ad te mitto, ut id inspicias. Si uerum est, te scripsisse: notum mihi fac aliquo sacro rescripto tuo, ut sciam. Sin tu non scripsisti: etiam hoc scribe, obsecro S. tuā. Alioqui nescio, quid agere debeā in totiusliis machinationibus: nec non aliorum duorum profanorum hominum: Maximi, qui nūquam Antistitis Castoriae nomen habuit: & Gabrielis, qui antea Coritzanus Praesul fuit. Condemnati sunt hi, & munere deiecti, à Synodo: ita ut nec à Clericis recipiātur: nec Pontifices cum ipsis commercium habeant. Insurgunt tamen in nos, Gregorio Matzucā coniuncti: & dissidia excitant, Ecclesiamque Dei perturbant. Quapropter rogo te, & obsecro: praestes nobis hoc misericordiae, ut literas sacras in omnem nostram iurisdictionem mittas: quibus eos à S. cætu elimines, & pro meritis castiges: quemadmodum eosdem etiam tempore D. Nicanoris, eliminant XL. Pontifices: ut hoc modo relaxationē à molestiis, & pacem, inueniamus nos exiles serui tui: nec permittas, ut in caput nostrum ascendant inimici nostri (oro per Deum) sed restituas pacem Ecclesiae nostrae, tanquā pacis autor per omnia. Non enim aliud refugium habeo, praeter te. Sanctissima uero tua, Deoq; acceptae, preces, semper nobis per omne uita curriculum adsint, amen.

Humi-

ὁ τῆς πρῆτης δευροῦς πρῶτος ἐστὶν ἀνὴρ καὶ ἀρχιερεὺς, σὺ φρόνιμος, καὶ οὐκ ἐκ τῆς. Ex trinfecus Autographi cōpliciti 4. angulis, totidē crucez agramēio inscripta erat.

Humilis Archiepiscopus primae Iustiniana & Achridarū Sophronius, tuus cliens.

Handwritten text in Greek script, likely a signature or seal, with the word 'Vndiq;' visible in the background.

Viridis subscriptio.

M. CRVSII ANNOTATIONES.

Conqueritur idē Sophronius, reditus sibi debitos, intercipi ab hoc Gregorio Matzucā. Addit & hoc, post subscriptionem. καὶ τὴν ῥάφειν τῶν αὐτῶν, εἰσπλῆν ὁ μακρὸς, αὐτῶς ὁ ματρίκις, εἰς τὴν καςορία· καὶ ἐκ τῆς ῥητορίας μετ' ὅλας ἀνέμων καὶ ἐπὶ οὐρανῷ ἰσχυροῖς, καὶ ἰσχυροῦς ἀνέμων, καὶ ἀνέμων χιροτονῶν ἀνέμων, ἀνέμων εἰς ἐπιστολὰς τῶν παύτας καὶ συγχύσεις πολλὰς ποιεῖ, ὡς ἂν ἔχω τί ῥάφειν σὲ. Cum hæc scriberem (inquit) intrauit Matzucā iste impurius Castoriae: & Liturgiā cū Maximo celebravit. Fecerūt Sacerdotes & Hierodiaconos. Quin & Episcopus, e quibusuis supra alios creare parati sunt. Ita magnā iste cōfusione efficit: ut nesciā, quid potissimū scribere debeam. Ceteram, triū extraordinariorum Episcoporum, quorū in precedente proxima Epistola mentionem feci, unus est etiam ὁ ἀρχιερεὺς. Prima Iustiniana, urbs est, ab imp. Iustiniano apud Tauresium edificata, urbem Dardanorum, Iustiniani patriam. Dardani autem, Illyriæ populus. Videtur etiam Iustiniana prima, cum Achridis eadem esse. Iustiniana secunda, Vlpianum est, Dardaniæ urbs, ab eodem Iustiniano instaurata. Sed & in Cypro, quædam Iustiniana secunda perhibetur: in honore Theodoræ coniugis, inde ortæ, sic appellata. Vide Abrahami Ortelij Synonyma Geographica.

Greg. Matzucā iniuria.

Iustiniana Prima & Secunda.

LVII. Melencio.

† ΤΩ ΕΤΑΒΕΣΤΑΤΩ ΚΑΙ ΣΩ. Φῶ ἀνδρὲ, κυρίως θεοδόσιον, τῷ μεγάλῳ πρωτοπρεβί τῆς χειρὸς μετὰ ὅλης ἐκκλησίας, τῷ ἡμετέρῳ κατὰ πάντα, ἐν τῇ μὲν δὲ θεῇ.

PIETATE SAPIENTIAQVE PRAEstanti viro, D. Theodosio, magno Prototario M. Ecclesiae Christi, nostro per omnia, honorificè reddatur.

Scripta Octob. XX.

Οκτωβρίου εἰς τὰς κ.

O Sigillum cera alba, sine ulla imagine.

† Εὐλαβέσασθε καὶ λογιώτατέ μοι κύριε Θεοδόσιε, καὶ ἀγαθὴ μετὰ πρωτοπρεβί τῆς χειρὸς μετὰ ὅλης ἐκκλησίας ἡμετέρας δὲ ἐν χειρὶ σὺ ὑπερῆδισ ἐδελφὲ· χαίρω εἰς, καὶ ὀφρενόμενον, καὶ τῇ παντοκρατορικῇ δεξίᾳ φρουρούμενον, ἡ Θελοῦ πᾶσι εἶναι, καὶ μαθητῆς, τὸ πάντοτε σὺν ὑμῶν διατείνω: καὶ ἐς κόρον ἀπολαύμεθα τῶν γλυκῶν ὑμῶν συνομιλιῶν: καὶ τῶν τῆς δόξης αἰμονεσάτης τῶν πλεονάων ἀγαθῶν ἐν τῇ σφραγιδῇ. Αἰχ' ὅτι οἶδ', ὅπως ὁ τῆς δόξης κύριος, πεσὼν, ἐρεῖς με.

Salutatio.

Pietate doctrinaq; praestitissime Theodosi, S. Prototarie magne Christi Ecclesiae: noster, Christo coniungente, frater iucundissime: salutem tibi precor, & animi latitiam, omni potente dextra te protegente. Erat mihi in animo semper vobiscum, tanquam puerum & Discipulum, manere: & iucundissima vestra consuetudine sermonibusq; ad satietatē frui: nec non bonis honestisq; felicissime urbis delictis pasci. Sed nescio, quomodo factum sit: ut Iouis tessera, aliter, quam putassem, cadens,

F 3 me ad

TVRCOGRAE-
CIAE LIBER
Q V I N T V S:

in quo THEMATO-EPISTOLAE, Theo-
dosianæ LXII. sunt: hoc est, Scholasticis
breuiter proponenda Argumenta:
quæ ipsi eruditè tractent,
aut dilatent:

Græcè (tum uulgariter, tum purè) & Latine à MARTI-
NO CRVSIO, in Academia Tybingensi
V. L. Professore, editus

Cum aliquibus eiusdem Annotationibus.

KYRIOY ΘΕΟΔΟ D. THEODOSII

ΣΙΟΥ ΘΕΜΑΤΟ-ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

μαρτίνω τῷ Κρησίω α Φοή.
πεμφθείσαι.

ZYGOMALAE THEMATO

epistolæ: hoc est, Scholastica
exercitia.

A MARTINO CRVSIO, AD QVEM

ille 1578. miserat, in latinam lin-
guam conuersa.Themato-epistolæ sunt phrasæ, popu-
lares à Præceptoribus propositæ, di-
scipulis politius reddendæ.

Pura conuersio.

Θεματο-ἐπιστολαὶ εἰσὶν: ὡς οἱ μὲν διδασκαλοὶ ἀ-
πλῶς τὸ θέμα διδασκόντες, οὕτως οἱ μαθηταὶ
ἐκείνοι οἱ μαθηταὶ.

Vulgaris lingua.

α. Ἐσονται καὶ ἀρχὴ δὲ ἀρχήσιν τὰς γρά-
φας, ὡς ἐπὶ τοῖς καμίσιν ἐλαβεὶς ἀπολόγη-
μα: ἐδὲ ἀρχήσιν τὰς φράσεις, καὶ ἐπὶ πρῶ-
τον, καὶ ὡς ἀκαλῶς τὸν θεόν: καὶ ἐπὶ εἰς
τὸν νῦν πάντα, ὅταν καὶ ἡ γράψα, καὶ ὡς ἀφω-
τί: ὅτι ἐπὶ σημείον Φιλίας: τὴν ὁποῖαν ὁ κηρὸς, π-
σθῶ, καὶ μὲν δυνάται καὶ τὴν χαλᾶσι.

α. Ἐπείπερ ἐγὼ μὲν ἔδωκα ἀρχὴν πεποίη-
μαι τῶν ἰσχυρίων σου, σὺ δὲ μηδεμίαν ἐδέξω
παρ' ἐμῶν: ἐπὶ τῶν ἀρχομένων εἰκὸς εἶναι μοι
δοκίμην, εὐχόμεθα τῷ θεῷ: ἐπὶ τῶν ἐκείνων
τὴν ἐμὴν νῦν, ἐμὴν φαίνεται ἐν τῶν γράμμασιν,
ὅτι αἰσθητῶν ἐχέει: ὅτι εἴη αὐτῶν τεκμήριον Φιλί-
ας ἀκραιφνῶς: οἷον ὅτι αὐτῶν τὸν πατέρα αὐτῶν ἐξελείψαι δυνάσται ποτε.

I. Quandoquidē nondum ego hætenus ad te, Martine Rulande, Lauinge Medice
celebris, scribere aggressus fui: nec tu ullam à me Epistolā accepisti: ideo nunc mihi prin-
cipium eius rei ponere aggredienti, conuenire arbitror: incipere ab inuocatione numinis
diuini: ut mihi in mentem veniat semper, ad te scribere, quādo necesse fuerit, quod tua sci-
re referat. Id enim sincerae amicitiae signū fuerit: quā, non existimo fore, ut ullū eūū delet.

Principiū
scribendi, à
Deo ducen-
dum.

β. Καίτοι μὲν πολλὰ, διὰ λόγους ἀκούοντες, οἱ
ἡσυχάζοντες καὶ δυνάμεις, καὶ ἐχέει καλὸν ὄνομα.
Καὶ διὰ λόγους, ὅτι ἀγαπᾶς με: καὶ ἐπὶ πᾶσι,
καὶ ἐρωτᾶς διὰ λόγους, πῶς πεπύγῃ: καὶ καλῶς
γὰρ ἐκείνων, πῶς ἐρχονται ἐδῶ, καὶ με χαίρετε
ἀπὸ λόγους. Καὶ ἡ δὲ φωνή, πῶς καλὰ τὸ μαθε-
ναι, καὶ δυνάμεις καὶ πολλὰ. ὕψους ἀμποτε καὶ ἡ
σε, ἀγαπᾶς με.

β. Σὺ μὲν ἐνέκα χαίρω καὶ μάστιγι: ἀκούων,
ὅτι ὑγιαίνεις, καὶ δυνάμεις, καὶ καλῶς ἀκούεις.
ἐμῶν δὲ, ὅτι με φιλεῖς: καὶ πᾶσι ἐμῶν πᾶσι
πρωταίως, πῶς ἀγαπᾶς: καὶ διὰ τῶν αὐτῶν
τῶν πρὸς ἡμᾶς δὲ εὖρο ἀφικνεσθῶν πρὸς τοὺς
ῥόλους. Τοιγαρὶν ἰδοὺ, ὅτι οὐκ ἀγνοῶ τῶν καὶ
μεγίστων ἐχέω σοὶ τὴν χάριν. Υγιαίνων μοι διὰ
τελοῖς, Φίλων ἀείρεται.

II. Gaudeo duplici nomine, Ioanne Posthi, Medice Vuirceburgi clare, primum,
tuo, id est, maximè. Etenim audio, te ualere, & prospera fortuna uti, & bene audire. Deinde,
meo: quod me diligis: & de me, quomodo me a se habeant, diligenter sciscitaris: quod itē per
illos, qui istinc huc ad nos ueniunt, me salutas. Itaque, scias, uelim, me id haud ignorare: &
ideo maximam tibi habere gratiam. Valetudine semper utere prospera, amicorum optime.

Amicorum
felicitate, &
erga nos
studij, læ-
tandum.

γ. Εγὼ, ὅπου σε ἀγαπᾶ πολλὰ: ὅπου ἰπτιθυμῶ,
καὶ τὸ ἡδύτης, καὶ μὲν πᾶσι, ὅτι θέλω καὶ ἐχέω
τίποτε ἀπὸ λόγους: ἀλλὰ διὰ τὴν ἀγαπᾶς
καὶ σὺ ὁμοίως.

γ. Ὅσον περ ἐγὼ καὶ μάστιγι σε Φίλῳ: τῶν
τῶν ἐφίεμαι, εἰδέναι σε τῶν μὴ νομίσσης δὲ, ὅτι
βέλομαι τῶν ἐνέκα μισθὸν πρὸς σε: ἀλλὰ
τὸ ἀντιφιλεῖν ἐμὲ ἴσως.

III. Ego, quantò maiore tui amore, Ioanne Busenreute, luris. Alttorfij Norin-
berg. præstans, flagro: tantò magis te id scire cupio. Nec ideo te existimare uelim: me pro
pter hoc aliquam a te mercedem flagitare: sed hoc solū pscere, ut mihi in amore (semper)
respondeas.

Amicitia
latere, &
gratuita ef-
fic debet.

δ. Ἀντὶ τῶν, ὅτι ἡ Φιλία, πᾶς ἐχέω εἰς ἐστίαν,
ἐχρεάζετο λόγια, καὶ ὅτι ἐργα, διὰ τὴν ἀγαπᾶς
ἀντὶ τῶν πᾶσι, ὅτι καὶ ἀπαντῶντες ἀπολό-
γημα μετὰ τὴν γράψαν.

δ. Εἰ μὲν ἐγνώσκον, τὴν ἐμὴν πρὸς σε Φιλί-
αν εἰδέναι λόγων, καὶ οὐκ ἐργων, εἰς τὸ γνωστῆ
ναί: νομίσαιμι αὐτῶν πρὸς σε εἶχεν παρ' ἐμῶν
μῆκα. ἰπτιθυμῶ.

III. Si mihi cognitum esset, Matthia Anomoe Vuonsidelensis, medice Lincij
honorate, meam erga te amicitiam indigere verbis, non autem factis: ut eam posses co-
gnoscere: existimarem certe, uerbosam te, & prolixam, à me expectare Epistolam.

Vera amici-
tia non ef-
ficet multis
uerbis.

ε. Ἀπὸ

G

ε. Ἡδὴ

νὰ μιλῶ μὲ σένα πολλὰ, διὰ μέσας τῆς γραφῆς: ἢ ὅτι τὸ πρᾶγμα αὐτὸ χρειάζεται πολλὰ λόγια; αὐτὸ δὲν ἤμην μαρτυροῦν ὅτι τὴν σὴν χεῖρα, τὸ ὁποῖον μὲ ἐμπνέει: δὲν ἤθελεν ἡμεῖς ἡ γραφὴ μὴ τοσαύτη μικρὴ, ὡς βλέπεις. Τοιοῦτον διὰ τῶ-
ρα, σὺ νὰ σὲ ἐπὶ ἐρωσὶς ἀπὸ βυζαντίας, πο-
σειδωνῶν τετάρτη ἡμέρα δεκά μεσσηνίου.

XIII. *Magnum me tenet desiderium, tempus aliquod nansciscendi: quo tibi sententiam meam multis verbis explicem: nec, quia huius rei causa sit, satis scio. Vtrum, quia suaue mihi est, literis tecum colloqui: an, quia res ipsa multorum indiget verborum? Nisi igitur manus mea nunc gelu rigerent quod mihi ualde impedimento est: non esset ita brevis, hac Epistola, sicut ui-des. Boni ergo in presentia consule, quantulacunque est. Vale. Byzanti o, Decemb. decimoquinto.*

ιδ'. Κάμνοντες ἀρμυρία εἰς τὰς 5'. τῆς ἰαννουα-
ρίας, ἀπὸ πόλεως: ἀπὸ ἐκείνης δὲ, ἡμέρες ἐξα-
μην εἰς τὴν χανία, χωρὰν τῆς χερήτης, ἔχον-
τας καλὸν κηρὸν. Εἰς τὴν ὁπίαν χωρὰν, πι-
σθῶν, νὰ ἀρῇσιν καμπόσιν: φέλοντας, νὰ συ-
νάζω σάμνα, πᾶς μὲς χρεωστῶν ἐκεί. Μετὰ τὴν
ταύτην φέλω σὺ γράψαι, ἀπὸ ἐδῶ καὶ ὁμοῦ, ὡς
τὸ τί ἐχω νὰ κάμω. Ἰγίανει: καὶ ἀγάπῃ ἐκεί-
νης, πᾶς σὲ ἀγαπᾷ, μὴ ἀμελόντας τὸ χρεῖ
τῆς φιλίας.

XIII. *Velis ad VI. Ianuar. a Cōstantini urbe factis: die quarto Cydoniam, Creta ur-
bem, secundo vento appulimus. Vbi me paulum commoraturum puto: exigenda pecunia,
ibi mihi debite, causa. Postea, quid deinceps facturum sim, tibi literis significabo. Vale, nosq;
tui amantes redama, nec officium amici negligere.*

ANNOTAT.

Canea (olim Cydonia) ciuitas Creta est, tam populi frequentia mercibusq; quam situ, mœnibus, portuq;
insignis: ut secunda ibi (post Candiam, olim Cythæum, totius insule maximam urbem) habeatur, nouis mœni-
bus Venetorum futura inexpugnabilis. Gubernat eam, cum huius regione, Rector, et consilij duo, Vene-
torum nomine. Domicilium est arx ampla, oppido coniuncta: muro, armamentario, tormentis, et praesidio,
bene munita. Adjunt 4000. aut amplius, Milites, uili stipendio, 16. coronatorum anno: et praeterea 100. Al-
bani. Episcopus ibi, Latini: quamuis nec Graeca templa desint, ampliora Latini. Templum cathedrale, D.
uirgini sacrum. Ex Iodoci Meggenij Hierosolym. 1542. peregrinatione.

ιδ'. Ηλθε πρὸς ἐμένα ὁ. ο. ὁ φίλος μου, ἐχ-
θρὸς τὸ πᾶν: ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐδέχτικα γρα-
φάς σου, γραμμὴν εἰς τὰς κε. τῆς δεκεμβ-
ρίου ὁποῖον, πᾶς θάρεις, καὶ ἀγαπῶ; ἀκούον-
τάς σου, νὰ λέγει πολλὰ καλὰ διὰ ἐσένα.
Τὸν ὁποῖον ὡς γράφεις, πρὸς ἐδῶ εἰς μου, πᾶν,
αὐτὸν χρειάζεσαι. Καὶ ἡ θάρεις, ὅτι καὶ αὐτὸν ἡθε-
λες μὲ γράψαι δι' αὐτὸν τίποτες: ἐγὼ καὶ αὐ-
τὸν, καὶ καθεὶς ἄλλος, πᾶς νὰ σὲ ἀγαπᾷ, χρεω-
στῶν νὰ βοηθῶ μὲ ὅλῳ μου τῷ ψυχῷ.

XV. *Venit heri mane ad me, Vuollfgange Finckelthausi, Gæcij Iurisc. clare, ami-
cus noster communis: a quo literas accepi tuas, 20. Decemb. scriptas: quem, credere non po-
tes, quantopere diligam praesertim, cum multa de te praedicantem laudanda audio. Eum,
quantum ex Epistola tua intelligo, commendas mihi: ut eum iuueni, si quare ipsi opus sit.
Scito itaq; me, si etiam nihil de hoc scripsisses: nihilominus et huic, et ceterorum unicuiq;
a micorum tuorum, debere toto animo opitulari.*

ιδ'. ο.

ιδ'. ο.

Sepa dulce
scribenti
est, copiose
scribere.

Amicis, sta-
tus rerum
nostrarum
significan-
dus.

Canea, seu
Cydonia.

Amicorum
amicis est
amicum esse
debemus

ιδ'. ο. ο. ὅς τις σὲ φέρει τὴν γραφὴν, σὺ ἐδῶ
ἐπὶ μὲ ἐδέχτικα εἰς τὸ στήθεα, εἰς τὰς ἀθή-
νας: καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πόλιν, νὰ μαζώξῃ τὰ
σάμνα, ὅπως μὲ χρεωστῶν πινες: ὅτι ὁποῖος,
θάρεις, νὰ ἡ θάρεις. τῆς ὁποῖου, αὐτὸς πρὸς
βοηθῆσαι, διὰ χάριν μου: διὰ νὰ γροικῇσαι, πᾶ-
σοι ἀγαπᾷς ἐμένα, καὶ ὅτι φίλος μου.

XVI. *Qui tibi has reddit, est is, qui primus me domo hospitioq; Athenis excepit. Naui-
gavit autem nunc Byzantium. ut pecuniam, quam mihi quidam ibi debent, redigar: quos
nectibi ignotos esse arbitror. Cui praesens cum sis, operam tuam meā causa commodas,
quæso: ut is, quanti tum me, tum necessarios meos, facias, cognoscat.*

ιδ'. Πολὺς καιρὸς ἐν ἐπιστολῇ: ἀπὸ τῆς
ἀπὸ κανόνων ἔτε λόγον ἡκούσας διὰ σένα, ἔτε
γραφὴν σὲ ἐπῆρα. Τὸ λοιπὸν, αὐτὸς ἀπὸ φάσις
μὲν, νὰ σιωπᾷς, ἀπὸ τῶρα καὶ ὁμοῦ: αὐ-
τὸς λόγος μὲ δὲν σκόπει: πρὸς ἐπῆρα, νὰ βάλῃς
εἰς τὸν νῆρ σου καὶ διὰ σένα. Διότι εἰς ἐμένα
δὲν θέλει ἡμεῖς διὰ φθορά: ἀπὸ τὸ νὰ ζῆς, ἢ νὰ
ἀποθῇς.

XVII. *Mulum iam temporis (Laudate Michael Boschi Vuinschem. Professor
Argentorat. Acad.) praterijt: ex quo, nec ex ullo quicquam de te audiui, nec literas a te
accepi. Idcirco, etiam si perpetuo posthac silentio decreuisti uti: tamen quāuis mei curam
nullam habeas: te respectum tui haberi decet. Alioquin ad me quod attinet: nesciero, vi-
uas ne, an moruus sis.*

ιδ'. Εγὼ ἀκόμη ὡς τῶρα, ἔτε γραφὴν σὲ ἐπῆ-
ρα: ἔτε ἀπὸ κανόνων ἐγροικῆσαι, πᾶς ἔχεις. μὴ
νομίζω, ὅτι καὶ ἀρρώστιαν δέχεται: ἀ-
φορῶν, καὶ πᾶσι ἄλλο πρᾶγμα πρὸς ἐπῆ-
ρα, διὰ νὰ μὴ μὲ γράφῃς. Καὶ ἐγὼ εἶπα,
ὅτι ἀπὸ ἐστὶν ἐσηματῆσαι: ὅτι ἀπὸ φάσις
νὰ ἐλθῇς, νὰ μᾶς ὁρῇς. καὶ αὐτὸς τῆς ἀπὸ
τύχῃ, καὶ αὐτὸς ἐκείνοι λέγουσιν ἀληθῆς: δὲν ἡ-
ξῶν, πᾶς εἶπα διὰ λόγους: μόνον, ὅτι μᾶς
ἀδικεῖς.

XVIII. *Nec Epistolam ullam ego adhuc abs te accepi: nec ex quoquam, quomodo uiuas
cognoui. Tantum hoc mihi dictum est: te et morbum causari, et quiduis aliud potius, quā
ut mihi scribas. Ego uero respondi: me coniecturam ex eo silentio facere, te ipsum ad nos
uenturum. Si in hoc erro, et illi verum dicunt: haud scio, quid de te dicere debeam: nisi
hoc, nos iniuria a te affici.*

ιδ'. Ἡ θάρεις καλὰ, ὅτι ἐσόντας καὶ πρὸς ἐπῆ-
ρα σὲ ἐγγραφῇ, ὅτι ἐκάμε χρειάζεσαι μὲ ἀπό-
μεινε καμία ἀπὸ θείας, διὰ τὴν ὁπίαν νὰ σὲ
γράφω διὰ τῶρα. Τὸ λοιπὸν, φέλοντας ὁ.
ὁ ἐδικός μου φίλος, νὰ μισθῇ: δὲν μὲ ἐ-
φάνη πρὸς ἐπῆρα, νὰ ἐλθῇ σὲ σέβαν χωρὶς γρα-
φῆς μου. Ἐδῶ λοιπὸν, πᾶς σὲ γράψω: εἰ μὴ,
ὅτι ἐμὲ γὰρ, καὶ σὲ ἀγαπῶ: καὶ τὸ γλυγοῖ
πρὸς ἐλθῶ ἐλθῇ, νὰ σὲ εὐρῶ. ἀσέβης γερός: καὶ
αὐτὸς μὲ ἀγαπᾷ: γυροῖς, νὰ μὲ νικήσῃς εἰς τὴν
φί-

ιδ'. ο. ο. ὁ πᾶν ἡπιστολῶν σοι κομίζων, ὁ πρῶ-
τος ἐμὲ ἀπὸ δέξασθαι ἐν οἴκῳ αὐτοῦ ἐστὶν
ἀθήνησι. Περὶ δὲ τῆς εἰς βυζαντίου: τὸ
ἐκεῖ ὁ φιλόμυθός μου ἀργύριον εἰσπράξ-
σαι πρὸς τὴν πᾶν: ἔς καὶ αὐτὸς σὺ ἀγνοεῖς, οἰ-
μα, ὡς δὲ αὐτὸς παρὼν, συμπράξῃς αὐτὸς βολῶ,
ἐμοὶ χαρίζομαι: ὡς αὐτὸν, πόσον ἐμὲ πα-
ρὰ σοὶ ἀξί: ἐγὼ γὰρ, καὶ οἱ ἡπιστολῶν, γινώσκω.

Adiuuan-
dus in suis
negotijs, a
amicis.

ιδ'. Πολὺς ἡδὲ χρόνος παρήλθει: ἀπὸ τῆς
ἀπὸ λόγον παρὰ σὲ εἰς ἐπὶ τὸ μὲν πρὸς σὲ, ἔ-
τε σὲ ἐδέξασθαι γράμματι. Τοιοῦτον εἶ-
γνώσκας σιωπᾷς τῆς λοιπῆς: εἰ καὶ ἐμὲ σὲ ἐ-
να λόγον ποιῇ: δὲ ἐστὶν ἐσάντας φροντίσαι. ὅτι ἔ-
δὲν ἡμῖν δίδοις, τῆς ζῆς, ἢ τῆς θανάτου.

Silentium
amicis, eccu-
sabile.

ιδ'. Εγὼ μὲν ἐδέξω μὲχρι τοῦ νῦν, ἔτε ἡπισ-
τολῶν ἐδέξασθαι πρὸς σὲ: ἔτε πρὸς τὴν ἐ-
πὶ τὸ μὲν, πᾶς ἔχεις. Εἶπον μοι μόνον, ὅτι καὶ
νόσον αἰτία, καὶ πᾶσι μαλῶν, τῆς μὴ ἡπιστε-
λαί μοι. Εγὼ δὲ ἐκ τῶν εἰπομένων ἐκμα-
ρεῖται, ὅτι ἐγνώσκας ἐλθῆναι πρὸς ἡμᾶς. Εἰ δ'
ἐγὼ μὲν τῆς ἀπὸ τύχῃ, καὶ ἐκείνοι ἀληθῶς
λέγουσιν: σὺ οἶδας, πᾶς λέξασθαι πρὸς σὲ, πᾶν
ὅτι ἀδικεῖς ἡμᾶς.

Non est fin-
cerus, qui
falsas cau-
sas silentio
suo preterit.

ιδ'. Σὺ μὲν οἶδας, καὶ πᾶν καλῶς: ὅτι, ἐπὶ
πρῶτον ἐπέσταλκά σοι, πρὸς αὐτὸν ἐδῶ: ἐδῶ
μία ἐστὶ μοι λοιπὴ, ἀπὸ θείας πρὸς ἡς γρά-
ψαιμι πρὸς σὲ, τὸς νῦν ἔχω. Τοιοῦτον, μέλλον-
τος. ο. τῆς κοινῆς φιλίας, νῦν ἀπὸ σέ: σὺ ἐκός
(ἐπὶ πρὸς) ἐδόξε μοι, ἐλθῆναι πρὸς σὲ, αὐτὸς
ἐμὲ γράμματι. Ἀλλὰ πρὸς σὲ γράψω σοι: πᾶν,
ὅτι ὑγιαίνω, καὶ σὲ φιλῶ: καὶ πρὸς σὲ τὴν τα-
χίστην ἐλθῶ σὺν, ἐντυχῆς σοι. ἐρωσὶς. εἰ δὲ
καθ' ἡδονὴν δέξαιμι βέλους: περὶ αὐτοῦ, εἰ δὲ
G 3 σαι,

Vulgaris lingua.

Pura conuersio.

χαίρεται με, αὐτὸς δὲ λέγει. Καὶ με ὅλα τὰ πάλιν
Φίλ. σὺ ἡμεῖς καὶ ἡδύρε, πῶς λέγω ὅλλω
τὴν ἀλήθειαν.

τῆς, Φίλ. εἰμὶ σοὶ καὶ ἰδὲ, ὅτι πάντα ἀλη-
θῶς λέγω.

XXVI. Si cui notum esset (doctissime Nicolae Reusnere Leorine, Iurif.) te in lite-
rarum studiis & uiuere, & spirare, ut ita dicam: interim tamen nihil ad nos scribere: is
profecto te crimine obliuionis nostri condemnaret: qui & uerbis abundes, & expedite scri-
bere possis. Nec tantummodo te: sed alium quem uis, qui utraq; hac facultate instructus, ta-
cet: perspicuum est illud non facere inopia orationis: sed aut obliuione, aut despectione.

Patientia,
silentiū al-
terius in-
telligendū.

Ego uero, quem scis, ad quauis tibi semper paratum: etiam silentium debeo compensare
compellatione tui. Saluere igitur te iubeo, siue me diligis, siue minus. Insuper si uis, scri-
be: sin hoc displicet, nec scribe, nec saluta. Quicquid horum fuerit, tamen tibi amicus sum:
& hac uerē a me sic dici, tibi persuadeas uelim.

κ'. Ελαβα τὴν γραφὴν σου ἀπὸ τ. ο. τὸν
Φίλον μου, καὶ τὸν συμβουλὴν μου: καὶ ἐχά-
ρικα πολλὰ: μέντοι, ὅτι ἐμαθα, πῶς ἀπέλαυ-
σες τὴν ἀληθινὴν παιδείαν τῶν γραμμα-
τῶν εἰς τὴν Πάριον: καὶ ὅτι κάμνεις καὶ καρ-
πὸν ἀξίου τῆς γυναικὸς τῶν γραμμάτων. Γράψαι: καὶ
ὡς σὺ ἐνθυμῶμαι ἐγὼ, ἐνθυμῶμαι καὶ σὺ ἐμὲ.

κ'. Εδέξαμην τὴν σὴν ἐπιστολὴν ἀπὸ τῆς
ο. τῆς καὶ φίλος, καὶ συμφοιτητῆς: καὶ ἡδύ-
τα μέντοι: τὸ μόνον, ὅτι ἀπέλαβες ἐν Παριῷ
τῆς ἀληθῆς παιδείας τῆς σοφίας: τὸ δ' ἐστὶν
καὶ καρπὸν ποιῆς, ὡς πυνθάνομαι: ἀξία τῆς
ἐλπίδος, καὶ τῆς ἐμετέρης γυναικὸς, πρὸς τὴν ἐρ-
ρωσιν, καὶ ἡμῶν ἀναλλαγὴν μέμνησι.

Gratulan-
dū studio
est de prae-
clara Aca-
demiā, &
in studiis
profectu.

XXVII. Accepi tuam Epistolam, ab amico & condiscipulo nostro: qua maximè exhi-
laratus sum: idē, duplici nomine. Partim quod inde cognoui: te ueram literarum & sapien-
tiæ doctrinam, Patavij inuenisse: partim, quod etiam op̄e precium a te fieri intelligo: qui
te Græcia nostroq; genere, digne geras. Vale, nostriq; inuicem memento:

κ'. Εδέχθηκα τὴν γραφὴν σου χαρούμενος:
ἐξόντας, καὶ πολλὸν καμῶν ἐνε: ὡς με γρα-
φὴν σου δὲν μᾶς ἐχαίρεισες. Τὸ λοιπὸν,
Διὰ βάζοντάς τινες: ἐπαίνεσάν τινες ἀρετῶν, ὅπως
ἐχῶς, εἰς τὰ λόγια, καὶ τὴν χάριν τὴν ἀθηνῶν
κλῆν: ἡδύρεσάν καὶ τὸ καλὰ, ὅτι εἰς τὸν δι-
μορφίαν τῶν ἐπιστολῶν ἐνίκησάς με. Γράφε
λοιπὸν ἐπὶ τῇ πάντῃ, καὶ νικά με. Ἠδύρε δ' ἐ-
στὶν, ὅταν μὲ γράφῃς, χαίρομαι: καὶ εἰς τὸ αὐ-
τὸ πάλιν, λυπῶμαι: ζητῶντάς μου, νὰ σου ἀπο-
λογηθῶ πρὸς σὲ, καὶ γράφῃς. Διότι, τί
ἡδύρε ἡδύρε ἐγὼ, νὰ εἰπῶ πρὸς μίαν γρα-
φὴν περὶ τῆς: καὶ εἰς τὴν ὅτιαν ἡ γλώσσα
μὲ δὲν σὺ σιωπῆσι μὲν: τὸ λοιπὸν, Διὰ νὰ
μὴν πολυλογῶ: γράφε ἐσὺ πλεονεχῶς, καὶ
νικά με.

κ'. Χαίρων ἐδέξαμην τὰς σου γραμμάτας: πολ-
λὰ χρόνον περιπατοῦντάς, ἐξ ὅσων περὶ Διὰ
γραμμάτων ἡμᾶς σὺ κατὰ σῶν. Αναγνούς
τοῖνυν ταῦτα, ἐθαύμασά σου τὴν ἐπὶ τοῖς λό-
γοις ἡδύτητα, καὶ χάριν τὴν ἀθηνῶν: εἰδὼς
μὲν τὸ καλὸν, ὅτι ἐπὶ τῶν τῶν ἐπιστο-
λῶν κάλλει νενίκηκα σὺ. Οὕτως αὖτε τοῖ-
νυν γράφῃς, καὶ νικά, ἰδίᾳ δ' ὅτι πρὸς ἡμᾶς ἐ-
πιστέλλοντάς σου, χαίρω καὶ αὐτὸ, καὶ ἀνὴρ
μὲν: ἀποκριθῆναι ἀπαιτῶμαι, πρὸς ἀνὰ γρά-
φῃς. τί γὰρ εἰδὼς αὐτὸν εἰπῶν, πρὸς ἐπιστο-
λῶν ὥς τῶν ἀθηνῶν: καὶ πρὸς τὴν ἡγλῶτητα
μὲν, σὺ ἐπὶ ἀπὸ φθέρῃς γράφῃς: τοιγαρῶν, νὰ
μὴ μακρογῶν, σιωπῆσαι αὐτὸς γράφῃς, καὶ
νικά με.

Elegantia
scribendi,
admiratio-
ni & uolu-
ptati est.

XXVIII. Literas tuas accepi (Matthæe Dressere, in Lipsensi Academ. utriusq;
L. & historiarum Professor) qua me uoluptate affecerunt. Multum enim temporis
effluxit, ex quo literis nos non salutasti. Is itaque lectis, admiratus sum dictionis tuae su-
auitatem, & Atticā elegantiam: hoc certò sciens, me literarū laetitiam uinci a te. Semper ergo sic
scribe, semper uince. Interim, tum tuis Epistolis letor, iisdem etiam me tristiari scito. Ad
eas enim a me responderi conuenit. Ego uerò quid ad tantum Atticismum respondeā?
Non est ad eum lingua mea assuefacta. Quamobrem ne uerbosior sim, ipse crebrius scri-
be, & me uince.

κδ'. Εχθρὸς βραδύελαβα δύο σου γραφάς:
τῆς ὅποιαις ἀνέγνωσα μετὰ χαρᾶς. Ἀλλὰ Διὰ
τὴν ὑποθέσιν, πρὸς ἡδύρε, δὲν ἐθυμῆθης
νὰ μὲ γράψῃς. Νὰ γὰρ, με τὸ πρῶτον δὲς μὲ

κδ'. Περὶ δὲ εἰλὴν ὁψίαν, ἐδέξαμην δύο σου
ἐπιστολάς: αἷς ἀνέγνων, πῶς δὲ καὶ, χαίρων.
Περὶ δ' ἐπὶ οἷον, ὑποθέσιν, ἐπὶ ἀληθείᾳ
μοι δὲ καὶ, δὲν ἐπὶ ἐπὶ τοῖς σου γράψαι.

αλλ.

Vulgaris lingua.

Pura conuersio.

εἰδὼς. χαίρεται σου λόγος μὲ τὸν ο. τὸν κα-
λὸν ἀνθρώπου, καὶ γλήκον μὲ φίλον.

Ἀλλὰ πρὸς θεῶν, πρὸς τῆς τὴν παρὶς μου μὴ
νύσον. ὡς ἀπ' ἐμῆς, τὸν ο. τὸν ἀγαθὸν καὶ γλυκύν
μοι φίλον, πρὸς σου λόγον.

XXIX. Heri uesper, binas à te literas accepi: quibus lectis, miram uoluptatem cepi. Ve-
rum de illa re, quam scis, non ueni tibi in mentem: sed eam oblitus uideris. At quaeso per-
dum, de ipsa quamprimum sciam. Saluta nomine meo, bonum meum & charum (Ioan-
nem Vuednerum, Scholæ Halensis Sueuicæ Moderatorem) amicū.

Negotia a-
micorum,
obliuiscen-
da nō sunt.

λ'. οἱ φρόνιμοι ἀνθρώποι, ἐνα μέρτος καλὸ
κράϊν τῆς τοῦ (καὶ βεβαία ἐνε φρονίμης) νὰ ἐπὶ
τύχη πινὰς διδασκαλίου καλοῦ πρὸς τὴν μά-
θησιν τῶν γραμμάτων, καὶ ἀσκησιν τῆς ἀρετῆς,
καὶ τῶν ἡθῶν. Διὰ τὰ ὅποια, πινὰς εἰς τῆς
ἀνθρώπων: καὶ εἰς καλὸν ὄνομα ἐκείν, ὅ-
ς ἐστι μαθητὴς: καὶ εἰς τὴν τιμὴν τῆς ἀρε-
τας. Τοιοῦτον, ὡς μὲ γράφῃς, καὶ ἐπὶ καὶ οἱ
γραμματοφῶροι, ἐπὶ τυχερὸς διδασκαλίου: τὸν
ὅποιον, καὶ εἰς τὴν ἡθῶν, καὶ εἰς τὴν γνῶσιν, δὲν ἐ-
σκετῇ ἀλλ', νὰ περὶ σὺ. καλοῦ μὲν τοῦ
πρὸς σὲ ἐκείν: καὶ μὲ χαρᾶς ἡθελα εἰλῇ καὶ ἐ-
γὼ, αὐτὸν μὲ ἐλπίαν ἀπὸ σου. ὡς γὰρ αὐ-
τὸ, ὡς λέγει Δημοθένης, δὲν γίνεται, ὅταν
κάμνῃ γράφῃ, καὶ ὁ καμῶν, καὶ ἡ τύχη, τοῦ
βοηθῆσαι: νὰ ἔχω μόνον, ὅσα ἐνε ἀκαταπαύστῃ
τὴν τροφὴν: ἡθελας με εἰδῇ, νὰ εἰλῇ τὸν γληγορότερον.

λ'. Εὐμέρτος διδασκαλίας οἱ σὺ φρονεῖς κερὶς
σι(τῶν) πρὸς δὲ καὶ ἐπὶ τὸ τυχερὸν πινὰ διδασκα-
λῶν ἐπὶ τῆς εἰς τὴν τῶν μαθημάτων ἀσκη-
σιν, τῆς ἀρετῆς, καὶ τῶν γρησῶν ἡθῶν. Διὰ τὴν
ἐν ἀνθρώποις καλῶς ἀκρίβεια, καὶ δὲ δόξα σμενος
ἀνὰ δὲ ἐκκεντῇ: καὶ μάλιστα, εἰ σὺ φρονεῖς, ὡς
γρησῶν. ὡς περὶ τὴν γράφῃς, καὶ ἐπὶ καὶ οἱ
οἱ γραμματοφῶροι, ἐτυχερὸς διδασκαλῶν: ὡς
ἀλλ', ἐν σιωπῇ, καὶ γρησῶν ἡθεσιν ὁμοιοῖ.
Εὐδαίμονισί σε τὸνιν, τῶν τῶν γρησῶν: καὶ
ἀφικόμεναι αὐτὸς, εἰ μὴ γρησῶν δὲ
ροίλῃ: αὐτὸν, ὡς φησὶ Δημοθένης, δὲν ἐ-
γινώσκῃ τῶν δεινῶν. Εἰ δὲ μοι ὁ καμῶν, καὶ
τὸ δαίμονιον, συμπτῶν: ὡς τῶν πρὸς τῆς
προφῆς ἀναγκαῖον ἀπορῆσαι: ὡς με πρὸς
υμᾶς τὴν παρὶς μου ἀφίγμενον.

XXX. Partem felicitatis indicant prudentes (re uera est) aliquem nancisci Prae-
ceptorem idoneum, ad discendas bonas literas, & disciplinas liberales: atq; ad virtu-
tem, & bonos mores exercendos. Hæc enim faciunt, ut & doctor ipse, apud homines bene
audiat: & Discipulus bonum consequatur nomen: praesertim autem, si temperantia & mo-
destia quadam senili ornatus sit, honoretur. Proinde tu (dilecte Dauid Occo Augusta-
ne) ut scribis, & latores literarum indicant: nactus es eiusmodi Praeceptorem: cuius
qui & eruditione, intelligentiaq; rerum, & probitate morum, similis sit, alius non reperi-
tur. Te itaq; beatum ob talem iudicant: ac uenirem & ipse, nisi pecunia deficeret: sine qua
(inquæ Demosthenes) nibileorum, quæ oportet fieri potest. Quod si tamen tempus & for-
tuna mihi aspirauerit: ut necessarijs duntaxat ad uiuendum suppediter: uidebis me ce-
lerrimè ad nos profectum.

Permagis
bonum, bo-
nus Prae-
ceptor.

λβ'. Πολλὰ με ἐπὶ γρησῶν με τὴν γραφὴν
σε: ὅτι πρὸς ἀπὸ καμῶν εἰς τὰς δυσυχίας.
Ἀλλὰ τί νὰ κάμω; ποῖα τέχνη ἡθελα εἰλῇ,
νὰ μὴν ἐγείνηται, τὰ ἐγὼν. Οὐ μὲν ἀπὸ τὰ λόγια
τὰ εἰδικὰ σου, ἐλέποντας, πῶς φιλοῦνται με
νεθετῆς, νὰ ὑπομένω εἰς κατὰ τὸν: περὶ
νὰ πείθομαι, ὅτι δὲν ἐνε δυνάμει, νὰ γένη ἀλέ-
ως, παρὰ κατὰ σιωπῆσαι. Ἐδύρε σε γὰρ, ὅτι
ἦσε καλὸς, νὰ βοηθῇς, καὶ με λόγον, καὶ ἐργον.

λβ'. Παρεμύθησά με ταμὰς τῶν σου γράμ-
μασιν: ὅτι ἡδύρε ἀπὸ καμῶν εἰς τὰς δυσυχίας. Τί
δὲ εἰλῇ ποιῆσαι ἐγὼ, μὴ γινώσκω, ἀ σιωπῇ;
τῆς ὅταν τῶν φιλοῦνται τῶν λόγων, δὲ τῶν
πῶς νὰ γένηται. ἀνέχεσθαι πάντῃ πρὸς τὸν: τῶν
χάριν γρησῶν πρὸς τὸν, καλῶς συμβαλόν-
τι. Οὐ γὰρ οἶον τὴν ἐπὶ, ἀλλὰ γινώσκω, ὡς τῶν
τα σιωπῇ. Γινώσκω ὅτι σιωπῇ ἀναγκαῖον,
εἰς τὸ σιωπῇ γινώσκω λόγον καὶ ἐργον.

λβ'. Πι-

XXXI. Multum solatij mihi dedisti tuis literis, clarissime Philosophe, Theodo-
re Zuingere, qui iam defessus sum calamitatibus. Sed quid fiet? Numne efficere possum,
ut non facta sint, quæ acciderunt? Non. Quoniam ergo video, dum humanissimam con-
jolationem tuam intueor, eam huc totam spectare: ut omnibus modis patienter feram: ideo
bono tuo parere debeo consilio. Fieri enim nullo modo aliter possunt, quæ facta sunt. Itaq;
ex te sumi posse uideo, tanquam ex bono thesauro, & uerba, & facta, quibus aliquis ad-
iuvetur.

Anici con-
solatio ef-
ficax.

Vulgaris lingua.

λβ'. Πιστώ, ὅτι δὸν τρεφῶν ἐγίνες τέτοιαι: ὅτι καὶ φίλος, καὶ ἐδικός, ἐχάσεις (τὸ ὅποιον, καὶ ἀδικίας, καὶ χοντροσύνης, καὶ σημάδι) διότι καὶ τὰ πέντε αἴτια, ἢ τὴν μὴν, δὲ μὴ ἐξέλας. αὐτὸ λοιπὸν τὸ κάμνεις μετὰ τὸ φελημά σι: ἀδικεῖς πολλὰ. εἰ δὲ σάνω σα (καλὰ καὶ καμῖαν ἀφορμῶν, πιστώ, νὰ μὴ ἐχῆς) κάμε, νὰ γνῶ-
ρίσωμεν μετὰ τὸν δὸν τῶρα καὶ ἀμπερὸς.

XXXII. Puto, te delicys ita de prauatum esse: ut & amicorum, & cognatorum, oblitus sis (id quod iniustitia & rusticitatis signum est) quandoquidem nunc hic quartus, aut quintus mensis est ex quo nihil scripsisti. Si itaq; hoc data opera facis: maxime iniuste facis. Sin inuitus (et si, meo iudicio, nullam afferre poteris excusationem) facto posthac innocentiam tuam proba.

λγ'. ὁμολογῶ μὲν οὖν ἐν δὸν ὅλας: ὅτι τὰ καλὰ αὐτῶν ἐργον εἶναι, νὰ λέγει πάντοτε καλὰ δὸν Διὰ ὅλας: ἢ καλοὶ νὰ εἶναι, ἢ ἀτυχοί: καὶ μάλιστα, ὅταν δὲν τὸν βιάζονται. Καὶ ἐξ-
ναντίον, τὰ ἀτυχῶν εἶναι: ὁμοίως Διὰ καλὰς, ὡσὺν καὶ Διὰ κακὰς, νὰ λέγει πάντοτε κα-
κὸν, ὅσον δὴ ἀπαται, καὶ πολλὰς φορὰς, καὶ ἐξω δὸν τὸ καρὸν, καὶ δὸν τὸ πρέπον, καὶ τί φε-
λοντας νὰ εἶπω, ἀρχίζω τὴν ὁπισθολὴν δὸν τὰ τοιαῦτα λόγια: μετὰ ὁλοκληρίαν σὲ λέγω: ὅτι ἡ-
ξέδω, καὶ δὲν με λανθάνεις (ὡσὺν φάρης) αὐτὸ αὐτὸ ἐπαινῆς, αὐτὸ αὐτὸ με φέγης. Καὶ, αὐτὸ με ἐπαινῆς, ἐπαινῆς τὸν εαυτὸν σου: Καὶ, αὐτὸ με φέγης, τὸ ὁμοίον: Διὰ τὴν ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀξίος, ὅτε ἐπαινῶ, ὡσὺν ἄλλος: μήτε ψόγῃ, ἐλπίζω.

XXXIII. Existimo, in confesso apud omnes esse: prohi esse ingenij, semper de omnibus bene loqui, siue digni eo sint, siue minus: praesertim, nulla necessitate cogente. Contra, prauorum morum esse: bonos aquè, ac malos traducere, & pro viribus infamare: idq; saepe, & extra tempus, & praeter modum. Quid sibi uult hoc Epistola mea principium: paucas tibi signi-
fico (ingrate Discipule) mihi occultum non esse (sicut forte putas) siue bene de me loqua-
ris, siue male. At si me in honore habes: tibi ipsi maximum concilias honorem: sicut & con-
trà, si me vituperas. Ego enim, nec laude, sicut alij, sum dignus: nec in seclatatione, ut con-
fido.

λδ'. Εχθρὸς τὸ παχὺ ἐδέχτικα τὴν ὁπισθολὴν σα: τὴν ὁπίαν ὅταν ἐδιάβασα: ἐβάλα εἰς τὸν νῆρμα, ὅτι σὲ χρεώσω μεγάλῳ χά-
ρι: ἐξόντας καὶ τὸ μέγεθος τῆς καρῆς, καὶ τὸ διάστημα τῶν τόπων, δὲν ἐδυνήθη, νὰ σὲ κάμῃ, νὰ μὲ ἀλισμονήσῃς. ἀλλὰ πάντα νὰ ἐνθυμῶ-
σαι Διὰ λόγους: καὶ νὰ σὲ κόπῃ, νὰ με κάμ-
νῃς,

XXXIII. Heri mane literas tuas (Ioanne Lauterbach, Poeta coronate, Scholæ Heilbrunnens. Moderator) accepi: quibus lectis, me magno tibi beneficio obstrictum esse indicauit: quandoquidem nec temporis loginquitas, nec loci interuallum, te in obliuio-
nem mei adducere potuit. Quippe me semper in memoria habes: operamq; das, ut tuam
mihi

Pura conuersio.

λβ'. Οἶμαι, σὲ ὑποτρεφῆς, τοῖον γενέσθαι: ὡς καὶ φίλων, καὶ τῶν γένει παροσηκόντων, ὅτι-
λελῆσθαι (ὅπερ ἐστὶ σημεῖον ἀδικίας καὶ σκαί-
τητ) ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐμὴ ἐστὶν οὐ τοσὺ, ἐξόχως
περὶ σου ἐξέλας. Εἰ μὲν τοίνυν ἐκαστὸς τῶν
ποιῶν: τὰ μάλιστα ἀδικεῖς. Εἰ δὲ ἀκαστὸς (καί-
περ ἐμὴ νομίζοντ) μὴ δὲ μίαν δὲρῃ σε πεί-
φασιν εἰπεῖν ποῖον, ἡμᾶς γνῶναι ἐργῶ το-
ποῖον δὲ.

Delicata
uita, amiei-
tias in obli-
uionem ad-
ducit.

λγ'. Οἶμαι, πάντας ὁμολογεῖν: ὡς χρεῖς τῶν
τρόπων ἐστὶν ἀνδρὸς, αἰεὶ εὖ περὶ πάντων λε-
γεῖν: εἴτε τὰς ἀξιοί, ἢ μὴ: καὶ τὰς, μὴ δὲ
ὄντ) τὰ ἀναγκάζοντ). Τὴν παλιν δὲ, κα-
κοήθους: τὰς ἀγαθὰς, ὡς περὶ καὶ τῶν φά-
λας, Διὰ σὺν, κατὰ τὸ δῶνα τὸν αὐτῶν: πολ-
λάκις δὲ, καὶ τῶν κατὰ τὸν κατὰ τὸν, καὶ πέρα τοῦ
παροσηκόντ). Τὸ δὲ βεβλόμεν) εἰπεῖν, ἐν-
τῶν δὲ τῶν ῥαμάτων) ἀρχομαι: δὴ λῶ σοι
Διὰ βραχέων: ὡς ἐλέληθ' ἀπὸ με (καθὰ περ
ἴσως νενομικῶς) εἴτε καλῶς με λέγεις, εἴτε κα-
κῶς. Εἰ δὲ μὲν τὰ ἐμὰ Διὰ τῆς ἀγίας: σὺ αὐτῶν με-
γίστῳ παροσηκόντ) δόξαι: ὡς καὶ τῶν αὐτῶν: ἐ-
πεὶ ἐγὼ, ὅτε δόξης, ὡς περὶ ἄλλοι, ὅτε μὴ κα-
τηγορίας, εἰμὶ ἀξίος, ὡς πέποιθα.

Praui homi-
nis est, ma-
ledicum ef-
fe seu in bo-
nos, seu in
malos.

λδ'. χθρὸς ἐωθον πασὶν ἐδέχτικῳ ῥαμμα-
ται: ὡς περὶ δὲ ἐντυχῶν, ὡς δὴ, ὅτι μεγάλῳ
σοι τὴν χάριν ὁφείλω: ἐπεὶ περὶ σὲ χρέον μὴ-
κ) ὅτε τόπος Διὰ σὺν, ἡ δὴ ὡς δὴ λήθω
σοι ἐμπόισαί με. ἀλλὰ αἰεὶ τὰ ἐμὰ Διὰ μνή-
μης ἀγίας: καὶ φροντίζεις τῶν δὴ ἐμῶν ἐμοὶ τὴν
πρὸς ἐμὲ σα φιλίαν, κατὰ τὸ δῶνα τὸν σοι:

καὶ

νῆς, νὰ χροικῶ τὴν φιλίαν σα, ὅσον δῶνασαι: καὶ λόγῳ, καὶ ἔργῳ, καὶ παντὶ τρόπῳ, ὡς περὶ αὐ-
τῶν με λόγῳ, ὅτε ἐργῳ, καὶ με κάθε τρόπῳ, ὡς περὶ αὐ-
τῶν με δῶνασαι.

mibi beneuolentiam declares, quoad eius à te fieri potest: tum uerbis, tum factis, tum quod-
uis modo possibili.

λέ. Πιστεύω, ὅτι θαρεῖς καὶ σὲ ἐξέλας (τὸ ὅποι-
ον ὁ θεὸς καὶ νὰ βλέπει) ἐξόντας καὶ ἀρχομαι
πολλὰ νὰ σὲ χαίρεται, μετὰ πολλὰ. Διὰ τὸ
ὅποιον δὲν λυπηθεῖς ἐξόντας καὶ ἡξέδω, ὅτι ἀπὸ
πολλῶν δοκιμῶν με ἐγνώρισεν: ὅτι γληγορότε-
ρον ἢ θελα ἀλισμονήσω τὸ ἐμαυτὸν με, περὶ τῶν
τοῖον φίλων, ὡς ἀνέστην καὶ πρὸς ἐσόντας δὲν με
κάμνεις χρεῖς, τοιαῦτα λόγια ἐπεὶ ἡξέδω, ὅτι
τὴν αὐτὴν γὰρ ἐχῆς. ἐκείνο, πᾶν ἐπὶ τοῖον
αἰτίας, διὰ τὸ δὲν σὲ ἐγράψαι, αὐτὴν τὴν
θυμῆς νὰ μάθῃς: τὰ τὸ θέλω σὲ τὸ μνησθῶ με
πρὸς ὅτι λόγια εἰς ἀλλήν ῥαφῶν. Διὰ τὸ
ἐξέδω μετὰ τὸν, ὅτι ἐχω νὰ κάμω πολλὰ: τὸ
ὅποιον με ἐμποδίζει, νὰ σὲ ῥαφῶ συχνά.

λέ. Οἶμαι, σὲ ὑποτρεφῆς, ὅτι σὲ τοιαῦτα πᾶν
πελαθόμεν) (ὅπερ ἀπειργῶν θεός) ἐπεὶ περ
διὰ μακρῶν σὲ τὴν γράμματα. καὶ ἡσασαί με
ΕΦ) ὡς περὶ ὅτι με μὴ ἀνιῶμεν: εἰδὸς, ὅτι ἐκ
δὸν βραχέως τῆς πείρας ἐμὲ ἐγνώρις. Διὰ τὸ
ἡδὲ ἐμὰ τὴν ὁπισθολὴν: ἡ τοῖον αὐτὸς, ὅτι ἐκ
οἷος αὐτός. ἀλλ' ἐπὶ τῶν μοι πρὸς σὲ δὲ λό-
γων, τὰ μοι δόξαζοντα. Ὅπερ ἡδὲ ἐμὴ
πρὸς σὲ ῥαφῶ: τὰ ἴσως μάλιστα πρὸς ἀ-
κασαί. δὲ με τοῦτο Διὰ πλείονων ἐν
ἐτέρῳ ῥαφῶ δὴ λῶσαι. τὸ δὲ ἐμὴ εἶναι, τὰ τὸ μὴ
νομῆ σε λανθάνει: τὸ μεγίστῳ ἀρχομαι δὴ
λαδὴ ἐγὼ: ὅπερ μοι ἐπὶ πρὸς σὲ ῥαφῶν, πᾶ
ν ἐμποδὶν καθεστῆκε.

XXXV. Te suspicari arbitror (Polycarpe Leifere, Theologe Vviteberg. clarissi-
me) me tui prius oblitum esse (quod Deus auertat) cum longo tempore nulla te Epistola salu-
tauerim. De quo me nō tristi scito: cum norim, te non paucis paruisq; experimentis, qualis
ego sim, deprehendisse. Citius enim mei ipsius obliuiscer: quàm talis viri, qualis tu es. Sed
non mihi talibus ad te uerbis opus est, idem mecum sentiente. Quid uerò cause fuerit, cur ni-
hil ad te scripserim: illud fortasse maxime aues scire. Scito itaq; id me pluribus uerbis ali-
às tibi perscripturū. In praesentia hoc tantum te latere nolo: mihi maximas occupationes,
quò minus scriberem, omnino fuisse impedimento.

Non conti-
nuò putan-
dum, ami-
cum, quia
aliquandiu
nihil ad
nos scribat,
nostri obli-
tum esse.

λς'. ἐγὼ, ἐχθρὸς τὴν ἐννοίαν σα πάντοτε, καὶ ἐρωτῶ
κάθε σὺν Διὰ λόγους: καὶ αὐτὸν ἐμὴν
νὰ λέγῃ Διὰ σὲ, χαίρομαι: καὶ περὶ ὅτι
ὅταν σα ῥαφῶ: Διὰ τὴν φαίνεται με, ὅτι βλέ-
πω σὲ ὅσον πρὸς με, καὶ συνομιλῶ με ἐσόντας. Σὺ
δὲ, δὲν ἡξέδω, ὡς με πρὸς σὲ: ὅτι σὲ δὲ
καμῖαν ῥαφῶν σα ἐλάσας ὡς μοι ἐναρ-
χέον τῶρα. ὡς γὰρ, καὶ μὴ ἀμελῶς τὸ χρέος
τῆς φιλίας.

λς'. ἐγὼ, καὶ αἰετὶ τῇ περὶ σὲ μνήμῃ παρῶν, πᾶν
τῶν πωθάνομαι περὶ σὲ: χαίρω τε καὶ, ὡς ἐ-
δὲς ἀντὶ, καὶ περὶ σὲ (ἡ σὲ) ἵνός μοι διηγεμένῃ
ἀκροάμεν). καὶ τὴν πρὸς σὲ ῥαφῶ: ὅτι ἡδὲ
τὴν ἡδὲ ὡς μνήμης δὲ ἀλλήλων. δὲ γὰρ μοι
τότε, ὡς παρῶν σὲ ὅσον, καὶ ἐμοὶ Διὰ λεγομένῳ
συνέινσαι σοι. Σὺ δὲ, ὅτι οἶδ', ὅτι μοι δοκῶς
τρεπὸν παροσηκόντ): ὅς ἐδὲ μίαν ἐδέχτικῳ
πρὸς σὲ, ἡδὲ τρεπὸν ἐνός ἐτας, ἐρῶσαι, καὶ
ποσαῦται μοι ἐγγινέσθαι λήθη τῆς φιλίας κατὰ τὸν σοι.

λς'. πᾶν

λς'. πᾶν

XXXVI. Ego semper te (Theodore Cantère, clare Vltraieci incola) cū beneuolentia
in memoria retinens, ex singulis sciscitor de te: ac tanto, quāto nemo alius, gaudio afficior:
quando aliquē, de te narrantem, audio. Cum autem ad te scribo: immortalī quadā latitia
perfundor. Videor enim mihi tunc, quodāmodo te ante oculos meos habere: & tecum, ut
cum colloquente mecum, uersari. Tu uerò, nescio, quomodo erga me affectus sis: cum integro
iam anno nihil abs te literarū acceperim. Vale: nec tibi tantam officij, amico debui, obli-
uionem obrepere sine.

Parum ami-
cum est, diu
nihil scri-
bere ad ar-
denter amā-
tem amicum